3 - 9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2022 · ΤΕΥΧΟΣ 847 · 210 Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ · WWW.ATHENSVOICE.GR · FREE PRESS ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ

ATHENS voice

102.5 ATHENS VOICE RADIO

Πάνος Κούτρας
Ένα queer πουλί στην Αθήνα
Του **Γιάννη Νένε**

Όλα για το 63ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
Των **Σ. Τσιτσόπουλου, Κ. Καϊμάκη**

Τάσος Βρεττός
Γιατί φωτογραφίζει νύχτα στα καμένα δάση;
Της **Ιωάννας Γκομούζα**

Κωστής Μαραβέγιας
«Έκλεισα πια με τα ηλιοβασιλέματα... Θέλω αστική βρωμιά!»
Του **Γιώργου Φλωράκη**

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Auto VOICE

27 σελ.

Επιμέλεια : **Θωμάς Κ. Ευθυμίου**

ΜΕΓΑΡΟ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΑΘΗΝΩΝ
YUJA WANG
ΛΕΩΝΙΔΑΣ
ΚΑΒΑΚΟΣ
30.11.2022
ΧΟΡΗΓΟΣ
ΑΙΓΕΑΣ
ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΕΡΤ, COSMOTE TV, ATTICA MEDIA GROUP, ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 103,7,
ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 90.9, ΚΟΣΜΟΣ 98.6, ΔΙΕΣΗ 101.3, GALAXY 92, ΑΘΗΝΑ 9.84, CNN.GR,
CULTURENOW.GR, IN2LIFE.GR, MONOPOLI.GR, NEWSBEAST.GR, ARTANDLIFE.GR, METEO.GR
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
ΣΤΑΣΥ
ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ATHENS voice

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεχλιβανίδης

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης

Αρχισυνταξία
Δανάη Καμζόλα (Podcast & City Guide)
Ελένη Μπεζιριάνογλου

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντσιρμάς

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια Ύλης Δήμητρα Γκρους

Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμανίτης, Μ. Βελέντζας, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελέ, Μ. Γκανά, Ι. Γκομούζα, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Π. Δημητρολόπουλος, Θ. Ευθυμίου, Τ. Ζαραβέλα, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Καλαμαντή, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Α. Κερώση, Γ. Κοροβέσης, Β. Κορωναίος, Σπ. Λαμπρόπουλος, Μ. Μανωλοπούλου, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Τζ. Μελιτά, Ευ. Μουζακίτη, Γ. Μπελεσιώτης, Γ. Νένες, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Μ. Ι. Σιγαλού, Τ. Σκραπαλιώρη, Ζ. Σφυρή, Α. Τριανταφυλλίδη, Σ. Τριανταφύλλου, Λ. Τρούγκου, Zarastro, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Γ. Ψύχας

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos
LOOKmag Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου

Εικονογραφήσεις art@athensvoice.gr
Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρζώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτσης, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκέζη, Πέτρος Νικόλτσος

Account Director Digital & Print
Γιώτα Αθανασοπούλου
Account Digital Director
Γιάννης Γαλανός

Creative Marketing Director Βασιλική Κώτσου

Direct Market Advertising Managers
Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Νώντας Νταμπάνης

Advertising Manager ATHENS VOICE Radio 102,5
Μαρία Μαθιουδάκη

Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα
Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη
marketing@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη
Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369
fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530,
fax: 210 3617.310
Athens Voice Radio 102.5: 210 3648.213
Αγγελίες: 210 3617.369
Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr
Αν δεν βρίσκετε την Α.V. στα σημεία διανομής, επικοινωνήστε: 210 3617.360, 210 3617.369
Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

ATHENS!

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΤΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΝΤΥΠΟ

24 ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΤΗ ΜΕΡΑ

Ιδέες και λύσεις για τον δρόμο. Σας λείπει ένα ιδιωτικό πάρκινγκ; Πάρτε τα φαναράκια από το μπαλκόνι σας και τοποθετήστε τα με στιλ στο δρόμο. Voila!
(στη Νέα Σμύρνη)

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το φωτογραφίζει ο **Τάσος Βρεττός**. Είναι ένας από τους πιο γνωστούς Έλληνες φωτογράφους. Έχει συνεργαστεί με όλα σχεδόν τα ελληνικά περιοδικά και πλήθος ξένων, έχει φιλοτεχνήσει εξώφυλλα δίσκων, ενώ φωτογραφικό υλικό από τη συνεργασία του με τον Διονύση Φωτόπουλο έχει παρουσιαστεί στο λεύκωμα «Αποκαλύψεις» (εκδ. Αδάμ), καθώς και στο λεύκωμα «Κάτι το ωραίο» (εκδ. Αντί). Το 2008 κυκλοφόρησε το λεύκωμα «Make-Up» (εκδ. Καστανιώτης). Έχει συμμετάσχει σε πολλές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Αυτή την περίοδο παρουσιάζει την ατομική του έκθεση «Το αίνιγμα του δάσους» στο κτίριο Νόμπελ στο Χαλάνδρι μέχρι 11/12.

Περισσότερα στη σελ. 8

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΔΩΡΕΑΝ ΞΕΝΑΓΗΣΗ

Οι Atenistas ετοιμάζουν μία νοσταλγική ξενάγηση στις ωραιότερες αθηναϊκές επιγραφές και πινακίδες του παρελθόντος. Θα γίνει από τον γραφίστα του Athensville, Τάσο Χαλκιόπουλο. Η συμμετοχή είναι δωρεάν. Συνάντηση στο σιντριβάνι της πλατείας Κοτζιά την Κυριακή 6/11 στις 11 π.μ.

KID MOXIE (ΕΛΕΝΑ ΧΑΡΜΠΙΛΑ)

Για τη θαυμάσια διασκευή του «Creep» των Radiohead που έκανε για τη σειρά του Παπακαλιάτη. Γιατί διασκεύασε «Τα Λαδάδικα» του Μητροπάνου με έναν ονειρικό τρόπο για το σποτ του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΑ

Βγάζουν τόσο καλαίσθητα γραμματόσημα. Η σειρά «Όχι στον εκφοβισμό», που κυκλοφορεί εδώ και δύο χρόνια, παραμένει από τις πιο μοντέρνες και επίκαιρες. Μπράβο τους.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΛΩΝΑΚΙΟΥ

Την κατεδάφισαν εντελώς (λόγω μετρό) και πολύ καλά έκαναν. Να μη δούμε ξανά ποτέ αυτό το τσιμεντένιο μαυσωλείο που συγκέντρωνε μόνο τα περιστέρια κι αυτά για να την κουτσουλήσουν.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

-Τι είπε το φίδι στην Εύα για τον Αδάμ;
-Μια χαρά είσαι, πήγαινε μήλα του.

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΕΙΝΑΙ...

Τριήμερο 28ης Οκτωβρίου να πηγαίνεις για μπάνιο και στην επιστροφή να σταματάς για μελομακάρονα.

ΤΟ ΚΑΛΑΘΙ ΤΟΥ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ

Μπορεί κάποιος να μας εξηγήσει γιατί στη λίστα των 51 προϊόντων υπάρχουν μόνο τα «μακαρόνια no 6» και όχι τα υπόλοιπα νούμερα;

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΛΕΦΤΗ ΤΩΝ 3 ΠΙΝΑΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Σαν κακογραμμένο σενάριο ταινίας Β΄ διαλογής. Με πολλούς αφελείς ήρωες και δήθεν χάπι εντ.

ΜΠΑΡ SKIPPER'S

Μετά από 35 χρόνια, ένα μήνα και 26 ημέρες συνεχούς λειτουργίας, το Skipper's Yacht'n Roll Bar που μάζευε τις πιο ωραίες θαλασσινές ιστορίες στη Μαρίνα Αλίμου, έκλεισε οριστικά με το χαρακτηριστικό τραγούδι που έκλεινε κάθε βράδυ, το «Χαμόγελο της Τζοκόντα» του Μ. Χατζηδάκι.

ΣΟΦΙΑ ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΕΛΗ

Επιστρέφει ως μόνιμη στο GNTM. Γιατί μία κούκου δεν φέρνει την άνοιξη.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ-ΧΕΙΜΩΝΑΣ 2022

Ξεκίνησε και επίσημα η περίοδος κάλτσας με σαγιονάρα διχάλα. Όπως τη δίδαξαν οι αρχαίες Κινέζες κονκουμπίνες.

ATHENS VOICES

ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

-Όταν έφυγα από την Αθήνα, είπα μέσα μου «Ξου ελεφτερία». -Φτου ξελευθερία θέλεις να πεις. -Ναι.
(Συζήτηση σε διπλανό τραπεζάκι, σε μπαρ ξενοδοχείου, στο κέντρο)

«Fashion Erotokritos Fabrics. Βρισκόμαστε σε εκπληκτική κατάσταση!»
(Ταμπέλα στην Περικλέους, Δευτέρα βράδυ)

Ταξί, νυχτερινή διαδρομή. Πελάτης στο πίσω κάθισμα, κάτι ψάχνει να βρει στο σακίδιό του.
-Ψάχνετε κάτι; Να σας ανάψω το φως; -Όχι, εντάξει είμαι, ευχαριστώ. -Το λέω για να μην ταλαιπωρείτε αυτές τις ματάρες σας.
(Κυριακή βράδυ, Βριλήσσια - Αμπελόκηποι)

Δύο μαυροντυμένα 17χρονα με φωνές καρτούν, παρακολουθούν έναν τύπο ο οποίος φοράει γυαλιά με ενσωματωμένα ακουστικά:
-Μαλάκα, το έχεις ξαναδεί αυτό; -Το έχω ξαναδεί. -Ε, ούτε κι εγώ.
(Ηλεκτρικός, Ταύρος, Πέμπτη μεσημέρι)

Ζευγάρι αγόρι-κορίτσι στην εφηβεία, σε πολυκατάστημα καλλυντικών, στέκονται μπροστά στα αντρικά αρώματα, parfums pour homme.
Αγόρι: *Α, κοίτα εδώ. Βγάλανε κολόνιες και για το σπίτι.*
(Μαρούσι, Παρασκευή απόγευμα)

«Έχει και προφορά και αντί για αγόρι μου, με λέει αγγούρι μου».
(Άντρες συζητούν, cafe πλατείας Μαβίλη, Σάββατο πρωί)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
panikoval500@gmail.com

Το νέο «χρυσόμαλλο δέρας» και το πραγματικό στοίχημα στη θάλασσα του Αζόφ

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ**

Μερικά ντρόουν, ένα καλό λογισμικό από τον Καναδά, ένα αξιόπιστο σύστημα πλοήγησης και πολλή φαντασία ήταν αρκετά για να μεταφέρουν τον πόλεμο μέσα στην Κριμαία και κυρίως μέσα στη φοβισμένη πια ψυχή ενός αμφιλεγόμενης ισχύος καθεστώτος. Τα θαλάσσια μη επανδρωμένα σκάφη κατάφεραν να πλήξουν ναυτικές μονάδες της Ρωσίας μέσα ή γύρω από τα αγκυροβόλιά τους στη Σεβαστούπολη και τη Σωζόπολη, λίγες εβδομάδες μετά από τη βομβιστική ενέργεια πάνω στο «σύμβολο» της ρωσικής κυριαρχίας, τη γέφυρα Κουρτς.

Σ τα μετόπισθεν οι επιστρατευμένοι κληρωτοί στέλνονται στο μέτωπο με ένα Καλάσνικοφ υπό μάλης. Απροετοίμαστοι, κακοντυμένοι, κακοφροντισμένοι και κυρίως φοβισμένοι. Μόνον που οι φαντάροι είναι λιγότερο φοβισμένοι από τους αξιωματικούς τους. Στη Χερσώνα οι ρώσοι αξιωματικοί τα έχουν δει όλα. Αντίκρισαν τους μισθοφόρους της Βάγκνερ να οπισθοχωρούν ατάκτως. Παρακολούθησαν τους καυκάσιους Τσετσένους, την crème de la crème της ρωσικής επιθετικής μηχανής, να σηκώνουν τα χέρια ψηλά και να υποχωρούν. Είδαν παρατημένα τα ρωσικά τεθωρακισμένα στους δρόμους και τα φορτηγά γεμάτα οπλισμό και πυρομαχικά αφημένα στην τύχη τους. Απέναντί τους είχαν «την εκδίκηση των Κοζάκων». Οι Ουκρανοί αντεπιτέθηκαν. Ο κόσμος γύρισε ανάποδα. Ο Πούτιν άλλαξε τους στρατηγούς, εκκαθάρισε τη μυστική του υπηρεσία και φυλάκισε όποιον του εναντιώθηκε. Έμεινε «γυμνός» να παρακολουθεί από τις ειδικές οθόνες τις απεγνωσμένες κινήσεις των ρωσικών μονάδων. Μοναδικός στόχος να καταφέρουν να περάσουν με τις λιγότερες δυνατές απώλειες στην ανατολική όχθη του Δνείπερου όπου κατά τα φαινόμενα οι Ρώσοι έστησαν μία δεύτερη γραμμή αμύνης. Ο Πούτιν χρειάζεται έναν γερό αντιπερισπασμό. Κατέφυγε στην εύκολη λύση στην οποία καταλήγουν όλοι οι στρατηλάτες όταν χάνουν την πρωτοβουλία κινήσεων. Άρχισε να βομβαρδίζει τα μετόπισθεν του εχθρού. Καταστρέφει το ηλεκτρικό και το υδροδοτικό δίκτυο της Ουκρανίας. Πάγια συνταγή αποτυχίας. Μία κοινωνία που βλέπει τον στρατό της να σημειώνει επιτυχίες στο μέτωπο δεν κάμπτεται από πυραυλικές επιθέσεις έστω και εάν αυτές είναι τυφλές. Η Ουκρανία, η «άλλη» συνείδηση, το «Alter Ego» της Τσαρικής Αυτοκρατορίας, η κοιτίδα και η συνείδηση της Ορθοδοξίας, η ψυχή του κράτους της Αικατερίνης της Μεγάλης, αυτή η Ουκρανία «πάγωσε» τη ρωσική προέλαση και απειλεί το καθεστώς Πούτιν με κατάρρευση. Ακόμη χειρότερα. Η κοζάκικη ιδιοσυγκρασία της ουκρανικής αντεπίθεσης ξυπνά στη Ρωσία ανακλαστικά κινητοποίησης της σλάβικης ταυτότητας.

ΤΟ ΛΥΚΑΥΓΕΣ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΣΤΟ ΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΘΑ ΒΡΕΙ ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΑ ΔΙΧΑΣΜΕΝΗ

Στο Κίεβο με τα καταστραμμένα από τους πυραύλους ηλεκτρικά και υδροδοτικά δίκτυα, στον απόηχο των επαναλαμβανόμενων εκρήξεων, οι επιτελείς θα έπρεπε ήδη να διαμορφώνουν τις συνθήκες της «επόμενης ημέρας».

Αντ' αυτού η παγκόσμια κοινότητα πληροφορήθηκε τη Δευτέρα που μας πέρασε πως ο Τζο Μπάιντεν, ο άνθρωπος που μαζί με τους Εγγλέζους στήριξαν από την πρώτη στιγμή την Ουκρανία, επαναφέρει στην τάξη έναν αμετροεπή Ζελένσκι ο οποίος ζητά όλο και περισσότερη βοήθεια, όλο και περισσότερα λεφτά και άρα όλο και περισσότερη ισχύ. Η διαρροή αυτής της συνομιλίας, η οποία είχε πραγματοποιηθεί σε κάποια άλλη στιγμή, αντανακλά και τις προθέσεις της Ουάσιγκτον. Κάποιος θα πρέπει να εξηγήσει στην ουκρανική ηγεσία πως ο πόλεμος είναι η συνέχιση της Πολιτικής με άλλα μέσα και πως ο πολεμικός κύκλος κλείνει κάποια στιγμή με την εκ νέου ενεργοποίηση της Πολιτικής.

Πώς άραγε ένας ηθοποιός ο οποίος ανδρώθηκε καλλιτεχνικά μέσα από τηλεοπτικές σειρές θα μπορούσε να κατανοήσει τις βασικές αρχές της θεωρίας του Κλάουζεβιτς; Ο Μπάιντεν κάλεσε τον Ζελένσκι να είναι περισσότερο ευγνώμων. Ο ουκρανός ηγέτης κάνει το ίδιο λάθος με τους πολέμαρχους της πρώην Γιουγκοσλαβίας. Θεώρησαν κάποια στιγμή πως είναι πρωταγωνιστές της ιστορίας. Στο τέλος του οδοιπορικού αντιλήφθηκαν απαξάπαντες πως ήταν απλοί κασκαντέρ και αναλώσιμοι κομπάρσοι.

Η παγκόσμια οικονομία απαντώντας αταβιστικά στα επαναλαμβανόμενα αμφίσημα και κυρίως εκβιαστικά μηνύματα των εμπολέμων διαμορφώνει συνθήκες διαρκούς κερδοσκοπίας. Είναι τόσο πασίδηλη και αυτονόητη πλέον η κερδοσκοπική διάθεση των διεθνών οικονομικών παραγόντων που ανάγκασε τον Λευκό Οίκο και τον ίδιο τον αμερικανό πρόεδρο να προειδοποιήσει τις πετρελαϊκές εταιρείες πως θα υπάρξουν αντίποινα, αν συνεχίσουν να κερδοσκοπούν ασυστόλως σε βάρος του αμερικανικού λαού. Ακόμη και ο Καπιταλισμός, στην πλέον καθαρή του μορφή, κάποιες στιγμές παθαίνει «πολιτικό ισχαιμικό επεισόδιο».

Στις όχθες του γκρίζου Μόσχοβα, η ρωσική άρκτος αδυνατεί να αποδεχθεί την πραγματικότητα. Η Ρωσία ούτε ήταν, ούτε και είναι υπερδύναμη. Ήταν και είναι μία υπερεκτιμημένη, για ευνόητους λόγους από τους ίδιους τους Δυτικούς, μεσαίας ισχύος περιφερειακή οντότητα η οποία απέκτησε συγκυριακά τη δυνατότητα πυρηνικής απειλής. Είναι πλέον σαφές πως η πυρηνική στρατιωτική ισχύς είναι εξαιρετικά χρήσιμη ως μέσο απειλής αλλά εντελώς άχρηστη ως πραγματικό όπλο χρήσης επί του πεδίου. Με λίγα λόγια, τα πυρηνικά κατασκευάστηκαν για να μη χρησιμοποιηθούν. Ευτυχώς. Άλλωστε στους διαδρόμους του ΝΑΤΟ στις Βρυξέλλες και τη Νάπολη οι «γαλονάδες» με τις φανταχτερές στολές ξεκαθαρίζουν off the record πως ακόμη και εάν ο Πούτιν συμπεριφερθεί «βρώμικα» στέλνοντας ένα τακτικό πυρηνικό στο θέατρο πολέμου της Ουκρανίας, το ΝΑΤΟ δεν θα απαντήσει αυτόματα με πυρηνικά. Οι «γαλονάδες» δεν πρόκειται ποτέ να παραδεχθούν κάτι τέτοιο. Αυτή όμως είναι η μέχρι στιγμής ανομολόγητη τακτική. Τα εφιαλτικά σενάρια, οι μελέτες και τα video με τις simulations αποτελούν τμήματα μίας καλά στημένης ανταπάντησης στην εξωπραγματικά απειλητική ρωσική προπαγάνδα. Εξάλλου οι στρατηγοί, όπως όλοι οι στρατηγοί σε όλες της ιστορικές περιόδους, χρειάζονταν πάντα την απειλή ενός ισχυρού εχθρού προκειμένου να δικαιολογήσουν την αναγκαιότητα της παρουσίας τους και των δαπανών που αυτή συνεπάγεται.

Ο νέος γύρος επισιτιστικής κρίσης που προκαλείται από το στρατηγικό στρίμωγμα της Ρωσίας στην Κριμαία θα προκαλέσει ένα νέο εφιαλτικό σπιράλ ανόδου των τιμών δίνοντας έτσι άλλη μία ευκαιρία στους διεθνείς παράγοντες να κερδοσκοπήσουν νομότυπα. Η νέα αυτή πληθωριστική δυναμική όπως δεν θα πλήξει ούτε τους ισχυρούς ούτε τα οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα. Όπως πάντα ο πληθωρισμός θα πλήξει τους αδύναμους, τους μισθωτούς και τις μικρομεσαίες κυρίως επιχειρήσεις. Ερώτημα, λοιπόν. Έως πότε θα αναβάλλεται η πραγματική συζήτηση για την επόμενη ημέρα στην Ουκρανία; Ποιες είναι οι οικονομικές και επιχειρηματικές οντότητες πέρα από τα άμεσα εμπλεκόμενα πολιτικά και κρατικά συστήματα, που δεν επιθυμούν την άμεση λήξη των εχθροπραξιών στο μέτωπο της Ανατολικής Ευρώπης;

Ο πόλεμος στην Ουκρανία πέρα από τις δεκάδες χιλιάδες νεκρούς και τις ανυπολόγιστες καταστροφές έχει προκαλέσει και μία ιστορικά ανυπολόγιστη πολιτική ζημιά. Την ενεργοποίηση των φυγόκεντρων δυναμικών στην ΕΕ με αιχμή την ακινητοποίηση της «ατμομηχανής», δηλαδή του γαλλογερμανικού άξονα. Το λυκαυγές της επόμενης ημέρας στο ουκρανικό ζήτημα θα βρει μία Ευρώπη παθολογικά διχασμένη, αδικαιολόγητα ανασφαλή, υπερβολικά φοβισμένη και ανεξήγητα άπρακτη. Όλοι εκείνοι που θα στοιχημάτιζαν στη σταδιακή αποδυνάμωση και συστηματική αποσύνθεση του ευρωπαϊκού οράματος, θα χαμογελούν σαρκαστικά. Αυτοί που διέγνωσαν εγκαίρως πως μία ευρω-ρωσική σύγκρουση διαρκείας με μία μακροπρόθεσμη ακύρωση της μέχρι και πέρυσι ενεργειακής ευρωπαϊκής στρατηγικής, με την παράλληλη πρόκληση μίας αποσταθεροποιητικής αντιπαράθεσης Γαλλίας-Γερμανίας, θα έχουν ήδη εναποθέσει τις μελλοντικές επενδύσεις τους στα σχιστολιθικά αποθέματα της Βορείου Αμερικής. Μόνον κάποιοι, αριθμητικά ελάχιστοι, ονειροπαρμένοι, θα θυμούνται πως το 1996 στις ΗΠΑ κάποιοι σύμβουλοι ασφαλείας και κάποια ινστιτούτα στρατηγικών και ενεργειακών μελετών προέβλεπαν ένα παγκόσμιο ενεργειακό black out γύρω στο 2025 με αφορμή την αχόρταγη ανάγκη της Κίνας για ενέργεια. Τότε, στα τέλη του προηγούμενου αιώνα, φαίνεται πως ζούσαμε ακόμη (αν είναι δυνατόν) τα χρόνια της αθωότητας. Ξυπνήσαμε απότομα. A

ΠΟΥ ΠΑΕΙ Ο ΧΑΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ;

Της **ΜΥΡΣΙΝΗΣ ΓΚΑΝΑ**

Κάποτε, πριν από πολλά χρόνια, όταν πήγαινα ακόμη σχολείο, είχα δώσει ραντεβού με ένα αγόρι που μου άρεσε μια Κυριακή στο τέλος Οκτωβρίου. Δεν είχαμε κινητά, πιθανότατα δεν ήξερα καν τον αριθμό τηλεφώνου του στο σπίτι, πήγα στο σημείο συνάντησης και περίμενα. Και περίμενα. Και περίμενα. Και είχε αλλάξει η ώρα. Από τότε, δύο φορές τον χρόνο, η αλλαγή της ώρας μου προκαλούσε τεράστια ενόχληση. Διαβάζω ότι δεν είμαι η μόνη. Έρευνες έχουν δείξει ότι την εβδομάδα που ακολουθεί την αλλαγή της ώρας αυξάνονται τα ατυχήματα και οι καρδιακές προσβολές, διότι το «κοινωνικό» και το βιολογικό μας ρολόι δεν συντονίζονται. Αρκετοί προσπαθούν να γλυκάνουν την αλλαγή, με τα ίδια επιχειρήματα κάθε χρόνο, «Μα θα κοιμηθείς μία ώρα παραπάνω!», «Μα θα έχει φως για μια επιπλέον ώρα!»

Π αρά την τόση μου ενόχληση, δεν είχα αμφισβητήσει αυτή την πρακτική τόσο, ώστε να ψάξω τις ρίζες της και, όπως συχνά συμβαίνει σε τέτοιες περιπτώσεις, όταν το έκανα ξαφνιάστηκα. Ο πρώτος λοιπόν που σκέφτηκε μια εκδοχή αυτής της εποχιακής αλλαγής ώρας ήταν ο Μπέντζαμιν Φράνκλιν, πατέρας του ρητού «ο χρόνος είναι χρήμα», το 1784. Πρώτη χώρα που την εφάρμοσε, ωστόσο, ήταν η Γερμανία το 1916, εν μέσω Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, για να εξοικονομήσει ενέργεια φυσικά. Ο Τσόρτσιλ ακολούθησε αυτό το παράδειγμα. Μετά τον πόλεμο επέστρεψαν όλοι στην «κανονική» ώρα, στον Β΄ Παγκόσμιο ξανάρχισαν τα ίδια. Το μαρτύριο της αλλαγής ώρας τελείωσε μαζί με τον πόλεμο, για να επανέλθει δριμύτερο κατά την ενεργειακή κρίση του 1973. Το 1975 η Ελλάδα, μαζί με τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, υιοθέτησε την εποχιακή αλλαγή ώρας. Στη χώρα μας είχε προηγηθεί μια απόπειρα εφαρμογής αυτού του συστήματος το 1932, ο πληθυσμός όμως δεν τη δέχτηκε.

Τώρα πια φαίνεται ότι το βασικό επιχείρημα της εξοικονόμησης ενέργειας, χάρη στην τεχνολογία, δεν ισχύει όπως παλιότερα. Η δυσαρέσκεια ίσως και να εντείνεται μετά τη δημόσια διαβούλευση που είχε οργανώσει το καλοκαίρι του 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών. Το 84% των συμμετεχόντων τάχθηκε υπέρ της κατάργησης των εποχικών αλλαγών ώρας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε την πρόταση της Επιτροπής το 2019, και υποτίθεται ότι αυτή η τρέλα μπρος πίσω στον χρόνο ανά έξι μήνες θα σταματούσε το 2021. Βεβαίως η Ευρωπαϊκή Ένωση στο ενδιάμεσο χρειάστηκε να αντιμετωπίσει το Brexit, μια πανδημία, τώρα μια νέα ενεργειακή κρίση ως αποτέλεσμα του πολέμου στην Ουκρανία, και η υιοθέτηση μιας και μοναδικής ώρας για όλη τη διάρκεια του έτους θεωρείται ότι θα προκαλέσει ακόμα μεγαλύτερη κοινωνική αναταραχή.
Η ιστορία που ανέφερα παραπάνω δεν θα μπορούσε να συμβεί σήμερα. Τα ΜΜΕ μας υπενθυμίζουν δύο φορές ότι πρέπει να γυρίσουμε τα ρολόγια μας πίσω ή μπροστά, ωστόσο, ξυπνάμε και τα τηλέφωνά μας έχουν ήδη αλλάξει. Μας μένουν κάτι ρολόγια φούρνου και αυτοκινήτου για να μας υπενθυμίζουν (συχνά για αρκετό καιρό — αλήθεια, γιατί κανείς δεν θυμάται ποτέ πώς αλλάζει η ώρα σ' αυτά;) πως έχουμε χάσει ή κερδίσει μια ώρα από τη ζωή μας. Κι εκεί, νομίζω εντοπίζεται το βασικό ζήτημα με την αλλαγή της ώρας. Οι λέξεις που τη συνοδεύουν, «Χάνουμε μια ώρα ύπνου», «Κερδίζουμε μια ώρα», σίγουρα δεν διευκολύνουν την κατάσταση, είμαι όμως πεπεισμένη ότι δύο φορές τον χρόνο ξυπνάει μέσα μας η βαθιά υπαρξιακή αγωνία που σχετίζεται με το πέρασμα του χρόνου, με τη δυνατότητα ελέγχου του, με την επιθυμία να τον υποτάξουμε, να μπορούμε να τον κερδίσουμε και όχι μόνο να τον χάνουμε ή να τον ξοδεύουμε. Και, κυρίως, μας κάνει να αναρωτιόμαστε γιατί δεν έχει βρεθεί ακόμα ένας τρόπος να φυλάξουμε κάπου τον χρόνο που «κερδίζουμε». Δεν μπορεί, όλο και κάπου θα μπορούσε να μας φανεί χρήσιμος. A

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του **ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ**

50,9% έλαβε ο κεντροαριστερός Λούλα ντα Σίλβα στις εκλογές που έγιναν την Κυριακή στη Βραζιλία και επανεξελέγη πρόεδρος της μεγάλης χώρας. Εγχώριοι τηλεπολιτικοί από τον χώρο της αριστεράς και της κεντροαριστεράς έσπευσαν να πανηγυρίσουν τη νίκη του, ερίζοντας για τις ιδεολογικές του καταβολές.

12 χρόνια και 1 μήνας ήταν η ποινή κάθειρξης που του επεβλήθη για διαφθορά και το 2018 φυλακίστηκε. Το 2021 δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου διέταξε να ακυρωθούν όλες οι καταδικαστικές αποφάσεις, με αποτέλεσμα να ανακτήσει τα πολιτικά του δικαιώματα.

580 ημέρες παρέμεινε πίσω από τα κάγκελα ο Λούλα για να επιστρέψει μετά τις πρόσφατες εκλογές στην ηγεσία της χώρας, γεγονός που του εξασφάλισε το προσωνύμιο «φοίνικας της Βραζιλίας».

77 ετών είναι ο νέος πρόεδρος της Βραζιλίας. Η πρόταση βεβαίως ακούγεται οξύμωρη.

49,1% των ψήφων έλαβε ο Ζαΐρ Μεσίας Μπολσονάρου, πιθανόν ο πιο τραμπικός (πρώην) ηγέτης στον κόσμο.

10 θα είναι πιθανότατα οι μονοεδρικές περιφέρειες της χώρας στις επόμενες εκλογές, αν αυτές πραγματοποιηθούν βάση της νέας απογραφής πληθυσμού.

2 έδρες χάνουν Αιτωλοακαρνανία και Σέρρες.

1 έδρα χάνουν Αρκαδία, Άρτα, Αχαΐα, Δράμα, Ηλεία, Θεσπρωτία, Ιωάννινα, Καρδίτσα, Καστοριά, Κιλκίς, Κοζάνη, Κυκλάδες, Λακωνία, Λάρισα, Μαγνησία, Μεσσηνία, Πέλλα, Πιερία, Τρίκαλα, Φθιώτιδα, Φλώρινα και Χίος.

4 έδρες «κερδίζουν» ο Βόρειος και ο Νότιος Τομέας Αττικής, η Ανατολική Αττική και η Α΄ Θεσσαλονίκης.

3 έδρες «κερδίζει» η Α΄ Αθηνών.

2 έδρες «κερδίζει» ο Δυτικός Τομέας Αττικής.

1 έδρα κερδίζουν Β΄ Πειραιώς, Δυτική Αττική και Δωδεκάνησα.

©Michael Ochs Archives/Getty Images/Ideal Image

87 ετών άφησε τον μάταιο τούτο κόσμο ο Τζέρι Λι Λιούις. Επίθετα δεν βάζω, το παράκαναν με το «θρύλος» τα ελληνικά media. Αρκετά μάλιστα συνόδευσαν την αναγγελία του θανάτου του με φωτογραφία του κωμικού Τζέρι Λιούις. Σχεδόν κανένα δεν αναφέρθηκε στην τεράστια country καριέρα του.

7 φορές παντρεύτηκε στη ζωή του. Για πρώτη του φορά στα 22 του.

13 ετών ήταν η πρώτη του εξαδέλφη και πρώτη του σύζυγος. Ο γάμος τελέστηκε το 1957 μέσα σε ατμόσφαιρα -δίκαιης- κατακραυγής.

13 χρόνια παρέμειναν παντρεμένοι και, στην αίτηση διαζυγίου, η εξαδέλφη του τον κατηγόρησε για μοιχεία και «κάθε είδους σωματική και ψυχική κακοποίηση».

10.000 ευρώ επιδότηση (κατ' ανώτατο) δίνει το κράτος σε ιδιοκτήτες κενών κατοικιών προκειμένου να τις ανακαινίσουν και κατόπιν να τις ενοικιάσουν για τουλάχιστον 3 έτη. Η επιδότηση αφορά κατ' ανώτατο στο 40% της δαπάνης.

100 τετραγωνικά μέτρα είναι το ανώτατο εμβαδόν των κατοικιών που μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα. Πρέπει να βρίσκονται σε αστικά κέντρα και οι ιδιοκτήτες πρέπει να έχουν φορολογητέο εισόδημα έως 40.000 ευρώ και ακίνητη περιουσία έως 300.000 ευρώ.

8, 11 και 14 Νοεμβρίου θα πραγματοποιηθούν οι επόμενες συνεδριάσεις στη δίκη για την πυρκαγιά στο Μάτι. Υπάρχουν αντιδράσεις καθώς η αίθουσα είναι μικρή και έτσι «τραυματίζεται η αρχή της δημοσιότητας της δίκης» σύμφωνα με τους δικηγόρους των θυμάτων.

4 στελέχη του Twitter απέλυσε ο Elon Musk με το «καλημέρα», λίγο μετά δηλαδή από τη στιγμή που επισκέφθηκε τα γραφεία της εταιρείας κρατώντας έναν νεροχύτη. Συνόδευσε την κίνησή του με ένα tweet που έλεγε «το πουλί απελευθερώθηκε». Αν ήταν λίγο περισσότερο μερακλής θα έβαζε και βίντεο του Χρηστάκη, «Θα ζήσω ελεύθερο πουλί».

110 εκατ. ακολούθους έχει ο Musk στο Twitter. Όλοι σχεδόν είδαν το σπαρτιάτικο tweet του που έγραφε «διαλεκτική» σε άπταιστα ελληνικά και αναρωτιούνται τι ακριβώς συμβαίνει.

75% των εργαζομένων φημολογούνταν ότι θα απολύσει ο εκκεντρικός πολυδισεκατομμυριούχος. Ο ίδιος το διέψευσε συναντώντας τους εργαζόμενους.

223,8 δισ. δολάρια εκτιμάται ότι είναι η περιουσία του Elon Musk γεγονός που τον καθιστά τον πλουσιότερο άνθρωπο στον πλανήτη, σύμφωνα με τη λίστα Forbes Billionaires.

156,5 δισ. ευρώ είναι η περιουσία του δεύτερου πιο πλούσιου ανθρώπου, του Bernard Arnault, ιδιοκτήτη της LVMH, αρχικά που σημαίνουν Moët Hennessy Louis Vuitton. Καταλαβαίνετε.

126,9 δισ. δολάρια είναι η περιουσία του μέχρι πρότινος πλουσιότερου ανθρώπου στον κόσμο, του Jeff Bezos. Φτωχαδάκι.

26% αυξήθηκε την εβδομάδα που πέρασε το ιικό φορτίο του κορωνοϊού στη Θεσσαλονίκη.

5,14 εκατ. άνθρωποι έχουν προσβληθεί από τον ιό στην Ελλάδα.

65.309 άνθρωποι πραγματοποίησαν εμβολιασμό με αναμνηστική δόση την περασμένη εβδομάδα και παρά τις συστάσεις των αντιεμβολιαστών ότι σύντομα θα βρεθούν προ εκπλήξεων.

2.200 ανεμβολίαστοι υγειονομικοί παραμένουν εκτός ΕΣΥ. Μόνον οι 179 εξ αυτών είναι γιατροί. Αλλά «έχουν κάνει την έρευνά τους».

1.000 ανεμβολίαστοι υγειονομικοί εργάζονται κανονικά με τη χρήση πιστοποιητικού νόσησης.

7 έτη τελούσε υπό κατάληψη ένας χώρος του Δημοτικού Γηροκομείου της Λάρισας, ο οποίος και εκκενώθηκε τη Δευτέρα από ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις. Αναμένουμε την καταδίκη της εκκένωσης από τον προοδευτικό κόσμο που αντιλαμβάνεται ότι τα γερόντια δεν έχουν ανάγκη από χώρους ενώ οι ιδέες παγιδεύονται αν δεν φιλοξενούνται σε κατάληψη.

8 άτομα, 6 άνδρες και 2 γυναίκες προσήχθησαν, αφού προηγουμένως αντιστάθηκαν σθεναρά επί δίωρου. Η κατάληψη είχε υιοθετήσει το όνομα «Ντουγρού» και, όπως ορίζει η παράδοση, το κτίριο έμοιαζε με ερείπιο, γεμάτο μπουκάλια μπίρας.

75 χρόνια οι επισκέπτες μουσείου στο Ντίσελντορφ της Γερμανίας θαύμαζαν ένα έργο του Ολλανδού ζωγράφου Πιετ Μοντριάν, το οποίο ήταν κρεμασμένο ανάποδα.

16 θέσεις ανέβηκε η Ελλάδα στην παγκόσμια κατάταξη του επιχειρηματικού περιβάλλοντος την τελευταία τριετία. Είναι η μεγαλύτερη άνοδος παγκοσμίως.

11 θέσεις ανέβηκε το Κατάρ που βρίσκεται στη δεύτερη θέση της σχετικής λίστας.

13 θέσεις (στην ίδια λίστα) υποχώρησε η Χιλή, 11 το Περού, 10 η (μαμά) Ρωσία και 9 η Τουρκία.

VERBA VOLANT

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

«Ο συγκεκριμένος διευθυντής, αντί να απευθυνθεί στα συλλογικά όργανα του μαθητικού, γονεϊκού και εκπαιδευτικού κινήματος, αντί να σταθεί στο ύψος του δασκάλου και παιδαγωγού, επέλεξε τον αντιδημοκρατικό δρόμο της μήνυσης» αναφέρει η Αγωνιστική Πρωτοβουλία Εκπαιδευτικών Ηρακλείου για τον Διευθυντή γυμνασίου ο οποίος μήνυσε 18 μαθητές που πραγματοποιούσαν κατάληψη. Δεν είναι μόνο ότι οι σύντροφοι εκπαιδευτικοί χαρακτηρίζουν αντιδημοκρατική τη μήνυση και αρμόδια για την επίλυση των θεμάτων τα «κινήματα». Το πιο παλαβό είναι ότι ΜΜΕ προσκείμενα στην ευρύτερη αριστερά αναπαράγουν (υιοθετώντας) την επιχειρηματολογία τους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

«Του είχαν γίνει υποδείξεις να σταματήσει, τι φταίει ο πρωθυπουργός αν εκείνος δεν κατάλαβε;» Φοβερό επιχείρημα. Ως παιδί, πάντως, είχα τιμωρηθεί πιο αυστηρά όταν έκλεβα μεθοδικά τα σοκολατάκια από τη φοντανιέρα και αγνόησα τις υποδείξεις.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

«Αν έρθει ερευνητικό πλοίο στα πέντε μίλια, το εμποδίζεις. Είναι αδιανόητο. Εάν μπει κλέφτης στην αυλή σας, τον διώχνετε». Πρόεδρε, μας μπέρδεψες με τη συνέντευξη στον ΣΚΑΙ. Είχαμε μείνει στην οδηγία που εξέδωσε η ΕΛΑΣ επί των ημερών σου (29 Μαρτίου 2018) η οποία έλεγε ότι αν αντιληφθείτε κάποιον να έχει μπει στο σπίτι σας «αν είναι δυνατόν προσποιηθείτε ότι κοιμόσαστε».

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΒΡΑΣ

«Δεν βρίσκω άλλη λύση σήμερα από την ανάγκη επιστροφής του Αλέξη Τσίπρα στην κυβέρνηση». Αυτό έγραψε η κομματική εφημερίδα του ΣΥΡΙΖΑ ότι δήλωσε ο σκηνοθέτης σε συνέντευξη που παραχώρησε. Ο ίδιος ο Γαβράς όμως, την επομένη, ξεκαθάρισε το τοπίο δηλώνοντας ότι ***«για μένα, ο Τσίπρας θα παραμείνει αυτός που πρόδωσε τον ελληνικό λαό μετά το Δημοψήφισμα, με τη βοήθεια της Δεξιάς».***

Η ΒΡΕΤΑΝΙΑ ΦΕΤΟΣ ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Η **Σώτη Τριανταφύλλου** αναλύει τις αιτίες της κυβερνητικής αστάθειας και τις προοπτικές της Βρετανίας

Η Βρετανία είναι μια πλούσια χώρα με φτωχούς πολίτες: το 60% των οικογενειών εισπράττει κάποιο επίδομα. Αυτό δεν σημαίνει απαραιτήτως ότι εκατομμύρια άνθρωποι αδρανούν ψευτοζώντας με κρατική ελεημοσύνη· σημαίνει ότι οι μισθοί είναι υπερβολικά χαμηλοί σχετικά με το επίπεδο ζωής (9,5 λίρες την ώρα είναι ημερομίσθιο πείνας), ότι τα ενοίκια είναι εξωφρενικά, ότι το φορολογικό σύστημα χρειάζεται μεταρρύθμιση κι ότι είναι απαραίτητη κάποια ανακατανομή του πλούτου. Το σύστημα των τάξεων στη Βρετανία δεν έχει εξελιχθεί όπως στην ηπειρωτική Ευρώπη· οι ανισότητες είναι αναχρονιστικές τόσο από την άποψη της ποιότητας, του life style κατά κάποιον τρόπο, όσο και από την άποψη των οικονομικών μεγεθών. Ανέκαθεν, στη Βρετανία, ένα μέρος της working class είχε μορφή κοινωνικού περιθωρίου• κάτι που φαίνεται ότι συμβαίνει όλο και περισσότερο.Προστίθεται η δυσλειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών, των σχολείων (που ξεμένουν από χρηματοδότηση), του συστήματος περίθαλψης (ιδιαίτερα καταρρέει η οδοντιατρική φροντίδα) λες και γίνεται προσπάθεια να αποτύχουν όλες αυτές οι δομές ώστε να πάψουν να τις υπερασπίζονται οι Βρετανοί και να δεχθούν ιδιωτικοποιήσεις.Με λίγα λόγια, υπάρχει ένας ολιγαρχικός πειρασμός τον οποίον ενσαρκώνει και ο Rishi Sunak, ο τελευταίος εκπρόσωπος των Συντηρητικών, που κάθεται σε μια οικογενειακή περιουσία 730 εκατομμυρίων λιρών.

Η Λις Τρας υποσχέθηκε να μειώσει τους φόρους και να κυβερνήσει ως Συντηρητική· σαν τη Μάργκαρετ Θάτσερ ας πούμε. Αλλά η Τρας δεν ήταν ποτέ σταθερή στις απόψεις της όπως ήταν η Θάτσερ: αντιτέθηκε στο Brexit με το σύνθημα «Η Βρετανία ισχυρότερη μέσα στην Ευρώπη», ύστερα όμως το αποδέχτηκε ενθουσιωδώς· παρότι θέλησε να παίξει τη Σιδηρά Κυρία εκπόνησε πρόγραμμα επιδομάτων· ανακοίνωσε πως θα έπαιρνε αντιδημοφιλείς αποφάσεις και πως θα τις τηρούσε ό,τι κι αν συνέβαινε, πλην όμως υποχώρησε μπροστά στον σκληρό πυρήνα των Τόρυς και στην πίεση του δρόμου.Το πακέτο ενεργειακής στήριξης που πρότεινε σταθεροποιούσε την τιμή της μονάδας για δύο χρόνια· ταυτοχρόνως, μείωσε τους φόρους ενώ είναι σαφές ότι στη Βρετανία οι φόροι για το υψηλότερο δεκατημόριο πρέπει να αυξηθούν.Εξάλλου, είναι επικίνδυνο να μειώνεις τους φόρους χωρίς να βρίσκεις πηγές χρηματοδότησης του κενού που θα δημιουργηθεί — και εκτός από επικίνδυνο, είναι στοιχειώδες. Στο μεταξύ, οι ελευθεριακοί πιστεύουν ακόμα ότι μια κοινωνία μπορεί να προχωρήσει με απόλυτη ελευθερία στις δραστηριότητες του κεφαλαίου: αν και η ελευθεριακή τακτική έχει δοκιμαστεί αυξάνοντας τα κέρδη των μεγάλων επιχειρήσεων, καταστρέφοντας τις μικρές, δημιουργώντας υποπρολεταριάτο, πολλοί στο Συντηρητικό κόμμα μιλούν ακόμα με όρους του Φρίντριχ Χάγιεκ.

Οι Τόρυς συμπεριφέρονται σαν τους πανικόβλητους Ρομάνοφ όταν οι μπολσεβίκοι εισέβαλλαν στα Χειμερινά Ανάκτορα. Η κοινωνική τάξη που εκπροσωπούν έχει πολλά να χάσει και φοβάται μήπως τα χάσει: οι ορδές των φτωχών και των αμόρφωτων —η παιδεία κοστίζει ακριβά στη Βρετανία— καραδοκούν· θέλουν να τους κλέψουν τα οικογενειακά τιμαλφή· τα ασημένια μαχαιροπήρουνα. Υπάρχουν πράγματι μερικές τέτοιες βρετανικές ιδιαιτερότητες: η πρώτη είναι αυτή η κομματική ταξικότητα· οι Τόρυς προωθούν τα οικονομικά και πολιτιστικά συμφέροντα μιας παραδοσιακά «άρχουσας τάξης», ενώ τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κόμματα της δεξιάς και της κεντροδεξιάς απευθύνονται σε ποι-

κιλία κοινωνικών στρωμάτων — επιπλέον, η λεγόμενη «λαϊκιστική» δεξιά απευθύνεται στους φτωχούς και στους λιγότερο μορφωμένους. Δεν είναι αυτή η περίπτωση των Βρετανών Συντηρητικών, αν και βεβαίως τα όρια του κοινού τους τροποποιούνται, εξού και η νίκη ή η ήττα τους στις εκλογές. Ένα ακόμα χαρακτηριστικό των Τόρυς είναι το ότι τα οικολογικά ζητήματα —ιδιαίτερα η κλιματική αλλαγή— δεν περιλαμβάνονται στις προτεραιότητές τους· είναι μοιρασμένοι ανάμεσα στα οικονομικά συμφέροντα και στον περιβαλλοντικό τους αντίκτυπο: για παράδειγμα, η Λιζ Τρας ήρε την απαγόρευση της υδραυλικής ρωγμάτωσης για να την επαναφέρει ο Sunak.

Η οικονομική κατάσταση είναι σταθερά δύσκολη εξαιτίας του χάσματος μεταξύ των κοινωνικών στρωμάτων, όχι εξαιτίας της χαμηλής παραγωγικότητας και της ανεργίας. Αν και ο ρυθμός του πληθωρισμού έφτασε το 8,8%, η ανεργία παραμένει χαμηλή· ακόμα και το αμφίβολο trickle down, η ιδέα ότι η αύξηση του πλούτου για τους πλουσιότερους στάζει προς τους φτωχότερους, μπορεί να φέρει κάποια αποτελέσματα —αλλά όχι μόνη της και όχι για πολύ καιρό. Είναι μύθος το ότι οι χαμηλότεροι φόροι και η κατάργηση των κανονιστικών ρυθμίσεων που περιορίζουν τα κέρδη οδηγούν σε χαμηλότερες τιμές και περισσότερες θέσεις εργασίας. Τα think tanks τα οποία επιμένουν σε περισσότερες ιδιωτικοποιήσεις και φορολογικές απαλλαγές με σκοπό την ενθάρρυνση της καινοτομίας και των επενδύσεων προσπαθούν να εφαρμόσουν τη θεωρία ότι ο πλούτος που δημιουργείται βελτιώνει τη ζωή όλων· αλλά αυτό δεν ισχύει: έχει δοκιμαστεί πολλές φορές —η ρηγκανομική είναι ένα παράδειγμα— με πολύ δυσάρεστες συνέπειες για τουλάχιστον το ένα τέταρτο των πολιτών. Οι μικρότεροι φορολογικοί συντελεστές έχουν νόημα μόνο αν συνοδεύονται από αύξηση των μισθών και μόνο αν δεν συνοδεύονται από περικοπές των δημοσίων δαπανών: ο τερματισμός των επιδοτήσεων είναι βεβαίως επιθυμητός αλλά, όπως είπα, οφείλεται κυρίως στο ότι ο ιδιωτικός τομέας δεν πληρώνει σωστά τους εργαζομένους.

Η οικονομική πολιτική του Ρόναλντ Ρέιγκαν, η οποία αποτελεί πρότυπο για τους ελευθεριακούς, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί επιτυχημένη για το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα: ο Ρέιγκαν επανεξελέγη τον Νοέμβριο του 1984 και ο αντιπρόεδρός του, Τζορτζ Χ. Β. Μπους, έγινε πρόεδρος το 1988. Ωστόσο, όσον αφορά την οικονομική ανάπτυξη, ήταν μια αποτυχία: ενώ ο Ρέιγκαν είχε υποσχεθεί να μειώσει τις ομοσπονδιακές κυβερνητικές δαπάνες, στην πραγματικότητα αύξησε το εθνικό χρέος των Ηνωμένων Πολιτειών κατά 186%· από 907 δισεκατομμύρια δολάρια σε 2,6 τρισεκατομμύρια.Και παρόλο που η αμερικανική οικονομία αναπτύχθηκε κατά την προεδρία του περίπου κατά 3,49% ετησίως, η επίδοση ήταν χειρότερη από εκείνη άλλων προεδριών: επί Ρούσβελτ ήταν 9,3%, επί Κένεντι 4,4%, επί Τζόνσον 5,3%, επί Κλίντον 3,9%. Οπωσδήποτε, παίζει πάντοτε ρόλο η διεθνής συγκυρία και μια σειρά άλλοι παράγοντες. Ένας από τους συμβούλους του Ρέιγκαν, ο Ντέιβιντ Στόκμαν, περιέγραψε αργότερα την «επανάσταση του Ρέιγκαν» ως «ριζοσπαστική, ασύνετη και αλαζονική» προσθέτοντας ότι η πολιτική του απέτυχε επειδή οι μειώσεις δαπανών που απαιτούνταν για να αναπληρωθούν οι φορολογικές περικοπές απεδείχθησαν μεγαλύτερες και σκληρότερες από ό,τι πίστευαν οι σύμβουλοί του. Απαιτούσαν ολομέτωπη επίθεση στο αμερικανικό κράτος προνοίας η οποία θα άφηνε πάνω από 50 εκ. ανθρώπους χωρίς εκπαίδευση και περίθαλψη, ενώ ταυτοχρόνως θα οδηγούσε —και οδήγησε— σε τρέλες όπως η ιδιωτικοποίηση του σωφρονιστικού συστήματος. Κάτι παρόμοιο ισχύει για τη Βρετανία: η Μάργκαρετ Θάτσερ άφησε εποχή διότι είχε το θάρρος της γνώμης της —αυτό πρέπει να της το αναγνωρίσουν όλοι— στην πράξη όμως δεν κατάφερε τίποτα σε ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΙΝΑΙ ΣΤΑΘΕΡΑ ΔΥΣΚΟΛΗ ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΤΟΥ ΧΑΣΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΤΡΩΜΑΤΩΝ

Όλες οι έρευνες που έγιναν από το 1965 έως το 2015 σε 18 πλούσιες χώρες γύρω από τον αντίκτυπο της μείωσης των φόρων για τους πιο εύπορους δείχνουν ότι δεν έχει αντίκτυπο στις επιδόσεις ανάπτυξης ή στα επίπεδα απασχόλησης,αλλά ότι οδηγεί σε μεγαλύτερη εισοδηματική ανισότητα. Όσο για μείωση του εταιρικού φόρου, ίσως βελτιώνει τις ιδιωτικές επιχειρηματικές επενδύσεις αλλά δεν επηρεάζει εντέλει την ανάπτυξη σε εθνικό επίπεδο: μετά τη μείωση του φόρου από 30% το 2007 σε 19% το 2019, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει το χαμηλότερο ποσοστό ιδιωτικών επενδύσεων, ως ποσοστό του ΑΕΠ, από όλες τις οικονομίες της G7.

Με βάση την απλή λογική, ακόμα και το αμερικανικό εκλογικό σώμα επιθυμεί μια μέτρια σοσιαλδημοκρατία που να προστατεύει τους πολίτες από τις πιο τραχιές γωνίες του καπιταλισμού: απλώς, στις ΗΠΑ, οι περισσότεροι άνθρωποι δεν θέλουν να ακούνε το συνθετικό «σοσιαλ» —αντιθέτως, στη Βρετανία, ακόμα και ένα μέρος των ψηφοφόρων του Συντηρητικού κόμματος πιστεύει ότι η κυβέρνηση πρέπει να αυξήσει τους φόρους και να δαπανά περισσότερα για την υγεία και την εκπαίδευση· ίσως ακόμα και για τα κοινωνικά επιδόματα ώστε να μην εξαθλιώνονται οι πιο εύθραυστες κοινωνικές ομάδες.

Φτάνω στο ζήτημα του «Brexit» το οποίο πρέπει να αποδοθεί στην αντίληψη ότι τα οφέλη του ελεύθερου εμπορίου δεν επαρκούσαν για να αντισταθμίσουν το κόστος της ελεύθερηςμετανάστευσης. Το δημοψήφισμα ζήτησε το Συντηρητικό Κόμμα επισημαίνοντας το πρόβλημα της ελεύθερης κυκλοφορίας μεταναστών και προσφύγων —αλλά, αντί να ληφθούν μέτρα γι' αυτό το πρόβλημα, η Βρετανία μπήκε σε ένα blame game: οι μικρές επιχειρήσεις ήταν απογοητευμένες από τα τέλη της ΕΕ·μερικοί πίστευαν ότι η έξοδος από την ΕΕ θα δημιουργούσε θέσεις εργασίας· το Κόμμα της Ανεξαρτησίας έπεισε πολλούς ότι η χώρα τους πλήρωνε στην ΕΕ περισσότερα από όσα της αντιστοιχούσαν. Η αποχώρηση από την ΕΕ ήταν περίπλοκη και το βρετανικό Κοινοβούλιο παρέμεινε διχασμένο μέχρι τον Ιανουάριο του 2020, όταν οι διατάξεις της συμφωνίας πήραν την απαραίτητη νομοθετική συγκατάθεση. Στη θέση των συμφωνιών χώρας-μέλους, υπεγράφη Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας η οποία δεν καλύπτει την εξωτερική πολιτική και την άμυνα όπως συνέβαινε πριν από το Brexit. Αν και η Βρετανία δεν συμμετέχει πια στην τελωνειακή ένωσηκαι στην ενιαία αγορά της ΕΕ, η εμπορική συμφωνία επιτρέπει μηδενικούς δασμούς και μηδενικές ποσοστώσεις σε εμπορεύματα που συμμορφώνονται με τους κανόνες προέλευσης. Όπως θα περίμενε κανείς, το Brexit δημιούργησε πίεση στις σχέσεις της Βόρειας Ιρλανδίας, που είναι κομμάτι της Βρετανίας, με τη γειτονική Δημοκρατία της Ιρλανδίας, που είναι μέλος της ΕΕ. Η καινούργια συμφωνία επιτρέπει στη Βόρεια Ιρλανδία να υιοθετήσει τους τελωνειακούς κανόνες της ΕΕ, ώστε να μην υπάρχουν σκληρά σύνορα μεταξύ των δύο γειτονικών χωρών. Αντιθέτως, υπάρχει τελωνειακό και ρυθμιστικό σύνορο μεταξύ της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας στη Θάλασσα της Ιρλανδίας. Όσο για την ελεύθερη κυκλοφορία μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της ΕΕ έχει τερματιστεί:οι Ευρωπαίοι πολίτες που ζουν ήδη στο βρετανικό έδαφος πρέπει να διαθέτουν έγγραφα παραμονής και οι ταξιδιώτες πρέπει να επιδεικνύουν διαβατήρια. Για τους ταξιδιώτες επαγγελματίες υπάρχουν πρόσθετες απαιτήσεις: αν δραστηριοποιούνται σε μια χώρα της ΕΕ, μπορεί να χρειαστεί να ιδρύσουν μια τοπική θυγατρική στη Βρετανία. Πολλοί τομείς, όπως οι τηλεπικοινωνίες και οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες, φορολογούνται. Τέλος, το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να καταβάλει «λογαριασμό διαζυγίου» περίπου 34 δισεκατομμυρίων λιρών μέχρι το 2064 για να εκπληρώσει τυχόν εναπομείνασες οικονομικές δεσμεύσεις που ανέλαβε ενώ ήταν μέλος της ΕΕ. Τα γράφω αυτά για να τονίσω ότι το Brexit υπήρξε μια βαριά και ανθυγιεινή εργασία για όλους τους εμπλεκόμενους. Και ότι έγινε για το τίποτα.

Προς το παρόν η βρετανική οικονομία έχει επιβραδυνθεί και πολλές επιχειρήσεις έχουν μεταφέρει την έδρα τους στην ΕΕ. Αλλά αυτό μπορεί να διορθωθεί: το μεγαλύτερο μειονέκτημα του Brexit είναι η ζημιά που επέφερε στην οικονομική ανάπτυξη η αβεβαιότητα —αν ωστόσο επιτευχθεί κυβερνητική σταθερότητα, θα εκλείψουν όσα κάνουν νευρικές τις περιβόητες αγορές. Πάντως, φαίνεται ότι το Brexit έχει πλήξει, προς το παρόν τουλάχιστον, τους νεότερους εργαζόμενους στο Ηνωμένο Βασίλειο:η Γερμανία προβλέπεται να έχει έλλειψη εργατικού δυναμικού 3 εκατομμυρίων ειδικευμένων εργαζομένων μέχρι το 2030· αυτές οι θέσεις εργασίας δεν θα είναι άμεσα διαθέσιμες στους Βρετανούς εργαζομένους. Από την άλλη πλευρά, παρότι οι Brexiters φαγώθηκαν κυριολεκτικά με το ζήτημα των μεταναστών σήμερα διαπιστώνουν ότι οι εργοδότες δυσκολεύονται να βρουν προσωπικό σε επαγγέλματα κατώτερης και μεσαίας ειδίκευσης. Και σαν να μην έφταναν αυτά, οι Βρετανοί πολιτικοί έχουν δουλειές με φούντες:ένα σωρό νέες εμπορικές συμφωνίες με χώρες εκτός ΕΕ, ένα σωρό προβλήματα γύρω από τις εμπορικές σχέσεις μεταξύ των δύο Ιρλανδιών. Σε δουλειά να βρισκόμαστε.

Πολλοί υποστηρίζουν ότι οι ψηφοφόροι δεν κατάλαβαν τις οικονομικές δυσκολίες που θα επέφερε το Brexit. Πώς να τις καταλάβουν; Κανείς δεν μπήκε στον κόπο να τους εξηγήσει: το Εργατικό κόμμα ευχόταν να αποχωρήσει η Βρετανία από την ΕΕ. Αλλά αν και ψήφος υπέρ του Brexit ήταν ψήφος κατά της παγκοσμιοποίησης, η παγκοσμιοποίηση μπήκε από το παράθυρο μέσω των αμερικανικών επιχειρήσεων, κυρίως στον χρηματοοικονομικό και ασφαλιστικό τομέα, σε μεταποιητικές και μη τραπεζικές εταιρείες χαρτοφυλακίου. Υποτίθεται ότι η Βρετανία θέλησε να πλησιάσει περισσότερο τις ΗΠΑ: αλλά ούτε αυτό είναι εύκολο· το μεγαλύτερο εμπόδιο είναι η γεωργία. Το Ηνωμένο Βασίλειο απαιτεί αυστηρότερους κανονισμούς για την ασφάλεια των τροφίμων και την καλή διαβίωση των ζώων από ό,τι οι ΗΠΑ. Τώρα, οι Βρετανοί αγρότες ανησυχούν για τα κατώτερα, φτηνότερα γεωργικά προϊόντα που ανταγωνίζονται τα δικά τους τα οποία υφίστανται, ορθώς, προηγμένους ελέγχους. Το παράδειγμα της γεωργίας υπογραμμίζει ότι η Βρετανία υπήρξε για υπερβολικά πολύ καιρό ευρωπαϊκή χώρα ώστε να ταυτιστεί το αμερικανικό κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον. Υπό αυτή την έννοια, η αποχώρηση από την ΕΕ ήταν, όχι μόνο λάθος από την άποψη της πρακτικής, αλλά και από την άποψη της φιλοσοφίας. A

BMW
THE NEW iX1 & X1
Μάθετε περισσότερα εδώ
THE X1
THE iX1
Sheer Driving Pleasure
Βενζίνη | Diesel | Plug-in Hybrid | Ηλεκτρική

Τάσος Βρεττός

Γιατί φωτογραφίζει νύχτα στα καμένα δάση;

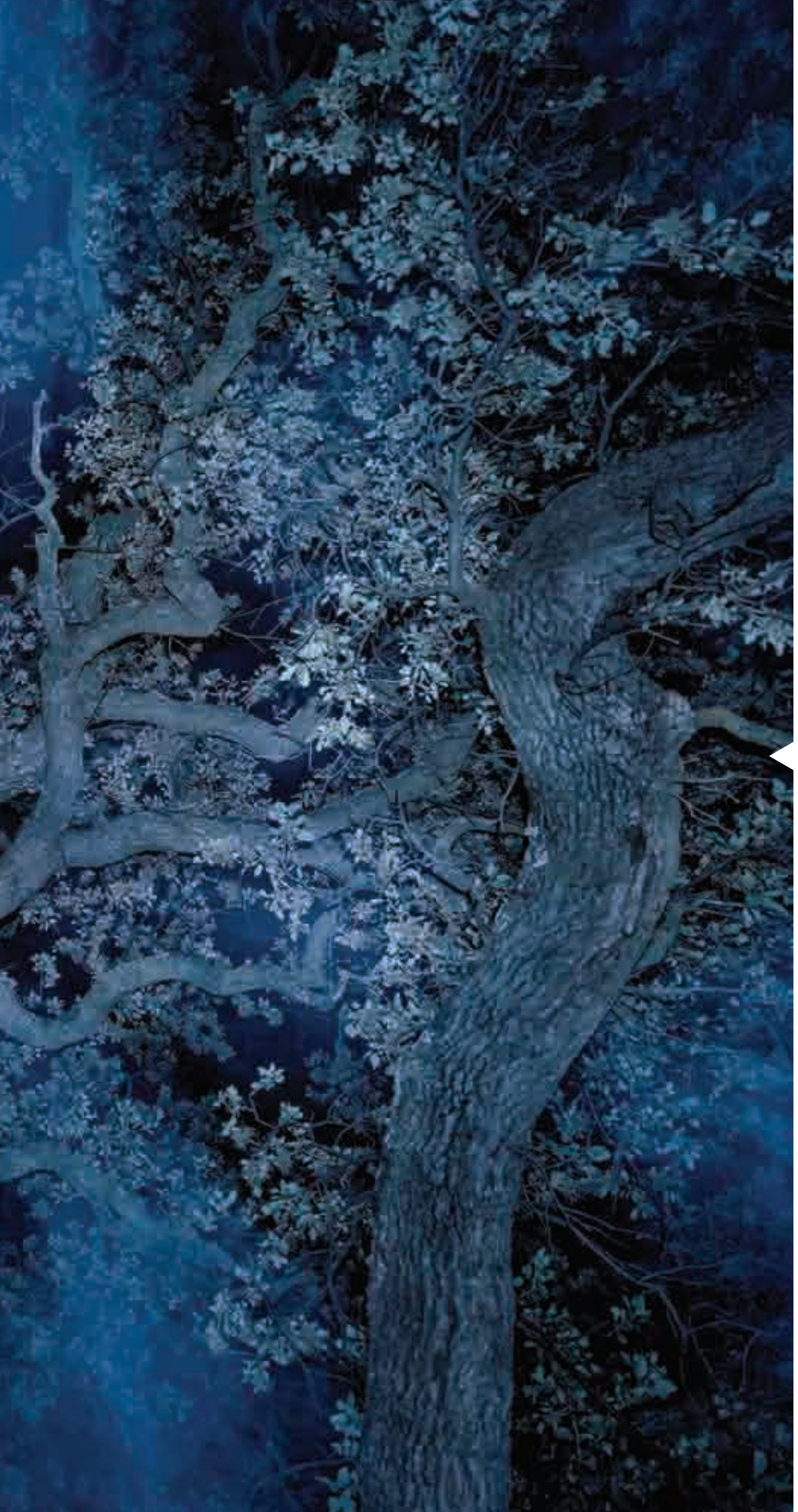

ΜΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΟΥ ΔΟΥΛΕΙΑ ΠΟΥ ΕΚΘΕΤΕΙ ΣΕ ΕΝΑΝ ΧΩΡΟ-ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ, ΓΙΑ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΣΤΗ ΦΥΣΗ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΑΤΙΑ ΤΟΥ

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ**

Το φορτηγό της μεταφορικής εταιρείας είχε μόλις φθάσει με τις φωτογραφίες του Τάσου Βρεττού και η **Νάντια Αργυροπούλου** –συνεπιμελήτρια μαζί με τον **Γιώργο Τζιρτζιλάκη** στην έκθεση **«***Το αίνιγμα του δάσους*»–, κοιτάζοντας τις κατόψεις του άγνωστου τσιμεντένιου «λεβιάθαν», είχε αρχίσει να υποδέχεται τα αμπαλαρισμένα έργα, ανάμεσα σε εργάτες που καθάριζαν και συνέδεαν το ηλεκτρικό ρεύμα. Ούτε δεκάλεπτο περπάτημα από τον σταθμό του μετρό Χαλάνδρι, το κτίριο Νόμπελ –αγορασμένο από τον δήμο Χαλανδρίου για να στεγάσει πολιτιστικές δραστηριότητες– είναι ό,τι πιο εντυπωσιακό θα βρεις στην Αττική ως υποδομή σε δημοτικά «χέρια», και όχι μόνο. Κι ας στέκει αδιαμόρφωτο ακόμα, γυμνό κέλυφος από «ωμό» σκυρόδεμα. Στις λαβυρινθώδεις διαδρομές του, που ξεδιπλώνονται σε τρεις ορόφους, από το ευρύχωρο αμφιθέατρο στις τεράστιες ολόφωτες σάλες, πανύψηλες αίθουσες με γενναιόδωρους φεγγίτες οροφής κι «απόκρυφα» μικρότερα δωμάτια, ο Τάσος Βρεττός βρήκε τον ιδανικό χώρο για να μας παρασύρει σε μιαν ανέλπιστη κατάδυση στη φύση, σε δάση καμένα κι άλλα που στέκουν θαλερά και μυστηριώδη. Είκοσι χρόνια μετά την πρώτη του έκθεση στον τόπο όπου μεγάλωσε, τότε στο Αετοπούλειο Πολιτιστικό Κέντρο, η πρώτη κουβέντα που σπεύδει να μοιραστεί είναι οι ευχαριστίες στον δήμαρχο Σίμο Ρούσο και τους αντιδημάρχους Σέργιο Γκάκα και Έλενα Χριστούλη, που στηρίζουν το εγχείρημα.

Γνωστός από μια μακρά πορεία στη φωτογραφία μόδας και τη διαφήμιση, στις προσωπικές δουλειές του ο Βρεττός ελκύεται συνήθως από την ανθρώπινη κατάσταση, ταξιδεύοντάς μας με τον φακό του από τους *«Τ(ρ)όπους λατρείας»* των μεταναστών της Αθήνας, που είδαμε στο Μουσείο Μπενάκη, ως την underground κουλτούρα της clubbing περφόρμανς, των S&M πάρτι και των drag σόου.

Πώς αποφάσισε να βγαίνει επί ένα χρόνο στο δάσος, νυχτιάτικα, με τη βροχή να μαίνεται και τον αέρα κάποτε να μανιάζει; Για όλα φταίει η πυρκαγιά του 2021 στη Βαρυμπόμπη. «*Με συγκλόνισε, ένιωσα ότι έχασα κάτι δικό μου, πολύ ζωντανό και οικείο, έναν μικρό παράδεισο»* θα μου πει. *«Δύο μήνες μετά, μια μέρα που έβρεχε καταρρακτωδώς, την επισκέφθηκα και συνάντησα την απόλυτη δυστοπία, έναν ορίζοντα με καμένα σώματα δέντρων και χώμα κόκκινο και μαύρο, αίμα και θάνατος μαζί. Δεν νομίζω ότι έχω δει ποτέ στη ζωή μου τόσο σπαραχτικό τοπίο».* Έκτοτε άρχισε να τρυπώνει με κάθε ευκαιρία στα καμένα. Δεν ξεκίνησε με συγκεκριμένο σκο-

πό. *«Κανένα από τα πρότζεκτ μου δεν το έχω εκ των προτέρων αποφασίσει. Με όλα έχω συναντηθεί με έναν τρόπο συμπτωματικό, τυχαίο, ενστικτώδη».*

Μες στην καθημαγμένης φύση, τα δέντρα ζωντάνευαν στα μάτια του σαν όντα της αβύσσου που κινούνται, ζωόμορφα, υδρόβια, με «σάρκα» πάλλουσα. Έτσι υψώνονται και μες στα εκτυφλωτικά σκοτάδια των εικόνων του, σε μιαν αέναη χορογραφία (γέννα καταστροφής) που πάγωσε στον χρόνο μαρτυρώντας ένα τοπίο το οποίο δεν υπάρχει πια. Σύντροφός του μοναδικός μια μηχανή με υψηλή ανάλυση και το φλας της, καμιά φορά κι αδέσποτα σκυλιά ή μια αλεπού που θα τον πλησίαζαν αναζητώντας τροφή. Σιωπή θανατερή, δέος, αδρεναλίνη στο κόκκινο, αλλά όχι φόβος. Ίσως μόνο τότε που ένας βουερός βρυχηθμός, μάλλον από κάποιο σταβλισμένο βουβάλι, τον έκανε να τρέχει αλλά όχι να εγκαταλείψει.
«Μέχρι τότε οποιαδήποτε απόπειρα να φωτογραφίσω τη φύση ήταν στα όρια του απλοϊκού. Έχει τέτοια δύναμη που το να την προσεγγίσω με μια δική μου ματιά, πέρα από το προφανές, έκανε τη φωτογραφία πάντα αποτυχημένη. Τα καμένα μου έδωσαν τη φόρα, μου έδειξαν το δρόμο» αναφέρει. Γιατί το νυχτερινό ταξίδι συνεχίστηκε. Όχι μόνο στα αποκαΐδια με ηχητικό φόντο το τίποτα, αλλά και ανάμεσα σε δέντρα καταπράσινα, που ορθώνονται περήφανα από τον νότο της Κρήτης ως τις όχθες του Βοϊδομάτη, με soundtrack κουδούνια από κατσίκια και το τραγούδι της δροσοσταλίδας καθώς κυλά στα βράχια από τα νοτισμένα κλαδιά. Και είναι κι αυτοί οι κορμοί που τόσο τον γοητεύουν όταν, παρασυρμένοι από χειμάρρους, ξεβράζονται και στέκουν σαν γλυπτά, σαν παράταιρα, εξωγήινα όντα, σε κάποια παραλία.

Με κάποιον τρόπο τον ελκύουν οι νυχτερινές ατμόσφαιρες, εξηγεί. Έχει να κάνει ίσως και με την αγάπη του για την έννοια του άβατου, για το απόκοσμο, το μυστηριακό, το περίεργο. Δεν θα ξεχάσει, άλλωστε, ποτέ το θέαμα που υπήρξε το «καύσιμο» ώστε να γίνει φωτογράφος: η ασώματος κεφαλή που ως πιτσιρικάς αντίκρισε σε ένα πλανόδιο τσίρκο. *«Μου προκάλεσε τρόμο, το αντιλήφθηκα ως κάτι απλησίαστο, μαγικό, μεταφυσικό. Όλο αυτό που έκτοτε η δουλειά μου περιγράφει: υπερρεαλιστικό, φοβιστικό και ταυτόχρονα συγκλονιστικό».*
Η κουβέντα έρχεται στο αγαπημένο του προσωπικό κλικ –*«20χρονος ακόμα, με ένα ασπρόμαυρο φιλμ, αποτύπωνα σε μιαν αλάνα πλάι στο λιμάνι της Ραφήνας μια παράδοξη σκηνή από συνηθισμένα συστατικά, το πέρασμα ενός σκύλου με φόντο μια παρκαρισμένη καντίνα».* Και φυσικά στον μεγάλο Ανρί Καρτιέ Μπρεσόν, που επηρέασε τη ματιά του, αλλά και στο δώρο του απρόβλεπτου και του τυχαίου που αντιλαμβάνεται ως το πιο γοητευτικό κομμάτι της τέχνης του.

Γιατί φωτογραφίζεις; τον ρωτώ αυθόρμητα. *«Με κινητοποιεί μια περιέργεια και ο φόβος θανάτου, σε προσωπικό επίπεδο αλλά και της στιγμής»* ομολογεί. *«Η φωτογραφία, όπως και τα όνειρα, είναι πολύ σημαντικά για μένα, έχουν πολλά κοινά και κυρίως αυτή την αίσθηση μιας παράλληλης ζωής. Είναι στιγμές που νομίζω ότι όσα έχω βιώσει σε όλες αυτές τις διαδρομές τα έχω δει στον ύπνο μου κι άλλες που όνειρα τα οποία είδα νομίζω πως τα έχω ζήσει. Μέσα από τα πρότζεκτ μου νιώθω πραγματικά ότι βγαίνω από το σώμα μου».*
Δεκάδες λήψεις από αυτά τα οδοιπορικά σε δασωμένες πλαγιές και ρεματιές θα αναπτύσσονται από τις 4 Νοεμβρίου τυπωμένες, σε light boxes ή και προβολές σε συστάδες, «ξέφωτα» και μονοπάτια μέσα στην ατελή δομή του κτιρίου Νόμπελ. Εικόνες που, σύμφωνα με τη Νάντια Αργυροπούλου *«μας προκαλούν να σκεφθούμε νέες αναπαραστατικές φόρμες που προχωρούν πέρα από την αντίληψη για τη γλώσσα και τα ηθικά, οντολογικά πλαίσια της εμπειρίας μας, πέρα από την ανθρώπινη εκπροσώπηση του δάσους, στις ιλιγγιώδεις υβριδικές συλλογικότητες που τα συναποτελούν, αυτό που έχει προσφυώς ονομαστεί "the Wood Wide Web" (ο παγκόσμιος δασικός ιστός)».*

> Μια μέρα που έβρεχε καταρρακτωδώς, επισκέφθηκα τη Βαρυμπόμπη και συνάντησα την απόλυτη δυστοπία, έναν ορίζοντα με καμένα σώματα δέντρων και χώμα κόκκινο και μαύρο, αίμα και θάνατος μαζί. Δεν έχω δει ποτέ στη ζωή μου τόσο σπαραχτικό τοπίο.

Η διοργάνωση θα επιδιώξει να φέρει τη συζήτηση για τα δάση στο πολυσύνθετο πεδίο της ζωής, της πολιτικής και της δημιουργίας σε μια εποχή που δεν είναι ειδησεογραφική προτεραιότητα. Αναπόσπαστο, λοιπόν, τμήμα της έκθεσης αποτελεί το δημόσιο πρόγραμμα που επιχειρεί να εντοπίσει *«Το αίνιγμα του δάσους»* στην αρχιτεκτονική, τη γλώσσα, το βίωμα και την τέχνη μέσα από επιτελεστικές (συν)ομιλίες και παρουσιάσεις που θα επικεντρωθούν στη νοημοσύνη των δέντρων, στο δάσος ως πηγή γνώσης και τροφής, στην αυτενέργεια, τα τελετουργικά και τα δικαιώματα της δασικής φύσης, *«στην εμπλοκή ανθρώπινων και μη στοιχείων σε ένα "εμείς" ανοιχτό, απρόβλεπτο και ελπιδοφόρο με την ισότιμη παρουσία του δάσους».* Το παρών στις εκδηλώσεις (στις 11, 18/11 και 2 και 9/12) θα δώσουν πανεπιστημιακοί (όπως ο ακαδημαϊκός Μανόλης Κορρές και οι αρχιτέκτονες Ζήσης Κοτιώνης και Ίρις Λυκουριώτη), γνωστοί συγγραφείς (ανάμεσά τους οι Παντελής Μπουκάλας, Αμάντα Μιχαλοπούλου, Γιάννης Παλαβός, Κατερίνα Σχινά), αλλά και καλλιτέχνες (Μαλβίνα Παναγιωτίδη, Νίκος Αρβανίτης, Emile Maigyte, Studio Precarity κ.ά.).

«Πιστεύω ότι τα δάση σκέφτονται με μια σοφία την οποία εμείς δεν έχουμε ακόμα κατακτήσει» αποφαίνεται ο συνομιλητής μου. *«Ένας φίλος μου είπε ότι οι φωτογραφίες μου από τα καμένα θυμίζουν φράκταλς ενώ η Νάντια, με αφορμή το βιβλίο του Εντουάρντο Κον "Πώς σκέφτονται τα δάση. Προς μια ανθρωπολογία πέρα από το ανθρώπινο" το οποίο εμπνέει την έκθεση, αντιλαμβάνεται τα δάση ως απόδειξη της κβαντικής σύστασής του σύμπαντος. Έχω την εντύπωση ότι αυτό με κάποιο τρόπο συναντάται με την ιδέα του αινίγματος και της σκέψης των δασών».* **A**

INFO ***Τάσος Βρεττός, «Το αίνιγμα του δάσους»***
Κτίριο «Νόμπελ», Ήβης 30 & Τυμφρηστού, Χαλάνδρι
Εγκαίνια: 4/11, στις 19:00. Διάρκεια έκθεσης: έως 11/12
Τετ.-Παρ. 17:30-21:30, Σάβ. & Κυρ. 12:00-18:00

ΤΙΑΓΚΟ ΜΠΟΡΝΤΙΝ, ΜΑΡΙΥΣ ΠΕΤΙΠΑ
ΛΟΥΝΤΒΙΧ ΜΙΝΚΟΥΣ

ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗΣ

ΜΠΑΛΕΤΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΛΥΡΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ

26, 27 • ΝΟΕ & 4, 23, 24, 30, 31 • ΔΕΚ • 2022

ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΛΥΡΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ

Χορογραφία: **Τιάγκο Μπορντίν**, βασισμένη στη χορογραφία του **Μαριύς Πετιπά** | Μουσική διεύθυνση: **Στάθης Σούλης** · Σκηνικά: **Γιώργος Σουγλίδης** · Κοστούμια: **Μαίρη Κατράντζου** · Φωτισμοί: **Χρήστος Τζιόγκας** · Animation: **Ειρήνη Βιανέλλη** | Κίτρι: **Μάια Μακατέλι** (26, 27/11) / **Ελεάνα Ανδρεούδη** (23, 24, 30, 31/12) / **Αλίσια Τάουνσεντ** (4/12) · Μπαζίλιο: **Ντανίλ Σίμκιν** (26, 27/11) / **Γκουστάβο Καρβάλιο** (23, 24, 30, 31/12) / **Γιώργος Χατζόπουλος** (4/12) · Μεραπέντες: **Μαρία Κουσουνή** (26, 27/11) / **Πόπη Σακελλαροπούλου** (4, 30/12) **Μαργαρίτα Κώστογλου** (23, 24, 31/12) · Εσπάντα: **Ντανίλο Ζέκα** (4, 30/12) / **Βαγγέλης Μπίκος** (23, 24, 31/12) / **Στέλιος Κατωπόδης** (26, 27/11) Με την **Ορχήστρα**, τους **Α΄ Χορευτές**, τους **Σολίστ**, τους **Κορυφαίους** και το **Corps de ballet** της **Εθνικής Λυρικής Σκηνής**

Ώρα έναρξης: 19.30 (Κυριακή & 31/12: 18.30 - 24/12: 19:00)

Εισιτήρια από: 15€
Προκαταβολή: ticketservices.gr, Ταμεία της ΕΛΣ (2103685700, καθημερινά 9:00-21:00)

nationalopera.gr

Κωστής Μαραβέγιας

Έκλεισα πια με τα ηλιοβασιλέματα και τις φεγγαράδες. Θέλω αστική βρωμιά!

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ** - Φωτό: **ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ**

Κωστής Μαραβέγιας μιλάει στην ATHENS VOICE ελάχιστες μέρες πριν το ξεκίνημα των εμφανίσεών του στον Σταυρό του Νότου, στις 4 Νοεμβρίου, λίγο καιρό πριν από την ολοκλήρωση των ηχογραφήσεων του καινούργιου του δίσκου που αναμένεται πριν από τα Χριστούγεννα και ενάμιση μήνα πριν από την εμφάνισή του με την Κρατική Ορχήστρα της Θεσσαλονίκης.

Υπάρχει ένα cafe στα σύνορα Παγκρατίου και Μετς, που έχει σε μια του γωνιά ένα πιάνο, ένα κοντραμπάσο, δύο κιθάρες και μερικά κρουστά. Στις παλιές εποχές, τα βράδια έρεε εκεί άφθονο το ιρλανδέζικο whiskey και τα πρωινά γίνονταν υπέροχες συζητήσεις περί μουσικής. Εκεί διαλέγει ο Κωστής να συναντηθούμε, πρωινό Δευτέρας, με τον φθινοπωρινό ήλιο να κρύβεται πίσω από τα δέντρα του ανηφορικού δρόμου, από τους πιο όμορφους της Αθήνας. Το στούντιό του είναι μερικά μέτρα μακριά και το σπίτι του κάπου τριγύρω. Καθώς μιλάμε για μουσική, ξεδιπλώνεται μια διαφορετική του όψη, μια πιο urban οπτική, που –ειδικά– στις μέρες που ζούμε έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον...

— Είναι λοιπόν το Παγκράτι η ιδεώδης γειτονιά για σένα; Μέσα στον χαμό της πολυπληθούς ανωνυμίας, στον άναρχο δομικό ιστό του αστικού τοπίου, η γειτονιά είναι το λιμανάκι κάθε κατοίκου αυτής της πόλης. Ναι, υπό μία έννοια το Παγκράτι είναι το δικό μου αθηναϊκό λιμανάκι. Έχει κίνηση, αλήθεια και ψυχή. Σίγουρα έχει αλλάξει τα τελευταία χρόνια κάπως και όχι προς το καλύτερο, με την απότομη αύξηση των ενοικίων και τη γιγάντωση του τουριστικού τσουνάμι ονόματι AirBnb αλλά ο χαρακτήρας της γειτονιάς δεν έχει μεταλλαχθεί ακόμη. Παραμένει μια περιρρέουσα αυθεντική λαϊκότητα με κατοίκους κάθε ηλικίας, φοιτητές, καλλιτέχνες, εργαζόμενους, οικογένειες.

— Τι σου αρέσει εδώ; Να, ας πούμε τώρα που καθόμαστε εδώ, αυτή η χαλαρότητα σαν σε επαρχιακή σιέστα, δυο βήματα από το κέντρο, στα όρια του Μετς, τα λέμε σε ένα καφενείο που όμοιο δεν βρίσκεις εύκολα σε άλλες γειτονιές.

— Από το σπίτι στο studio το κάνεις με τα πόδια, έτσι δεν είναι; Ναι, με τα πόδια και με τα ακουστικά στα αυτιά. Τριακόσια πενήντα μέτρα είναι η απόσταση, προλαβαίνω δυο τρία τραγούδια πριν μπω στο στούντιο και ανοίξω τα μπλιμπλίκια μου για να παίξω.

— Κι έχεις και καλούς γείτονες, μαθαίνω... Στην πολυκατοικία είμαστε έξι μουσικοί. Έχουμε ευρύ ρεπερτόριο. Κλασική μουσική διά χειρός φαγκότου, ρεμπέτικη κομπανία στο ισόγειο, ντραμς και κιθάρα στον τρίτο κι ένα κοντραμπάσο που ακόμη δεν μπορούμε να καταλάβουμε από ποιο διαμέρισμα ακούγεται. Επίσης, last entry, από χθες, ανακαίνιση σε διπλανό διαμέρισμα, με heavy metal κομπρεσέρ και κατεδάφιση μεσοτοιχίας. Punk rock!

— Στις πρώτες σου δουλειές η μουσική σου είχε μια αίσθηση υπαίθρου. Στο πέρασμα του χρόνου έχεις γίνει πιο urban, κάτι που αντικατοπτρίζεται και στα όργανα που χρησιμοποιείς. Με τι όργανα καταπιάνεσαι αυτόν τον καιρό; Από την πρώτη καραντίνα κιόλας, την ξέχασα την ύπαιθρο και τα λυρικά ενσταντανέ. Μα μόνο άδειους δρόμους έβλεπα και μοναχικά φανάρια στο κόκκινο. Νομίζω πάντως πως έκλεισα πια με τα ηλιοβασιλέματα και τις φεγγαράδες. Θέλω πια αστική βρωμιά. Έχω μαζέψει ό,τι αναλογικό synth και ρυθμοκούτι βρήκα, πεταλάκια και βίντατζ προενισχυτές και ψάχνω πιο πολύ ήχους απ' όσο ψάχνω μελωδίες. Παλιά σνόμπαρα τους συνθετικούς ήχους από ηλεκτρικές γεννήτριες. Ήθελα φυσικό ήχο και μουσικούς που βγάζουν ψυχή στα δάχτυλα και στο φύσημα. Αναθεώρησα. Και τα σύνθια είναι όργανα της φύσης. Ο ηλεκτρισμός είναι φυσικό φαινόμενο και γεννάει ήχο. Arpeggiators μαζί με κλαρινέτο, 808 με κόνγκας και drones μαζί με ηλεκτρικές κιθάρες. Όλα τα καλά μαζί χωράνε.

— Στον δίσκο σου που έρχεται, έχουν μεγάλη συμμετοχή τα σύνθια; Καθολική, θα έλεγα. Έχω βάλει χέρι σε όλα τα όργανα, τα πιο πολλά τα έγραψα εδώ δίπλα στη γειτονιά, μέσα στην καραντίνα. Και οι ρυθμοί μού βγήκαν πιο καθιστοί και τετράγωνοι και λιγότερο ρουμπάτοι και κουνιστοί. Αυτό που είπες πριν, μια πιο urban προσέγγιση, όπως δηλαδή τα άκουγα στο κεφάλι μου περπατώντας έναν χρόνο, σχεδόν εγκλωβισμένος στη γειτονιά μας.

— Άρα ίσως πρόκειται για έναν πιο προσωπικό δίσκο, παρά για έναν δίσκο μπάντας; Μπήκα στα βαθιά, ναι. Και στο ψάξιμο της παραγωγής. Σε κάθε στάδιο σύνθεσης και ηχογράφησης ήθελα να βάλω τον προσωπικό μου τόνο. Βέβαια δεν μπορούσα κι αλλιώς. Όπως προείπα αναγκάστηκα λόγω των συνθηκών, αλλά άξιζε. Έμαθα πολλά από αυτή τη διαδικασία. Τώρα στα τελειώματα βάζει το χεράκι του και ο γείτονας Ottomo, τελευταία φινιρίσματα.

— Αυτή τη φορά έχεις πάρει και στίχους από άλλους... Ναι, αυτή ήταν η άλλη όψη της κλεισούρας. Όλοι ψάχναμε να μιλήσουμε και να ακουστούμε. Είχαμε μάθει αλλιώς και τόση μοναξιά δεν την αντέξαμε. Είχα τη χαρά να βρίσκω στο email μου στίχους δώρα. Από φίλους που αγαπώ και θαυμάζω. Στη δική του αποξένωση ο καθένας μας, αναζητούσε έναν τρόπο να επικοινωνήσει. Μου έστειλε ο Φοίβος Δεληβοριάς, ο Μουζουράκης, ο Πάνος Βλάχος, ο Δημήτρης Σαμόλης, οι Δραμαμίνη, ο Bloody Hawk, ο Γιώργος Μπουκουβάλας.

— Έχεις τραβήξει τη φωτογραφία του εξωφύλλου; Τι δείχνει, τι εκφράζει; Όπως και στο προηγούμενο άλμπουμ μου, στο «Κατάστρωμα», που απαθανάτισα μια αληθινή στιγμή γιορτής πάνω σε ένα κατάστρωμα πλοίου προς την Τήνο τον Μάιο του 2015, έτσι κι εδώ έχω μια φωτογραφία που, όταν την τράβηξα, μέσα στη μαυρίλα των καιρών, με γέμισε με αισιοδοξία και φως. Είναι όπως το λέει ο Βίκτωρ Φρανκλ στο «Νόημα της Ζωής»: Ακόμη και στις χειρότερες συνθήκες, οι άνθρωποι πάντα θα έχουμε την ελευθερία να αντιδράσουμε όπως εμείς θέλουμε και ορίζουμε, μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι με οποιοδήποτε κόστος. Δεν θέλω να κάνω σπόιλερ της φωτογραφίας αλλά και του κόνσεπτ του άλμπουμ. Πιστεύω πάντως πως θα σας αρέσει. Το εξώφυλλο έχει κάτι από Σταύρο Τσιώλη και Paolo Sorrentino.

— Νιώθεις κομμάτι μιας μουσικής παρέας; Τι ρόλο παίζουν οι φίλοι στο καλλιτεχνικό σου αποτύπωμα; Είμαι μεγάλος φαν των καλλιτεχνών φίλων μου. Τους παρακολουθώ, ακούω τα άλμπουμ τους με θαυμασμό και προσοχή, πηγαίνω στις συναυλίες τους. Χαίρομαι που παραμένω και ακροατής και γκρούπι. Νατάσα, Θέμης, Πάνος, Φοίβος και τόσοι άλλοι που θα γεμίσω τη σελίδα. Είναι ωραία η ελληνική σκηνή!

— Τι σε απασχολεί αυτόν τον καιρό; Αισθάνομαι πως τα τελευταία χρόνια έγινε ένα άλμα στον χρόνο, ένα fast forward που μας άφησε πίσω, η ιστορία κάπως μας προσπέρασε και εμείς μείναμε μετέωροι με άδεια χέρια και τις ματαιώσεις μας να μας μαστιγώνουν στη θέα ενός κόσμου που φεύγει και αλλάζει ραγδαία, του χρόνου που φεύγει, σαν να μην ξέραμε πως η ζωή είναι πεπερασμένο σύνολο, σαν να νομίζαμε πως είμαστε αθάνατοι και άτρωτοι. Και ξαφνικά ανακαλύψαμε την αξία του «εδώ και τώρα». Ούτε χθες ούτε μετά. Τώρα! Κι αυτό είναι μια λύτρωση. Για αυτά γράφω και τραγουδάω στο νέο άλμπουμ. Για αυτή τη συνειδητοποίηση που ξεκινάει με μια απομάγευση αλλά καταλήγει σε κάτι απελευθερωτικό και συγχρόνως υπερβατικό. «Δεν έχω χρόνο για χάσιμο, θέλω μόνο ένα νοιάξιμο».

— Τι έχεις μάθει να εκτιμάς περισσότερο στο πέρασμα του καιρού και τι σ' ενδιαφέρει λιγότερο από παλιά; Έμαθα να μην τσιγκουνεύομαι τα λόγια, τις πράξεις αλληλεγγύης και αγάπης. Την αγκαλιά σε αυτούς που αγαπώ και έχω την τύχη να έχω στη ζωή μου. Έμαθα να μοιράζομαι χρόνο έξω από δουλειά, πλάνα και σχέδια. Χρόνο στους φίλους, στους συντρόφους, στις ανθρώπινες σχέσεις.

— Τι σημαίνει πραγματικά το να μεγαλώνει κανείς; Να πετάει τα βαρίδια που τον κρατάνε, να ξεφορτώνεται τα περιττά, να πλησιάζει την ελευθερία, να πηγαίνει προς το άγνωστο πιο ελαφρύς και άνετος.

— Εκτός από τραγούδια, κάνεις και μουσική για το θέατρο και τον κινηματογράφο. Τι σε ελκύει σ' αυτή τη διαδικασία; Η ομαδικότητα. Το ότι δεν είσαι πια μόνος σου. Κάνεις μπάντα. Με τον σκηνοθέτη, με τον σεναριογράφο, με τον συγγραφέα, τον σκηνογράφο, τους ηθοποιούς. Ομαδικό, φανταστικό παιχνίδι. Μεγάλη χαρά.

— Θα έπαιζες σε μια ταινία ή σ' ένα θεατρικό έργο; Μετά τα «Νούμερα», πολύ εύκολα. Πέρασα φανταστικά. Και γέλασα με την ψυχή μου. Σε θεατρικό δεν θα με έβλεπα αλλά, ας πούμε, σε μια ταινία του Οικονομίδη δεν θα έλεγα όχι.

— Θα σκηνοθετούσες ίσως; Μεγάλη κουβέντα. Πολύ θα το ήθελα. Να φτιάξω έναν κόσμο τόσο πολυδιάστατο που μεθάει τόσες αισθήσεις ταυτόχρονα. Δύσκολη δουλειά όμως. Εμείς έχουμε μάθει στις μικρές φόρμες και στο να πραγματώνουμε άμεσα κάθε καλλιτεχνική μας ιδέα. Οι σκηνοθέτες στο σινεμά είναι ήρωες. Περνάνε από συμπληγάδες για να καταφέρουν να παράγουν έργο. Παίρνει καιρό και είναι ψυχοφθόρο. Τους θαυμάζω.

— Τι σε τραβάει στην εικόνα; Οι άνθρωποι. Ένα τοπίο δεν μου λέει κάτι. Οι άνθρωποι είναι αυτοί που κάνουν την εικόνα ενδιαφέρουσα. Οργανική και ουσιώδη.

— Βγήκες στα «Νούμερα» του Φοίβου μ' έναν κόντρα ρόλο. Έπαιξες έναν θλιμμένο μουσικό. Έχεις νιώσει ποτέ έτσι; Φυσικά. Έχω τις μαύρες μου κι εγώ, πενθώ όταν πρέπει να το κάνω και δεν με αγχώνει να πρέπει να είμαι «καλά». Η χαρά και η ευτυχία είναι παρεξηγημένες έννοιες, πουλάνε πολύ και πλασάρονται ως αυτοσκοπός και νόημα της ζωής. Ευτυχώς όταν είμαι στη σκηνή είμαι επί της ουσίας ευτυχισμένος. Η μουσική μού διώχνει κάθε σκοτεινιά και πίκρα. Είναι βάλσαμο και χάδι. Κάνω πάρτι που μπορώ και το ζω. Και για αυτό δεν σταματώ να χορεύω και να τρέχω. Έχω ακριβώς την ίδια αίσθηση που είχα πιτσιρικάς στις πρώτες ποδηλατικές πεταλιές.

— Σου αρέσουν τα «Νούμερα»; Μα είμαι φαν του Φοίβου από τα δεκαέξι μου. Φυσικά μου αρέσουν. Και η ιδέα και τα παιξίματα και τα... νούμερα. Τους αγαπώ όλους. Είμαι φαν!

— Σε ποια πράγματα νιώθεις να σου έκανε καλό η τηλεόραση; Στο να αγαπήσω ακόμη περισσότερο τη μουσική. Να λαχταρώ ακόμη περισσότερο τις συναυλίες και την ανθρώπινη επαφή έξω από το γυαλί και τα μέσα. Επίσης με γνωρίσανε περισσότεροι πια στη γειτονιά μου και λέμε και δυο κουβέντες παραπάνω αφού αισθάνονται μια οικειότητα μαζί μου. Ξεκινάμε τις κουβέντες σαν να τις συνεχίζουμε από κάπου που τις είχαμε αφήσει και ας βλεπόμαστε πρώτη φορά.

— Και σε ποια πράγματα πιστεύεις ότι σου έκανε κακό; Κακό δεν νομίζω πως μου έκανε. Λίγο άγχος απλά και στρες παραπάνω γιατί έχει εξοντωτικούς ρυθμούς και αλλόκοτες συνθήκες καμιά φορά. Εντάξει, το να πηγαίνεις στο ίδιο πλατό κάθε εβδομάδα για έναν χρόνο δεν είναι δα κι εύκολο για κάποιον που ταξιδεύει συνεχώς για δουλειά και αναψυχή.

— Έχεις αδικηθεί ποτέ; Έχεις χάσει μέρος από τον αυθορμητισμό σου; Έχω αδικηθεί, στον κυκεώνα των κοινωνικών δικτύων. Έχω δεχθεί κάποια σχόλια κατά καιρούς, μου προσάπτουν λόγια που δεν είπα ποτέ, πως είπα να φύγουν οι μετανάστες από τα παγκάκια της Αθήνας. Αχταρμάς, ακατάσχετη μπουρδολογία και τα μυαλά στα κάγκελα. Απαντάω σε όποιον μου το λέει και, ναι, χάνω την ψυχραιμία μου. Εκφράστηκα τότε για τη βία με έναν λυρικό και ίσως άκαιρο και άστοχο τρόπο, μιλούσα όμως μόνο και ξεκάθαρα για αστυνομική βία και μπαχαλάκηδες, κάποιος άλλος όμως εκείνη την περίοδο μίλησε για πρόσφυγες και παγκάκια και χαθήκαμε στη μετάφραση. Και έτσι πού και πού η σύγχυση μερίδας του κόσμου μέσω της διαλεκτικής του Twitter μου χτυπάει την πόρτα και πρέπει να εξηγούμαι. Αλλά το κάνω γιατί με προσβάλλει ανεπανόρθωτα αυτή η αδικία και αυτό το αισχρό ψέμα περί ρατσιστικών δηλώσεών μου. Για μένα η εξάλειψη του φασισμού και του ρατσισμού είναι υπαρξιακή ανάγκη και όχι κάποια κοινωνική επιταγή. Έδινα και θα δίνω την ψυχή μου για αυτό με οποιοδήποτε κόστος και τίμημα.

— Υπάρχει κάτι που φοβάσαι να συμβεί; Να φύγουν αυτοί που αγαπώ πριν από μένα.

— Τι θυμάσαι από την εποχή που έπαιζες με τον Σαββόπουλο; Τον υπέρτατο ποιητή-τραγουδοποιό που όμοιός του θα ξαναβγεί σε διακόσια χρόνια! Τα αδέξια χορευτικά μου και τα τρακαρίσματα στη σκηνή με τον Μουζουράκη. Α! Και τα φωνητικά στην Καλομοίρα στο Ηρώδειο, «τραγουδάκια μου κατάμονα αν σας αντάμωνα θα 'πεφτα κάτω».

— Για προσωπικά μιλάς; Οι... καλές γλώσσες λένε ότι είσαι ιδιαίτερα ευτυχισμένος αυτή την εποχή. Ε, μα δεν με είδατε και στα «Νούμερα»; Χαίρω άκρας ευτυχίας. Χαχα. Ναι είμαι πολύ καλά. Παντρεμένος με μια καλή σύντροφο, ένα αξιολάτρευτο Τζακ Ράσελ, ένα όμορφο σπίτι στο Παγκράτι. Τι άλλο να ζητήσει κάποιος που οδεύει προς τα πενήντα; «No alarms and no surprises» που λέει και ο Thom Yorke. A

'Έμαθα να μοιράζομαι χρόνο έξω από δουλειά, πλάνα και σχέδια. Χρόνο στους φίλους, στους συντρόφους, στις ανθρώπινες σχέσεις.

www.athens voice.gr
Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

Ο DAVID BOWIE ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ

Ένα καινούργιο graphic novel για τη ζωή του **Starman** κυκλοφορεί στα ελληνικά

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ**

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

"Αστρόσκονη, ακτινοπίστολα & ονειροπόληση στην Εποχή του Φεγγαριού".

Ωραίος τίτλος αν είσαι έτοιμος να αφήσεις τον πλανήτη ή αν περιμένεις κάποιον να προσγειωθεί μέσα από το παράθυρο της κρεβατοκάμαράς σου.

Στις 7 Νοεμβρίου έρχεται στα ράφια των βιβλιοπωλείων ένα graphic novel για τα πρώτα χρόνια της διαστημικής/glam περιόδου του David Bowie, με τις ευλογίες (και πρόλογο) του μεγάλου **Neil Gaiman** και σενάριο/σκηνοθεσία/σχέδιο του «προστατευούμενού» του **Mike Allred** με τον οποίο, μαζί, είχαν φέρει πίσω τον χαρακτήρα Prez στις σελίδες του «*The Sandman: Worlds' End*» και είχαν φτιάξει ένα από τα πιο αγαπημένα κόμικς του Gaiman, την ιστορία του Metamorpho στα Wednesday Comics.

Στις αρχές των 1990s τα κόμικς με ροκ-εν-ρολ βιογραφίες ήταν η καινούργια μεγάλη μόδα. Δεν κράτησε για πολύ. Καμία από εκείνες τις βιογραφίες δεν ήταν σαν αυτή. Αυτή είναι πραγματική απόλαυση, ένα βιβλίο που θέλεις να κρατάς στα χέρια σου σαν μαγικό φετίχ, φτιαγμένο από θαυμαστές που είναι παράλληλα και καλλιτέχνες, και για φανς που είναι ονειροπόλοι.

Ο Bowie, όσο περνάνε τα χρόνια από την αναχώρησή του στο Απώτερο Διάστημα, μοιάζει να μας απασχολεί όλο και περισσότερο με κρυμμένες μουσικές, ταινίες και ντοκουμέντα, ένα υλικό που παραμένει λαμπερό και ενδιαφέρον. Ακριβώς έτσι είναι και οι σελίδες του, εντελώς κινηματογραφικού, graphic novel που, με καθαρές γραμμές, χαρούμενη αισθητική και με εκρήξεις εικόνων, δεν διηγούνται απλά μία ιστορία αλλά απεικονίζουν τους ανθρώπους, τις μόδες, τους ήχους, τις σκηνές της εποχής, σαν σύμβολα «μεγαλύτερα από τη ζωή» όπως ήταν και ο ίδιος ο Ziggy Stardust, ο διαστημάνθρωπος που κατέλαβε τη ζωή κάποιου David Jones, πρώην κατοίκου του Bromley και αρχικά παιδιού του Brixton.

** Το **«Αστρόσκονη, ακτινοπίστολα & ονειροπόληση στην Εποχή του Φεγγαριού»** κυκλοφορεί στα ελληνικά από τις εκδόσεις Οξύ.* **A**

ΠΑΝΟΣ ΚΟΥΤΡΑΣ

Ένα queer πουλί στην Αθήνα

Ο αγαπημένος σκηνοθέτης μαςμιλάει για τη νέα του ταινία «Dodo» που βγαίνει στους κινηματογράφους στις 10/11

Του ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ

Φωτογραφίες: JULIEN SITRUK

Οι ταινίες του Πάνου Κούτρα έχουν, συνήθως, μονολεκτικούς τίτλους –ακόμα και τον «Μουσακά» τον λέμε παραλείποντας την «Επίθεση του γιγαντιαίου»– που δημιουργούν ένα μυστήριο γύρω από τη σημασία τους και την ιστορία τους. Είναι σαν μια ξένη λέξη που εισβάλλει στην πόλη και θέλει να μας πει κάτι καινούργιο; σημαντικό; απρόβλεπτο; ξεχασμένο; αστείο; queer; Με το ήδη πολυσυζητημένο «Dodo», η ξένη λέξη, ο νέος αν και πανάρχαιος επισκέπτης, είναι ένα εξαφανισμένο από τον πλανήτη Γη, πουλί με αυτή την αστεία ονομασία, Ντόντο, θαυμάσια θεαματικό στο φτέρωμά του όσο και το όνομά του. Είναι ένας εισβολέας σε έναν γάμο μίας μικρής αθηναϊκής κοινωνίας που έρχεται να φέρει λίγο παραμύθι, λίγο χρώμα, λίγη αναστάτωση, λίγες σκέψεις εκεί που δεν το περίμενε κανείς.

Ο Πάνος Κούτρας γελάει καθώς θυμάται τι του είπε ένας Γάλλος. *«Είναι πολύ queer η ταινία μου από την άποψη ότι το Dodo είναι ένα queer πουλί. Ένας Γάλλος μου έκανε πλάκα επειδή είναι πολύ χρωματιστό το πουλί – και έτσι το ήθελα. Έκανα εξαντλητικές έρευνες, ξέρω τα πάντα για αυτό το πουλί! Είχα μία από τις καλύτερες παλαιοντολόγους και «dodoλόγους» όπως τους λέω εγώ, για βοήθεια. Υπήρχε ένα debate γιατί, κανονικά, το dodo, όπως ανακαλύψανε πρόσφατα, ήταν απλά μπεζ-γκρι. Αλλά εγώ είπα όχι! Στην ταινία μου δεν θα είναι μπεζ-γκρι. Θα έχει χρώματα και μάλιστα πολύ φανταχτερά».*

Στην ταινία βρισκόμαστε στην καρδιά των προετοιμασιών για τον γάμο της μοναχοκόρης μίας πλούσιας αλλά υπό κατάρρευση αθηναϊκής οικογένειας, με έναν πλούσιο κληρονόμο. Η σανίδα σωτηρίας που μπορεί να σώσει τους γονείς, μία πρώην τηλεοπτική σταρ σε σαπουνόπερες και έναν χαμένο στις λάθος αποφάσεις του, επιχειρηματία πατέρα. Η νύφη, απρόθυμη και παραπαίουσα μέσα στο τρελό της νυφικό, σε ιστορίες, παραμύθια, σεξ και δεύτερες σκέψεις. Το περιβάλλον τους, ένα μελοδραματικό, ίσως και λίγο αλμοδοβαρικό σύμπαν: ένας Αλβανός κηπουρός που κρατάει όλη την έπαυλη στα χέρια του, ένας πιτσιρικάς βοηθός που ηπδιέται με ό,τι περνάει από μπροστά του, ένας οικογενειακός φίλος, παλαιός ηθοποιός, ένας μετανάστης με τη μικρή του κόρη, μία διαβασμένη τρανς cool as a cucumber, μία αγχωμένη «σχεδιάστρια γάμων», ο βοηθός του πατέρα που διεκδικεί τη θέση του, οι εργάτες που στήνουν τα κιόσκια. Και τότε εμφανίζεται το παράξενο πουλί, ένα φαντασιακό πλάσμα, και κάνει τους πάντες να δουν κατάματα την πραγματικότητα και να γεννήσει μία ελπίδα.

Ο Κούτρας λέει ότι η ταινία δείχνει *«μια κοινωνία η οποία, όπως λέμε τώρα, είναι λίγο meta. Δηλαδή ο πατέρας βρίσκει μία non-binary και τη φέρνει στο*

Μέχρι τώρα –αν και τώρα αλλάζουν τα πράγματα– ένα παιδί μεγαλώνοντας ως γκέι δεν μπορούσε να ταυτιστεί και να βρει τις απαντήσεις στα ερωτήματα που έθετε στον εαυτό του, πουθενά. Πρέπει, έπρεπε, να τις βρει μόνο του

σπίτι, ο μικρός πάει με τον κππουρό αλλά μετά πάει και με την κόρη – γιατί ακριβώς αυτή είναι η γενιά του, πάει με άντρα, πάει με γυναίκα, και δεν χρειάζεται να το εξηγήσει κιόλας. Είναι "νορμάλ" γιατί η σεξουαλικότητά του εκφράζεται με όλα τα φύλα και με κάθε τρόπο. Ειδικά τώρα, τα παιδιά είναι πάρα πολύ έτσι. Και χαίρομαι πολύ για αυτό, που μπορούν να εκφραστούν χωρίς πρόβλημα. Πολλά παιδιά όχι, βέβαια. Η ελληνική κοινωνία έχει ακόμα να κάνει πολύ δρόμο σε αυτό, στα σύγχρονα γκέι δικαιώματα».

Στις ταινίες του, ο Πάνος Κούτρας λατρεύει να δείχνει την «οικογένειά του», την επιλεγμένη οικογένειά του που ζει μέσα στην Αθήνα, στήνει τον μικρόκοσμό της και στο τέλος πάντα κερδίζει η αγάπη. Αυτή τη φορά, το ανσάμπλ καστ της ταινίας θυμίζει την παρέλαση ονομάτων του «Μουσακά» αλλά και, σαν setting, την «Αληθινή ζωή». *«Το ανσάμπλ καστ της ταινίας»* λέει ο σκηνοθέτης, *«είναι μία απεικόνιση της ελληνικής κοινωνίας η οποία αντιδράει σε έναν εισβολέα. Ο οποίος με αυτά που κουβαλάει και σαν παρελθόν και σαν "συμπεριλαμβανόμενο" τους βάζει σε μία διαδικασία σκέψης».*

Στην ταινία, η Τζεφ Μοντάνα, απολαυστική στον ρόλο μίας πολύξερης non binary, εξηγεί σε όλους, μεταξύ πολλών άλλων, και τι είναι το dodo. Ο Κούτρας λέει ότι έτσι ακριβώς την ήθελε. *«Στο μυαλό μου ήταν αυτή που διαβάζει συνέχεια Wikipedia και ξέρει χιλιάδες πράγματα και περιττές πληροφορίες. Είμαι κι εγώ πάρα πολύ έτσι. Καμιά φορά το βράδυ που ξυπνάω, μπαίνω στη Wikipedia και μου αρέσει πολύ που το ένα οδηγεί στο άλλο. Η τρανς, λοιπόν, ξέρει ρεαλιστικά για αυτό το πουλί. Η μάνα και η κόρη της οικογένειας το ξέρουν από την Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων, οπότε γνωρίζουν τον μύθο του.*
Το "Dodo" ήταν μια σκέψη, ένα σχέδιο, πολλών ετών. Να κάνω μία ταινία ανσάμπλ. Το ήθελα πολύ. Οπότε είχα αυτή την ιδέα της προετοιμασίας ενός γάμου όπου, στην αρχική μορφή της ταινίας, έβρισκαν στον κήπο ένα απολίθωμα προϊστορικού ζώου και προσπαθούσαν να ανακαλύψουν τι είναι. Μετά, με τον καιρό, είπα ας είναι κάτι ζωντανό και αυτή η σκέψη με έβγαλε στο dodo. Σαν έφηβος και σαν νέος ήμουν μεγάλος φαν της Αλίκης στη Χώρα των Θαυμάτων. Ένα βιβλίο που ακόμα και τώρα που το ξαναδιάβασα δεν το κατάλαβα ποτέ, αλλά το θεωρώ ένα αριστούργημα. Το θεωρώ κάπως σαν την έναρξη, στη λογοτεχνία, του φανταστικού, του σουρεαλισμού και του υπαρξισμού. Σημαδιακό έργο που ορίζει τον 20ό αιώνα».

Αναρωτιέμαι αν η ελληνική κοινωνία είναι μία μικρογραφία του ανσάμπλ καστ του «Dodo». *«Με το καστ, είναι λίγο μεγαλόστομο να πω ότι κάνω μία εκπροσώπηση της ελληνικής κοινωνίας»* απαντάει. *«Είναι μία εκπροσώπηση μιας κοινωνίας στην οποία εγώ ζω. Ή με την οποία έχω στη ζωή μου εμπειρίες. Η μεσαία τάξη και η κρίση ήταν κάτι το οποίο όλους μας σημάδεψε στην Ελλάδα, οπότε η ταινία κάνει και μια αναφορά εκεί. Το queer παίζει γιατί είμαι εγώ. Το προσφυγικό είναι ένα θέμα το οποίο με ακουμπάει και με ενδιαφέρει πάρα πολύ. Νομίζω ότι είναι "το" μεγάλο θέμα του αιώνα μας. Και σίγουρα θα συνεχίσει. Η οικογένειά μου είναι μία οικογένεια προσφύγων, η οικογένεια της μητέρας μου ήρθε το '22 από τον Πόντο και η οικογένεια του πατέρα μου ήρθε το '53 από την Αίγυπτο. Βλέπεις, είναι μέσα στην κουλτούρα μου. Οπότε, αυτή η μεσαία τάξη και γενικά οι τάξεις στην Ελλάδα, έχουν γνωρίσει τη*

χρεωκοπία με κάποιον τρόπο. Ο πλούτος έχει αλλάξει χέρια. Στη Γαλλία, ας πούμε, οι τάξεις είναι θωρακισμένες, ειδικά η μπουρζουαζία – αλλά στην Ελλάδα τα όρια είναι συγκεχυμένα και αυτό είναι πολύ ενδιαφέρον. Δηλαδή, αυτοί που είχαν λεφτά το '50 δεν είχαν το '60, αυτοί που είχαν το '60 δεν είχαν το '70, δεν υπήρχε δηλαδή το σύστημα και οι θεσμοί οι οποίοι θα κρατήσουν την μπουρζουαζία όπως στη Γαλλία, οι οποίοι εφηύραν και τον όρο, όπου είναι κάτι πολύ δομημένο και στέρεο. Στην Ελλάδα δεν ήταν, οπότε αυτό με ενδιέφερε πολύ. Το πώς είναι να τα χάνεις όλα».

Τον ρωτάω αν δίνει απαντήσεις σε αυτό. *«Όχι, δεν έχω απαντήσεις, κυρίως θέτω ερωτήματα και κατά κάποιον τρόπο δίνονται ίσως κάποιες απαντήσεις. Όπως στο τέλος της ταινίας όπου μιλούν η μητέρα και η κόρη κάνοντας quotes από την Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων, της λέει "ποιον δρόμο θα πάρω τώρα;" και ρωτάει η μητέρα: "Ξέρεις πού θέλεις να πας;", "όχι" απαντάει η κόρη. Και η μητέρα λέει "ε, τότε δεν έχει σημασία ποιον δρόμο θα πάρεις, αρκεί να περπατήσεις αρκετά». Αυτό έχει σημασία για μένα. Να αναρωτιέσαι για το ποια είναι η απάντηση. Αυτό έχει πιο πολλή σημασία από το να πάρεις μία εύκολη –ή μη εύκολη– απάντηση. Το είδαμε και τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα που γίνανε τρομακτικά λάθη εξ ου και η κρίση. Ο κάθε Έλληνας, η κάθε τάξη, η κάθε κυβέρνηση λέγαν "πρέπει να γίνει αυτό" κατηγορώντας τον άλλον. Και όχι, δεν έπρεπε να γίνει αυτό. Και πηγαίναν από το ένα λάθος στο άλλο».*

Στις ταινίες του Πάνου Κούτρα πάντα θίγεται με πολύ συγκεκριμένο τρόπο και ο ρόλος των μεταναστών στη σύγχρονη Ελλάδα και, μάλιστα, των Αλβανών. Η ματιά του πάντα τους έχει ήδη ενταγμένους στην «αληθινή ζωή» και, μάλιστα, τους ακολουθεί στην αναζήτηση της «φιλοξενίας», όπως στο «Xenia» (όπου εκεί, το παράξενο πουλί ήταν η Ιταλίδα τραγουδίστρια, η diva, Patty Pravo). *«Ο ρόλος του πιστού συνεργάτη του πατέρα που αποκαλύπτεται ότι έχει μία μεγάλη ιστορία, είναι Αλβανός. Κι εγώ, σαν μετανάστης "λουξ" γιατί έχω ζήσει πολλά χρόνια και συνεχίζω να ζω στη Γαλλία, πιστεύω ότι το μείγμα ανθρώπων σε μία κοινωνία είναι κάτι πάρα πολύ θετικό. Στην Ελλάδα πάντα είχαμε πρόβλημα με αυτό γιατί είμαστε πάρα πολύ εσωστρεφείς σαν χώρα... και χαίρομαι πολύ γιατί αυτό, η αποδοχή, γίνεται και με πολλές παράπλευρες απώλειες. Δεν έχει γίνει ακόμα αλλά είμαστε σε καλό δρόμο, ειδικά μετά το φαινόμενο της Χρυσής Αυγής το οποίο θέλω να πιστεύω ότι κάπως έκλεισε. Μειώθηκε. Το καταλάβαμε ότι μόνο έτσι μπορούμε να λειτουργήσουμε σαν κοινωνία, όπως και οι υπόλοιπες κοινωνίες. Ενσωματώνοντας και παίρνοντας ανθρώπους οι οποίοι θέλουν να έχουν την ίδια κουλτούρα με εμάς για κάποιο λόγο. Θεωρώ ότι αυτοί οι άνθρωποι ήταν της "ευρείας" οικογένειάς μας, ειδικά οι Αλβανοί. Αν πάρεις την ιστορία της Ελλάδας, η μισή χώρα είναι Αλβανοί. Το ξέρουμε. Αυτό είναι, λέγονται Αρβανίτες. Από εκεί είναι. Αυτά τα φύλα ερχόντουσαν στην Ελλάδα από τον 14ο αιώνα. Νομίζω ότι οι Έλληνες ήταν πάρα πολύ σκληροί από την αρχή, απέναντι στην αλβανική μειονότητα. Στο μεταναστευτικό οι Αλβανοί υπέφεραν τα περισσότερα, τα επόμενα κύματα τα βρήκαν λίγο πιο εύκολα. Παρ' όλη την καραμέλα που υπήρχε τότε: "Εμείς οι Έλληνες δεν είμαστε ρατσιστές". Ζήσαμε το peak του ρατσισμού. Θεωρούσα ότι τους είχαμε, όπως όλες οι οικογένειες έχουν, σαν τα φτωχά ξαδέρφια μας ή τους παραπονεμένους συγγενείς αλλά νομίζω ότι είμαστε μία οικογένεια».*

Το DNA των ταινιών του Κούτρα, που είναι η Αγάπη, φαίνεται καθαρά και στον τρόπο που κάνει το κάστινγκ των ηθοποιών, από την πρώτη του ταινία, τον «Μουσακά» ακόμα. Παίρνει ανθρώπους με ιδιαίτερη προσωπικότητα και τους δίνει ένα εντελώς δικό τους βάθος.

Το παραδέχεται. *«Συμβαίνει όπως και στη ζωή μου. Οι φίλοι μου πρέπει να είναι "της οικογενείας μου". Η οποία είναι ευρεία. Και σαν γκέι η κοινότητά μου, και σαν queer, γενικά όλη μου η ζωή. Οι άνθρωποι που ήταν δίπλα μου ήταν πάρα πολύ σημαντικοί σε αυτό που έκανα, και προσωπικά αλλά και επαγγελματικά. Μέχρι τώρα –αν και τώρα αλλάζουν τα πράγματα– ένα παιδί μεγαλώνοντας ως γκέι δεν μπορούσε να ταυτιστεί και να βρει τις απαντήσεις στα ερωτήματα που έθετε στον εαυτό του, πουθενά. Πρέπει, έπρεπε, να τις βρει μόνο του. Τώρα είναι πολύ καλύτερα. Τότε δεν υπήρχαν πρότυπα στην τηλεόραση, ούτε στην οικογένειά σου μπορούσες να μιλήσεις, οπότε οι άνθρωποι, συμμαθητές και αλλού, που ταυτίστηκαν μαζί σου, σε καταλάβανε, έγιναν και η ευρύτερη οικογένειά σου. Οπότε, ξεκίνησα με ιδιαίτερο συναίσθημα και προσήλωση στον φίλο και στη φίλη και στην κοινότητα».*

Τα γυρίσματα του «Dodo» έγιναν σε «φουλ κόβιντ» περίοδο, την άνοιξη του 2021. Χρειάστηκε να διακοπούν αρκετές φορές λόγω κρουσμάτων και όλο αυτό το τρίμηνο των γυρισμάτων απέδειξε πόσο ηρωικά, όπως λέει ο σκηνοθέτης, συμπεριφέρθηκαν όλοι οι ηθοποιοί. Δύσκολες πρόβες, πολλά άτομα, ακόμα και το να υποδύεσαι μπροστά σε ένα «αόρατο πουλί» το οποίο θα έμπαινε αργότερα, με CGI.

«Υπάρχει μία ενδιαφέρουσα παραδοξολογία· στην Ελλάδα είναι πολύ δύσκολο να κάνεις μία ταινία με πάρα πολλούς ηθοποιούς –και γνωστούς μάλιστα– γιατί τα λεφτά μιας ελληνικής παραγωγής είναι πολύ λίγα. Οπότε όλοι οι ηθοποιοί, συνήθως, δουλεύουν στο θέατρο, δουλεύουν στην τηλεόραση, και για να συγκεντρώσεις τόσους πολλούς ηθοποιούς μαζί για γύρισμα συνήθως είναι δύσκολο. Εμείς το καταφέραμε λόγω κόβιντ γιατί ήταν κλειστά τα θέατρα. Δεν μπορείς να κλείσεις έναν ηθοποιό με ένα ποσό για να μη δουλέψει αλλού για τέσσερις μήνες. Είχε κι άλλο ένα καλό αυτό το αν-σάμπλ καστ: αγαπηθήκανε πάρα πολύ, όλοι μαζί. Τους διάλεξα εγώ μαζί με τους κάστινγκ directors, τη Σωτηρία Μαρίνη και τον Ακη Γουρζουλίδη, οι οποίοι έκαναν εξαιρετική δουλειά γιατί το κάστινγκ έχει μεγάλη σημασία σε αυτή την ταινία».

Η περιγραφή του καστ από τους συντελεστές της παραγωγής: Η **Σμαράγδα Καρύδη** σε μια σπάνια δραματική στιγμή και ο **Άκης Σακελλαρίου** που εκφράζει τις ματαιώσεις μιας ολόκληρης γενιάς κυριαρχούν και αλληλοσυμπληρώνονται, μαζί με το νεύρο της **Τζεφ Μοντάνα**, το πηγαίο πάθος της **Νατάσας Εξηνταβελώνη**, την επιβλητική παρουσία του **Άγγελου Παπαδημητρίου**, το παιχνιδιάρικο βλέμμα του **Τζώρτζη Παπαδόπουλου**, τη μελωδική παρουσία της **Άννας Τζορτζίκια**, την κωμική ορμή της **Μαριέλλας Σαββίδου**, τη θλιμμένη αξιοπρέπεια της **Μαρίσσας Τριανταφυλλίδου**, το αινιγματικό ύφος του **Νίκου Γκέλια** και τη στιβαρότητα του **Κρις Ραντάνοφ**.

Συχνά τέτοιου είδους ταινίες δίνουν μία εντύπωση «παρέας που περάσαμε καταπληκτικά στα γυρίσματα, αυτό το εισπράττει και το κοινό» κλπ. *«Δεν είναι "παρεΐστικη" ταινία γιατί δεν κάνουμε παρέα. Είμαι σκηνοθέτης-παύλα-οτιδήποτε, που κάνω προσωπικές ταινίες. Κατά κάποιον τρόπο. Και πρέπει όχι μόνο οι ηθοποιοί αλλά όλοι που δουλεύουν στην ταινία, λίγο-πολύ να "με πάνε" . Και να "πηγαίνουν" και τον κόσμο μου. Γιατί, αλλιώς, δεν "πάει" το πράγμα. Δεν μπορώ να κάνω κι αλλιώς. Έτσι είμαι και μου είναι πάρα πολύ δύσκολο, παρόλο που λένε ότι είμαι πάρα πολύ θεατράλε, να μην είμαι απόλυτα ειλικρινής. Δεν μπορώ να είμαι κάτι άλλο. Έτσι είμαι, αυτό λέω, αυτό κάνω. Κάπως έκατσε στη ζωή μου –και χαίρομαι πολύ– αν και με πολλά προβλήματα γιατί όλες μου οι ταινίες ήταν πάρα πολύ δύσκολες να γίνουν και λόγω θέματος. Και αυτή τώρα, που περίμενα ότι θα ήταν εύκολη, είχε τις δυσκολίες της».*

Στις προηγούμενες ταινίες του Κούτρα υπάρχει πολύ έντονα η Αθήνα. Τα στέκια, οι μικροί κρυμμένοι «ναοί» της, τα σπίτια που στεγάζουν αγάπες, θαύματα και υπέροχα φωτιστικά, οι δρόμοι, τα γκράφιτι, οι λόφοι της, η κορυφογραμμή της, στην «Αληθινή ζωή» μάλιστα, βάζει και φωτιά στην Ακρόπολη. Στο «Dodo» η Αθήνα υπάρχει κυρίως στο πρώτο μέρος.
«Ε ναι, είναι η πόλη μου, εδώ γεννήθηκα, εδώ μεγάλωσα και, ακριβώς για αυτό τον λόγο έχω μαζί της και μία σχέση αγάπης και μίσους. Όταν έφυγα από την Αθήνα 17 ετών, γιατί τέλειωσα πιο νωρίς το σχολείο, για να πάω να σπουδάσω στην Αγγλία, ήταν για μένα από τις ωραιότερες στιγμές της ζωής μου. Είχα υποφέρει πάρα πολύ εδώ. Είμαι ένα παιδί της χούντας. Ήμουνα μικρός αλλά μεγάλωσε σε αυτήν. Και η μεταπολίτευση ήταν δύσκολη περίοδος. Με βοήθησε πολύ το ότι ο πατέρας μου έμενε στη Γαλλία και πηγαινοερχόμουνα ως παιδί. Οι γονείς μου ήταν πολύ πιο ιντερνάσιοναλ, για να το πούμε κάπως. Κι αυτοί οι ίδιοι ήταν από οικογένειες που ταξιδεύανε πολύ. Επιστρέφοντας λοιπόν, όταν έκανα τον "Μουσακά", την ξαναβρήκα την Αθήνα, πάντα λέγοντας ότι είχα ανοιχτούς λογαριασμούς μαζί της. Είναι η πόλη με τις πρώτες μου αναμνήσεις και πάντα έχεις να λογοδοτήσεις στη ζωή σου με τα πρώτα χρόνια».

Αρχίζει μια συζήτηση για τις αναμνήσεις, την Αθήνα των 90s, τα περιοδικά και τις παρέες, τι έγινε και τι δεν έγινε, τα στέκια και τους φίλους. Ξαφνικά η Αθήνα έχει έρθει και έχει καθίσει μαζί μας στο τραπέζι της συνέντευξης.
«Η Αθήνα είναι ο τόπος των ονείρων μου και των εφιαλτών μου» λέει ο Κούτρας. *«Και επίσης, η πόλη της σεξουαλικότητάς μου. Αν και η πρώτη μου σεξουαλική εμπειρία ήταν στο καράβι για την Ιταλία. (γέλια) Όμως την Αθήνα μετράω σαν πρώτη, άλλωστε και οι φαντασιώσεις μου ήταν με τον τύπο του Έλληνα, του έτσι, του αλλιώς. Αυτό είναι κάτι που πάντα σε κυνηγάει στη ζωή σου. Όχι άσχημα, αλλά φτιάχνεις τον κόσμο των φαντασιώσεών σου επάνω σε κάτι συγκεκριμένο που γνώρισες ως παιδί – ευτυχώς εμπλουτίζεται συνέχεια! Εκτός από τους λογαριασμούς λοιπόν, τη βρίσκω και μία συναρπαστική πόλη. Σε σχέση με άλλες πόλεις που γνωρίζω καλά, όπως το Παρίσι, το Λονδίνο και η Νέα Υόρκη, η Αθήνα δεν έχει τίποτα ιερό, είναι μια βλάσφημη πόλη. Από την άποψη του ότι, αυτό που βλέπεις τώρα απέναντι, μπορεί σε δέκα χρόνια να μην υπάρχει γιατί θα το γκρεμίσουνε. Αυτό, ας πούμε, στο Παρίσι δεν υφίσταται, τα κτίρια έρχονται από τον 16ο αιώνα. Ό,τι χτίζεται μένει. Στην Αθήνα, τίποτα δεν έχει κάποια παραπάνω αξία από την Ακρόπολη η οποία είναι στη μέση και όλο το άλλο είναι σαν να μην υπάρχει. Ένας φίλος μου αρχιτέκτονας μου λέει ότι πάρα πολλές πολυκατοικίες που χτίστηκαν γύρω στο '60-'70, τότε που ήταν πολύ μεγάλη η ανοικοδόμηση επί χούντας και δινόντουσαν πολύ γρήγορα φτηνά υλικά, έχουν μία διάρκεια ζωής γύρω στα 50 με 70 χρόνια. Μετά αρχίζουν και καταρρέουν. Είναι πολύ πιθανό σε εκατό χρόνια να γκρεμίζουν ολόκληρα μπλοκ για να ξαναχτίσουν. Αυτό το βρίσκω συναρπαστικό. Ότι όλα είναι εφήμερα. Ότι στα Εξάρχεια που ζω, μπορεί κάτω από εκεί που περπατάω να υπάρχει ένα τέμπλο, να ζούσαν κάποιοι άλλοι».*

Τον ρωτάω πώς είναι τα Εξάρχεια που ζει. Μια άλλη κουβέντα ξεκινάει, ίσως και υλικό για μια άλλη ταινία, συζήτηση που συμπυκνώνεται σε μία φράση του Πάνου Κούτρα.
«Τα Εξάρχεια είναι μία "δραματική" γειτονιά. Με όλη τη σημασία της λέξης και νομίζω για το τίποτα. Για ένα άδειο πουκάμισο. Τώρα, ο καθένας ας καταλάβει ό,τι κατάλαβε».

INFO
Το «Dodo» έκανε την παγκόσμια πρεμιέρα του στο 75ο Φεστιβάλ Καννών.
Στους κινηματογράφους βγαίνει στις 10/11, σε διανομή της Tulip Entertainment.

AUTOVOICE

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ **ΘΩΜΑΣ Κ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

20. smart EQ fortwo «We Are All Electric»
22. Volkswagen ID.3
26. BMW X1
32. Ford Mustang Mach-E
34. Fiat 500e VS Jeep Avenger
36. Hyundai Tucson PHEV
40. Renault E-TECH Range
42. Citroen C3 Aircross & C3

ΣΤΗΛΕΣ

19. Θωμάς Κ. Ευθυμίου Editorial
24. Κωνσταντίνος Λεμονής Ποιο ήταν το πρώτο Concept Car στον κόσμο;
28. Σωτήρης Κωβός Συνέντευξη: «Ο ρόλος του σχεδιαστή είναι να δίνει τρισδιάστατη μορφή σε αξίες που έχει ο άνθρωπος»
30. Κωνσταντίνος Λεμονής Κάποιος να μας μάθει να οδηγούμε ηλεκτρικό αυτοκίνητο
38. Ελένη Χελιώτη Θα χαθεί το αγαθό της εύκολης απόκτησης αυτοκινήτου;
43. Θωμάς Κ. Ευθυμίου Βήμα προς βήμα η ανακατασκευή ενός αυτοκινήτου θρύλου του WRC
44. Λυδία Αλικάκου Η Ελλάδα απούσα από τον χάρτη της αυτοκινητοβιομηχανίας

EDITORIAL

ON THE ROAD AGAIN

Μπορούμε να κρατήσουμε το αυτοκίνητο σαν το αγαθό που μάθαμε;

Θα έχετε διαπιστώσει ότι εδώ και καιρό έχουμε νέα δεδομένα στον χώρο της αυτοκίνησης. Σε μια εποχή που οι υβριδικές τεχνολογίες έχουν κάνει άλματα στο επίπεδο του περιορισμού των ρύπων, και που το υδρογόνο είναι παρόν για να δώσει λύσεις, ο εξηλεκτρισμός έχει αγγίξει όλο το φάσμα της αυτοκίνησης και η τεχνολογία σε όλα τα επίπεδα έχει απογειωθεί, δυστυχώς, για λόγους που είναι μακριά από τις επιθυμίες ή τις ανάγκες των καταναλωτών, το αυτοκίνητο ακριβαίνει. Οι αυτοκινητοβιομηχανίες βρίσκονται και αυτές σε αναζήτηση λύσεων, κορυφαίοι επικεφαλής εργοστασίων δείχνουν τον προβληματισμό τους και, μέσα σε όλο αυτό το τοπίο, εμείς δεν κοιτάμε παρά μόνο πώς θα προστατευτεί το αγαθό της ελευθερίας που δίνει το αυτοκίνητο στους χρήστες του. Ο άνθρωπος ανέκαθεν ταξίδευε, η πανδημία του υπενθύμισε ότι οι εκδρομές και η οδήγηση είναι εξαιρετικό αγαθό, και μένει να βρεθεί τρόπος να παραμείνει το σύγχρονο και τεχνολογικά προηγμένο αυτοκίνητο προσιτό. Μεταφράζοντάς το σήμερα, όπου οι τιμές έχουν εκτοξευτεί σε όλες τις κατηγορίες, εύχομαι να βρεθεί λύση ώστε να μπορεί ο οποιοσδήποτε να απολαύσει τη χαρά της οδήγησης, κυρίως οι νέοι οδηγοί, τα νέα παιδιά. Για να μην ξεχαστούν αξίες σαν αυτές του Andre Citroen, ο οποίος εμπνεύστηκε το 2CV που σχεδιάστηκε με στόχο αυτό που αποτελεί την πεμπτουσία της αυτοκίνησης:Ένα αυτοκίνητο που να συνδυάζει δύο βασικές αξίες, «mobilité maximale à un coût minimal» (μέγιστη κινητικότητα με ελάχιστο κόστος).

smart EQ fortwo

«Αν μπορούσα θα το έκανα μπρελόκ αυτό το αυτοκίνητο!»

Της **Λυδίας Αλικάκου**

Θυμάμαι να βρίσκομαι σε μια παρέα πριν μερικά χρόνια, όταν ήμασταν για ψώνια και καφέ στο ιστορικό κέντρο. Ένα ηλιόλουστο φθινοπωρινό μεσημέρι, δύο συνθήκες από μόνες τους must στην Αθήνα μας. Αλλά κέντρο και μεσημβρινές ώρες για να βρεις πάρκινγκ χρειάζεται να έχεις κάνει ό,τι προσευχές γνωρίζεις, ό,τι τύχη μπορεί να κουβαλάς και στη συνέχεια, αν τα δύο προηγούμενα δεν απέδιδαν, έπρεπε να εξοπλιστείς με ιώβεια υπομονή… Ακόμα και στα πάρκινγκ αν έχεις μεγάλο αυτοκίνητο σου κάνουν νόημα ότι «δεν»…

Όμως οι δύο της παρέας εμφανίστηκαν έγκαιρα, χαμογελαστά και με περίσσια ευδιαθεσία. Ο λόγος; Αμφότεροι, ο Νικόλας και η Έρση ήταν κάτοχοι smart… Ναι, αυτού του αυτοκινήτου που όρισε πλέον ξεκάθαρα τον ορισμό «αυτοκίνητο πόλης» και που από τότε που μπήκε στη ζωή μας τη χρωμάτισε, την έκανε πιο άνετη καθημερινά στις πόλεις που ζούμε, ερωτευόμαστε, εργαζόμαστε, διασκεδάζουμε, και κινούμαστε για οποιοδήποτε λόγο και εμφανώς πιο πρακτική.

Θα μπορούσε να σταθεί κάποιος στις αρετές του βολικού μεγέθους, των έξυπνων λύσεων και της άνεσης στο παρκάρισμα, πιστέψτε με αυτά τα τρία είναι ήδη αρκετά, αλλά το smart δεν είναι μόνο αυτό. Είναι μία κοσμοθεωρία που σήμερα –περισσότερο από ποτέ– οι λέξεις «μικροκινητικότητα» και «urban mobility» έχουν αποκτήσει εκπρόσωπο πριν καν «εφευρεθούν»: το smart! Και δείτε πού είμαστε. Είναι αυτές οι λέξεις που μπήκαν στη ζωή μας και σπάνια περνάει εβδομάδα που δεν τις ακούμε για διάφορους λόγους.

Βλέπετε η νέα θεώρηση στη μετακίνηση, η επιλογή του να έχεις δικό σου αυτοκίνητο, να το βάζεις στη ζωή σου όχι απλά επειδή το έχεις ανάγκη αλλά επειδή το αποζητάς, είναι πλέον εδώ και ήρθε για να μείνει. Εκείνη η έκφραση που είχε πει τότε η φίλη μου η Έρση όταν της λέγαμε πόσο τυχερή είναι που οδηγεί smart μέσα στην Αθήνα, ότι «αν μπορούσα θα το έκανα μπρελόκ αυτό το αυτοκίνητο», μεταφράζοντας την πρακτικότητά του αλλά την γκατζετοειδή του ύπαρξη, θα μου μείνει χαραγμένη.

Θα μπορούσε να σταθεί κάποιος στις αρετές του βολικού μεγέθους, των έξυπνων λύσεων και της άνεσης στο παρκάρισμα, πιστέψτε με αυτά τα τρία είναι ήδη αρκετά, αλλά το smart δεν είναι μόνο αυτό. Είναι μία κοσμοθεωρία που σήμερα –περισσότερο από ποτέ– οι λέξεις «μικροκινητικότητα» και «urban mobility» έχουν αποκτήσει εκπρόσωπο πριν καν «εφευρεθούν»: το smart!

SMART: ΤΟ MICROCAR ΠΟΥ ΑΝΕΤΡΕΨΕ ΚΑΙ ΑΝΕΣΤΡΕΨΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

Από το χθες στο σήμερα λοιπόν και πάμε να κάνουμε μία μικρή αναδρομή, γιατί είναι ενδιαφέρουσα για ένα αυτοκίνητο-καταλύτη στην καθημερινότητά μας. Στα τέλη της δεκαετίας του '90, η smart, η γερμανική μάρκα αυτοκινήτων και τμήμα της Daimler AG – πιο γνωστή στον καταναλωτικό χώρο για τα αυτοκίνητα Mercedes-Benz– κυκλοφόρησε με ένα microcar το οποίο ανέτρεψε και ανέστρεψε την αγορά. Γιατί χρησιμοποιώ αυτές τις δύο λέξεις; Επειδή άλλαξε τις συνήθειες που βάζαμε ως παραμέτρους για να αγοράσουμε ένα αυτοκίνητο και έφερε νέα δεδομένα στο τραπέζι των επιλογών και επειδή καθόρισε την τάση στο σύνολο σχεδόν της παγκόσμιας αυτοκινητοβιομηχανίας. Το μοντέλο πρώτης γενιάς ήταν πράγματι μία άνευ προηγουμένου επιτυχία και έγινε αποδεκτό από τεράστιες καταναλωτικές μάζες, όντας το πρώτο όχημα στη σύγχρονη εποχή που δικαιούται τον τίτλο αυτού που εκδημοκράτησε το αυτοκίνητο. Πρώτοι-πρώτοι στη ζωή τους το έβαλαν όσοι είχαν ανάγκη κάτι τέτοιο: αναφερόμαστε συγκεκριμένα για τους ανθρώπους που ζούσαν σε μητροπολιτικές πόλεις, όπου η εύρεση θέσης στάθμευσης ήταν και εξακολουθεί να θεωρείται πολυτέλεια.

Βέβαια, πολλά έχουν αλλάξει με τα χρόνια και τώρα, στην τρίτη γενιά του, το smart προσφέρεται αποκλειστικά ως πλήρως ηλεκτρικό όχημα. Αυτό του προσέδωσε και μια νέα επωνυμία το 2018, όπου η εταιρεία πήρε το σήμα «EQ» της Mercedes-Benz για να υποδηλώσει ένα ηλεκτροκίνητο σύστημα μετάδοσης κίνησης.

WE ARE ALL ELECTRIC!

Με αριθμούς θα ξεκινήσω γιατί τελικά είτε στην αρχή ενός ψαξίματος για αγορά αυτοκινήτου είτε στο τέλος σε μεγάλο ποσοστό αυτοί παίζουν καθοριστικό ρόλο. Πάμε λοιπόν να κάνουμε «μαθηματικά» ή αριθμομνημιακές ασκήσεις για το smart EQ fortwo: αυτονομία έως 135 χλμ. (WLTP), χρόνος φόρτισης 40', μέγιστη ισχύς 81 ίπποι, 160 Nm ροπής, 130 χλμ./ώρα τελική ταχύτητα η οποία περιορίζεται ηλεκτρονικά, 8 χρόνια εγγύηση μπαταρίας (ή 100.000 χλμ.), από 26.350 ευρώ η τιμή του. Και συνεχίζω με την ηλεκτροκίνητη οδηγική εμπειρία που ανοίγει μια νέα διάσταση στην οδηγική απόλαυση, ενώ ο αθόρυβος ηλεκτροκινητήρας φροντίζει ώστε τίποτα να μην επηρεάζει την οδηγική απόλαυση. Η κίνηση μεταφέρεται άμεσα στους πίσω τροχούς, το έξυπνο cruise control και το σύστημα πλοήγησης κάνει το smart να φρενάρει για ανάκτηση ενέργειας μέσω της πέδησης με μοτίβο ημιαυτόνομης οδήγησης ενώ έχει κατανάλωση ρεύματος σε μικτό κύκλο: 19,3-17,0 kWh/100 χλμ. και εκπομπές CO_2 σε μικτό κύκλο: 0 γρ./χλμ.

Για να κατανοήσουμε το πόσο γρήγορα φορτίζει, γιατί αυτό είναι το ζητούμενο, να θυμίσω ότι το smart EQ fortwo με ταχυφορτιστή 22 kWh επιτρέπει φόρτιση από το 10% μέχρι το 80% σε 40 λεπτά ανάλογα με την παροχή του δικτύου, ενώ σε οικιακό δίκτυο 6 ώρες είναι αρκετές για να γεμίσουν οι μπαταρίες ιόντων λιθίου ενεργειακής χωρητικότας 17,6 kWh. Μην ξεχνάμε όμως ότι εναλλακτικά είναι διαθέσιμο και το οικιακό wallbox των 4,6 kW που μπορεί να φορτίσει από 10%-80% σε τρεισήμισι ώρες.

ΤΟ SMART ΣΤΟ SMARTPHONE ΣΟΥ!

Βρισκόμαστε στο κατώφλι του 2023 και η ηλεκτροκίνηση –ειδικά στις πόλεις– αποτελεί κοινωνικό statement. Και η smart το έκανε ακόμα πιο familiar με την εποχή μας. Εκτός των άλλων, η εφαρμογή smart EQ control Φροντίζει να σου παρέχει πρόσβαση σε πολλές δικτυωμένες λειτουργίες. Έτσι, βλέπεις ανά πάσα στιγμή την κατάσταση του αυτοκινήτου και ελέγχεις πολλές λειτουργίες από την κινητή συσκευή σου, όπως ο προκλιματισμός η κατάσταση μπαταρίας, ή η εύρεση σταθμού φόρτισης που πλέον γίνονται πολύ άνετα από το τηλέφωνο ή το smartwatch σου. Αξιοποίησε το feedback, για να βελτιώσεις τα χαρακτηριστικά της οδήγησής σου και να εξοικονομήσεις ρεύμα.

ΤΙΜΗ

Αποκλειστικά ηλεκτροκίνητο πλέον είναι διαθέσιμο σε δύο εκδόσεις, τη smart EQ fortwo με τιμή 26.350 ευρώ και τη smart EQ fortwo cabrio με τιμή 30.100 ευρώ. ●

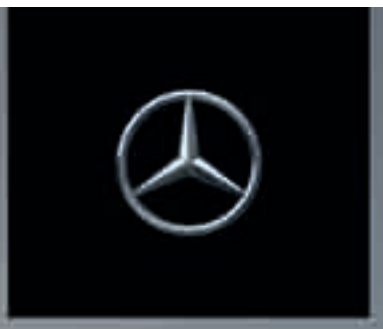

Η ΝΕΑ GLC

ΜΑΖΙ ΣΟΥ.

ΠΑΝΤΟΥ.

Με σύγχρονα σχεδιαστικά στοιχεία και κορυφαίες τεχνολογίες, η νέα GLC συνδυάζει
την πολυτέλεια με την καινοτομία. Χάρη στις βελτιωμένες επιδόσεις, την άμεση αλληλεπίδραση
οχήματος και οδηγού μέσω της οθόνης αφής 11,9'' και τον ευέλικτο χώρο αποσκευών,
είναι έτοιμη να κάνει κάθε διαδρομή, εντός και εκτός δρόμου, μια μοναδική εμπειρία.
Μάθε περισσότερα στο mercedes-benz.gr/glc

GLC 200 4MATIC SUV, 150 kW (+17 kW/204 ha (+23 hp)), κατανάλωση (αστικού, υπεραστικού, μικτού κύκλου):
11,7 – 11,01/100 km; 8,4 – 7,3 l/100 km; 8,7 – 7,3 l/100 km, εκπομπές CO_2 μικτού κύκλου: 186,0 – 167,0 g/km.

VOLKSWAGEN ID.3

Σηματοδοτεί την αρχή μιας νέας εποχής στον κόσμο της ηλεκτροκίνησης

Το **ID.3** είναι το πρώτο μοντέλο της **Volkswagen** με παραπομπές από το «υπερηχητικό» αγωνιστικό ID.R που μας εισήγαγε στη νέα ονοματοδοσία των μοντέλων, σχεδιαστικά δανείζεται την κληρονομιά της VW και την αξιοποιεί με πινελιές του σήμερα. Είναι δε διαθέσιμο με 2 μπαταρίες ιόντων λιθίου με την αυτονομία να φτάνει έως και 549 χλμ. (WLTP)

Του **Κωνσταντίνου Λεμονή**

DESIGN

Περιληπτικά είναι ένα φουτουριστικό σύνολο «από την αρχή μέχρι το τέλος» και με μοντέρνα εμφάνιση. Για να προσδιορίσουμε ωστόσο σχεδιαστικά το μοντέλο, να πούμε ότι το σχήμα παραπέμπει αισθητά στο αυτοκίνητο ενός όγκου που είχε συστηθεί το Golf Cross, μόνο που τώρα, τη διαφορά του ύψους που το Cross χρησιμοποιούσε για να «ανέβει» η απόσταση από το έδαφος, την καταλαμβάνει η modular επίπεδη μπαταρία –τριών ενεργειακών δυνατοτήτων– που είναι τοποθετημένη στο πάτωμα της αρθρωτής πλατφόρμας MEB.

Με το προαιρετικό σύστημα κλειδώματος και εκκίνησης «Keyless Access», το ID.3 σάς αναγνωρίζει όταν πλησιάζετε το όχημα με το κλειδί. Οι κομψοί προαιρετικοί προβολείς IQ.LED Matrix αναβοσβήνουν γρήγορα σαν να σας χαιρετούν, κάνοντας το ID.3 να αποκτά σχεδόν ανθρώπινες αντιδράσεις.

Η σύγχρονη εμφάνιση του ID.3 διαμορφώνεται και με το επανασχεδιασμένο λογότυπο Volkswagen και την πρόσθετη γραμμή φωτός που διατρέχει το εμπρός μέρος ανάμεσα στους προβολείς και μέχρι το λογότυπο ID.3.

Στο εσωτερικό όλα είναι λιτά και πρακτικά, ενώ χάρη στα αναπαυτικά καθίσματα, τον άνετο χώρο για τα πόδια που εξασφαλίζει η σχεδίαση χωρίς κεντρικό τούνελ, τη μεγάλη οθόνη αφής καθώς και το ID.Light με τον ξεχωριστά ρυθμιζόμενο εσωτερικό Ambient φωτισμό, καθιστά τη συνύπαρξη με τους επιβάτες μία ευχάριστη επαναλαμβανόμενη εμπειρία.

Μάλιστα για να σας εισάγει στην ηλεκτροκίνητη εποχή η VW ενίσχυσε ακόμη περισσότερο την προσωπικότητα του ID.3. Έτσι μπορείτε να επιλέξετε ανάμεσα σε 10 βασικά χρώματα (ή 30 προαιρετικά χρώματα) για να δημιουργήσετε έναν ευχάριστο φωτισμό στο εσωτερικό, συμπεριλαμβανομένων του ταμπλό, της θήκης κινητού τηλεφώνου (προαιρετικά) και των θυρών. Ψυχρός ή θερμός φωτισμός – εσείς επιλέγετε.

Ο οδηγός βλέπει μια συμπαγή οθόνη με διαγώνιο 5,3 ιντσών, εδρασμένη στο στάνταρ πολυλειτουργικό τιμόνι, η οποία λειτουργεί με χειριστήρια ευαίσθητα στην αφή. Τρεις περιοχές δείχνουν τις πιο σημαντικές πληροφορίες, με εμφάνιση της κατάστασης της μπαταρίας και της αυτονομίας. Η κεντρική οθόνη αφής βρίσκεται στη μέση του ταμπλό, υπό ελαφρά γωνία προς τον οδηγό. Η δε οθόνη των 10 ιντσών είναι τόσο μεγάλη όσο ένα tablet. Σε αυτή, ο οδηγός διαχειρίζεται όλες τις λειτουργίες από τους τομείς της τηλεφωνίας, της πλοήγησης, της ψυχαγωγίας, των συστημάτων υποβοήθησης και των ρυθμίσεων του οχήματος.

Η ηλεκτρικά ενεργοποιούμενη περσίδα στο μπροστινό άκρο του οχήματος ανοίγει μόνο όταν οι μονάδες ισχύος απαιτούν ψύξη, διαφορετικά παραμένει κλειστή έτσι ώστε ο αέρας να μπορεί να ρέει όσο το δυνατόν πιο εύκολα πάνω στο καπό.

Παρόντες άφθονοι χώροι, χάρη στην αρθρωτή πλατφόρμα MEB που εξασφαλίζει κοντούς πρόβολους και μακρύ μεταξόνιο, δημιουργώντας εσωτερικούς χώρους που χαρακτηρίζουν μεγαλύτερες κατηγορίες οχημάτων.

Ο χώρος αποσκευών μπορεί να φιλοξενήσει 385 λίτρα και ο όγκος του μπορεί να αυξηθεί στα 1.267 λίτρα αναδιπλώνοντας την πλάτη του διαιρούμενου πίσω καθίσματος (φορτωμένος μέχρι την οροφή).

ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

Κινητήρας πίσω και κίνηση πίσω. Η Volkswagen στη νέα της «ηλεκτρική εποχή» επιστρέφει στις ρίζες της με έναν ηλεκτροκινητήρα που βρίσκεται πίσω και οδηγεί τους πίσω τροχούς – όπως συνέβη με το Beetle. Ο ηλεκτροκινητήρας του ID.3, ο οποίος λειτουργεί σε έως 16.000 σ.α.λ., βρίσκεται πάνω από τον πίσω άξονα, ακριβώς μπροστά από το κέντρο των τροχών, και μεταφέρει τη ροπή του σε ένα κιβώτιο ταχυτήτων μιας σχέσης, μέσω διαφορικού, ενώ εξαρτήματα όπως το ψυγείο και το σύστημα κλιματισμού βρίσκονται στο κοντό μπροστινό τμήμα.

Ο κινητήρας του ID.3 είναι τοποθετημένος στον πίσω άξονα και η κίνηση είναι πίσω, ενώ διατίθεται με δύο εκδόσεις μπαταριών, με δύο μπαταρίες ιόντων λιθίου με καθαρή ενεργειακή χωρητικότητα 58 kWh και 77 kWh, με ισχύ 150 και 204 ίππους αντίστοιχα. Μάλιστα η έκδοση 150 kW (204 PS), διαθέτει ροπή που φθάνει στην εντυπωσιακή τιμή των 310 Nm από μηδενικές στροφές (χαρακτηριστικό των ηλεκτρικών αυτοκινήτων) ενώ η αυτονομία φτάνει τα 42550 χιλιόμετρα (WLTP).

Το ID.3 μπορεί να φορτιστεί τόσο με εναλλασσόμενο (AC) όσο και με συνεχές ρεύμα (DC) και έχει δυνατότητα γρήγορης φόρτισης. Η κορυφαία έκδοση φορτίζει με ισχύ έως 125 kW για επιπλέον αυτονομία 350 χλμ. σε μόλις 30 λεπτά.

Ο οδηγός αποφασίζει με τον περιστροφικό διακόπτη εάν το ID.3 θα ανακτήσει ενέργεια κατά την απελευθέρωση του πεντάλ του γκαζιού. Να σημειώσουμε εδώ ότι το χαμηλό κέντρο βάρους και η ισορροπημένη κατανομή των φορτίων στους άξονες κάνει το αυτοκίνητο πολύ ευκίνητο και ευέλικτο, κάτι που αντιλαμβάνεσαι στη σπορ επιλογή. Η δε οδήγηση είναι τόσο αθόρυβη που δύσκολα γίνεται αντιληπτή.

ΤΙΜΗ

Η έκδοση ID.3 Pure Performance 150 ίππων με αυτονομία που φθάνει τα 350 χλμ. διατίθεται με τιμές οι οποίες ξεκινούν από 35.300 ευρώ. Στην τιμή αυτή δεν περιλαμβάνεται η κρατική επιδότηση του προγράμματος «Κινούμε ηλεκτρικά». ●

blue
Το μέλλον
της ηλεκτροκίνησης
έρχεται από τη ΔΕΗ.
Από σήμερα, οι μετακινήσεις μας αλλάζουν για πάντα. Πιο καθαρό περιβάλλον, πιο βιώσιμο μέλλον.
Η ΔΕΗ Blue είναι το μεγαλύτερο δίκτυο φορτιστών στη χώρα, το πιο γεωγραφικά ανεπτυγμένο και το ταχύτερα αναπτυσσόμενο. Φέρνει μια μοναδική εμπειρία ψηφιακών υπηρεσιών με το mobile app ΔΕΗ Blue και αναβαθμίζει τις μετακινήσεις μας. Στη ΔΕΗ, παίρνουμε τον ρόλο μας σοβαρά. Στόχος μας, να κάνουμε την ηλεκτροκίνηση φιλική και προσβάσιμη σε όλους.
Google Play
App Store
ΔΕΗ
blue
Το μέλλον φορτίζει
deiblue.com

GM Y-Job Αυτό ήταν το πρώτο Concept Car στον κόσμο

Φλερτάροντας με το μέλλον, τα πρωτότυπα concept cars έλκουν την εμφάνισή τους από τα τέλη των 30s

Της **Λυδίας Αλικάκου**

Το τμήμα σχεδιασμού της General Motors, με επικεφαλής τον τότε διάσημο designer HarleyEarl, ανέλαβε στα τέλη της δεκαετίας του 1930 να «φανταστεί» και να δημιουργήσει το αυτοκίνητο του αύριο. Αυτό το αυτοκίνητο, γνωστό ως Buick«Y-Job», προέβλεψε τις σχεδιαστικές τάσεις από τη δεκαετία του 1950 και μετά, και θεωρείται από πολλούς ως το πρώτο Concept Car.

Το Y-Job ήταν ένα μεγάλο δίθυρο κάμπριο, κατασκευασμένο σε πλαίσιο Buick και τροφοδοτούμενο από κινητήρα Buick Series 50, εξοπλισμένο με πειραματικά χαρακτηριστικά. Αλλά ο πραγματικός νεωτερισμός του Y-Job, αυτός που το κατέστησε διάσημο, ήταν ο σχεδιασμός του. Με αυτό το δημιούργημα τόσο ο Harley Earl όσο και η Buick διεύρυναν τα όρια της σχεδίασης αυτοκινήτων και έπαιξαν τεράστιο ιστορικό ρόλο στην κατασκευή του πρώτου Concept Car.
Ο Harley Earl γεννήθηκε στο Χόλιγουντ της Καλιφόρνια. Πέρασε την πρώιμη καριέρα του κατασκευάζοντας αυτοκίνητα κατά παραγγελία για διασημότητες όπως οι αστέρες του κινηματογράφου Tom Mix και Fatty Arbuckle. Όταν προσλήφθηκε από την GM, κατέκτησε το Ντιτρόιτ, φέρνοντας ως «προίκα» τα φανταχτερά κοστούμια του, τα δίχρωμα παπούτσια και την ασυνήθιστη προσωπικότητά του σε μία από τις πιο συντηρητικές εταιρείες της χώρας. Εργάστηκε για την GM μέχρι τον Δεκέμβριο του 1959. Αποσύρθηκε στο Παλμ Μπιτς της Φλόριντα και πέθανε 10 χρόνια αργότερα μετά από εγκεφαλικό επεισόδιο.
Το Y-Job, το όνομα είναι εκείνο του project, είναι ένα τεράστιο κάμπριο με ένα ενιαίο κάθισμα-πάγκο και, πίσω από αυτό, ένα τεράστιο πορτμπαγκάζ. Οι προβολείς ήταν αναδιπλούμενοι όπως και η οροφή, η οποία λειτουργούσε ηλεκτρικά και αποθηκεύονταν κάτω από ένα μεταλλικό κάλυμμα. Τα χειριστήρια των παραθύρων ήταν ηλεκτρικά, τα χερούλια των θυρών ήταν κουμπιά, ενώ οι μικροσκοπικές ζάντες 13 ιντσών φαίνονταν χαμένες μέσα στα τεράστια ελαστικά. Αν παρατηρήσει κάποιος θα δει ότι τα φτερά ρέουν στις πόρτες και οι προφυλακτήρες ενσωματώνονται στη σχεδίαση του αμαξώματος.
Κάτω από το καπό του Y-Job βρίσκονταν ένας κινητήρας Buick «straigh teight» 141 ίππων. Το κιβώτιο ταχυτήτων ήταν αυτόματο. Το Y-Job είναι αναμφισβήτητα ένα από τα πολυτιμότερα αυτοκίνητα στον κόσμο!

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ CONCEPT CARS

Ένα Concept Car (επίσης γνωστό ως πρωτότυπο ή εκθεσιακό όχημα) είναι ένα αυτοκίνητο κατασκευασμένο για να επιδείξει ένα κάποιο νέο στιλ ή παράλληλα και μία νέα σειρά τεχνολογιών. Συχνά παρουσιάζονται σε εκθέσεις αυτοκινήτων για να μετρηθεί η αντίδραση των πελατών σε νέα και ριζοσπαστικά σχέδια που μπορεί εν τέλει ή όχι να παράγονται μαζικά.
Τα πρωτότυπα αυτοκίνητα δεν μπαίνουν ποτέ απευθείας στην παραγωγή. Στη σύγχρονη εποχή όλα θα πρέπει να υποστούν πολλές αλλαγές προτού οριστικοποιηθεί ο σχεδιασμός για χάρη της πρακτικότητας, της ασφάλειας, της συμμόρφωσης με τους κανονισμούς και βέβαια του τελικού κόστους.
Με την άνεση ότι μπορεί και να μη βγουν ποτέ σε παραγωγή, οι σχεδιαστές των Concept Cars δημιουργούν αυτά τα πρωτότυπα αυτοκίνητα που είναι συχνά ριζοσπαστικά σε κινητήρα ή σχεδιασμό. Μερικοί χρησιμοποιούν μη παραδοσιακά, εξωτικά ή ακριβά υλικά, που κυμαίνονται από χαρτί έως ανθρακονήματα και εξευγενισμένα κράματα.

> Ακριβώς όπως οι σχεδιαστές στη βιομηχανία της μόδας επινοούν περίεργα σχέδια για τις επιδείξεις που τους βοηθούν να κάνουν όνομα, τα πρωτότυπα Concept Cars χρησιμοποιούνται από τους σχεδιαστές αυτοκινήτων για να χτίσουν τη δική τους φήμη.

Η κατάσταση των περισσότερων πρωτότυπων αυτοκινήτων είναι απλά εκθεσιακά προϊόντα και ελάχιστα φέρουν κινητήρια σύνολα κ.λπ. Θα μπορούσαμε χωρίς δισταγμό να τα αποκαλέσουμε «εκθεσιακές μακέτες», οι οποίες κατασκευάζονται συνήθως από πηλό, μέταλλο, υαλοβάμβακα, κερί, πλαστικό ή συνδυασμό αυτών.
Μετά τη λήξη της ωφέλιμης ζωής ενός πρωτότυπου αυτοκινήτου, αυτά συνήθως καταστρέφονται. Μερικά, ωστόσο, επιβιώνουν είτε σε μουσείο μιας εταιρείας είτε κρυμμένα σε αποθήκες.

ΠΟΙΟΣ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΣ

Η αλήθεια είναι ότι όσους σχεδιαστές και αν ρωτήσει κάποιος, η απάντηση που θα πάρει σχεδόν καθολικά είναι ότι άπαντες απολαμβάνουν να δημιουργούν Concept Cars. Είναι αυτό που ευρέως λέγεται «δώστε στους σχεδιαστές ελευθερία χωρίς περιορισμούς και ζητήστε τους να αφήσουν αχαλίνωτη τη φαντασία τους. Σίγουρα θα το απολαύσουν στο έπακρο». Όμως οι αποφάσεις για τη δημιουργία των Concept Cars έχουν μικτή προέλευση. Σύμφωνα με τον Sandeep Bhambra, Chief Designer Advance Design, Concept Cars, Advance Architecture της Renault, αυτό *«μπορεί να συμβεί και με τους δύο τρόπους. Μερικές φορές υπάρχει μια σύντομη ενημέρωση από το τμήμα μάρκετινγκ ή το τμήμα προϊόντων ή από τον διευθύνοντα σύμβουλο, αλλά τις περισσότερες φορές το τμήμα σχεδιασμού έρχεται με δικές του ιδέες τις οποίες προτείνουμε στο διοικητικό σώμα της εταιρείας. Μόλις επικυρωθεί κάποια από αυτές, προχωράμε».*

ΣΕ ΤΙ ΧΡΗΣΙΜΕΥΟΥΝ

Τα πρωτότυπα αυτοκίνητα πυροδοτούν τη δημιουργικότητα μεταξύ των σχεδιαστών. Συνήθως, δεν υπάρχουν τεχνικοί περιορισμοί στη σχεδίαση και οι σχεδιαστές μπορούν να έρθουν με ένα αυτοκίνητο όπως το φαντάζονται. Τα αυτοκίνητα παραγωγής έχουν περιορισμούς στον σχεδιασμό τους (όπως το ύψος των προβολέων) ώστε να πληρούν ορισμένους κανόνες ασφαλείας. Επίσης, οι κατασκευαστές χρησιμοποιούν πρωτότυπα αυτοκίνητα για να δοκιμάσουν νέες τεχνολογίες που μπορεί τελικά να φτάσουν στα αυτοκίνητα παραγωγής. Τεχνολογίες όπως τα υβριδικά κινητήρια σύνολα παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά σε πρωτότυπα αυτοκίνητα που δεν έφτασαν ποτέ στην παραγωγή. Ωστόσο, οι κατασκευαστές αυτοκινήτων χρησιμοποιούν τα Concept Cars για να εισπράξουν αντιδράσεις και σχόλια σχετικά με τη σχεδίαση και τις τεχνολογίες που προτείνουν. Λειτουργεί επίσης ως μέρος της έρευνας αγοράς όταν μια εταιρεία σχεδιάζει να παρουσιάσει ένα νέο προϊόν. Η μέτρηση της αντίδρασης του κοινού σε μεγάλο βαθμό θα δώσει το πράσινο φως για την πορεία ενός Concept Car να μπει στην παραγωγή.
Μία άλλη χρήση, που λίγος κόσμος γνωρίζει, είναι ότι αρκετά Concept Cars χρησιμοποιούνται μερικές φορές και σε ταινίες. Αυτά περιλαμβάνουν την Aston Martin DB10 που χρησιμοποιήθηκε στην ταινία *Spectre* και το i8 Concept που χρησιμοποιήθηκε στο *Mission Impossible*. Όπως είναι εύκολα αντιληπτό, αυτού του είδους η δημοσιότητα είναι φθηνή και για τους κατασκευαστές αυτοκινήτων. Λέγεται ότι η Lotus έδωσε τέσσερα αυτοκίνητα για μια ταινία του Τζέιμς Μποντ, ένα από τα οποία μπορούσε να λειτουργήσει ως υποβρύχιο. Η Lotus δεν πληρώθηκε ποτέ για αυτό, αλλά λέγεται ότι ήταν φθηνότερο από το να δαπανούσε χρήματα για μια κεντρική διαφήμιση στους Times. A

ALL NEW
RENAULT ARKANA
E-TECH HYBRID
hybrid by nature

coupe SUV design
τεχνολογία κινητήριων E-tech Hybrid
συστήματα υποβοήθησης οδήγησης Easy Drive
best in class άνεση πίσω επιβατών
κορυφαίος χώρος αποσκευών έως 513lt

Renault recommends Elf

renault.gr

TEOREN
MOTORS AE
Β. Ν. ΘΕΟΧΑΡΑΚΗΣ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΑΣ RENAULT GROUP
Λ. Τατοΐου 93, Μεταμόρφωση, 144 51, τηλ. 210 5706850
Λ. Κηφισού 138-140, Περιστέρι, 121 31, τηλ. 210 5706860

Μάθετε περισσότερα:
Info Line 800 11 11011

ΝΕΑ BMW X1

Δεν μπορείς να αντισταθείς σε τίποτα

Του **Θωμά Κ. Ευθυμίου**

Ας ξεκινήσουμε με αυτό που βλέπουμε στην κεντρική φωτογραφία και ας επιχειρήσουμε να αφαιρέσουμε το λευκό στουντιακό φόντο... Τι είναι αυτό που θα δούμε; Την τρίτη γενιά της BMW X1 με πιο ευκρινή SUV σχεδίαση, που είναι έτοιμη να κατακτήσει ακόμα και τους ουρανούς! Γιατί αυτό; Επειδή είναι ένα απόλυτα σύγχρονο μοντέλο το οποίο έχει μία ιδιαιτερότητα, πραγματικά απόλυτα χρήσιμη για τους υποψήφιους αγοραστές. Και ποιο είναι αυτό το χαρακτηριστικό; Το ότι διατίθεται με όσα κινητήρια σύνολα μπορεί να δεχθεί ένα αυτοκίνητο σήμερα παγκοσμίως! Ναι, σωστά διαβάζετε. Με ό,τι κινητήριο σύνολο μπορεί να είναι διαθέσιμο σήμερα, αλλά επίσης και με επιλογή διάταξης κίνησης. Πάμε, λοιπόν. Φθάνουμε σε μία αντιπροσωπεία BMW, αναζητούμε τη νέα X1 και ρωτάμε σε τι εκδόσεις είναι διαθέσιμη. Και ο ευγενέστατος πωλητής μάς κοιτάει, χαμογελάει, παίρνει μια βαθιά ανάσα και ξεκινάει: Διατίθεται με 3 εκδόσεις με βενζινοκινητήρα, 3 με κινητήρα diesel, ήπια υβριδικές εκδόσεις Hybrid 48V, δύο plug-in υβριδικά με σημαντικά εκτεταμένη ηλεκτρική αυτονομία έως 92 χλμ. και το πλήρως –για πρώτη φορά– ηλεκτρικό BMW iX1 xDrive30, σε δικίνητες ή τετρακίνητες εκδόσεις. Δηλαδή τα πάντα!

DESIGN

Ο γνωστός εξωτερικός σχεδιασμός BMW X με μοντέρνα εσωτερική σχεδίαση, ανεπτυγμένη λειτουργικότητα και premium χαρακτήρα, με σημαντικές προσθήκες στον στάνταρ εξοπλισμό σε σχέση με αυτόν του προκατόχου του, είναι τα στοιχεία που διέπουν τη δημιουργία της νέας X1, και είναι η αρχιτεκτονική οχημάτων της νέας BMW X1 τέτοια που επιτρέπει την ευέλικτη παραγωγή μοντέλων με πλήρως ηλεκτρική κίνηση, plug-in υβριδικά συστήματα και κινητήρα εσωτερικής καύσης (ICE) μόνο σε μία γραμμή συναρμολόγησης στο εργοστάσιο του BMW Group στη Γερμανία. Η ευρυχωρία, η οδηγική άνεση και η ποιότητα κύλισης επωφελούνται από την αύξηση του μεταξονίου (+ 2,2 εκατοστά) και των μετατροχίων (εμπρός και πίσω: + 3,1 εκατοστά). Εμπρός, η σχεδόν τετράγωνη μάσκα BMW και λεπτοί προβολείς all-LED μας δημιουργεί μία απορία: πόσο αεροδυναμικό μπορεί να είναι ένα αυτοκίνητο που έχει τόσο τετραγωνισμένη κάθετη μάσκα; Την αφοπλιστική απάντηση στην απορία που είχαμε και εμείς έρχεται να δώσει ο αεροδυναμιστής της X1: «Οι περισσότεροι εξετάζουν το ρύγχος ενός αυτοκινήτου, προσπαθώντας να διαπιστώσουν κατά πόσο είναι αεροδυναμικό ένα αυτοκίνητο, όμως το πιο σημαντικό σημείο στην αεροδυναμική μελέτη ενός μοντέλου είναι η διαμόρφωση της ουράς, έτσι ώστε να απομακρύνεται ο αέρας όσο το δυνατόν πιο μακριά». Μάλιστα! Κατά τα άλλα, η δυναμική σιλουέτα με τετραγωνισμένους θόλους τροχών, χωνευτές λαβές θυρών και μακριά αεροτομή οροφής, όπως και το φαρδύ πίσω μέρος με σμιλεμένες επιφάνειες, λεπτό παράθυρο και στενά φώτα LED, δίνουν την πλήρη εικόνα.

Διατίθεται με 3 εκδόσεις με βενζινοκινητήρα, 3 με κινητήρα diesel, ήπια υβριδικές εκδόσεις Hybrid 48V, δύο plug-in υβριδικά με σημαντικά εκτεταμένη ηλεκτρική αυτονομία έως 92 χλμ. και το πλήρως - για πρώτη φορά- ηλεκτρικό BMW iX1 xDrive30, σε δικίνητες ή τετρακίνητες εκδόσεις. Δηλαδή τα πάντα!

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

Το μοντέρνο εσωτερικό σχεδιασμένο με έμφαση στην ψηφιοποίηση, υιοθετεί το στυλ της BMW iX, ενώ οι βασικές προδιαγραφές, συμπεριλαμβανομένου του φωνητικού ελέγχου μέσω του BMW Intelligent Personal Assistant και της BMW κυρτής οθόνης με λειτουργική οθόνης αφής, επιτρέπουν εκτεταμένη μείωση του αριθμού των χειριστηρίων. Παράλληλα, ένας νέος δίσκος smartphone στο κάτω τμήμα της κεντρικής κονσόλας, προαιρετικά με ασύρματη φόρτιση για συμβατά τηλέφωνα. Η εμπειρία πολυαισθητηριακών συστημάτων BMW iDrive βασισμένη στο λειτουργικό σύστημα BMW 8 με εστίαση στον έλεγχο αφής και φωνής, η πλήρως ψηφιακή κυρτή οθόνη πληροφοριών BMW Curved Display ψηφιακός πίνακας οργάνων 10,25 ιντσών και ψηφιακό σύστημα πολυμέσων infitainment 10,7 ιντσών δίνουν μόνο ένα μέρος από το μεγάλο σύνολο κορυφαίων τεχνολογιών αιχμής μεταξύ των οποίων το κορυφαίο πλέγμα συστημάτων υποστήριξης οδηγού και επιβατών. Μάλιστα, για τους τελευταίους, σημειώνουμε ότι υπάρχει γενναιόδωρος χώρος για τον οδηγό και τους επιβάτες σε πέντε θέσεις που επιτρέπει ποικίλη χρήση, ο δε χώρος αποσκευών μπορεί να επεκταθεί από 540 λίτρα, στο μέγιστο 1.600 λίτρα με τα πίσω καθίσματα πεσμένα, τα οποία με την ευκαιρία να σημειώσουμε ότι μετακινούνται προς τα εμπρός/πίσω κατά μήκος έως και 13 εκατοστά. Οι τιμές αυτές στην αμιγώς ηλεκτροκίνητη BMW iX1 και plug-in υβριδικά μοντέλα κυμαίνονται από 490 – 1.495 λίτρα αντίστοιχα.

ΚΙΝΗΤΗΡΙΑ ΣΥΝΟΛΑ

Όπως είπαμε υπάρχει διαθέσιμη πλήρης γκάμα συστημάτων μετάδοσης κίνησης. Γενικά να αναφέρουμε ότι υπάρχουν εκδόσεις βενζίνης απλές, mild hybrid 48V, και Plug-In Hybrid, προσθιοκίνητες ή και τετρακίνητες, εκδόσεις Diesel απλές, mild hybrid 48V, προσθιοκίνητες και τετρακίνητες, κινητήρες με το αναβαθμισμένο ήπιο υβριδικό σύστημα 48V που έχει ηλεκτροκινητήρα 19 ίππων, ενώ το εισαγωγικό μοντέλο είναι το βενζινοκίνητο προσθιοκίνητο 1.5 136ps και αντίστοιχα το Diesel2.0 προσθιοκίνητο 150ps. Ακολουθούν δύο μοντέλα Plug-In Hybrid: Βενζινοκινητήρας 1.5 τετρακίνηση X1 xDrive25e 245HP / 1.5 τετρακίνηση X1 xDrive30e 326HP (Συνδυαστική ισχύς) & Ηλεκτροκινητήρας: 109PS και 177PS, με ηλεκτρική αυτονομία έως και 92 χιλιόμετρα. Όλες οι εκδόσεις συνοδεύονται αποκλειστικά από αυτόματο κιβώτιο διπλού συμπλέκτη Steptronic 7 σχέσεων, ενώ η αμιγώς ηλεκτρική BMW iX1 xDrive30 διαθέτει δύο ηλεκτροκινητήρες, έναν στον εμπρός και έναν στον πίσω άξονα με συνδυαστική ισχύ 313 ίππων.

ΤΙΜΕΣ

Η προσθιοκίνητη BMW X1 sDrive18i με τον βενζινοκινητήρα 1.5 135 HP αρχίζει από 38.450 ευρώ, ενώ αξίζει να αναφερθεί ότι η Plug-in Hybrid είναι ιδανική επιλογή για εταιρικό αυτοκίνητο γιατί ο χρήστης επωφελείται από το μηδενικό φόρο εταιρικής χρήσης. ●

ΝΕΟ CITROEN C5 AIRCROSS Θα το κοιτάτε για πολύ ή θα το κάνετε δικό σας;

Το νέο **C5 Aircross** έχει ωριμάσει, εκφράζει ακόμα μεγαλύτερο δυναμισμό και διαθέτει ακόμη περισσότερη φινέτσα

Της **Λυδίας Αλικάκου**

Για κάποιον αδιευκρίνιστο λόγο πάντα οι ματιές μου στα αυτοκίνητα της Citroen με προκαλούσαν να γυρίσω παραπάνω από μία φορά τη ματιά μου. Αλλά δεν μιλάω σωστά. Ή, καλύτερα, δεν λέω την αλήθεια... Γυρίζω και κοιτάω και ξανακοιτάω τα αυτοκίνητα της Citroen γιατί κάτι κάνουν μέσα μου. Κάπως με ιντριγκάρουν, διεγείρουν την αντίληψή μου για την αισθητική, ενώ μου δημιουργούν άλλοθι στο πώς θα ήθελα να ζω... Ασυμβίβαστα!

Μπορεί το νεαρό της ηλικίας μου να μη με έχει κάνει να δω και να συμβιώσω σε δρόμους με εμβληματικά της μοντέλα, αλλά μία αλήθεια να σας την πω: έψαξα και διάβασα για αυτή τη μάρκα. Και μέχρι σήμερα αυτό το «ασυμβίβαστα» που έγραψα πιο πάνω είναι η ταυτότητα των μοντέλων της ανέκαθεν. Πέρα από την πληθώρα των καινοτομιών που τα εφοδίαζε, η Citroen ουδέποτε σκέφτηκε να περιορίσει την αισθητική των αυτοκινήτων της. Ποτέ δεν σκέφτηκε «τι θα πει ο κόσμος» για αυτό ή το άλλο μοντέλο και εν τέλει είχε δίκιο: γιατί ποτέ κανένας δεν είπε τίποτα! Φυσικά δεν αναφέρομαι στις εξαιρέσεις, υπάρχουν και είναι σεβαστές. Αλλά η Citroen δεν «έπαιζε» μαζί σου. Σου έδειχνε την τάση και εσύ την εμπιστευόσουν. Και συμπορευόσουν. Ένα άλλο στοιχείο που μου έκανε εντύπωση για αυτήν τη μάρκα είναι ότι μελετώντας για αυτή έμαθα και διαπίστωσα ότι οι σχεδιαστές της Citroen είναι σαφές ότι δεν κάνουν βόλτες στις μεγάλες εκθέσεις αυτοκινήτων του κόσμου επινοώντας νέους τρόπους για να ακολουθήσουν το πλήθος. Συγκεκριμένα, δεν προσπαθούν να αντιγράψουν άλλες αυτοκινητοβιομηχανίες. Σχεδιάζουν πολύ διαφορετικά. Είναι πολύ πιο εμφανείς. Και αυτό είναι υπέροχο. Έτσι, αν δεν θέλετε να πνιγείτε σε μια θάλασσα από «ίδια» αυτοκίνητα, τότε, εξ ορισμού, η Citroen θα πρέπει σίγουρα να είναι στη σύντομη λίστα των υποψηφίων αγορών σας. Τα αυτοκίνητά της, όπως το εικονιζόμενο νέο C5 Aircross, είναι επίσης αυθεντικά γαλλικά – όπως η Βαστίλη, η Αψίδα του Θριάμβου και αυτός ο μεγάλος ατσάλινος πύργος του Eiffel. Το συγκεκριμένο μοντέλο κατασκευάζεται επίσης στο εργοστάσιό της στη Βρετάνη, στην πόλη Rennes. Πόσο πιο γαλλικό πια;

C'EST L'HEURE!

Μην το ψάχνετε. Σημαίνει «είναι η ώρα!» Αν μάλιστα παρέθετα το ερώτημα εν είδει εξασκήσεως των γαλλικών μου, ή σε μία εντυπωσιακή προσπάθεια γαλλικής εξαβαγκάντζας, θα έλεγα: «Vous n'en avez jamais eu auparavant? C'est l'heure!»... Με λίγα λόγια «δεν είχατε ποτέ ένα; Ήρθε η ώρα!»... Φυσικά θα μπορούσα να το πω και αγγλιστί «Never had one before? It's time!», αλλά επειδή «φορτώνουν» οι Γάλλοι μην τους πείτε s'il vous plaît... Και αφού δεν είχατε, κι εγώ μαζί σας, ας δούμε γιατί το νέο C5 Aircross έχει ό,τι χρειάζεται για να το φέρετε στο πάρκινγκ σας.

Το νέο C5 Aircross λοιπόν εκφράζει ακόμα μεγαλύτερο δυναμισμό και διαθέτει ακόμη περισσότερη φινέτσα. Μάλιστα ενώ βασίζεται στα δυνατά σημεία της άνεσης, της ευρυχωρίας και της ευελιξίας του, το γαλλικό μοντέλο έχει ωριμάσει για να γίνει πιο δυναμικό και πιο κομψό. Στο εσωτερικό, συναντάμε ακόμα πιο μοντέρνα και υψηλής ποιότητας χρώματα και υλικά, αλλά το δυνατό του χαρτί έχει δύο σκέλη: το πρώτο η ευρυχωρία, η πρακτικότητά του, τα κορυφαία SUV χαρακτηριστικά όπως οι τεράστιοι τροχοί και τα 23 εκ. απόστασης από το έδαφος, μα πάνω απ' όλα την άνεσή του χάρη στο ολοκληρωμένο πρόγραμμα Citroen Advanced Comfort, που είναι σημείο αναφοράς στην κατηγορία. Το δεύτερο είναι τα κινητήρια σύνολα, απόλυτα συμβατά με τους καιρούς μας αλλά και την πορεία της αυτοκίνησης. Έτσι έχουμε ως δεδομένο ότι όλοι οι κινητήρες πληρούν τις προδιαγραφές ρύπων Euro 6 και μπορούν να εφοδιαστούν με χειροκίνητο κιβώτιο 6 σχέσεων ή αυτόματο 8 ταχυτήτων. Πιο συγκεκριμένα η γκάμα περιλαμβάνει τον βενζινοκινητήρα 1.2 PureTech 130 με 6-άρι χειροκίνητο ή αυτόματο κιβώτιο 8 σχέσεων, τον diesel 1.5 BlueHDi 130 επίσης με 6-άρι χειροκίνητο ή αυτόματο κιβώτιο 8 σχέσεων και τέλος την Plug-In Hybrid υβριδική έκδοση των 225 ίππων με αυτόματο κιβώτιο σχέσεων e-EAT8.

Το Νέο C5 Aircross, που έχει αναγνωριστεί από την πρώτη του κιόλας εμφάνιση ως το πιο άνετο και ευέλικτο SUV στην κατηγορία του, έχει πλέον ανανεωθεί για να προβάλλει μια πιο μοντέρνα και δυναμική προσωπικότητα.

INTÉRIEUR DE MAISON OU SALON?

Επί το ελληνικότερον, «εσωτερικό ή καθιστικό σπιτιού;»... Το νέο C5 Aircross εξακολουθεί να αποτελεί σημείο αναφοράς για την άνεση που προσφέρει στους επιβάτες του, υπογραμμίζοντας τη διαφορά του, καθώς προσφέρει ανάρτηση και καθίσματα, αμφότερα εναρμονισμένα στις αρχές του προγράμματος Citroën Advanced Comfort, τεράστια ευρυχωρία και ευελιξία, καθώς και τεχνολογίες υποστήριξης οδηγού, όπως το Highway Driver Assist, που διασφαλίζουν ότι κάθε διαδρομή, από την καθημερινή μετακίνηση, έως και τα μεγάλα ταξίδια, γίνεται μια γαλήνια και απόλυτα ξεχωριστή εμπειρία. Επιπλέον, ο πλήρως προσαρμόσιμος ψηφιακός πίνακας οργάνων σε οθόνη 12,3 ιντσών, παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες στον οδηγό, ενώ διαθέτει επίσης μια νέα οθόνη αφής 10 ιντσών που φαίνεται να «αιωρείται» στο ταμπλό αναβαθμίζοντας έτσι περαιτέρω την εικόνα της σύγχρονης καμπίνας για τον οδηγό και τους επιβάτες. Πιο εργονομική είναι πλέον η διάταξη των χειριστηρίων, με το νέο, κομψό και υψηλής τεχνολογίας e-Toggle επιλογέα ταχυτήτων, ένα νέο κουμπί επιλογής προγράμματος οδήγησης που ενσωματώνει τη λειτουργία Grip Control και, στις plug-in-υβριδικές εκδόσεις, τις τρεις επιπλέον επιλογές (Electric, Hybrid ή Sport). Και αφού μιλήσαμε για χώρους, ας «κλείσουμε» με αυτούς, γιατί –ας μην το παρακάμπτουμε– σε τέτοια αυτοκίνητα οι χώροι αποτελούν σημείο αναφοράς και είναι απόλυτα «παντρεμένοι» με την επιζητούμενη άνεση. Έτσι ο χώρος αποσκευών (σε κινητήρες βενζίνης και diesel) κυμαίνεται από 580 έως 720 λίτρα και με την αναδίπλωση του πίσω καθίσματος, φθάνει τα 1.630 λίτρα. Οι τιμές αυτές στις υβριδικές εκδόσεις κυμαίνονται αντίστοιχα από 460 έως 600 λίτρα. ●

Σωτήρης Κωβός

ΧΕΡΙΑ ΜΑΓΙΚΑ!

Ο **Σωτήρης Κωβός** μπορεί να έγινε γνωστός γιατί συνετέλεσε στο να αλλάξει το ευρωπαϊκό προφίλ της Toyota, αλλά έχει κάνει πολύ περισσότερα από αυτό. Κυρίως στο να σου αναλύει το πώς «γεννιέται» ένα αυτοκίνητο. Μαγεία!

Του **Θωμά Κ. Ευθυμίου**

Ανέκαθεν είχα μεγάλη αγάπη και σεβασμό στους δημιουργούς. Είτε αυτοί είναι χειρώνακτες, είτε συνθέτες, φωτογράφοι, οπερατέρ ή σχεδιαστές. Και επειδή η ροπή μου προς την αυτοκίνηση εμφανίστηκε νωρίς, οι σχεδιαστές αυτοκινήτου είχαν την τιμητική τους, στο πιο ψηλό ράφι. Το «κλικ» έγινε όταν το μακρινό 1974, Γενάρη μήνα, είδα τη Lancia Stratos, τη σιλουέτα ενός κομψού σχεδιαστικού αριστουργήματος διά χειρός Marcello Gandini, όταν ήταν στο Studio Bertone και δούλευε πάνω στα σχέδια για τη Lamborghini Countach. Λίγο το εκπάγλου ωραιότητος εποχούμενο κομψοτέχνημα, λίγο η επιτυχία και το status που έδωσε η Stratos στο νεοσύστατο την εποχή εκείνη Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Ράλι, έπαιξαν καθοριστικό ρόλο, πέρα από τον δεδηλωμένο θαυμασμό μου, στο να αναζητώ μέχρι και σήμερα να μαθαίνω το πώς και γιατί της δουλειάς αυτών των ανθρώπων. Η πρόσφατη συνομιλία μου με τον Σωτήρη Κωβό γέμισε ένα κενό που είχα το οποίο μάλιστα ενισχυόταν από το γεγονός ότι ο διάσημος Έλληνας σχεδιαστής έχει μία μεγάλη αγάπη για τα ράλι.

Η συζήτηση μαζί του θα μπορούσε χωρίς υπερβολή να κρατήσει μέρες. Γιατί με τους δημιουργούς, έτσι και «μπεις» ελάχιστα στον κόσμο τους, ξεχνιέσαι. Θέλεις να μάθεις πολλά, να ρωτάς περισσότερα και οι απαντήσεις τους δημιουργούν νέες ερωτήσεις... Ωστόσο, ας μείνουμε στο μέτρο, αυτό που μεταφέρει το απαύγασμα μιας κεντρικής ιδέας για τα πιστεύω και τις θέσεις του σχεδιαστή. Χωρίς διακοπές από τον καταιγισμό των ερωτήσεών μου, παραθέτω τμήματα των απαντήσεων και των θέσεών του. Άλλωστε μπροστά στους δημιουργούς αξίζει να σιωπούμε. Και να θαυμάζουμε!

«Είναι εσφαλμένη η εντύπωση ότι όλα τα αυτοκίνητα μοιάζουν μεταξύ τους. Υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις και αν προσέξεις θα δεις ότι ο καθένας κάνει ό,τι μπορεί ώστε να διαφοροποιηθεί. Μπορεί λόγω των μεγεθών και της κατεύθυνσης χρήσης των αυτοκινήτων να χρειάζονται συγκεκριμένα αυτοκίνητα, που αναγκαστικά στο λειτουργικό κομμάτι θα μοιάζουν, αλλά όχι, δεν είμαι της άποψης ότι όλα είναι ίδια. Πιθανόν επειδή ένας γερμανικός όμιλος επέλεξε να μεταθέτει τους σχεδιαστές του κυκλικά μέσα στον όμιλο, άρα και τις ιδέες τους, αυτό δικαίως να έχει περάσει την εικόνα ότι δεν υπάρχουν διαφορές. Η νέα τάση είναι να ασχολείται ο καθένας με το δικό του brand. Δες στον όμιλο Stellantis. Κανένα Peugeot δεν μοιάζει με τα Citroen, ή τα Opel, ή τα Alfa Romeo. Και έτσι θα πορευτούν οι κατασκευαστές.

Το Automotive Design περνάει σήμερα την καλύτερη εποχή από δημιουργίας του. Συνυπάρχουν πολλές νέες τάσεις, αντίθετες πολλές φορές μεταξύ τους, λ.χ. αυστηρές φόρμες με κοφτερή ακρίβεια από τη μία μεριά, ή φόρμες με πλούσιες καμπύλες που αναγάγουν στη δεκαετία του '60. Επίσης έχουμε νέες μάρκες αυτοκινήτου, είναι πραγματικά πολλές πια και η κάθε μία προσπαθεί να βρει τον δικό της σχεδιαστικό δρόμο. Παράλληλα με την υποχρέωση χρήσης κοινών εξαρτημάτων –για προφανείς λόγους– οι σχεδιαστές πρέπει να τα ενσωματώσουν στα σχέδιά τους με μαεστρία χωρίς να αλλοιωθεί η αρχική ιδέα.

Ο επικεφαλής σχεδιαστής πρέπει να είναι ένας άνθρωπος που διαισθάνεται, βλέπει και κατανοεί τις κοινωνικές τάσεις. Αυτές σε μεγάλο βαθμό κάτω από το πρίσμα της έμπνευσης μετουσιώνονται σε σχέδια και υποβάλλονται στα Διοικητικά Συμβούλια των αυτοκινητοβιομηχανιών. Εάν κάτι τους αρέσει το εγκρίνουν, άλλες φορές ζητούν βελτιώσεις, άλλες απορρίπτουν. Πάντως κανένας σχεδιαστής δεν θέλει να επιστρέψει το σχέδιό του πίσω, γιατί αυτό μεταφράζεται σε χάσιμο χρόνου και έχει μεγάλο οικονομικό κόστος, γιατί σημαίνει ότι η εταιρεία θα καθυστερήσει να βγάλει ένα μοντέλο απέναντι στον ανταγωνισμό.

Τα κριτήρια επιλογής ενός σχεδίου περιλαμβάνουν απόψεις που προέρχονται από τα τμήματα των μηχανικών, των πωλήσεων και του μάρκετινγκ. Κι αυτό επειδή, ναι, ένα σχέδιο μπορεί να είναι super, αλλά οι μηχανικοί θα κληθούν να το κατασκευάσουν και να χωρέσουν ό,τι απαιτεί να έχει ένα αυτοκίνητο για να βγει από την παραγωγή, οι πωλήσεις θα βγουν στις αγορές να το πουλήσουν και το μάρκετινγκ είναι εκείνο που πρέπει να χαράξει την πολιτική προώθησής του. Φυσικά λόγο και μάλιστα ουσιαστικό έχει και η προσωπική άποψη του Διευθύνοντα Συμβούλου. Πάντως ασχέτως των απόψεων των παραπάνω, ο σχεδιαστής ενός αυτοκινήτου δεν μπορεί να είναι "ο απόλυτος άρχοντας". Αυτός πρέπει να είναι ο τελικός αποδέκτης, αυτός που το αγοράζει. Αυτός με την επιλογή του επικροτεί την όλη δουλειά.

Όταν γεννιόμαστε είμαστε όλοι ίδιοι. Μία λευκή σελίδα που σταδιακά εμπλουτίζεται. Το πρότυπο ομορφιάς (από τις πρώτες-πρώτες παραστάσεις μας, από το συγγενικό, φιλικό, σχολικό, κοινωνικό, περιβάλλον) χτίζεται μέσα μας. Την ομορφιά δεν την ανακαλύπτουμε από τη μία στιγμή στην άλλη. Το πρότυπό της το κάνουμε κτήμα μας μέσα από την καθημερινή εμπειρία μας στο πέρασμα των χρόνων. Με τον ίδιο τρόπο χτίζουμε και το σύστημα αξιών μας, πάνω στις οποίες βασίζουμε την κρίση μας για αντικείμενα και συμπεριφορές. Για παράδειγμα, στην επιθετική συμπεριφορά δίνουμε αρνητικό πρόσημο. Αντίθετα η δυναμική συμπεριφορά έχει θετικό. Απωθούμε την επιθετική, ενώ με χαρά δεχόμαστε τη δυναμική συμπεριφορά. Αυτός είναι και ο ρόλος του σχεδιαστή: να δίνει τρισδιάστατη μορφή σε αξίες που έχει ο άνθρωπος, έτσι ώστε όταν ο καταναλωτής αντικρίσει το αντικείμενο να το θεωρήσει κτήμα του, να ταυτιστεί με αυτό! Όταν ο τελικός αποδέκτης δει ένα δυναμικό μας σχέδιο και ταυτιστεί, τότε έχουμε πετύχει!

Για εμάς τους σχεδιαστές, ο άνθρωπος είναι στο κέντρο. Και πρέπει να μετουσιώνουμε τα πιστεύω του και τις ανάγκες του σε χρηστικά αντικείμενα. Ο σχεδιαστής πρέπει

Ο σχεδιαστής είναι συνθέτης. Αν ο Μίκης Θεοδωράκης ήταν σχεδιαστής θα έβγαζε υπέροχα αυτοκίνητα, αντίστοιχα των μοναδικών μελωδιών του. Είναι αυτός που παίρνει διάφορες εικόνες, ήχους, παραστάσεις και με περίσσια ευαισθησία συνθέτει κάτι.

Όταν βρίσκεσαι με σχεδιαστές έχεις το προνόμιο να σου αναλύουν τις σκέψεις τους. Εδώ το πρόπλασμά του Toyota Prius δεύτερης γενιάς και το σκίτσο σε κάποια τελική του μορφή. Το ιδιόχειρο είναι από το μπλοκ την ώρα της συνέντευξης!

να μπορεί να δίνει τρισδιάστατη μορφή στις αξίες του τελικού αποδέκτη. Δεν μου αρέσει η λέξη καταναλωτής, αλλά αυτό εννοώ ευρύτερα με τον όρο τελικός αποδέκτης.

Τα περιθώρια του σχεδιαστή είναι τεράστια. Για αυτό έχουμε μεγάλο εύρος ελευθερίας. Συχνά ανακαλύπτουμε αξίες που είχαμε μέσα μας χωρίς να τις γνωρίζουμε. Η ισορροπία είναι κάτι που εκτιμούμε πάντα. Ο δημιουργικός σχεδιαστής πρέπει να ανακαλύψει αυτή την ισορροπία, να ανακαλύψει κάτι που ταιριάζει στις αξίες με τις οποίες έχει μεγαλώσει ο άνθρωπος. Και αυτές οι αξίες είναι παγκόσμιες σήμερα. Η δυναμική αίσθηση, η ισορροπία, είναι εκτιμητέα στοιχεία σε ανατολή και δύση. Κατανοώ ότι υπάρχουν διαφορές, όπως και μεταξύ Βορρά και Νότου σε πολλά πράγματα. Πλην όμως οι βασικές αξίες είναι κοινές. Όπως η αίσθηση της ομορφιάς. Μπορεί να παρεκκλίνουν κάποιες απόψεις, αλλά στο μεγάλο κάδρο οι απόψεις είναι ίδιες. Και στα αυτοκίνητα αυτό είναι ιδιαίτερα υπαρκτός παράγοντας.

Ο δημιουργικός σχεδιαστής αφουγκράζεται τις τάσεις και πρέπει να δημιουργήσει ένα "αντικείμενο" που να έχει απήχηση, αποδοχή, να είναι δυνάμει διαφορετικό, να έχει νεωτερισμούς και να είναι λειτουργικό. Και μαζί έχει τη δυνατότητα να κάνει κάτι μοναδικό που δεν υπήρχε προηγουμένως. Τα αυτοκίνητα είναι γλυπτά. Η ευθύνη μας είναι να βγάζουμε αυτή την αισθητική προς τα έξω. Αυτό πρέπει να είναι το προφανές. Να ομορφαίνουμε την καθημερινότητα του ανθρώπου.

Ο **Σωτήρης Κωβός** γεννήθηκε στην Αθήνα το 1965. Αποφοίτησε από το τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου και στη συνέχεια σπούδασε στο Βασιλικό Κολλέγιο Τέχνης (RCA) στο Λονδίνο με υποτροφία από τη Mazda. Εργάστηκε πρώτα στο Ευρωπαϊκό Σχεδιαστικό Κέντρο της Toyota-Lexus, και κατόπιν στην Audi ως υπεύθυνος εξωτερικής σχεδίασης. Η πρώτη του σχεδιαστική δημιουργία για μαζική παραγωγή ήταν το Toyota Yaris, το οποίο ανακηρύχθηκε «Αυτοκίνητο της Χρονιάς 2000» στην Ευρώπη και την Ιαπωνία, ενώ απέσπασε και πολλά άλλα βραβεία. Επίσης, ο Σωτήρης σχεδίασε το πολυτελές Lexus SC430 Cabrio, καθώς και μία σειρά άλλων αυτοκινήτων, κυρίως για την Toyota-Lexus. Ακόμη, σχεδίασε όλη τη σειρά ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων, λεωφορείων και τραμ για τη γαλλική εταιρεία Bollore. Το σχεδιαστικό του γραφείο «KOVOS DESIGN» έχει σχεδιάσει scooter για την ελληνική Nipponia, καθώς και άλλα προϊόντα, όπως αγωνιστικά αυτοκίνητα, σκάφη, ποδήλατα και έπιπλα.

Πέρα από τα πρακτικά θέματα, η δεύτερη ματιά ενός ανθρώπου σε ένα δημιούργημα σημαίνει αισθητική "νίκη" και αποδοχή! Το καλό design φτιάχνει τη μέρα μας. Για σκέψου τέτοιες επαναλαμβανόμενες εικόνες εκεί έξω: όμορφα αυτοκίνητα, όμορφα τραμ, όμορφα πάρκα, όμορφα κτίρια, όμορφα ρούχα, όμορφοι άνθρωποι. Οι επαναλαμβανόμενες τέτοιες εικόνες είναι το ζητούμενο από τον άνθρωπο καθημερινά. Μας οδηγούν στην ανάταση.

Ο εξηλεκτρισμός δίνει νέα στοιχεία στη σχεδίαση ενός αυτοκινήτου, πλην όμως το design εκδηλώνεται μέσα από την ηλεκτροκίνηση όπως πιστεύαμε μία δεκαετία πριν. Δες κάτι, ήρθαν στη ζωή μας τα ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα και θεωρούσαμε ότι οι χώροι θα πολλαπλασιαστούν δραστικά. Κι όμως αυτό δεν έγινε. Έχουμε ίδια σε χώρους αυτοκίνητα με εκείνα που χρησιμοποιούν κινητήρες εσωτερικής καύσης. Κέρδισαν βέβαια σε χώρους στο εσωτερικό λόγω της απουσίας του κεντρικού τούνελ, αλλά έγιναν πιο ψηλά και ογκώδη, ενώ είναι και ιδιαίτερα βαριά. Λόγου χάρη ένα μεγάλο ηλεκτροκίνητο αυτοκίνητο σήμερα ζυγίζει 2.5 τόνους, ενώ το Lexus LS ζύγιζε 1.7 τόνους και είχε τα πάντα σε επίπεδο εξοπλισμού.

Για εμένα το αυτοκίνητο πρέπει να έχει δύο πράγματα: συστήματα προστασίας οδηγού και επιβατών και οδηγική ευχαρίστηση. Το αυτοκίνητο πρέπει να γίνει και πάλι αυτοκίνητο. Σήμερα κάνουμε το αυτοκίνητο έξυπνο για να νιώθουμε ότι είμαστε έξυπνοι. Έχουμε χάσει την αίσθηση του τι είναι ένα πραγματικό αυτοκίνητο.

Η έμπνευση είναι ένα πολύ ιδιαίτερα σημαντικό πράγμα, είναι αυτό το στοιχείο που κάνει τη διαφορά στο τελικό σχέδιο που βλέπουμε. Ο εμπνευσμένος σχεδιαστής κάνει κάτι μοναδικό αλλά ταυτοχρόνως και πρακτικό. Παίρνει το οποιοδήποτε package από τους μηχανικούς και το αναδεικνύει σε θρίαμβο αισθητικής. Η έμπνευση είναι το καταστάλαγμα που κάνει τη διαφορά. Τα εμπνευσμένα σχέδια είναι διαχρονικά, σαν τα τραγούδια. Παραμένουν μοντέρνα για πάντα.

Η συναισθηματική διάσταση της στιγμής δεν επηρεάζει τους σχεδιαστές. Η εμπειρία μετουσιώνεται ανεπηρέαστη σε σκίτσο. Καίριο ρόλο παίζει το φως. Η γεωγραφική ζώνη του φωτός παίζει τεράστιο ρόλο στην έμπνευση. Πραγματικά η Ελλάδα θα μπορούσε να έχει μεγάλα σχεδιαστικά κέντρα.» ●

AV

Ο ρόλος του σχεδιαστή είναι να δίνει τρισδιάστατη μορφή σε αξίες που έχει ο άνθρωπος, έτσι ώστε όταν ο καταναλωτής αντικρίσει το αντικείμενο να το θεωρήσει κτήμα του, να ταυτιστεί με αυτό! Όταν ο τελικός αποδέκτης δει ένα δυναμικό μας σχέδιο και ταυτιστεί, τότε έχουμε πετύχει.

Ποιος θα μας μάθει να οδηγούμε ηλεκτρικό αυτοκίνητο

Παρόλο που τα EV είναι πιο απλά στην οδήγηση, είτε οδηγείτε αυτοκίνητο που τροφοδοτείται από μπαταρίες, βενζίνη ή ντίζελ, σχεδόν όλα τα βασικά στοιχεία για να γίνετε καλός και ασφαλής οδηγός είναι τα ίδια.

Απ' έξω τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα δεν διαφέρουν δραστικά από τα συνηθισμένα που ξέρουμε. Όμως πρέπει να γνωρίζουμε τις συνθήκες οδήγησης που τα διέπουν.

Του **Κωνσταντίνου Λεμονή**

Τα ηλεκτρικά οχήματα στην Ελλάδα κατέχουν επί του παρόντος μικρό μερίδιο αγοράς λίγο πάνω από το 4%, ποσοστό που προορίζεται να αυξηθεί έντονα τα επόμενα χρόνια. Σύμφωνα με τα τελευταία δεδομένα και την τάση ενίσχυσης των πωλήσεων ηλεκτρικών αυτοκινήτων, μέσα από τη γενναία κρατική επιδότηση, αναμένεται αυτό το ποσοστό να αυξηθεί σημαντικά.

Κατά συνέπεια, όλο και περισσότεροι από εκείνους που μαθαίνουν να οδηγούν για να πάρουν το δίπλωμα σταδιακά θα το κάνουν και/ή με ηλεκτρικά οχήματα, τα δικά τους, των γονιών τους ή του εκπαιδευτή οδήγησης. Ποιες είναι οι μεγάλες διαφορές μεταξύ της οδήγησης σε ένα EV έναντι ενός αυτοκινήτου με βενζίνη ή ντίζελ;

Μέχρι στιγμής, τα κύρια πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της οδήγησης σε ένα ηλεκτρικό αυτοκίνητο είναι σχεδόν τα ίδια με αυτά της οδήγησης σε ένα αυτόματο. Υπάρχουν όμως άλλες ιδιορρυθμίες, ειδικά για τα EV, που καλό είναι να γνωρίζετε.

ΤΑΧΥΤΗΤΕΣ

Το πρώτο πράγμα που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι η συντριπτική πλειονότητα των ηλεκτρικών οχημάτων έχει μία μόνο ταχύτητα και χωρίς φυσικά πεντάλ συμπλέκτη, πράγμα που σημαίνει ότι η οδηγική εμπειρία είναι παρόμοια με εκείνη ενός αυτοκινήτου με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων. Αυτό παρουσιάζει αμέσως πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

Η εκμάθηση οδήγησης σε ηλεκτρικό αυτοκίνητο (και μάλιστα αυτόματο) είναι απλούστερη για τους υποψήφιους οδηγούς, καθώς δεν χρειάζεται να ανησυχούν για την αλλαγή ταχύτητας και την εκκίνηση από στάση. Αυτό μπορεί να επιταχύνει μαζικά τη διαδικασία απόκτησης διπλώματος οδήγησης, δεδομένου ότι η εκμάθηση του ελέγχου συμπλέκτη μπορεί να πάρει έως και πέντε μαθήματα, αφήνοντας τον οδηγό να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη των τομέων στους οποίους είναι πιο πιθανό να αποτύχει στην πρακτική δοκιμασία, όπως στη χρήση καθρεφτών ή στο παρκάρισμα.

ΑΙΣΘΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ

Υπάρχουν διαφορές στην αίσθηση, επομένως κάποιος που μπορεί να έχει οδηγήσει βενζινοκίνητο αυτοκίνητο μερικές φορές μπορεί να μην είναι συνηθισμένος στην ομαλή, στιγμιαία επιτάχυνση ενός EV. Το σταμάτημα και η επιβράδυνση είναι ένα άλλο θέμα και το να μάθετε πώς να αντιμετωπίζετε το αναγεννητικό φρενάρισμα σε ένα ηλεκτρικό όχημα, ίσως χρειαστεί λίγη εξάσκηση. Ωστόσο εκεί που θα επιμείνουμε είναι το πώς παλιοί ή νέοι οδηγοί μπορούν να διαχειριστούν τις θηριώδεις ροπές των ηλεκτροκινητήρων και την αδιανόητη επιτάχυνση – στοιχεία που αν ανεξέλεγκτα «βγουν» στους δρόμους θα υπάρξει «τρόμος»... Προφανώς η λέξη αυτή είναι άβολη, πλην όμως συνομιλώντας με ιδιοκτήτες ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων δεν δυσκολεύτηκαν να εκφράσουν και οι ίδιοι τη δυσκολία για το πώς διαχειρίζεσαι τέτοιες επιταχύνσεις και τελικές. Διότι μπορεί να υπάρχει κόφτης στα 180 χλμ. για λόγους διατήρησης της αυτονομίας της μπαταρίας, αλλά τα χιλιόμετρα έρχονται πολύ γρήγορα... Άρα οι πωλητές στις εκθέσεις θα πρέπει να ενημερώνουν και να κατευθύνουν τους αγοραστές ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων να κάνουν εξειδικευμένα μαθήματα σε κάποια από τις σχολές που υπάρχουν και στη χώρα μας.

Τέλος δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι ισχύει στα ηλεκτρικά ό,τι και στα αυτοκίνητα με κινητήρες εσωτερικής καύσης. Δηλαδή, σύνεση στο γκάζι. Στα ηλεκτροκίνητα δεν έχετε μόνο να μη «λυσσάτε» με το γκάζι γιατί η μπαταρία θα αδειάζει πιο γρήγορα, αλλά και να γνωρίζετε ότι η χρήση κλιματισμού κάθε είδους, ζέστης ή κρύου, «ροκανίζει» την αυτονομία του. Όπως και το βάρος που κουβαλάμε.

ΦΟΡΤΙΣΗ

Επειδή τα πρατήρια καυσίμων είναι άφθονα, όσοι οδηγούν αυτοκίνητα με βενζίνη και ντίζελ δεν χρειάζεται να ανησυχούν ιδιαίτερα για τον προγραμματισμό των ταξιδιών τους σχετικά με τις στάσεις για τροφοδοσία καυσίμων. Με τα δημόσια σημεία φόρτισης μπαταριών ωστόσο για τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα να είναι συγκριτικά λιγότερα και με δεδομένο ότι κάθε αυτοκίνητο χρειάζεται πολύ περισσότερο χρόνο σε αυτά, πρέπει να μάθετε πώς να υπολογίζετε και να προβλέπετε την εμβέλεια της μπαταρίας, δηλαδή την αυτονομία του αυτοκινήτου σας, να εντοπίζετε κατάλληλους φορτιστές και να σχεδιάζετε ταξίδια προβλέποντας οτιδήποτε θα μπορούσε να σας απασχολήσει. Με την πάροδο του χρόνου θα βελτιώνεται φυσικά το δημόσιο δίκτυο φόρτισης, αλλά σε κάθε περίπτωση πρέπει να γνωρίζουμε ότι αυτά τα σημεία δεν θα έχουν άπειρες θέσεις φόρτισης ενώ μέσα στην εξίσωση πρέπει να βάλουμε και όσους αφήνουν τα αυτοκίνητά τους ανενόχλητοι μία ολόκληρη μέρα εκεί, στερώντας τη δυνατότητα να φορτίσει και κάποιος άλλος το αυτοκίνητό του.

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

Παρόλο που τα EV είναι πιο απλά στην οδήγηση, είτε οδηγείτε αυτοκίνητο που τροφοδοτείται από μπαταρίες, βενζίνη ή ντίζελ, σχεδόν όλα τα βασικά στοιχεία για να γίνετε καλός και ασφαλής οδηγός είναι τα ίδια. Η οδήγηση με ταχύτητα που είναι κατάλληλη για τις συνθήκες, η προσοχή των ευάλωτων χρηστών του δρόμου και η ιδιαίτερη προσοχή στους καθρέφτες σας είναι ζωτικής σημασίας, ανεξάρτητα από το είδος του αυτοκινήτου. Το ίδιο ισχύει και για να διατηρείτε το αυτοκίνητό σας σε καλή κατάσταση. Ακριβώς επειδή τα ηλεκτρικά οχήματα έχουν σχετικά χαμηλή συντήρηση, οι οδηγοί πρέπει να προσέχουν σε τι κατάσταση είναι π.χ. τα ελαστικά τους, οι υαλοκαθαριστήρες και η στάθμη του υγρού πλυσίματος, καθώς και να ελέγχεται περιοδικά το αυτοκίνητό τους από μηχανικό. Και επίσης να πούμε κάτι που δεν το ακούμε ή διαβάζουμε συχνά, ότι λόγω βάρους των μπαταριών στα ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα καλό είναι να αλλάζουμε τα ελαστικά αρκετά πιο νωρίς λόγω επιπλέον φθορών. A

IONIQ 5.

World Car of the Year 2022. All-electric.

WINNER
2022 WORLD CAR AWARDS
WORLD CAR OF THE YEAR

Με ομορφιά που κόβει την ανάσα και καινοτομία που προκαλεί αβίαστα χαμόγελα έκπληξης, το IONIQ 5 επαναπροσδιορίζει τον τρόπο που ο κόσμος αντικρύζει τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα.

Κατάφορτο με σχεδιαστικές ιδέες που σπάνια ξεφεύγουν από τον κλειστό κόσμο των concept cars και με ένα συναρπαστικό εύρος εξυπνων τεχνολογιών, το IONIQ 5 δημιουργήθηκε για να φορτίζει ακαριαία τη διάθεσή σας και να σας οδηγήσει ένα βήμα μπροστά – ή μάλλον, πολλά βήματα μπροστά.

ioniq5.gr

HYUNDAI

MUSTANG MACH-E

Παραμένει ένα συναρπαστικό γνήσιο Ford

Έτσι, λοιπόν, έχουμε ένα σύγχρονο SUV με το οποίο η **Ford** διευρύνει την γκάμα της εμβληματικής **Mustang** με την προσθήκη της **Mustang Mach-E**, που είναι αμιγώς ηλεκτρική και συνδυάζει τις επιδόσεις ενός σπορ αυτοκινήτου με τις μηδενικές εκπομπές ρύπων. Αυτό είναι εν ολίγης και το διττό χαρακτηριστικό του αυτοκινήτου.

Του **Θωμά Κ. Ευθυμίου**

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Εξωτερικά, η Mustang Mach-E είναι άμεσα αναγνωρίσιμη ως Mustang, διαθέτοντας πολλά από τα γνωστά στοιχεία ταυτότητας της οικογένειας Mustang, όπως το μακρύ καπό, η σχεδίαση των ώμων του αμαξώματος, οι επιθετικοί προβολείς και, το σήμα κατατεθέν, τα πίσω φώτα με τα τρία ανεξάρτητα στοιχεία.

Στο εσωτερικό, οι μηχανικοί και σχεδιαστές της Ford κατάφεραν να δημιουργήσουν ένα όχημα το οποίο, εκτός του ότι ενσαρκώνει άριστα το πνεύμα της Mustang, μεγιστοποιεί ταυτόχρονα τον χώρο για πέντε επιβάτες και τις αποσκευές τους. Ο χώρος αποσκευών εκτείνεται από τα 402 λίτρα και φθάνει τα 1.420 λίτρα, με τα πίσω καθίσματα πεσμένα, ενώ συμπληρώνεται από έναν αποθηκευτικό χώρο στο εμπρός μέρος του αυτοκινήτου, που δημιουργείται λόγω της απουσίας του κινητήρα εσωτερικής καύσης. Προσφέροντας επιπλέον 81 λίτρα και διαθέτοντας σύστημα αποστράγγισης του νερού, ο συγκεκριμένος αποθηκευτικός χώρος είναι ιδανικός για τη μεταφορά βρεγμένου ή λασπωμένου σπορ εξοπλισμού – από ρούχα μέχρι ορειβατικά μποτάκια, μέχρι και αξεσουάρ παραλίας. Το εσωτερικό της Mustang Mach-E ενσαρκώνει ένα μίγμα κομψής και μοντέρνας σχεδίασης και έξυπνης λειτουργικότητας, και η προαιρετική πανοραμική οροφή με σταθερό κρύσταλλο έχει το δικό της μυστικό: την ειδική επίστρωση κρυστάλλου με υπέρυθρη προστασία, η οποία συμβάλλει ώστε το εσωτερικό να παραμένει πιο δροσερό το καλοκαίρι και πιο ζεστό το χειμώνα. Ένα ακόμα σχεδιαστικό «τρικ» είναι η απουσία χερουλιών για το άνοιγμα των θυρών. Αντ' αυτών υπάρχει ηλεκτρονικό μπουτόν και μικρή χειρολαβή!

SPEC & TECH

Η προσπάθεια της Ford ήταν τέτοια ώστε η Mustang Mach-E να φέρνει τις επιδόσεις και τον εμβληματικό χαρακτήρα του δημοφιλέστερου σπορ αυτοκινήτου σε όλο τον κόσμο στην κατηγορία των αμιγώς ηλεκτρικών οχημάτων.

Οι εκδόσεις με τη μικρή και μεγάλη μπαταρία (standard-range και extended-range αντίστοιχα) μηδενίζουν το άγχος της αυτονομίας προσφέροντας αμιγώς ηλεκτρική αυτονομία μέχρι και 610 χλμ. (μικτός κύκλος) σύμφωνα με το πρωτόκολλο WLTP.

Παράλληλα, η Mustang Mach-E η νέα γενιά του συστήματος SYNC μαθαίνει από το στυλ και τις συνήθειες του οδηγού και κάνει υποδείξεις προκειμένου ο τελευταίος να εξοικονομήσει χρόνο κατά τις μετακινήσεις του.

> Η **Mustang Mach-E,** είναι αμιγώς ηλεκτρική και συνδυάζει τις επιδόσεις ενός σπορ αυτοκινήτου με τις μηδενικές εκπομπές ρύπων.

Το Phone As A Key επιτρέπει το ξεκλείδωμα του οχήματος χωρίς χρήση κλειδιού, αναγνωρίζοντας το smartphone του ιδιοκτήτη. Επίσης, το σύστημα Intelligent Range μπορεί να υπολογίζει με μεγαλύτερη ακρίβεια την υπολειπόμενη αυτονομία, αξιοποιώντας τη συνδεσιμότητα μέσω cloud. Επιπλέον, οι τελευταίες τεχνολογίες υποβοήθησης οδήγησης, στάθμευσης και αποφυγής ατυχημάτων της Ford προσφέρουν μία πραγματικά διαισθητική και απροβλημάτιστη οδηγική εμπειρία.

Επίσης, κάθε Mustang Mach E διαθέτει τα προφίλ οδήγησης Whisper, Active και Untamed, τα οποία προσαρμόζουν τη συνολική οδηγική εμπειρία και αίσθηση στη διάθεση του οδηγού. Το πενταθέσιο SUV με την κουπέ σιλουέτα αναβαθμίζεται συνεχώς προϊόντος του χρόνου χάρη στις over-the-air ενημερώσεις.

ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

Η πισωκίνητη Mustang Mach-E αποδίδει ισχύ 269 ίππων στην έκδοση με τη μικρή μπαταρία (standard-range), 294 ίππους σε εκείνη με τη μεγαλύτερη (extended-range) και ροπή 430 Nm εξασφαλίζοντας επιτάχυνση 0-100 χλμ./ώρα από 6,1 μέχρι 6,2 δευτερόλεπτα. Η τετρακίνητη Mustang Mach-E αποδίδει ισχύ 269 ίππων με τη standard-range μπαταρία, 351 ίππους με την μπαταρία extended-range και ροπή 580 Nm εξασφαλίζοντας επιτάχυνση 0-100 km/h από 5,1 μέχρι 5,6 δευτερόλεπτα και τέλος, η Mustang Mach-E GT με τετρακίνηση και extended-range μπαταρία στο βασικό εξοπλισμό της, αποδίδει 487 ίππους, ροπή 860 Nm και επιταχύνει από 0 στα 100 km/h σε 3,7 δευτερόλεπτα. Να σημειώσουμε εδώ ότι το κορυφαίας απόκρισης πλαίσιο της νέας Mustang Mach-E επέτρεψε στη Ford να προσαρμόσει την απολαυστική οδηγική εμπειρία σε κάθε χάραξη οδικού δικτύου. Τα συστήματα κίνησης προσφέρουν αμιγώς ηλεκτρική αυτονομία έως 610 χλμ. (πρωτόκολλο WLTP) για τη Mustang Mach-E με πίσω κίνηση.

Ένα ακόμα ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι με το Intelligent Range, το άγχος της αυτονομίας «αποτελεί παρελθόν», καθώς το σύστημα υπολογίζει με μεγαλύτερη ακρίβεια την υπολειπόμενη αυτονομία με βάση το στυλ οδήγησης και την πρόγνωση του καιρού – το σύστημα είναι σε θέση να αξιοποιήσει ακόμα και τη συνδεσιμότητα μέσω cloud για να προβλέψει την κατανάλωση ενέργειας στη συνέχεια του ταξιδιού.

Η επαναφόρτιση της μπαταρίας γίνεται γρήγορα και απλά. Η Ford προσφέρει στους αγοραστές της νέας Mustang Mach-E έναν προαιρετικό επιτοίχιο φορτιστή Ford Connected Wallbox για ταχύτερη, πιο έξυπνη και πιο άνετη οικιακή φόρτιση. Διαθέσιμος σε εκδόσεις ισχύος 7,4 kW και 11 kW, ο φορτιστής μπορεί να φορτίσει την μπαταρία της Mustang Mach-E από το 10 μέχρι το 80% της χωρητικότητάς της σε περίπου 6 ώρες. Η Mustang Mach-E προσφέρει επίσης τη δυνατότητα οδήγησης με ένα πεντάλ (1 Pedal Drive) που βοηθά στην ανάκτηση περισσότερης κινητικής ενέργειας προς την μπαταρία, για μεγαλύτερη αποδοτικότητα.

ΤΙΜΗ

Η τιμή της βασικής έκδοσης, της νέας αμιγώς ηλεκτροκίνητης Mustang Mach-E είναι 55.779 ευρώ με την έκπτωση των 8.000 ευρώ μέσω της επιδότησης από το πρόγραμμα «Κινούμαι Ηλεκτρικά». ●

Μία ολοκληρωμένη εμπειρία ηλεκτροκίνησης

Η Protergia Charge στέκεται δίπλα στον οδηγό ηλεκτρικού αυτοκινήτου και φροντίζει να κάνει την ηλεκτροκίνηση μέρος της καθημερινότητας, μέσα από ολοκληρωμένες υπηρεσίες που φέρνουν πιο κοντά ένα βιώσιμο μέλλον.

Ηλεκτροκίνηση στη βάση σας

Για την οικιακή φόρτιση, φροντίζουμε να αναβαθμίσουμε το σπίτι σας με ολοκληρωμένη μελέτη, εγκατάσταση και συντήρηση οικιακού φορτιστή και προσφέρουμε εξειδικευμένα προγράμματα όπως το Charge Home MVP για πιο οικονομική φόρτιση στο σπίτι.

Πράσινες πόλεις

Το Charge City ανανεώνει τις υποδομές των πόλεων, ξεκινώντας με τη δημιουργία ενός δικτύου 25 σημείων φόρτισης σε συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων και συνεχίζοντας με άλλες μεγάλες ελληνικές πόλεις.

Βιώσιμες επιχειρήσεις

Με το Charge Business βοηθάμε στην πράσινη ανάπτυξη των επιχειρήσεων με λύσεις για το προσωπικό και για τους πελάτες σας. Παρέχουμε φορτιστές οχημάτων ιδανικούς για τις ανάγκες σας και κάνουμε εύκολη τη χρήση τους μέσω λογισμικού και άψογης υποστήριξης.

Ευκολότερα ταξίδια

Με το Charge on the Go φέρνουμε τις ελληνικές πόλεις πιο κοντά, δημιουργώντας ένα πανελλαδικό δίκτυο ταχυφορτιστών που συνεχώς μεγαλώνει. Έτσι για παράδειγμα, μπορείτε να πραγματοποιήσετε τη διαδρομή Αθήνα-Θεσσαλονίκη με μία μόνο φόρτιση στον ταχυφορτιστή των ΣΕΑ Αλμυρού ή Νίκαιας σε συνεργασία με την Aegean Oil.

Κατεβάστε το Protergia Charge App, σκανάροντας τον QR code. Για περισσότερες πληροφορίες καλέστε στο **18311** ή μπείτε στο **protergiacharge.gr**

protergia charge

FIAT 500 VS JEEP AVENGER

Στα άκρα της ηλεκτροκίνησης!

Του **Θωμά Κ. Ευθυμίου**

Το στιλ της ηλεκτροκίνησης κατακτά τις πόλεις και εμείς φέρνουμε πρόσωπο με πρόσωπο δύο από τις πιο ξεχωριστές προτάσεις, αυτής της νέας εποχής του αυτοκινήτου

Η ηλεκτροκίνηση με σταθερά βήματα κερδίζει έδαφος προβάλλοντας μια σειρά πλεονεκτημάτων τόσο για το περιβάλλον όσο και για τον χρήστη. Ειδικότερα στις αστικές μετακινήσεις ένα αμιγώς ηλεκτρικό αυτοκίνητο προσφέρει μια μοναδική αίσθηση άνεσης, κορυφαία οικονομία και βέβαια μηδενικές εκπομπές ρύπων. Η υψηλή αποδοτικότητα των ηλεκτρικών οχημάτων μπορεί να συνδυαστεί και με το ξεχωριστό στιλ και χαρακτήρα, όπως αποδεικνύουν ξεκάθαρα τα Fiat 500 και Jeep Avenger. Ενώ τα δύο μοντέλα έχουν την ίδια αφετηρία, το Avenger, ένα προηγμένο B-SUV, μπορεί να έχει ως προορισμό την πόλη, όπως ακριβώς το 500, ή ακόμα και ένα δύσβατο μονοπάτι σε μια εξόρμηση στην εξοχή, με το μικρότερο Fiat από την πλευρά του να φέρνει στο σήμερα το μέλλον των αστικών μετακινήσεων. Πώς τα καταφέρνουν λοιπόν στα επιμέρους σημεία αυτές οι δύο διαφορετικές προσεγγίσεις στο ίδιο θέμα;

Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΝΑ ΞΕΧΩΡΙΖΕΙΣ

Έχοντας και τα δύο συμπαγείς διαστάσεις, τα 500 και Avenger βασίζονται στη δυνατή τους προσωπικότητα και την κορυφαία εκμετάλλευση χώρων για να επιβάλουν την παρουσία τους. Η σχεδίαση του θρυλικού Fiat δεν χρειάζεται ιδιαίτερες συστάσεις, αποτελώντας έναν πραγματικό παράδειγμα εκλεπτυσμένου και πάντα επίκαιρου design. Από την άλλη πλευρά το Avenger δίνει με την πρώτη ματιά το στίγμα ενός αυθεντικού Jeep, κρύβοντας έντεχνα την υψηλή αεροδυναμική απόδοση που απαιτεί ένα αμιγώς ηλεκτρικό όχημα. Το Fiat εκτός από τα τρία διαθέσιμα αμαξώματα (hatchback, cabrio και 3+1) προσφέρει και πολλαπλές λύσεις εξατομίκευσης μέσω σχετικών πακέτων εξοπλισμού. Σε αυτόν τον πλουραλισμό, το Avenger αντιπαραθέτει προστασία 360° για τα μικρά ατυχήματα που συμβαίνουν στις πόλεις, κορυφαία απόσταση από το έδαφος για κίνηση άφοβα και εκτός δρόμου, αλλά και μια εξαιρετικά πλούσια γκάμα αξεσουάρ.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΑΡΠΑΖΕΙ

Εκτός από το προηγμένο χαρακτήρα που εξασφαλίζει το ηλεκτρικό σύστημα κίνησης, τα δύο αυτοκίνητα σκοράρουν ψηλά στο τεχνολογικό επίπεδο χάρη στα εξελιγμένα συστήματα πολυμέσων και συνδεσιμότητας που διαθέτουν, αλλά

και στα προηγμένα συστήματα υποβοήθησης της οδήγησης (ADAS) που τα συνοδεύουν. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι και τα δύο είναι διαθέσιμα με σύστημα αυτόνομης οδήγησης επιπέδου 2 και βέβαια δύο εντυπωσιακές σε ανάλυση και ταχύτητα απόκρισης ψηφιακές οθόνες. Το ηλεκτρικό Avenger κάνει ένα βήμα παραπέρα προσφέροντας και έκδοση 4x4, δικαιώνοντας έτσι απόλυτα το βαρύ όνομα της μάρκας του.

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΣΗΣ

Το άγχος της φόρτισης δείχνει να μην αγγίζει τα δύο μοντέλα με τους κατασκευαστές τους να τα έχουν προικίσει με αξιοζήλευτη αυτονομία, αλλά και κορυφαίες λύσεις για την επαναφόρτιση των μπαταριών τους. Το 500 με μια μπαταρία 42kWh υπόσχεται αυτονομία 320χλμ., η οποία αυξάνεται στα 460 χλμ. σε αστικές συνθήκες. Από την άλλη πλευρά, το Avenger, με έναν χαρακτήρα που ευνοεί και τις υπεραστικές αποδράσεις, διαθέτει μπαταρία 54kWh που εξασφαλίζει 400 χλμ. σε μικτές συνθήκες και έως 550 χλμ. σε αστικές. Με ενσωματωμένους φορτιστές 85kW στην περίπτωση του Fiat και 100kW στην περίπτωση του Jeep, σε κατάλληλο δίκτυο φόρτισης η διαδικασία διαρκεί περίπου 30 για την ανάκτηση ποσοστού 80%. Τέλος, χάρη στην άμεση παροχή ισχύος των ηλεκτροκινητήρων, οι 118 και 156 ίπποι του 500 και του Avenger αντίστοιχα, επιταχύνουν τα δύο μοντέλα ταχύτερα από τα περισσότερα συμβατικά αυτοκίνητα.

ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟ...

Το αμιγώς ηλεκτρικό 500 είναι ήδη διαθέσιμο με τιμές από 26.250 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του οφέλους του προγράμματος κρατικής επιδότησης Κινούμαι Ηλεκτρικά ΙΙ). Τα πρώτα Avenger θα βρεθούν στις εκθέσεις το πρώτο τρίμηνο του 2023, με τις τιμές διάθεσης στην ελληνική αγορά –που σύμφωνα με τις πληροφορίες μας θα αποτελούν μια ευχάριστη έκπληξη– να γίνονται γνωστές μέσα στον Δεκέμβριο. ●

Ειδικότερα στις αστικές μετακινήσεις ένα αμιγώς ηλεκτρικό αυτοκίνητο προσφέρει μια μοναδική αίσθηση άνεσης, κορυφαία οικονομία και βέβαια μηδενικές εκπομπές ρύπων.

ΝΕΟ HYUNDAI TUCSON PHEV

Ένα SUV με πολλές επιλογές εξηλεκτρισμού στην κατηγορία του

Με την προσθήκη του **Plug-in Hybrid** συστήματος μετάδοσης, το ολοκαίνουριο **Tucson** είναι το μόνο αποκλειστικά υβριδικό SUV. Πλέον, πλην του ότι στα βασικά του πλεονεκτήματα ξεχωρίζει το εξαιρετικό πλαίσιο, μπορεί κάποιος να το αποκτήσει σε μία από τις εξής εξηλεκτρισμένες εκδόσεις του: **Plug-in Hybrid**, **Full Hybrid**, **48V Hybrid Βενζίνη** και **48V Hybrid Diesel**.

Του **Θωμά Κ. Ευθυμίου**

DESIGN

Κυρίαρχο χαρακτηριστικό η επαναστατική εξωτερική σχεδίαση «Parametric Dynamics» με φουτουριστικά στοιχεία σχεδίασης μέσω γεωμετρικών αλγορίθμων που παράγονται με τη χρήση κορυφαίας ψηφιακής τεχνολογίας. Έτσι εμφανή γεωμετρικά σχέδια γνωστά ως «parametric jewels» («παραμετρικά κοσμήματα») εμφανίζονται σε όλο το σχεδιασμό του SUV, εξασφαλίζοντάς του έναν εξαιρετικά μοντέρνο χαρακτήρα με χαρακτηριστικότερη παρουσία αυτών στη μάσκα του Tucson, όπου όταν τα φώτα είναι σβηστά, το εμπρός μέρος του αυτοκινήτου φαίνεται να καλύπτεται από σκούρα, γεωμετρικά μοτίβα. Στο νέο Hyundai Tucson Plug-in Hybrid υπάρχουν μερικές σημαντικές τεχνολογικές προσθήκες που το διαφοροποιούν από τα υπόλοιπα μοντέλα της γκάμας. Μια από τις σημαντικότερες είναι η ενεργή γρίλια στη μάσκα (Active Air Flap), με την οποία προσαρμόζεται η ποσότητα αέρα που μπαίνει στον κινητήρα ανάλογα με την ταχύτητα, αλλά και τη θερμοκρασία του μοτέρ, κάτι που βοηθά στην περαιτέρω μείωση της κατανάλωσης καυσίμου. Επιπρόσθετα, το Tucson είναι το πρώτο μοντέλο της Hyundai που διαθέτει κρυμμένους πίσω υαλοκαθαριστήρες, που βρίσκονται κάτω από την αεροτομή.

Η λειτουργία Rear Sleeping επιτρέπει στον οδηγό να ακούει τη μουσική που έχει επιλέξει χωρίς αυτή να μεταδίδεται στα πίσω ηχεία, προκειμένου όσοι κοιμούνται να μην ενοχλούνται.

Το εκλεπτυσμένο και ευρύχωρο εσωτερικό του νέου Tucson ονομάζεται Interspace, και είναι σαν να μπαίνεις σε ένα όμορφα οργανωμένο καθημερινό χώρο. Το πλήρως ψηφιακό cockpit αποτελείται από ένα νέο πίνακα οργάνων 10,25'' και από μια οθόνη AVNT επίσης 10,25'' που προσδιορίζει το κέντρο του ταμπλό, ενώ απουσιάζουν οι φυσικοί διακόπτες και κουμπιά, καθιστώντας το Tucson το πρώτο μοντέλο της Hyundai που διαθέτει πλήρη έλεγχο αφής. Μέσω των υπηρεσιών τηλεματικής Bluelink μπορεί να εντοπιστεί το αυτοκίνητο, να κλειδωθεί και να ξεκλειδωθεί από απόσταση ή/και να ενημερωθούν οι οδηγοί π.χ. για την ποσότητα του καυσίμου και εάν πρέπει να σταθμεύσουν το αυτοκίνητό τους σε ακτίνα από 200 μέτρα έως δύο χιλιόμετρα από τον προορισμό τους, μπορεί να ενεργοποιηθεί η πλοήγηση Last Mile Navigation ώστε να συνεχίζονται οι οδηγίες πλοήγησης μέσω της εφαρμογής Bluelink στο smartphone του οδηγού.

Ο κλιματισμός τριών ζωνών δίνει πλέον δυνατότητες ρύθμισης και στους επιβάτες του πίσω καθίσματος, τα αεριζόμενα καθίσματα εμπρός και τα θερμαινόμενα καθίσματα εμπρός και πίσω παρέχουν επιπλέον άνεση σε οδηγό και επιβάτες και με το Walk-in Device ο οδηγός μπορεί να μετακινήσει και να μεταβάλει την κλίση της πλάτης του καθίσματος του συνοδηγού, για την εξυπηρέτηση τόσο όσων κάθονται μπροστά όσο και αυτών στο πίσω κάθισμα πατώντας απλά ένα κουμπί στα πλάγια του καθίσματος.

Επιπλέον, η λειτουργία Rear Sleeping επιτρέπει στον οδηγό να ακούει τη μουσική που έχει επιλέξει χωρίς αυτή να μεταδίδεται στα πίσω ηχεία, προκειμένου όσοι κοιμούνται να μην ενοχλούνται.

Ο χώρος αποσκευών διαθέτει συνολικά από 558 λίτρα έως 1.721 λίτρα για τις αποσκευές των επιβατών, ενώ το Remote Folding επιτρέπει επιπλέον στα καθίσματα να διπλώνουν εξ αποστάσεως σε αναλογία 4: 2: 4. Οι διακόπτες αναδίπλωσης βρίσκονται στα πλάγια του πορτμπαγκάζ.

Το νέο Tucson διαθέτει κορυφαίο πακέτο ασφάλειας στην κατηγορία. Ξεχωρίζει ο νέος κεντρικός αερόσακος στα εμπρός καθίσματα, ένα μοναδικό χαρακτηριστικό στη συγκεκριμένη κατηγορία και ένα μοναδικό χαρακτηριστικό για την κατηγορία είναι το Blind view Monitor. Όταν ο οδηγός ανάψει φλας για την αλλαγή λωρίδας, ένα από τα δύο κύρια όργανα του ψηφιακού πίνακα 10,25'' θα απεικονίσει το τυφλό σημείο της αντίστοιχης πλευράς. Κάτι που συμπληρώνει τη θέα από τους εξωτερικούς καθρέπτες και βελτιώνει το πεδίο σε συνθήκες χαμηλού φωτισμού ή βροχής. Επιπλέον, η νέα λειτουργία Safe Exit Warning (SEW) προειδοποιεί τους επιβάτες εάν υπάρχουν διερχόμενα οχήματα κατά την αποβίβαση.

ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

Η έκδοση που προτείνουμε, η 1.6 265ps PHEV 6AT 4WD με τεχνολογία εξηλεκτρισμού Plug-In Hybrid Turbo, χρησιμοποιεί τον πραγματικά ισχυρό turbo βενζινοκινητήρα των 1.6 λίτρων που αποδίδει 265 ίππους σε συνδυασμό με ηλεκτροκινητήρα μόνιμου μαγνήτη 91 ίππων, ενώ το σύνολο προσφέρει συνδυαστική ισχύ 350 ίππους! Η μπαταρία Πολυμερών Ιόντων Λιθίου είναι τοποθετημένη κεντρικά κάτω από το κυρίως αμάξωμα και δίνει αυτονομία με αποκλειστική ηλεκτροκίνηση 60 χιλιόμετρα ενώ διατίθεται με αυτόματο κιβώτιο 6 σχέσεων με έλεγχο μέσω πλήκτρων και στάνταρ τετρακίνηση HTRAC. Αν αναζητάτε αριθμούς, σημειώστε μέγιστη ταχύτητα 191 χλμ./ώρα, 0-100 χλμ./ώρα σε 8,2'' και εργοστασιακή τιμή για τη μικτή κατανάλωση 1,38 λίτρα/100 χλμ

Το σύστημα τετρακίνησης HTRAC και το νέο πρόγραμμα Terrain Mode κατατάσσουν το ολοκαίνουριο Tucson ως ένα κορυφαίο SUV. Το HTRAC κατανέμει τη ροπή στον εμπρός και πίσω άξονα ανάλογα με την πρόσφυση, ενώ το Terrain Mode βελτιστοποιεί την ισχύ, την παρεχόμενη ροπή και την ισχύ του φρεναρίσματος, ανάλογα με τις οδηγικές συνθήκες.

ΤΙΜΕΣ

Το νέο Tucson 1.6T 265hp PHEV είναι ήδη διαθέσιμο στις εκθέσεις Hyundai με τιμή εκκίνησης τα 47.290 ευρώ (η χαμηλότερη τιμή της γκάμας είναι 28.090 ευρώ για την έκδοση 1.6 48VHybrid Turbo iMT 150 6MT 2WD) και συνοδεύεται από 5-ετή εγγύηση απεριόριστων χιλιομέτρων της Hyundai και η μπαταρία έχει 8 χρόνια εγγύηση ή 160.000 χιλιόμετρα. ●

Νέο Taigo
Φτιαγμένο
για να ξεχωρίζεις
Ένα coupé SUV για αυτούς που δημιουργούν τις δικές τους τάσεις.
Που δεν ακολουθούν τις εξελίξεις, αλλά τις διαμορφώνουν.
Που δεν δείχνουν απλά ότι έχουν στυλ, αλλά χαρακτήρα που κάνει
ξεχωριστή την καθημερινότητά τους.
Το νέο Taigo.
Μέση κατανάλωση: 5,5 – 6,1 lt/100 km. Μέσες εκπομπές CO2:
124 – 138 gr/km (κύκλος WLTP).
volkswagen.gr
Kosmocar
Επίσημος Εισαγωγέας

Έγινε το αυτοκίνητο *είδος*

Το αυτοκίνητο γίνεται και πάλι είδος πολυτελείας; Πως φτάσαμε όμως μέχρι εδώ;

Της **Ελένης Χελιώτη**
Φωτογραφία: Citroen Media

Την 1η Δεκέμβρη 1913 ο Henry Ford ξεκίνησε τη γραμμή παραγωγής και μείωσε τον χρόνο κατασκευής ενός ModelT από 12 ώρες σε κάτι παραπάνω από 90 λεπτά. Έτσι το κόστος του αυτοκινήτου πήγε από $825 το 1908, στα $260 το 1925. Κάπως έτσι έγινε για πρώτη φορά προσιτό το αυτοκίνητο στον κόσμο. Έναν αιώνα μετά φαίνεται να κάναμε έναν σχεδόν πλήρη κύκλο 350 μοιρών και να επιστρέψαμε σε μια εποχή, προ Ford, όπου το αυτοκίνητο γίνεται και πάλι είδος πολυτελείας: κάτι ακριβό στο οποίο οι περισσότεροι δεν έχουν πια πρόσβαση. Πως φτάσαμε, όμως, εδώ;

Τα τελευταία 20 χρόνια η τεχνολογική εξέλιξη των αυτοκινήτων έχει υπάρξει ραγδαία. Ακόμα και αν μπούμε σε μια χρονομηχανή και επισκεφτούμε μια αντιπροσωπία αυτοκινήτου πριν από 10 χρόνια, κάποια από τα χαρακτηριστικά που είναι σήμερα μέρος του βασικού εξοπλισμού, το 2012 δεν έχουν καν εφευρεθεί. Τα τελευταία 20 χρόνια έχουμε δει το αυτοκίνητο να μεταμορφώνεται από ένα βασικό αγαθό –ένα μέσο μετακίνησης με ένα ευρύ φάσμα επιλογών, από πολύ μικρά σε πολύ μεγάλα, από πολύ φτηνά σε πολύ ακριβά, από «γυμνό» σε υπερπλούσιο εξοπλισμό, κοινώς από το «να κάνω απλά τη δουλειά μου» στην «Άρτα και τα Γιάννενα»– σε ένα είδος πολυτελείας.

Είχαμε επιλογές και ποικιλία στο είδος, τη μάρκα, τον σχεδιασμό, το χρώμα, τα χαρακτηριστικά, τον κινητήρα, την ισχύ. Ενώ τώρα; Τώρα οι περισσότερες μάρκες –με ή χωρίς πρόσχημα την «επιβίωση»– έχουν κάνει «trast» και ανήκουν σε ομίλους, που σημαίνει ότι μοιράζονται ακριβώς τα ίδια δομικά συστατικά όπως πρωτευόντως το σασί (πλαίσιο) και δευτερευόντως ένα σωρό εξαρτήματα και ανταλλακτικά. Τώρα, με την επιθυμία (λέγε με και πρόσχημα…) να έχουν περισσότερα χρήματα για να επενδύσουν στην ηλεκτροκίνηση, αποσύρουν σταδιακά τα μικρού μεγέθους αυτοκίνητα τα οποία δεν άφηναν «ικανό κέρδος».

Τώρα, οι περισσότερες μάρκες, που δεν είναι πια μάρκες αλλά τιτάνες με πολλαπλά ονόματα, λένε: έχουμε αυτό και αυτό, μόνο με «Άρτα και Γιάννενα». Και πού 'σαι; Είναι έως και 10.000 ευρώ ακριβότερο από τον προκάτοχό του. Το θες; Τι; Είναι ακριβό; (σατανικό γελάκι) Θα πας σε μεταχειρισμένο; (πιο έντονο σατανικό γελάκι) Καλή τύχη!

Ο θρασύτατος αυτός γέλωτας οφείλεται στο γεγονός ότι η τρέχουσα κατάσταση έχει προκαλέσει μια διόλου αμελητέα αύξηση τιμών και στα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα, αφήνοντας τον σύγχρονο καταναλωτή μεταξύ γκρεμού και ρέματος. Επαναλαμβάνω όμως...

Πώς φτάσαμε εδώ

Νούμερο 1: Ασφάλεια. Ομολογουμένως, ένα μέρος του εξοπλισμού ασφαλείας είναι πλέον βάσει νομοθεσίας, και ένα άλλο είναι ό,τι έχουν προλάβει να εφεύρουν οι εταιρείες και έβαλαν στο αυτοκίνητο. Και σκέφτεστε… ασφάλεια! Σημαντικό! Αδιαμφισβήτητα στη θεωρία, αλλά δεν είναι πάντα έτσι. Ένα κακό παράδειγμα είναι το automated emergency breaking system (σύστημα αυτόματης πέδησης) το οποίο παρεμπιπτόντως μου 'χει προκαλέσει κάνα δυο εμφράγματα από την τρομάρα. Αυτό λοιπόν έχει σκοπό να φρενάρει απότομα το αυτοκίνητο όταν εντοπίσει άλλο αυτοκίνητο, πεζό ή ποδηλάτη τον οποίο ο οδηγός δεν έχει προλάβει να δει.

Σε μια δοκιμή τέτοιων συστημάτων το 2019 η Αμερικανική Ένωση Αυτοκινήτων διαπίστωσε ότι τα περισσότερα ήταν «εντελώς αναποτελεσματικά» τη νύχτα, ακριβώς όταν προκύπτουν οι περισσότεροι θάνατοι πεζών. Έκτοτε, πολλοί κατασκευαστές έχουν προσθέσει βελτιωμένους αισθητήρες ανίχνευσης τη νύχτα, αλλά σε πολλές περιπτώσεις αυτές οι αναβαθμίσεις δεν συμπεριλαμβάνονται στον βασικό εξοπλισμό. Κάποιοι, δε, ισχυρίζονται ότι τα πολλά αυτά συστήματα ασφαλείας ενδεχομένως να έ-

πολυτελείας;

χουν αντίθετο αποτέλεσμα. Ο David Zipper, fellow στο Κέντρο Κρατικής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Σχολής Κένεντι του Χάρβαρντ (Harvard Kennedy School's Taubman Center for State and Local Government), έγραψε: *«Αντίθετα, ορισμένοι εικάζουν ότι τα ασφαλέστερα αυτοκίνητα κάνουν τους δρόμους πιο επικίνδυνους για τους πεζούς και τους ποδηλάτες, επειδή οι οδηγοί, αισθανόμενοι πιο ασφαλείς, είναι περισσότερο πιθανόν να πάρουν ρίσκα».*
Και εδώ έρχεται εμβόλιμο το αιώνιο ερώτημα: «μα θα πηγαίνουμε πίσω και όχι μπροστά;». Ή το «μα δεν θα συνεχίσουμε να εξελίσσουμε τα αυτοκίνητα στην προσπάθεια να βελτιστοποιήσουμε τόσο την ασφάλεια όσο και την άνεση των ανθρώπων (οδηγών, συνοδηγών, πεζών, ποδηλατών);» Προφανώς και όχι. Προφανώς και η ασφάλεια πάντα οφείλει να είναι η πρώτη προτεραιότητα. Το πιο σωστό ερώτημα όμως ίσως είναι: πότε αρκεί; Πότε η προσπάθεια βελτιστοποίησης προσπερνά τη δημιουργία εφάμιλλων προβλημάτων; Όπως και να 'χει, το θέμα αυξημένης ασφάλειας και επανάπαυσης των οδηγών έρχεται εδώ να δέσει με τον επόμενο παράγοντα που έχει συμβάλει στην αύξηση κόστους.

Νούμερο 2: Τα infotainment και άλλα τζιτζιμπράγκαλα (ασύρματες συνδέσεις smartphone, cruise control καθοδηγούμενο από ραντάρ, προβολείς LED, υαλοκαθαριστήρες με αισθητήρες βροχής, φωτισμός περιβάλλοντος για την καμπίνα...). Κοινώς, οι τεράστιες οθόνες αφής, οι οποίες όσο πάνε και μεγαλώνουν, η συνδεσιμότητα αυτών με όλες μας τις συσκευές και τα αμέτρητα μενού μέσα στα οποία χανόμαστε... την ώρα που οδηγούμε, όταν απλά θέλαμε οι άμοιροι να χαμηλώσουμε την ένταση του κλιματιστικού γιατί έχουμε ψοφήσει στο κρύο, ή να βρούμε το αναθεματισμένο κουμπάκι του alarm το οποίο γίνεται ολοένα και μικρότερο. Λέγονται Alarm για κάποιο λόγο· γιατί πρέπει μονίμως να το ψάχνω; Ακόμα και το να χαμηλώσουμε την ένταση της μουσικής απαιτεί μεταπτυχιακό από το Harvard σε κάποια καινούργια αυτοκίνητα. Γιατί;
Και όλα αυτά συμβαίνουν παράλληλα με τη δήλωση: πρέπει να γίνουν τα αυτοκίνητα ασφαλέστερα! Τότε γιατί μου βάζεις μια οθόνη 100 ιντσών μπροστά μου με 7.000 μενού την ώρα που οδηγώ; Γιατί μου κάνεις την περιήγηση σε αυτό το μενού τόσο περίπλοκη όταν γνωρίζεις ότι σίγουρα θα χρειαστώ κάτι από αυτά την ώρα που το αυτοκίνητο κινείται; Πού είναι επιτέλους το κουμπάκι των alarm; Και αυτές οι πόρτες από πού ξεκλειδώνουν;
Δεν σας κρύβω ότι μπαίνοντας σε καινούργια αυτοκίνητα έχω πολλές φορές φανταστεί να με κυνηγάει ένας δολοφόνος και εντέλει να πεθαίνω επειδή δεν πρόλαβα να βρω και να πατήσω το σωστό κουμπί, ή γιατί το χειρόφρενο είναι και αυτό πια μικρότερο από σπυράκι και δεν θυμάσαι ποτέ αν πρέπει να το πιέσεις με το μικρό σου δαχτυλάκι ή να το τραβήξεις. Το «Texas Chainsaw Massacre» θα ήταν μια εντελώς διαφορετική ταινία εν έτη 2022,

Νούμερο 3: Μικροτσίπ. Χιλιάδες μικροτσίπ! Από το να ζεστάνετε τα χέρια σας σε θερμαινόμενο τιμόνι, ή τον ποπό σας σε θερμαινόμενα καθίσματα, από το να μετακινήσετε με χάρη το κάθισμά σας μπρος-πίσω και πάνω-κάτω, στο να πατήσετε το κουμπάκι για να κατέβει η πόρτα του πορτμπαγκάζ, με ταχύτητα πιο αργή απ' τον θάνατο, για να μην σας πιάσει η μεσούλα σας (και ο δολοφόνος να πλησιάζει), από τα ηλεκτρικά παράθυρα σε όλα τα άλλα συστήματα ασφαλείας και «διασκέδασης».
Και πού είναι τα μικροτσίπ; Α, είναι σε έλλειψη. Γιατί είναι σε έλλειψη; Γιατί κατά τη διάρκεια της πανδημίας δεν αγοράζαμε αυτοκίνητα και έτσι η αυτοκινητοβιομηχανία σταμάτησε να παραγγέλνει γιατί δεν υπήρχε ζήτηση. Επίσης, έπεσε η ίδια η παραγωγή λόγω πανδημίας. Και τώρα τι κάνουμε; Τώρα, επειδή υπάρχει μεγάλη ζήτηση και η παραγωγή ακόμα υστερεί, τα βαράμε στο θεό και όποιος προλάβει. Και το αυξανόμενο κόστος πρώτων υλών; Α, ναι! Ανέβασε το κόστος λίγο ακόμα. Και η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού; Έλα, δώσε λίγο ακόμα μωρέ. Και η εφοδιαστική αλυσίδα που έχει επηρεαστεί λόγω πανδημίας; Σωστά, πάμε λίγο ακόμα. Εκεί κοντά στα 12-15.000 ευρώ αύξηση νομίζω μας καλύπτει.
Όλα αυτά τα τζιτζιμπράγκαλα που αναφέραμε παραπάνω απαιτούν ολοένα και περισσότερους ημιαγωγούς (semi condactos) οι οποίοι ειδικά σήμερα κοστίζουν ένα σωρό χρήματα. Για να έχουμε μία εικόνα, κρατήστε αυτό που είπε ο Δ.Σ. της Bosch πριν κάνα χρόνο: *«Ένα συμβατικό αυτοκίνητο απαιτεί ημιαγωγούς της τάξης των περίπου 100 ευρώ. Ένα Plug-In υβριδικό αυτοκίνητο περί τα 250-300 ευρώ, ενώ ένα αμιγώς ηλεκτροκίνητο περί τα 550 ευρώ».* Επαυξημένα τα ποσά αυτά πού μετακινούνται; You guess edit!

Νέα δεδομένα

Ας δούμε όμως ένα παράδειγμα. Το Volkswagen Golf, το οποίο πριν από λίγο καιρό ήταν το αυτοκίνητο με τις μεγαλύτερες πωλήσεις στην Ιρλανδία, έβγαινε το 2012 στη φθηνότερη έκδοσή του, με έναν βενζινοκινητήρα 85 ίππων 1.2 λίτρων, είχε τρεις πόρτες και κόστιζε 19.745 ευρώ. Αυτή τη στιγμή το φθηνότερο Golf που υπάρχει κυμαίνεται στα €30.950 για ένα μοντέλο TSI Life 1.0 λίτρου. Πρόκειται για αύξηση τιμής 11.205 ευρώ.
Και εδώ αναδύεται μια λίγο πιο απλή ερώτηση. Μήπως σε συνδυασμό με όλους τους παραπάνω παράγοντες οι εταιρίες έκαναν επιπρόσθετα μια κλασική αύξηση τιμών απλά και μόνο επειδή μπορούν και επειδή πλέον η ζήτηση ξεπερνά κατά πολύ την προσφορά; Μην αναρωτιέστε, έχει απαντηθεί ήδη: τα αυτοκίνητα πόλης και τα supermini είναι ασύμφορα. Άρα ή τα σταματάμε ή συνεχίζουμε την παραγωγή τους κάνοντάς τα πανάκριβα. Ένα Ford Fiesta το 2020 κόστιζε 15.000 ευρώ και τώρα το παίρνεις με 21.000 ευρώ.
Σύμφωνα με τον David Bannon, της Mazda Ireland, η απάντηση είναι όχι. *«Τα τελευταία 10 χρόνια έχουμε αυξήσει τις τιμές των αυτοκινήτων μας, αλλά όχι χωρίς να βελτιώσουμε σημαντικά την ποιότητα και την ασφάλεια των οχημάτων μας»,* δήλωσε. Ορισμένες όμως εταιρίες, όπως η Ford, προγραμματίζουν να σταματήσουν την παραγωγή κάποιων μοντέλων χαμηλότερης κατηγορίας, δίνοντας προτεραιότητα στα πιο ακριβά μοντέλα τους.
Και αυτό το μοντέλο, φαίνεται να γίνεται όλο και πιο δημοφιλές. Είναι αρκετές οι εταιρίες που σκέφτονται να αποσύρουν μόνιμα, τα μικρότερα και φτηνότερά τους μοντέλα, και ως εκ τούτου θα διαθέτουν πλέον μοντέλα μεγαλύτερης κατηγορίας. Πού βρίσκεται όμως ο μέσος καταναλωτής σε αυτό το νέο πια τοπίο; Τι επιλογές αφήνουν σε έναν αγοραστή ενός μέσου νοικοκυριού που επιθυμούν να αγοράσουν ένα καινούργιο και πιο ασφαλές όχημα για την οικογένειά τους αλλά δεν είναι διατεθειμένοι να δώσουν τεράστια ποσά; Δυστυχώς οι επιλογές δεν είναι απλά λίγες... αλλά γίνονται πια σχεδόν μονόδρομος, διότι ή θα χρειαστεί να χρεωθούν ένα τεράστιο ποσό που δεν έχουν, το οποίο θα γίνει μεγαλύτερο καθότι θα πρέπει να βάλουν περισσότερες δόσεις, ή θα πρέπει να αγοράσουν ένα μεταχειρισμένο αυτοκίνητο, των οποίων η τιμή έχει επίσης αυξηθεί λόγω έλλειψης άλλων επιλογών. A

Σήμερα οι αυτοκινητοβιομηχανίες θέλουν να κερδίζουν περισσότερα χρήματα για να επενδύσουν στην ηλεκτροκίνηση η οποία αποφέρει ευκολότερο και υψηλότερο κέρδος, και για αυτό αποσύρουν σταδιακά τα μικρού μεγέθους αυτοκίνητα, τα οποία δεν άφηναν «ικανό κέρδος». Η «κλιματική κρίση» έχει και τα καλά της...

RENAULT HYBRID E-TECH Range

Η made in Formula 1 εξελιγμένη υβριδική τεχνολογία

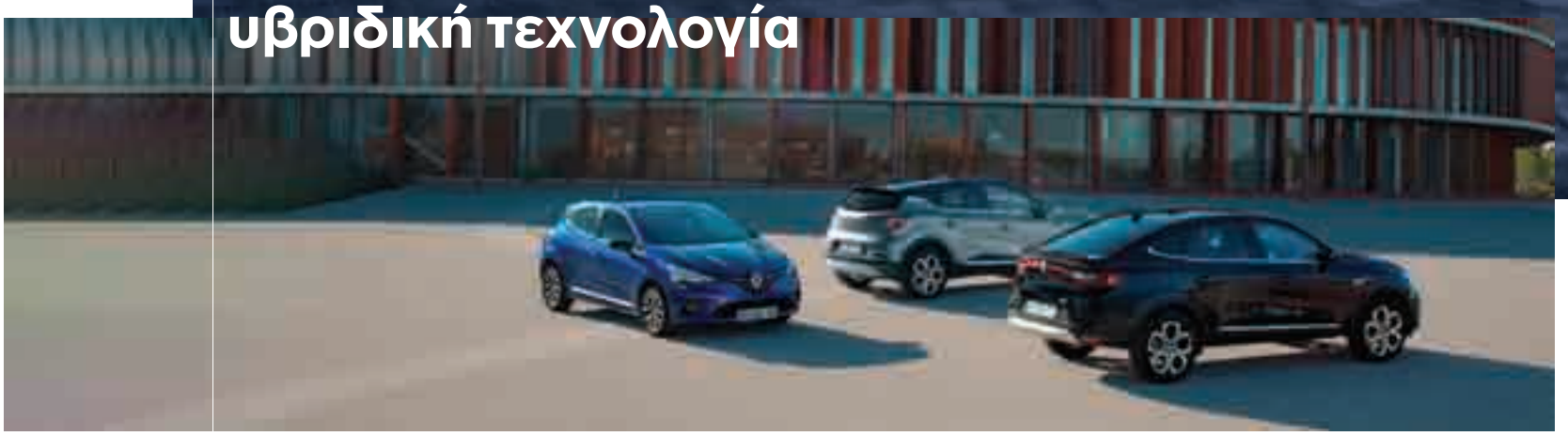

Του **Θωμά Κ. Ευθυμίου**

Το μακρινό 1977 η Renault ίδρυσε υπό τον Jerome Stoll την αγωνιστική ομάδα Renault Formula 1 Team και ήταν εκείνη που έφερε την επαναστατική χρήση των turbo στα grid των Grand Prix. Τα όσα στη συνέχεια κατάφερε τα έχει καταγράψει ενδελεχώς η ιστορία, όμως τμήμα αυτής της ιστορίας είναι η αγαστή συνέργεια της ομάδας F1 με τα μοντέλα παραγωγής της Renault. Διαρκώς, η εμπειρία που συσσωρεύονταν στο αγωνιστικό τμήμα, μεταφέρονταν σε ό,τι κυκλοφορεί η γαλλική εταιρεία σήμερα στους δρόμους. Τα χρόνια πέρασαν, η υβριδική τεχνολογία πέρασε στη Formula 1 και η ομάδα της Renault έβαλε τη δική της σφραγίδα στα κινητήρια σύνολα. Οπότε όταν πλέον ο εξηλεκτρισμός χτύπησε για τα καλά την πόρτα της αυτοκίνησης εδώ και λίγα χρόνια, η Renault –πέρα από πρωτοπόρος στον τομέα αυτό εδώ και δώδεκα χρόνια– δημιούργησε ένα δικό της full hybrid σύστημα ενσωματώνοντας την πρωτοποριακή αυτοφορτιζόμενη full hybrid τεχνολογία E-Tech. Την οποία και εφάρμοσε στα κινητήρια σύνολα που τροφοδοτούν τα Clio, Captur και Arkana. Ας τη μάθουμε.

E-TECH BY F1

Η υβριδική τεχνολογία E-Tech βασίζεται σε μία πρωτοποριακή τεχνολογική σχεδίαση που ενσωματώνει πάνω από 150 πατέντες, αξιοποιώντας όλη την τεχνογνωσία της Renault από τους αγώνες της F1, ειδικότερα στον τομέα της ανάκτησης ενέργειας. Ο κινητήρας E-Tech Hybrid βασίζεται σε εν σειρά και παράλληλη αρχιτεκτονική, εξασφαλίζοντας όλους τους συνδυασμούς μεταξύ των διαφόρων κινητήρων και επιτυγχάνοντας την καλύτερη διαχείριση των εκπομπών CO2. Ο κινητήρας E-Tech Hybrid των 140 ή 145 ίππων (Clio και Captur/Arkana αντίστοιχα) περιλαμβάνει έναν 4-κύλινδρο ατμοσφαιρικό βενζινοκινητήρα 1.6 λίτρων νέας γενιάς. Είναι εξοπλισμένος με φίλτρο μικροσωματιδίων για τον περιορισμό των εκπομπών ρύπων. Η ισχύς του είναι 69 kW (91 hp), ενώ συνεργάζεται με δύο ηλεκτρικούς κινητήρες, έναν 36 kW και έναν 15 kW HSG (High-Voltage Starter Generator).

Ένα πρωτοποριακό κιβώτιο πολλαπλών λειτουργιών (multi-mode) χωρίς συμπλέκτη συμπληρώνει το σύστημα μετάδοσης κίνησης. Ο επαναστατικός συνδυασμός των ηλεκτροκινητήρων και του κιβωτίου ταχυτήτων εξασφαλίζει ομαλές αλλαγές ταχυτήτων. Αυτή η αρχιτεκτονική, επίσης, εξασφαλίζει τη βέλτιστη οικονομία, ως αποτέλεσμα της εμπειρίας που έχει αποκτήσει η Renault στους αγώνες της Formula 1.

Η εν λόγω αυτοφορτιζόμενη υβριδική τεχνολογία Renault E-TECH απαντά στην ελληνική αγορά στα μοντέλα Clio, Captur και Arkana.

Το full υβριδικό σύστημα κίνησης Hybrid E-Tech, σύμφωνα με τη Renault, μπορεί να καλύψει έως και το 80% της κίνησης στον αστικό ιστό αποκλειστικά με τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας, αξιοποιώντας στο έπακρο τις δυνατότητες της μπαταρίας ιόντων-λιθίου των 1,26 kWh, η οποία επαναφορτίζεται τόσο από το σύστημα ανάκτησης ενέργειας των μοντέλων, κατά την επιβράδυνση, όσο και με τη συνδρομή του κινητήρα, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο. Επίσης έχει τη δυνατότητα να κινήσει ηλεκτρικά και τα τρία μοντέλα με ταχύτητα έως 75 χλμ./ώρα και για απόσταση 3 χλμ.

Πέρα από τα προφανή που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές ευαισθησίες όλων μας, η υβριδική τεχνολογία Renault E-TECH «ανασαίνει» την τσέπη μας οικονομικά, μια και στις μέρες μας αυτό είναι κυρίαρχο στοιχείο στο κόστος χρήσης των αυτοκινήτων που επιλέγουμε. Και συνηγορούν τα μέγιστα σε αυτό οι μέσες τιμές κατανάλωσης των μοντέλων που διαθέτουν το σύστημα αυτό. Για να έχουμε μία εικόνα παραθέτουμε τις τιμές που έχει ανακοινώσει η Renault, πάντα σε καθεστώς WLTP: Clio 4.3 λίτρα/100 χλμ., Captur 4,8 λίτρα/100 χλμ. και Arkana 4,9 λίτρα/100 χλμ.

> Το μακρινό 1977 η **Renault** ίδρυσε υπό τον **Jerome Stoll** την αγωνιστική ομάδα **Renault Formula 1 Team** και ήταν εκείνη που έφερε την επαναστατική χρήση των turbo στα grid των Grand Prix.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΗΣ RENAULT

Τα τρία αυτά μοντέλα, όπως άλλωστε και όλα τα μοντέλα της Renault, καλύπτονται με εργοστασιακή εγγύηση πέντε χρόνων ή 100.000 χλμ. για τα μηχανικά τους μέρη, με την αντίστοιχη της μπαταρίας των συγκεκριμένων εκδόσεων να είναι οκτώ χρόνια ή 160.000 χλμ. ●

ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ

ΟΛΥΜΠΙΑ PASS
...και πληρώνεις μόνο ό,τι σε σε!

Η ταξιδιωτική εμπειρία αρχίζει App το κινητό σας!

Η Ολυμπία Οδός κάνει τώρα τις διαδρομές σας ανάρπα πιο εύκολες και ευχάριστες.

Μέσα την εφαρμογή sou Hybrid, ενός συστήματος που επιτρέπει για πρώτη φορά στην Ελλάδα τη κιλομετρική χρέωση διοδίων, φέρνει το Olympia Odos App, μία εφαρμογή που θα αξιοποιήσει τη ταξιδιωτική σας εμπειρία!

Olympia Odos App: Αρχίστε τη νέα σας οδήγηση!

Υπηρεσίες για τα πλεονεκτήματα:

- Ηλεκτρονική φόρτιση πληρωμών και τόλμη τιμών
- Πληροφοριακός Πίνακας Κυκλοφορίας **24/7/365 μέρες το χρόνο**
- Ενημέρωση σύνταξης τιμολογίων

Πλήρεις υπηρεσίες:

- Πληροφορίες Διοδίων
- Πρόβλεψη κυκλοφορίας και Τρισδιάστατη κυκλοφορία
- Ενιαίοι Δείκτεις Διαδρομής
- Πλοήγηση αναγνώριση κρίσιμων μηνυμάτων
- Πλοήγηση αναγνώριση στην πρόσεγγιση σταθμών διοδίων
- Δυνατότητα λήψης ειδοποιήσεων (push) σε κινητό τηλέφωνο ή tablet σε σχέση με τα **τηλεματικά**

Μόνο τώρα στον ενοποιημένο, με υπηρεσία ένα, Κέντρο Διαχείρισης Κυκλοφορίας της Ολυμπίας Οδού.

App Store | Google Play

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής 2014-2020
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2007-2013

ΕΣΠΑ 2014-2020

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημεία Εξυπηρέτησης Πελατών:
Ελευσίνα, Ισθμός, Κιάτο, Ρίο | τ. 22960 95555
www.olympiaodos.gr

Citroen C3 Aircross

CITROEN C3 AIRCROSS & C3

Με φρέσκια πιο ξεχωριστή σχεδίαση, μεγάλη άνεση και πρακτικές δυνατότητες

Ένα αυτοκίνητο που έχει κερδίσει σε ωριμότητα και είναι πραγματικά ένα SUV με πιο δυναμική προσωπικότητα συνολικά

Του **Κωνσταντίνου Λεμονή**

ΤΟ ΝΕΟ CITROYN C3 AIRCROSS

Εκτός από την ευρυχωρία στην καμπίνα του, το νέο Citroën C3 Aircross διαθέτει βελτιωμένη άνεση με την εισαγωγή των καθισμάτων Advanced Comfort που εγκαινιάστηκαν στα C4 Cactus και C5 Aircross και τα οποία σας προσφέρουν ξεκούραστα ταξίδια. Το νέο C3 Aircross «απλοποιεί» την καθημερινή ζωή με απόλυτη ασφάλεια και πρεμία, με μια νέα, μεγαλύτερη οθόνη αφής 9 ιντσών, νέους αποθηκευτικούς χώρους, μια νέα κεντρική κονσόλα, πέντε τεχνολογίες συνδεσιμότητας και 12 τεχνολογίες βοηθημάτων οδήγησης, συμπεριλαμβανομένης μιας έγχρωμης οθόνης αφής και κάμερα οπισθοπορείας με Top Rear Vision.

Ανάλογα τις εκάστοτε ανάγκες, με το πίσω κάθισμα να κινείται κατά 150 mm προς τα εμπρός ή προς τα πίσω, σε δύο ανεξάρτητα μέρη. Ένα άλλο βασικό πλεονέκτημα του εσωτερικού είναι η εξαιρετική του φωτεινότητα χάρη στις μεγάλες γυάλινες επιφάνειες, τα πίσω φινιστρίνια και την πανοραμική γυάλινη οροφή. Ο χώρος για τις αποσκευές μπορεί να κυμανθεί από τα 410 έως τα 520 λίτρα ανάλογα με τη θέση του πίσω καθίσματος (από τους κορυφαίους στην κατηγορία του), το οποίο, όταν αναδιπλωθεί, προσφέρει έναν γενναιόδωρο χώρο 1.289 λίτρων.

Το νέο Citroën C3 Aircross διατηρεί όλες τις εντυπωσιακές του ικανότητες σε όλους τους δρόμους με το Grip Control με Hill Assist Descent, δύο συστήματα υποστήριξης του οδηγού, που όχι μόνο σε βγάζουν από δύσκολες καταστάσεις, αλλά και σε προτρέπουν να ζήσεις την αξία του ταξιδιού και της περιπέτειας.

Το νέο C3 Aircross υπάρχει διαθέσιμο σε μια επιλογή από τέσσερις κινητήρες – συμπεριλαμβανομένου ενός ντίζελ, που στις μέρες μας είναι μάλλον ασυνήθιστο σε ένα τόσο μικρό SUV, το επισημαίνουμε ωστόσο γιατί επιμένουμε ότι αποτελεί μία εξαιρετική πρόταση για τον σημερινό υποψήφιο αγοραστή.

Η προηγμένη τεχνολογία του νέου Citroën C3 Aircross SUV δεν αναφέρεται μόνο σε θέματα συνδεσιμότητας ή το μεγάλο «πακέτο» συστημάτων ασφαλείας. Αυτή «περνάει» και στο μηχανολογικό τομέα όπου υπόσχεται ασφάλεια στις αποδράσεις, χάρη στην ευρεία γκάμα των οικονομικών τελευταίας γενιάς, κινητήρων που διαθέτει. Το εν λόγω SUV διατίθεται με τους κινητήρες βενζίνης PureTech (110 & 130 ίππων) και τους κινητήρες diesel BlueHDi (110 & 120 ίππων). Με τους κινητήρες PureTech 110 S&S και BlueHDi 110 S&S διατίθεται το χειροκίνητο κιβώτιο 6 σχέσεων, ενώ με τους κινητήρες PureTech 130 S&S βενζίνης και BlueHDi 120 S&S Diesel, διατίθεται το αυτόματο κιβώτιο EAT6.

ΤΟ ΝΕΟ CITROEN C3

Το ανανεωμένο Citroën C3 διατηρεί όλα τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες του ευέλικτου αυτοκινήτου πόλης με αρετές και στους αυτοκινητοδρόμους που μας έχει συνηθίσει, μια και είναι η εξέλιξη του παγκόσμιου best seller της γαλλικής εταιρείας, που έχει σημειώσει περισσότερες από 750.000 πωλήσεις στην 3η γενιά του από το λανσάρισμά της το 2016 και μέχρι σήμερα. Η αλήθεια είναι ότι ανανεωμένο C3 «δεν έχει διάθεση» να μοιάζει με κανένα άλλο όχημα. Έχει μοντέρνα εμφάνιση και συμπαγές αμάξωμα που αποπνέει ασφάλεια, ενώ οι διαφορές του από τα υπόλοιπα αυτοκίνητα βασίζονται στην πολύχρωμη προσωπικότητά του και την ασυναγώνιστη άνεση που προσφέρει στους επιβάτες.

Ο χαρακτήρας του τονίζεται με το νέο μπροστινό μέρος, εγκαινιάζοντας και τη νέα υπογραφή με τα μπροστινά φωτιστικά σώματα τεχνολογίας LED, ενώ υπάρχουν 97 συνδυασμοί εξατομίκευσης, καθώς περιλαμβάνονται τα νέα σχέδια των Airbump που αποτελούν ένα ακόμα χαρακτηριστικό γνώρισμα του μοντέλου. Προσφέροντας νέα εμπειρία άνεσης για τους επιβάτες, χάρη στα νέα καθίσματα Advanced Comfort, τα 12 συστήματα υποβοήθησης του οδηγού που διευκολύνουν την καθημερινότητα μαζί με τις νέες υπηρεσίες συνδεσιμότητας (Connect Assist, Connect Nav και Connect Play) με την οθόνη αφής των 7" δημιουργούν ένα ιδιαίτερα ευέλικτο μοντέλο που τοποθετείται στην καρδιά της κατηγορίας B.

Το νέο Citroën C3 κερδίζει από την πρώτη ματιά το στοίχημα της άνεσης με βάση τους χώρους που προσφέρει για τους επιβάτες και τα αντικείμενα στην καμπίνα. Τόσο μπροστά, όσο και πίσω, οι έξυπνοι αποθηκευτικοί χώροι συνοδεύουν ιδανικά την ευρυχωρία που αισθάνονται όλοι οι επιβάτες. Αντίστοιχα, εξαιρετικός είναι και ο χώρος για τις αποσκευές που φθάνει τα 300 λίτρα.

> Τα C3 και C3 Aircross παραμένουν ακριβώς αυτό που γνωρίσαμε από την αρχή: μια μοναδική περίπτωση αυτοκινήτων με έντονο σχεδιαστικό ύφος και δυνατότητα πολλαπλών χρήσεων, κάτι που τονίζεται ακόμη περισσότερο στο νέο μοντέλο.

Το νέο Citroën C3 εφοδιάζεται με οικονομικούς και αποδοτικούς κινητήρες τελευταίας γενιάς, που πληρούν τις προδιαγραφές εκπομπών Euro 6. Αναφερόμαστε στον πολυβραβευμένο βενζινοκινητήρα 1.2 PureTech με απόδοση 83 ίππων με χειροκίνητο κιβώτιο 5 ταχυτήτων και 110 ίππων με χειροκίνητο κιβώτιο 6 ταχυτήτων ή και αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων EAT6, αλλά και στον πετρελαιοκινητήρα 1.5 BlueHDi με απόδοση 100 ίππους, 5τάχυτο χειροκίνητο κιβώτιο ταχυτήτων και μηδενικά τέλη κυκλοφορίας.

ΤΙΜΕΣ

Οι τιμές για το Citroen C3 Aircross αρχίζουν από 21.950 ευρώ για την έκδοση 1.2 PureTech 110 S&S Feel Pack και για το C3 από τις 16.800 ευρώ για την έκδοση 1.2 PureTech 83 S&S Flair. ●

Citroen C3

Μια ωραία ιστορία «ανάπλασης»

Ο **Νώντας Καρανικόλας** ανέσυρε από τη λήθη το επί χρόνια παροπλισμένο εργοστασιακό **Ford Escort RS Cosworth** της MLP και με την τεχνική φροντίδα του Car Center έγινε πάλι ενεργό και νικηφόρο

Του **Θωμά Κ. Ευθυμίου**

Το Escort βάφτηκε από την αρχή, δέχθηκε μικροενισχύσεις όπου τυχόν χρειαζόταν και ουσιαστικά κάπως έτσι ξεκίνησε το ολικό rebuilt, κάτι που δεν είχε γίνει ποτέ μέχρι τότε.

Αν και οι φωτογραφίες μπορούν με τη διάταξη του «πριν-μετά» να δείξουν όλο το εύρος των εργασιών που έγιναν για να ξαναβγεί στους δρόμους ένα θρυλικό αγωνιστικό αυτοκίνητο, αξίζει πρώτα να το γνωρίσουμε και να μάθουμε πώς «πήρε και πάλι μπροστά».

Το εικονιζόμενο Ford Escort RS Cosworth ήρθε στην Ελλάδα το 1993, προετοιμασμένο από την ημιεργοστασιακή βρετανική ομάδα Mike Little Preparations (MLP) για λογαριασμό του γνωστού και ικανότατου τότε οδηγού αγώνων «Μύριαμ», κατά κόσμον Βασίλη Συκιαρίδη. Πρώτος του αγώνας στη χώρα μας το Ράλλυ Ακρόπολις του 1994 με τους «Μύριαμ» - Γιώργο Κότσαλη να εγκαταλείπουν στην 25η Ειδική Διαδρομή Καλοσκοπή. Στα χρόνια που ήλθαν άλλαξε χέρια, συμμετείχαν με αυτό κατά καιρούς οι Κώστας Αποστόλου ('95, '96) και πάλι ο «Μύριαμ» ('97), ενώ η τελευταία του εμφάνιση έγινε το 2003, με συμμετοχή των Λάμπρου Αθανασούλα - «ELEM» στο Ράλι Κορίνθου όπου εγκατέλειψε από κινητήρα.

Από το 2003 έως και τις αρχές του 2022 το κραταιό Escort RS Cosworth βρισκόταν παροπλισμένο στα υπόγεια του Car Center, «δανείζοντας» ανταλλακτικά όπου κάποιο άλλο αγωνιστικό αυτοκίνητο τα χρειαζόταν. Αρχή άνοιξης 2022 και ο Νώντας έχει μία ιδέα για να γιορτάσει το Car Center τα 40 χρόνια του. Και αυτή ήταν το απόλυτο restoration του Ford Escort RS Cosworth ώστε να πάρει μέρος με αυτό στο Ιστορικό Ράλλυ Ακρόπολις, με το αυτοκίνητο να φέρει μία επετειακή ιστορική εμφάνιση της ομάδας. *«Όταν ανακοινώθηκε το Ιστορικό Ράλλυ Ακρόπολις, ζήτησα να μάθω αν μπορεί να συμμετάσχει αυτό το αυτοκίνητο και διαπίστωσα ότι μπορούσα να πάρω μέρος με αυτό στην κατηγορία Rally Legend. Η αλήθεια είναι ότι ψάχναμε για μία αφορμή να κάνουμε και πάλι ενεργό το Escort και τη βρήκαμε»,* λέει ο Νώντας Καρανικόλας.

Είκοσι χρόνια ανενεργό, οπότε υπήρχε πολύ δουλειά. Μόνο το Roll Cage και το ταμπλό έμειναν απείραχτα. Η δουλειά άρχισε στις 15 Μαρτίου σηματοδοτώντας καθημερινές εργασίες από τέσσερα άτομα που διήρκησαν έναν ολόκληρο μήνα. Το Escort βάφτηκε από την αρχή, δέχθηκε μικροενισχύσεις όπου τυχόν χρειαζόταν και ουσιαστικά κάπως έτσι ξεκίνησε το ολικό rebuilt, κάτι που δεν είχε γίνει ποτέ μέχρι τότε. Έγινε έλεγχος του αμαξώματος, μπήκαν αναρτήσεις Reiger, ο κινητήρας επισκευάστηκε διατηρώντας το ίδιο μπλοκ, έγιναν και οι απαραίτητες εργασίες φανοποιίας όπου χρειαζόταν, ενώ στην αποθήκη αγωνιστικών εξαρτημάτων του Car Center αναζητήθηκαν αντικείμενα που έδωσαν λύσεις. Σειρά είχαν οι καλωδιώσεις ώστε οι πλεξούδες να μπουν με προσοχή και τάξη, το σύστημα πυρόσβεσης, το ολοκαίνουργιο ντεπόζιτο καυσίμων, όλα αυτά βάσει του επίσημου Δελτίου Αναγνώρισης (homologation) της FIA. Και κάπως έτσι το Ford Escort RS Cosworth με τον 2-λιτρο κινητήρας turbo, των 330 ίππων, με το 7-άρι κιβώτιο ταχυτήτων «πήρε σάρκα και οστά» και ήταν έτοιμο. Τον πρώτο ήχο του κινητήρα που «ζωντάνεψε» μετά από είκοσι ολόκληρα χρόνια διαδέχθηκε η έκδηλη χαρά στα πρόσωπα όλων που συμμετείχαν σε αυτό το εγχείρημα. Πρωτίστως στον έχοντα την ιδέα του restoring Νώντα Καρανικόλα και κατόπιν στους μηχανικούς Γιάννη Ρουμελιώτη, Μάκη Χατζόπουλο και Πέτρο Τσούτσια. Γιατί αγώνες αυτοκινήτου είναι οι άνθρωποι μέσα και πίσω από αυτούς!

Σάββατο 4 Ιουνίου 2022. Δύο ακριβώς μήνες μετά την έναρξη των εργασιών το Escort «βαμμένο» με την ιστορία των 40 χρόνων Car Center σε κινηματογραφική μορφή, με πλήρωμα τους Νώντα Καρανικόλα - Γιώργο Κακαβά όδευε στη σκιά του Παρθενώνα προς την αφετηρία του Ιστορικού Ράλλυ Ακρόπολις. Στο οποίο δεν συμμετείχε απλά, αλλά κέρδισε και την πρώτη θέση στην κατηγορία Rally Legends! AV

Η Ελλάς απούσα...
(άμα είσαι large)

Δείτε: 301 εργοστάσια διαθέτει σήμερα ο τομέας της αυτοκίνησης σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή ήπειρο, παράγοντας επιβατικά αυτοκίνητα, ελαφρά επαγγελματικά οχήματα, βαρέα οχήματα, λεωφορεία, κινητήρες και μπαταρίες. Η Ελλάδα απούσα.

Της **Λυδίας Αλικάκου**

Μέσα από μία σκωπτική ματιά, με σουρεαλιστική διάθεση και περιπαικτικό λόγο, θα μπορούσαμε να πούμε: «Τι μας νοιάζει που οι υποτελείς κουτόφραγκοι, ή οι χώρες-σημαδάκια στον χάρτη έχουν έστω κάποια σχέση με την αυτοκίνηση, προσφέροντας στους λαούς τους οικονομική ευημερία και ανάπτυξη του ΑΕΠ μέσα από χιλιάδες θέσεις εργασίας;» Εμείς εδώ είμαστε υπεράνω, «δεν θα σκύψουμε τον τράχηλο στα αφεντικά της Ευρώπης να μας διαφεντεύουν και να παίρνουν τον ιδρώτα μας»...

Φυσικά, μόλις τελειώσει το αστείο και αρχίσουν οι σοβαρές προσεγγίσεις, αρχίζει μαζί και η θλίψη...

Η οποία άρχισε από την εκδίλωξη εργοστασίων της Goodyear, της Pirelli και της General Motors στην Ελλάδα του '80 και κορυφώθηκε με το φιάσκο της «τεράστιας επένδυσης» της γερμανικής εταιρείας κατασκευής ηλεκτρικών αυτοκινήτων Next.e.Go στη χώρα μας, η οποία τελικά κατέληξε στο Τέτοβο των Σκοπίων...

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2022

Το απόλυτο μηδέν. Και όταν λέμε μηδέν, εννοούμε μηδέν. Τέλος. Κάποτε κυκλοφόρησε εν είδει αστείου, προφανώς από όσους προσπαθούσαν να δικαιολογήσουν τα αδικαιολόγητα, ότι δεν γίνονται εργοστάσια αυτοκινήτων στην Ελλάδα επειδή τα logistics δεν συμφέρουν λόγω απόστασης της χώρας μας από την κεντρική Ευρώπη... Ενώ η Πορτογαλία που είναι στην άλλη άκρη της Ευρώπης, ή η Τουρκία που είναι πιο μακριά από εμάς, όπως άλλωστε και το Καζακστάν είναι πιο κοντά... φαιδρότητες.

Η αλήθεια είναι αλλού. Και δεν έχει ψιλά γράμματα, ή κρυμμένες παραγράφους και σκοτεινά μονοπάτια. Εργοστάσια αυτοκινήτων ή εργοστάσια παραγωγής εξαρτημάτων τους δεν γίνονται στην Ελλάδα γιατί οι υποψήφιοι επενδυτές γνωρίζουν πολύ καλά ότι το ισχύον –διαχρονικά σχεδόν– επιχειρηματικό περιβάλλον δεν ευνοεί επενδύσεις τέτοιου μεγέθους. Βλέπετε, για να επιλέξουν στο τέλος της ημέρας να κατασκευάσουν τέτοια εργοστάσια στην Ελλάδα, αυτό που χρειάζονται οι επενδυτές είναι νομοθετική σταθερότητα, προστασία από ακραίες συνδικαλιστικές πρακτικές και ταχύτατο σύστημα απονομής δικαιοσύνης.

Για να κατασκευαστούν εργοστάσια αυτοκινήτων στην Ελλάδα, αυτό που χρειάζονται οι επενδυτές είναι νομοθετική σταθερότητα, προστασία από ακραίες συνδικαλιστικές πρακτικές και ταχύτατο σύστημα απονομής δικαιοσύνης.

Παράγοντες που ποτέ δεν μπόρεσε –και πιθανόν να μην μπορέσει– να παρέχει η ελληνική πολιτεία σε υποψήφιους επενδυτές τέτοιου βεληνεκούς.

Λέτε να μη γνωρίζουν για το πώς έκλεισαν τα εργοστάσια στην Ελλάδα τη δεκαετία του '80, τη θλιβερή διαδικασία αποβιομηχάνισης της χώρας μας ή το ότι ένα σπάνιας ποιότητας προϊόντων εργοστάσιο συναρμολόγησης αυτοκινήτων Nissan στον Βόλο έκλεισε γιατί ουδέποτε ασχολήθηκε σοβαρά η πολιτεία με αυτή την επένδυση;

Τα ξέρουν όλα. Και δεν επιχειρούν το απονενοημένο, διότι γνωρίζουν ότι πριν καν πέσουν τα μπετά μπορεί να «έχουν αλλάξει τα πράγματα» και να τους «στείλουν» από εκεί που ήρθαν. Μια επισκόπηση στο πρόσφατο παράδειγμα εκδίωξης της Pitsos από την Ελλάδα αποτελεί καθοριστικό οδηγό για ισχυρούς επενδυτές.

ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟ 2022

Όπως προαναφέραμε, υπάρχουν τριακόσια ένα (301) εργοστάσια συναρμολόγησης και παραγωγής κινητήρων αυτοκινήτων στην Ευρώπη, εκ των οποίων τα 194 βρίσκονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ27).

Από αυτά, 134 εργοστάσια στην Ευρώπη παράγουν επιβατικά αυτοκίνητα, 41 κατασκευάζουν ελαφρά επαγγελματικά οχήματα (βαν), 52 κατασκευάζουν βαρέα οχήματα (φορτηγά), 66 παράγουν λεωφορεία, 72 κινητήρες και 18 μπαταρίες, ενώ τα μέλη της ACEA (Ευρωπαϊκή Ένωση Κατασκευαστών Αυτοκινήτων) κατασκευάζουν αυτοκίνητα, φορτηγά, λεωφορεία και κινητήρες σε 17 κράτη μέλη της ΕΕ. Εδώ να σημειώσουμε όταν αναφερόμαστε στον όρο Ευρώπη, συμπεριλαμβάνουμε τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και μια σειρά από άλλες χώρες (Λευκορωσία, Καζακστάν, Ρωσία, Σερβία, Τουρκία, Ουκρανία και Ουζμπεκιστάν).

Αξίζει επίσης να αναφερθεί, ότι προμηθευτές αυτοκινήτων, πολλοί κατασκευαστές οχημάτων και κινητήρων μικρότερου μεγέθους, καθώς και ειδικοί κατασκευαστές αμαξωμάτων δεν περιλαμβάνονται σε αυτήν εδώ την αναφορά για λόγους πολυπλοκότητας. Επίσης αυτός ο πίνακας περιλαμβάνει τις τοποθεσίες παραγωγής κινητήρων των περισσότερων μελών της ACEA, αλλά παραλείπει το κιβώτιο ταχυτήτων, το κέλυφος του αμαξώματος και οποιαδήποτε άλλα εργοστάσια ανταλλακτικών οχημάτων. A

ΥΠΕΡΣΥΓΧΡΟΝΟ ΤΜΗΜΑ CHECK-UP ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΙΑΣΩ

Στην πρωτοπορία της πρόληψης και της θεραπείας

Με την ιατρική να σημειώνει θεαματικά βήματα στη θεραπεία διαφόρων ασθενειών και με την αξία της πρόληψης να υπογραμμίζεται από όλους τους ειδικούς, το ΙΑΣΩ Γενική Κλινική βρίσκεται στην πρώτη γραμμή, τόσο με το νέο υπερσύγχρονο τμήμα Check-Up όσο και με τα Εξωτερικά Ιατρεία όλων ειδικοτήτων.

Τμήμα Check-Up

Το νέο υπερσύγχρονο τμήμα Check-Up του ΙΑΣΩ Γενική Κλινική, σε έναν μοντέρνο ανακαινισμένο χώρο με σύγχρονο ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό, προσφέρει εξατομικευμένη και ολιστική προσέγγιση στη διενέργεια προληπτικών ελέγχων υγείας. Ακολουθώντας τις εξελίξεις της επιστήμης και της ιατρικής και με την τεχνογνωσία του Ομίλου ΙΑΣΩ, τα 15 εξειδικευμένα πακέτα healthUp του τμήματος Check-Up καλύπτουν κάθε ανάγκη για προληπτικό έλεγχο και απευθύνονται σε άνδρες και γυναίκες κάθε ηλικιακής ομάδας. Το Τμήμα Check-Up λειτουργεί από Δευτέρα έως Παρασκευή, ώρες 07.00-15.00.

Εξωτερικά Ιατρεία

Στον ίδιο χώρο λειτουργούν Εξωτερικά Ιατρεία όλων των ιατρικών ειδικοτήτων για την παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, στελεχώνονται από κορυφαίους ιατρούς με πολυετή εμπειρία και διαθέτουν άριστα εκπαιδευμένο νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό, το οποίο εξασφαλίζει την άμεση και ομαλή εξυπηρέτηση των επισκεπτών. Παράλληλα, για την αντιμετώπιση επειγόντων προβλημάτων υγείας εφημερεύει εξειδικευμένο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό όλο το 24ωρο, 365 ημέρες τον χρόνο.

Όλες οι απαραίτητες εργαστηριακές και απεικονιστικές εξετάσεις πραγματοποιούνται στο Τμήμα των Κεντρικών Εργαστηρίων και στο Τμήμα των Ιατρικών Απεικονίσεων του ΙΑΣΩ, τα οποία έχουν εδραιωθεί για το υψηλό επιστημονικό επίπεδο, το εύρος των εξετάσεων που προσφέρουν και την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων. Τα Εξωτερικά Ιατρεία λειτουργούν καθημερινά, από Δευτέρα έως Παρασκευή, ώρες 09.00-15.00.

Λειτουργούν τα ιατρεία

Αγγειοχειρουργικό, Αιματολογικό, Γαστρεντερολογικό, Γενικής Χειρουργικής, Δερματολογικό, Γυναικολογικό, Διατροφικής Υποστήριξης-Διαιτολογίας, Διάγνωσης & Αντιμετώπισης Διαταραχών Μνήμης, Ενδοκρινολογικό-Διαβητολογικό-Οστεοπόρωσης, Ηπατολογικό, Ιατρική Ακριβείας Πρόληψης & Αντιγήρανσης, Καρδιολογικό, Λοιμωξιολογικό, Ιατρείο Κεφαλαλγίας, Νευρολογικό, Νευροχειρουργικό, Νεφρολογικό, Ορθοπαιδικό, Ουρολογικό-Ουροδυναμικός έλεγχος, Οφθαλμολογικό, Παθολογικό, Πνευμονολογικό, Ρευματολογικό, Φλεβολογικό, Σπονδυλικής Στήλης, Ώμου & Αθλητικών Κακώσεων, Ω.Ρ.Λ.

Λεωφόρος Κηφισίας 37-39, 15123, Μαρούσι, Τηλέφωνα επικοινωνίας: 210 6383090 & 210 6383091, Email: checkup@iaso.gr

14 ξανθές, μια Μέριλιν Μονρόε

Ποιες ηθοποιοί υποδύθηκαν την εμβληματική σταρ του Χόλιγουντ με την αναλλοίωτη θηλυκότητα

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Ξανθές υπάρχουν πολλές, Μέριλιν μόνο μία. Εξήντα χρόνια μετά τον θάνατό της η Μέριλιν Μονρόε «ζει» και εξακολουθεί να συναρπάζει, παράξενο μεν, αληθινό δε. Η εμβληματική ξανθιά, η γυναίκα που έφυγε άδικα και άδοξα στα 36 της χρόνια, δεν παραμένει μόνο σύμβολο του σεξ αλλά και σταθερή αξία αναλλοίωτης θηλυκότητας. Δύσκολη παιδική ηλικία, ασταθές οικογενειακό περιβάλλον, δέκα ανάδοχες οικογένειες μέσα σε λίγα χρόνια, με τη Μέριλιν να πέφτει θύμα σεξουαλικής κακοποίησης στα πιο τρυφερά της χρόνια. Από αυτές τις σκοτεινές προσωπικές εμπειρίες αναδύθηκε μια δημιουργικότητα και μια ικανότητα να ανταποκριθεί ως γυναίκα στις σκληρές προκλήσεις του άδικου κόσμου της εποχής της.

Κατακόκκινα χείλη, κατάξανθα μαλλιά, εκφραστικά μάτια, η περίφημη ψεύτικη ελιά, οι καμπύλες, το χαρακτηριστικό eyeliner, η επιτηδευμένη, απαλή φωνή. Εύθραυστη και σέξι μαζί, η Μέριλιν αποτέλεσε κι αυτή με τη σειρά της την ενσάρκωση του αμερικανικού ονείρου. Είχε μόνο κορμί και καθόλου μυαλό; Ήταν απλά μια χαζή ξανθιά;
«Η Μονρόε κλήθηκε να ενσαρκώσει τον θριαμβευτικό μεταπολεμικό καπιταλισμό, με τον οποίο διαφωνούσε. Η Μονρόε ήταν πολύ πιο πολιτικά έξυπνη, από ό,τι της πιστώνεται – και είχε πλήρη επίγνωση του τι της είχε ζητηθεί να εκπροσωπήσει» δηλώνει η **Τζάκλιν Ρόουζ**, καθηγήτρια και συν-διευθύντρια του Ινστιτούτου Ανθρωπιστικών Επιστημών Μπέρκμπεκ του Πανεπιστημίου του Λονδίνου και συγγραφέας του βιβλίου *«Women in Dark Times From Rosa Luxemburg to Marilyn Monroe»*.
Πολύ πριν η **Ana de Armas** αναλάβει τον ρόλο της πρωταγωνίστριας στη συγκλονιστική ταινία *«Blonde»* –το σενάριο βασίζεται στη διασκευή του μυθιστορήματος της Τζόις Κάρολ Όουτς–, άλλες 13 ηθοποιοί (της Μαντόνας συμπεριλαμβανομένης) υποδύθηκαν τη σταρ-είδωλο στον κινηματογράφο και στην τηλεόραση.

Misty Rowe Το *«Good bye, Norma Jean»* είναι μια βιογραφική ταινία του 1976 που εξιστορεί την πορεία της Μονρόε. Η Μίστι Ρόου υποδύεται την ηθοποιό κατά τη διάρκεια της μετάβασης από τη «Νόρμα Τζιν» –το όνομα γέννησης της Μονρόε που χρησιμοποιούσε κατά τα εφηβικά της χρόνια– στη Μέριλιν Μονρόε, τη σταρ που το κοινό γνώρισε και αποθέωσε.

Theresa Russell Στην ταινία *«Insignificance»*, που βασίζεται σε θεατρικό έργο, ένας καθηγητής φυσικής, μια σταρ του Χόλιγουντ, ο σύζυγός της, αστέρας του μπέιζμπολ, και ένας γερουσιαστής μένουν όλοι μαζί σε ένα δωμάτιο ξενοδοχείου της Νέας Υόρκης. Αυτοί οι χαρακτήρες είναι μια σαφής απεικόνιση του Άλμπερτ Αϊνστάιν, της Μέριλιν Μονρόε, του Τζο ΝτιΜάτζιο και του Τζόζεφ Μακάρθι, αλλά η ταινία δεν δηλώνει ποτέ ρητά ότι αυτοί οι χαρακτήρες είναι αντίστοιχοι των πραγματικών. Το φιλμ παρωδεί την πολιτική κουλτούρα της δεκαετίας του 1950, ενώ παρουσιάζει υπό ένα ιδιότυπο πρίσμα τις διάσημες προσωπικότητες της εποχής. Η Τερέζα Ράσελ υποδύεται τη Μέριλιν, μιλώντας με τον χαρακτηριστικό τόνο, φορώντας ένα λευκό halterneck φόρεμα.

Suzan Griffiths Έχοντας υποδυθεί την πρωταγωνίστρια του *«Μερικοί το προτιμούν καυτό»* δώδεκα φορές, η Σούζαν Γκρίφιθς πέρασε μια ζωή παίζοντας τη Μέριλιν. Δεν υποδύθηκε τη Μονρόε μόνο στην τηλεοπτική ταινία *«Marylin and Me»* του 1991, αλλά και, μεταξύ άλλων, σε τρεις διαφορετικές τηλεοπτικές σειρές, *«Quantum Leap»*, *«Dark Skies»* και *«Timecop»*.

Madonna Το 1984 το μουσικό βίντεο για το *«Material Girl»* προκάλεσε αίσθηση και προτάθηκε για δύο βραβεία MTV Video Music Awards. Στο κλιπ, η Μαντόνα αναπαριστά τη σκηνή με το ροζ φόρεμα της Μέριλιν Μονρόε από το φιλμ *«Οι Άνδρες προτιμούν τις ξανθές»* όπου τραγουδά το περίφημο *«Diamonds Are a Girl's Best Friends»*.

Mira Sorvino Η βραβευμένη βιογραφική ταινία *«Norma Jean & Marilyn»* εξερευνά τη δυαδικότητα του παρελθόντος της ηθοποιού ως Νόρμα Τζιν και του παρόντος της ως Μέριλιν Μονρόε. Η Μάιρα Σορβίνο υποδύεται το είδωλο στο απόγειο της καριέρας της.

Ashley Judd Η Άσλεϊ Τζαντ είναι η αντίπαλος της Σορβίνο, στην παραπάνω ταινία, Υποδύεται την Νόρμα Τζιν στα νιάτα της. Τόσο η Τζαντ όσο και η Σορβίνο ήταν υποψήφιες για Χρυσή Σφαίρα καλύτερης γυναικείας ερμηνείας.

Poppy Montgomery Στη μίνι σειρά δύο επεισοδίων με τίτλο *«Blonde»* του 2001, η οποία βασίζεται και αυτή στο βιβλίο της Τζόις Κάρολ Όουτς, η Πόπι Μοντγκόμερι υποδύθηκε τη Μέριλιν.

Michelle Williams Η Μονρόε της Μισέλ Ουίλιαμς στο *«My Week with Marilyn»* έτυχε θερμότατης υποδοχής. Η Γουίλιαμς ήταν υποψήφια για Όσκαρ και BAFTA για την ερμηνεία της.

Blake Lively Ακολουθώντας τα βήματα της Μαντόνα, η Μπλέικ Λάιβλι φόρεσε ένα φόρεμα παρόμοιο με το πρωτότυπο στην ταινία *«Οι άνδρες προτιμούν τις ξανθές»*. Σε αυτή την ονειρική σεκάνς από την επιτυχημένη σειρά *«Gossip Girl»*, ο χαρακτήρας της Λάιβλι, Σερίνα βαν ντερ Γούντσεν, φαντάζεται τον εαυτό της ως ηθοποιό, ενώ οι άντρες πρωταγωνιστές της σειράς χορεύουν δίπλα της.

Catherine Hicks Η Κάθριν Χικς υποδύεται τη Μονρόε σε τηλεοπτική ταινία της δεκαετίας του '80 που επικεντρώνεται στην πορεία της Μονρόε προς τη δόξα, καθώς και στη σχέση της με τον ατζέντη της, Τζόνι Χάιντ, και τους γάμους της με τους Τζέιμς Ντόχερτι, Τζο ΝτιΜάτζιο και Άρθουρ Μίλερ.

Charlotte Sullivan *«The Kennedy's»*. Σε αυτή την πολιτική μίνι σειρά του 2011 που παρουσιάζει το χρονικό της οικογένειας Κένεντι, η Σάρλοτ Σάλιβαν υποδύεται τη Μονρόε κατά τη διάρκεια της σχέσης της με τον πρόεδρο Τζον Φ. Κένεντι.

Kelli Garner Η Κέλι Γκάρνερ υποδύεται τη Μονρόε στη μίνι σειρά *«The Secret Life of Marilyn Monroe»*, η οποία εξιστορεί την οικογενειακή ζωή της Νόρμα Τζιν – συγκεκριμένα τη σχέση της με τη μητέρα της Γκλάντις Περλ Μπέικερ (την υποδύεται η Σούζαν Σάραντον). Η Γκάρνερ παραδέχτηκε στο Vanity Fair ότι δεν ήταν η μεγαλύτερη θαυμάστρια της αείμνηστης ηθοποιού, αλλά ένιωθε ότι «κάθε νεαρή ηθοποιός κρύβει μέσα της μια μικρή Μέριλιν».

Barbra Niven Στην τηλεοπτική ταινία *«The Rat Pack»* του 1998, η Μπάρμπρα Νίβεν, σύζυγος του γνωστού Βρετανού ηθοποιού Ντένβιντ Νίβεν, υποδύθηκε τη Μονρόε σε έναν μικρό δευτερεύοντα ρόλο που υπονοούσε τη σχέση της ηθοποιού με τον Κένεντι – καθώς και τη σχέση της με την υψηλή κοινωνία του Χόλιγουντ.

Κι ύστερα ήρθε η Άνα Ντε Άρμας. Στην παγκόσμια πρεμιέρα της ταινίας *«Blonde»* του Άντριου Ντόμινικ, στο Φεστιβάλ της Βενετίας το κοινό χειροκροτούσε όρθιο επί 14 λεπτά. Η λαμπερή πρωταγωνίστρια που ενσαρκώνει την πιο διάσημη ξανθιά όλων των εποχών δεν σταματούσε να σκουπίζει τα δάκρυά της. ●

CITY GUIDE

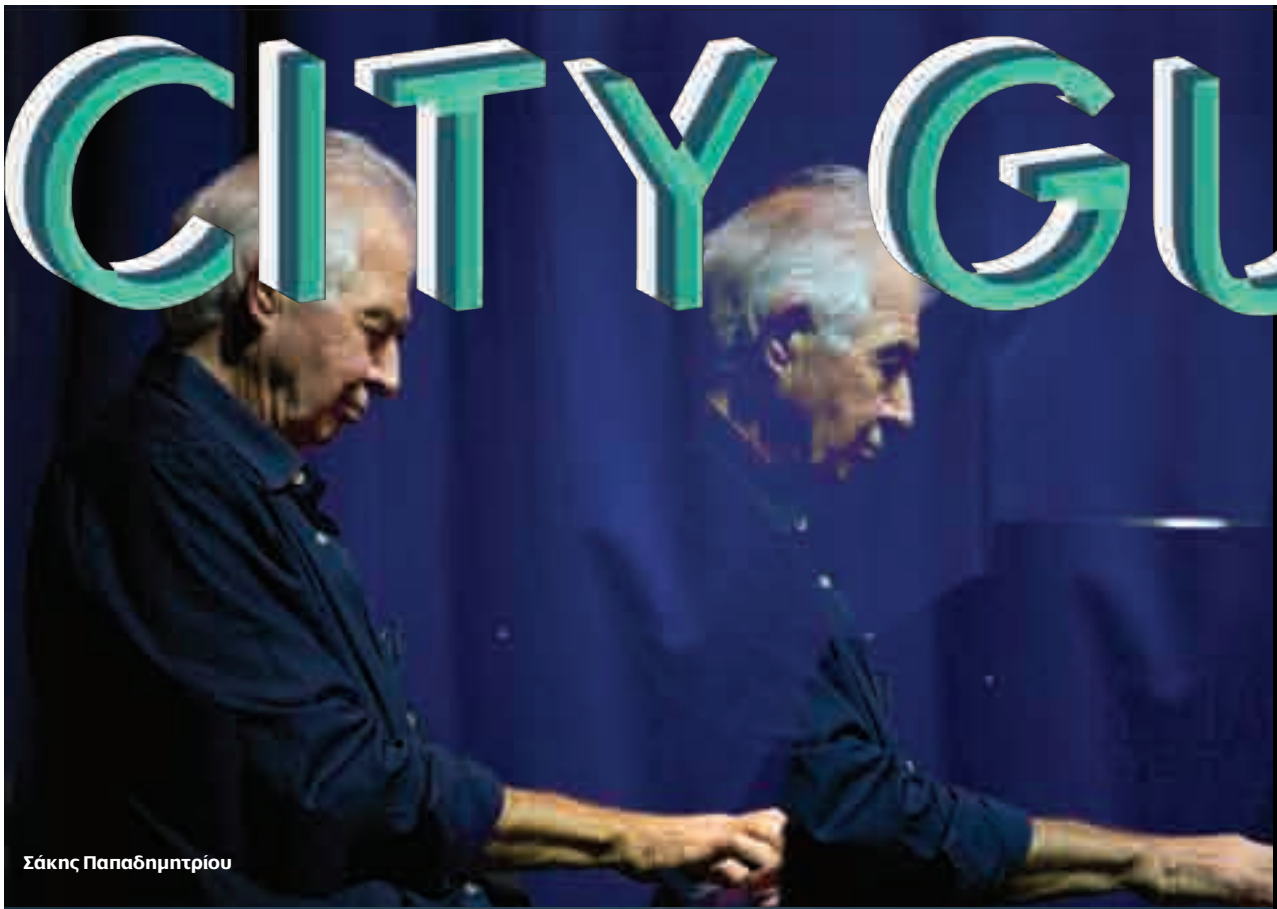

Σάκης Παπαδημητρίου

Espen Berg Trio

©Leikny Havik Skjærseth

Δημήτρης Καλαντζής

Jazz@Megaron

Η τζαζ γιορτάζει στο Μέγαρο

Εννέα συναυλίες αλλά και εκπαιδευτικές δράσεις με καταξιωμένους μουσικούς από την Ελλάδα και το εξωτερικό

Πού συναντά το μελωδικό κινηματογραφικό σύμπαν του Έννιο Μορρικόνε τα σάουντρακ του Μισέλ Λεγκράν, το σαξόφωνο του Δημήτρη Βασιλάκη την τεχνητή νοημοσύνη, τα μπλουζ του Θάνου Μικρούτσικου την κλασική μουσική;
Από 5 έως 13 Νοεμβρίου η νέα καλλιτεχνική πρωτοβουλία **Jazz@Megaron** ανοίγει έναν νέο προορισμό στους λάτρεις του είδους, καθώς στις αίθουσες Banquet και Δημήτρης Μητρόπουλος και στο Υποσκήνιο Β΄ της Αίθουσας Αλεξάνδρα Τριάντη έρχονται αγαπημένοι καλλιτέχνες για εννέα συναυλίες αλλά και συζήτηση.

Η αυλαία ανεβαίνει το Σάββατο 5/11 με τον Στέφανο ντι Μπαττίστα, αγαπημένο φίλο και συνεργάτη του Έννιο Μορρικόνε, να ζωντανεύει με το κουαρτέτο του συνθέσεις του δημοφιλούς συνθέτη που άφησαν εποχή. Την επομένη (6/11), μουσικοί που συμπορεύτηκαν με τον **Θάνο Μικρούτσικο** (**Καλλίστρατος Δρακόπουλος**, **Μάξιμος Δράκος**, **Γιώτης Κιουρτσόγλου**, **Ντέβιντ Λιντς**, **Θύμιος Παπαδόπουλος και ο τραγουδιστής Χρήστος Θηβαίος**) ερμηνεύουν συνθέσεις του σε ύφος τζαζ και μπλουζ, αλλά και τραγούδια σε ποίηση Ελευθερίου, Καβάφη, Καββαδία, Μπρεχτ και Τριπολίτη. Με το βλέμμα στραμμένο στην τεχνητή νοημοσύνη ανοίγει η νέα εβδομάδα (7/11) καθώς ο **Δημήτρης Βασιλάκης** «συμπράττει» με το ρομπότ Σιμόν που αυτοσχεδιάζει στη μαρίμπα και στη φωνή, σε συνθέσεις ειδικά γραμμένες από τον δημιουργό του Γκιλ Γουάινμπεργκ και τον σημαντικό Έλληνα σαξοφωνίστα. Μάλιστα, στο πλαίσιο της εν λόγω έρευνας που διεξάγουν το ΕΚΠΑ και το ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Τζόρτζια, πραγματοποιούνται εκπαιδευτικές δράσεις για εφήβους και ενήλικες (6-8/11) και στρογγυλό τραπέζι με ελεύθερη είσοδο (8/11, 15:00-17:00) σχετικά με την ανάπτυξη της ρομποτικής και την αλληλεπίδραση με την ανθρωπότητα.
Την Τρίτη 8/11 το ρυθμό θα δώσει το βραβευμένο νορβηγικό **Espen Berg Trio** με ένα πρόγραμμα πλούσιο σε μελωδικές εναλλαγές και ευφάνταστες πολυρυθμίες, και μια βραδιά αργότερα (9/11) ακολουθεί ο θαλερός και δημιουργικός 82χρονος πιανίστας **Σάκης Παπαδημητρίου**. Απρόσμενους μουσικούς διαλόγους ανάμεσα στον Τσικ Κορία και τον Μότσαρτ, τον Ζακ Λουσιέ και τον Μπαχ, τον Τζωρτζ Γκέρσουιν και τους Queen υπόσχονται την Πέμπτη 10/11 οι **Pappas & friends** μαζί με την **Ορχήστρα Εγχόρδων Δημοτικού Ωδείου Πάτρας «Μίκης Θεοδωράκης».** Στις 11/11 στο εισιτήριο θα φιγουράρει το όνομα ενός από τους πλέον καταξιωμένους τζαζίστες της ελληνικής σκηνής, του **Σταύρου Λάντσια**, ενώ το άλλο Σάββατο 12/11 το Κουαρτέτο του δραστήριου **Αλέξανδρου Δράκου Κτιστάκη** μαζί με την ερμηνεύτρια **Κατερίνα Πολέμη** θα εξερευνήσουν τη σχέση της τζαζ με την ελληνική παράδοση, την ποπ, τη ροκ και την κλασική μουσική, μέσα από γνώριμο και νέο ακυκλοφόρητο υλικό. Ο κύκλος κλείνει με ένα αφιέρωμα του **Dimitris Kalantzis Quartet** στον Μισέλ Λεγκράν στις 13/11. Αν, βέβαια, είστε από αυτούς που εξακολουθούν να δηλώνουν... it's all jazz to me, το βράδυ της Τετάρτης 9/11 (στις 19:00) μάλλον θα σας βρούμε στη συνομιλία του δημοσιογράφου **Προκόπη Δούκα** με τον πιανίστα **Δημήτρη Καλαντζή**.

-Ιωάννα Γκομούζα

INFO
Jazz@Megaron
5-13 Νοεμβρίου, ώρα έναρξης συναυλιών: 21:00
Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη
2107282333, megaron.gr

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Μη χάσετε αυτή την εβδομάδα

10

Θέατρο, συναυλίες, εκθέσεις. Πολιτιστικές προτάσεις που μας ιντριγκάρουν

Των **ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ, ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ**

1 Από τη Στοκχόλμη στα πόδια της Ακρόπολης

Ζευγάρι στη ζωή, ο Joakim Ojanen και η Sunna Hansdottir συνεκθέτουν για πρώτη φορά ξανασυναντώντας το κοινό μετά τη γέννηση του πρώτου παιδιού τους. Μετά το residency τους στην Ελλάδα (τον περασμένο Οκτώβριο), το ντουέτο από τη Σουηδία μάς συστήνει τα νέα του έργα, κεραμικά και ζωγραφικά. Επιχειρώντας να συλλάβουν συναισθήματα (μοναξιάς, θλίψης, χαράς), οι πολύχρωμες γλυπτικές φιγούρες του Ojanen προκύπτουν ως καρικατούρες, με υπερτονισμένα χαρακτηριστικά. Οι 14 πίνακες της Hansdottir, ένας συνδυασμός επαναλαμβανόμενων μορφών και χρωμάτων (ένα φανταχτερό πορτοκαλί, μια απλή κυματιστή γραμμή) είναι φιλοτεχνημένοι με βάση την πείρα της στην υφαντουργία και τις χειροτεχνικές πρακτικές.

Δύο Χωριά Ακρόπολη, 3 Νοεμβρίου-3 Δεκεμβρίου

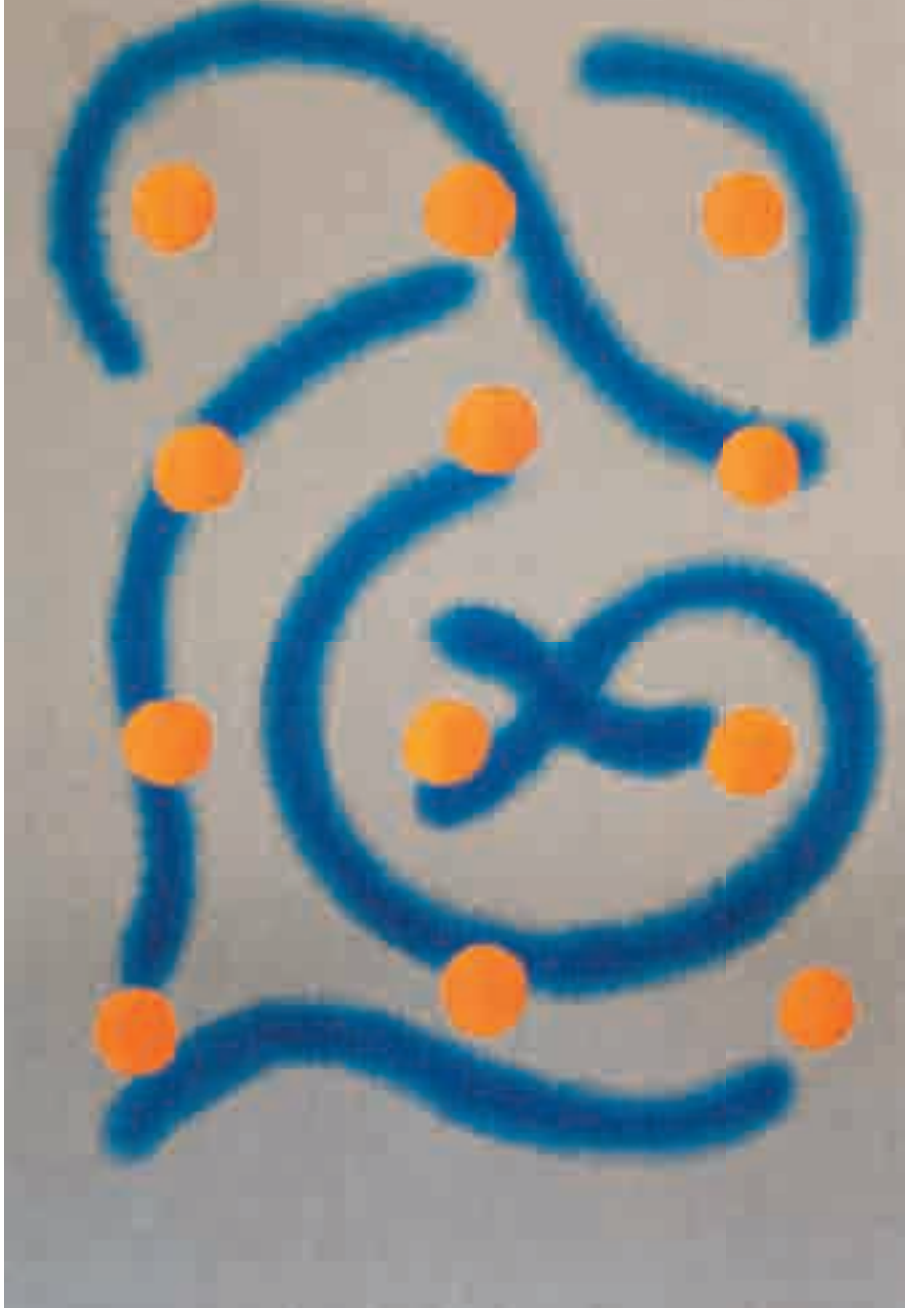

2 Το άλλο πρόσωπο του καλλιτέχνη

Θα ήταν μια παρουσίαση ζωγραφικών έργων που θα εξερευνούσε όνειρα, το ασυνείδητο, την ψυχανάλυση, τη μνήμη, τις κατοπτρικές εικόνες, τη γλώσσα, τη γραφή, τα υλικά. Εξελίχθηκε, όμως, σε μια έρευνα για τις παράλληλες πρακτικές των δύο καλλιτεχνών. Στην *«Ελαστικότητα»* τα έργα σε ξύλο και καμβά του **Ανδρέα Ράγκναρ Κασάπη** περιβάλλουν δύο μουσικές συνθέσεις που παίζουν ταυτόχρονα, ενώ στον *«Γάμο του ουρανού και της γης»* τα ονειρικά τοπία και οι τετράποδοι ήρωες της **Μαριάννας Παπαγεωργίου** έχουν πηδήξει από τον καμβά στα κεραμικά πιάτα, τα μπολ και τα βάζα της.

Radio Athenes, 7 Νοεμβρίου - 24 Δεκεμβρίου

© KAROL JAREK

3 Τι καινούργιο «μαγειρεύει» η Λένα Κιτσοπούλου;

Στα τέλη της περασμένης θεατρικής σεζόν στη Στέγη μέσα από την παράσταση *«Φράνκενσταϊν - Ο χαμένος παράδεισος»* θέλησε να μιλήσει για «τα τέρατα της σημερινής καθημερινότητας», τη μοναξιά, τον ναρκισσισμό, τη βία, την απελπισία. Τώρα επιστρέφει στην σκηνή, μαζί με τους Γιάννη Κότσιφα, Ιωάννα Μαυρέα και Πάνο Παπαδόπουλο, για να δει με την αφοριστική της ματιά τη σύγχρονη πραγματικότητα, σχολιάζοντας από την ακρίβεια και τα σίριαλ μυθοπλασίας μέχρι την επέλαση της αυτοπροβολής στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και την αιώνια «νεότητα».

Θέατρο Σφενδόνη, πρεμιέρα 3 Νοεμβρίου, Πέμπτη-Σάββατο στις 21:00, Κυριακή στις 19:30

4 Η ποίηση στο σινεμά του Γιάννη Σπετσιώτη

Εδώ και 11 χρόνια η σειρά εκδηλώσεων *«Με τα λόγια (γίνεται)»* αναδεικνύει την ποίηση μέσω της φωνής αυτών που τη γράφουν και τη μεταφράζουν. Φέτος ο κύκλος, που επιμελείται ο Παναγιώτης Ιωαννίδης, εστιάζει στην ποίηση μέσα από την κατάθεση δημιουργών από άλλα καλλιτεχνικά πεδία. Πρώτος προσκεκλημένος ο συγγραφέας και κινηματογραφιστής Τάκης Σπετσιώτης, δημιουργός των ταινιών *«Η Λίζα και η άλλη»*, *«Καλλονή»*, *«Στην αναπαυτική μεριά»*, *«Μετέωρο και Σκιά»*, *«Εις το φως της ημέρας»* και *«Κοράκια»*. Η εκδήλωση θα μεταδίδεται και μέσω live streaming από την σελίδα της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης.

Ελληνοαμερικανική Ένωση, 8 Νοεμβρίου στις 19:30

© ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

© KAROL JAREK

5 Η Στέλλα ξανά στη σκηνή

Έγινε διάσημη από την κινηματογραφική εκδοχή του Μιχάλη Κακογιάννη με πρωταγωνίστρια τη Μελίνα Μερκούρη, αλλά φέτος το έργο του Ιάκωβου Καμπανέλλη επιστρέφει στο θεατρικό σανίδι. Μετά την πρώτη διαδικτυακή της παρουσίαση το 2020 από το Εθνικό Θέατρο, *«Η Στέλλα με τα κόκκινα γάντια»*, σε σκηνοθεσία **Γιάννου Περλέγκα**, ζωντανεύει μπροστά στο κοινό την τραγική ερωτική ιστορία της ανυπότακτης τραγουδίστριας με φόντο μια κοινωνία που με τα ρεμπέτικα και το γλέντι προσπαθεί να αποδράσει από την καταπιεστική καθημερινότητα και τα έμφυλα στερεότυπα, ενώ παλεύει να ανακάμψει από τα ερείπια του Εμφυλίου. Στον ομώνυμο ρόλο η Εύη Σαουλίδου.

Θέατρο Τέχνης - Φρυνίχου, από 4 Νοεμβρίου, Τετάρτη & Κυριακή στις 19:00, Πέμπτη στις 21.00, Παρασκευή & Σάββατο στις 20:30

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Ν., στείλτε δελτία Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο **avguide@athensvoice.gr**

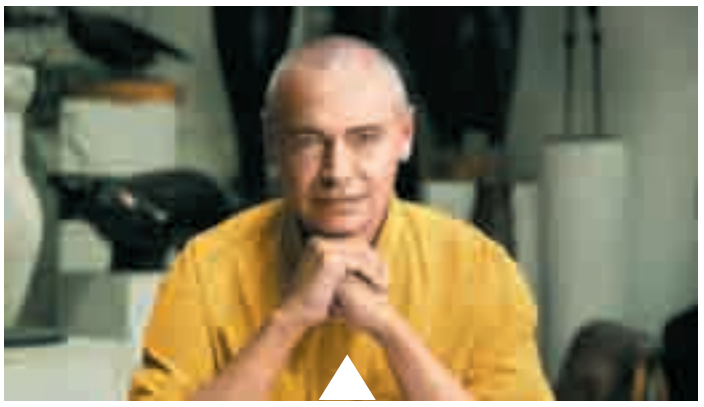

6 Άρωμα 1830 από τον Ίβο Πογκορέλιτς

Ανήκει στους καλλιτέχνες που γεννούν ακραία συναισθήματα στο ακροατήριο. Κάποιοι λατρεύουν τις τολμηρές αισθητικές του επιλογές, άλλοι τις αντιμετωπίζουν με επιφύλαξη. Κανείς, πάντως, δεν μένει αδιάφορος απέναντι σε μία ερμηνεία του, πόσο μάλλον όταν αφορά ένα κοντσέρτο σαν το *Δεύτερο* του Σοπέν, που συντροφεύει τον διάσημο πιανίστα από τα νεανικά του χρόνια. Στη συναυλία της **Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών**, υπό τον Γάλλο αρχιμουσικό Φιλίπ Ωγκέν, η βραδιά ανοίγει με τη δημοφιλή εισαγωγή *«Οι Εβρίδες»* του Φέλιξ Μέντελσον και ολοκληρώνεται με ένα από τα εμβληματικά έργα του Ρομαντισμού, τη *«Φανταστική Συμφωνία»* του Μπερλιόζ.

Μέγαρο Μουσικής, 4 Νοεμβρίου στις 20:30

7 Αναζητώντας τον Τουλούζ Λωτρέκ

Καθώς ψυχορραγεί ανακαλεί επεισόδια από μια ζωή αφοσιωμένη στην τέχνη και την ηδονή. Μες στο παραλήρημά του να επιζητά να μετακομίσει στον παράδεισο των παράνομων ερώτων, συζητά με γυναίκες που πρωταγωνίστησαν στη διαδρομή του και φυλλομετρά τις ώρες της ζωής του. Ο Θανάσης Τσαλταμπάσης θα είναι ο διάσημος ζωγράφος της παρισινής μπελ επόκ στην παράσταση «Τουλούζ Λωτρέκ – Η φαντασία της αμαρτίας» που σκηνοθετεί ο Δήμος Αβδελιώδης, με βάση το έργο του Χριστόρου Χριστοφή. Μαζί του στη σκηνή του δημοτικού θεάτρου η Βερόνικα Αργέντζη και το κουαρτέτο εγχόρδων L'anima.

Ολύμπια, 4 Νοεμβρίου στις 20:30, 5 Νοεμβρίου

8 Οι Nightstalker επιστρέφουν στην Λιοσίων

Υπήρξε το πλέον εμπορικό άλμπουμ στην τριαντάχρονη καλλιτεχνική τους διαδρομή, με το «Children of the Sun» να φθάνει στα 8.000.000 views στο Youtube. Ο λόγος για το Dead Rock Commandos, τον έκτο δίσκο των νονών της ελληνικής heavy rock σκηνής, που κυκλοφόρησε τον Σεπτέμβριο του 2012 και φέτος επανεκδόθηκε. Να ένας καλός λόγος για να το ξανακούσουμε live, όπως και όλες τις σημαντικές στιγμές της δισκογραφίας τους. Τη συναυλία ανοίγουν οι Last Rizla με τον sludge/noiz/punk ήχο τους.

Gagarin 205, 4 Νοεμβρίου στις 20:00

9 Το «εργοστάσιο παιχνιδιών» του Ηλία Παπαηλιάκη

Μελέτες ισορροπίας, μεγεθών και ποσοτήτων, τα νέα έργα του γνωστού ζωγράφου στρέφονται σε μια θεματολογία με βιβλικές αναφορές. Δυο χρόνια μετά την έκθεσή του στην Πινακοθήκη του Δήμου Αθηναίων, ο Παπαηλιάκης δοκιμάζει το νέο του ιδίωμα στη ζωγραφική εξετάζοντας έννοιες όπως η σχέση του παιχνιδιού και του εαυτού με το ζώο, η συντροφικότητα, η συμπόρευση και η συναίνεση. Στην έκθεση, που επιμελείται ο **Χριστόφορος Μαρίνος**, παρουσιάζει λάδια, μεγάλα σχέδια, κατασκευές και το γλυπτό *«Εξι μελέτες για το κυκλαδικό στερεό»*.

Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός, εγκαίνια: 3 Νοεμβρίου, στις 19:30-21:30

Συζητώντας για τον ελληνικό πολιτισμό και την αμερικανική τέχνη

Στο 1ο Διεθνές Συνέδριο Terra (in) Cognita από το Hellenic American University

Πώς επηρέασαν κεντρικοί πυλώνες του ελληνικού πολιτισμού (όπως ο μύθος, ο συμβολισμός και η αρχαία τραγωδία) τη σύγχρονη αμερικανική τέχνη; Τι παρουσία έχει η ελληνική εικαστική δημιουργία στην πολιτιστική σκηνή των ΗΠΑ; Ποια η συμβολή Αμερικανών αρχιτεκτόνων στη νεοκλασική εικόνα της Αθήνας; Τι αντίκτυπο είχε η Ελλάδα στο έργο διάσημων καλλιτεχνών (όπως οι Τζάκσον Πόλλοκ, Μαρκ Ρόθκο και Μάρθα Γκράχαμ);

Είναι ζητήματα στα οποία θα εστιάσουν ερευνητές και καλλιτέχνες από την Ελλάδα, την Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής στο 1ο Διεθνές Συνέδριο Terra (in) Cognita από το Hellenic American University, με την υποστήριξη του Terra Foundation for American Art (Σικάγο, Η.Π.Α.) και της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης, με τίτλο ***«Ο Ελληνικός Πολιτισμός σε διάλογο με τη Μοντέρνα Αμερικανική Τέχνη»*** από τις 10 έως τις 13 Νοεμβρίου. Συμμετέχουν, μεταξύ άλλων, οι: Δρ Σωζήτα Γκουντούνα (ιδρύτρια του μη κερδοσκοπικού οργανισμού Greece in USA), Νικόλας Αλεξίου (καθηγητής κοινωνιολογίας, Queens College), Μαρία Κουτσομάλλη (διευθύντρια συλλογών, Μουσείο Β. & Ε. Γουλανδρή), Θοδωρής Κουτσογιάννης (επικεφαλής επιμελητής, Συλλογή Τέχνης Βουλής των Ελλήνων), Κάθριν Σβαμπ (καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης, Πανεπιστήμιο Fairfield).

Στο πλαίσιο του συνεδρίου διοργανώνονται η έκθεση ***«Re-Reverie»*** του James M. Lane, συναυλία αφιερωμένη στον Θόδωρο Αντωνίου από το κουαρτέτο εγχόρδων L' Anima και ομιλία/χορευτική παράσταση εμπνευσμένη από έργα της Μάρθα Γκράχαμ, σε σύλληψη Νίνας Παπαθανασοπούλου και Πένυς Διαμαντοπούλου.

Δείτε το αναλυτικό πρόγραμμα και κρατήστε θέση (δωρεάν) στο terra.hauniv.edu

JAMES M. LANE, EMERSION 2021, VIDEO INSTALLATION

© VICKY, UNSPLASH

KOREAN ATHENS

Η ΑΘΗΝΑ ΨΗΝΕΙ ΚΡΕΑΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ ΠΙΝΟΝΤΑΣ ΣΟΤΖΟΥ

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΜΠΟΣΟΥ**

Μπορεί να μην έχουμε εξοικειωθεί μαζί της όσο με την ιαπωνική ή την κινέζικη κουζίνα, ωστόσο η κορεάτικη έχει τον δικό της χαρακτήρα και τον τελευταίο καιρό πρωταγωνιστεί στις διεθνείς γαστρονομικές τάσεις. Ένα επεισόδιο του «Chef's table» στο Netfilx μπορεί να σε μεταφέρει στις κορεάτικες γειτονιές του εξωτερικού, εκεί που το Korean BBQ είναι η απόλυτη εστιατορική φάση. Τα τραπέζια έχουν στο κέντρο μια ψησταριά και μπρος στα μάτια των επισκεπτών τσιτσιρίζονται κομμάτια από χοιρινό ή μοσχάρι που κόβονται με μεγάλα ψαλίδια, γαρνίρονται και μετατρέπονται σε υπέροχες μπουκιές. Καθώς η κορεάτικη κουλτούρα διαδίδεται λοιπόν και στη χώρα μας, με το πολυσυζητημένο *«Decision to leave»* του Κορεάτη Παρκ Τσαν-γουκ να παίζεται αυτές τις μέρες στους κινηματογράφους, να και η γαστρονομία που σιγά σιγά βρίσκει κι αυτή φανατικούς οπαδούς. Τα μέρη για να δοκιμάσει κανείς αυθεντικό κορεάτικο φαγητό στην Αθήνα είναι μετρημένα στα δάχτυλα, συχνά αποπνέουν έναν ολίγον τι καλτ αέρα, όμως κερδίζουν καθημερινά έδαφος, προσφέροντας μέσα από το σκόρδο, το τσίλι και το σησαμέλαιο μια πικάντικη, εξωτική θαλπωρή σε κάθε μπουκιά.

Αν σου χρειάζεται να μάθεις τα πιο χαρακτηριστικά πιάτα πριν την επίσκεψη στα κορεάτικα spots, τότε –αν δεν το έχεις ήδη ακουστά– πρέπει οπωσδήποτε να μάθεις για το *kimchi* αλλά και για το *bibimbap*, το *bulgogi* και το *tteokbokki*, ενώ μάθε πως *Jeotgarak* ονομάζονται τα κορεάτικα τσόπστικς και, σε αντίθεση με αυτά που έχουμε συνηθίσει, είναι φτιαγμένα από μέταλλο και όχι από ξύλο. Το *kimchi*, το πιο αναγνωρίσιμο διεθνώς πιάτο της Κορέας –ουσιαστικά είναι το παραδοσιακό ορεκτικό τους με το οποίο συνοδεύουν σχεδόν τα πάντα–, είναι λάχανο σε ζύμωση μαζί με ένα πικάντικο μίγμα από διάφορα μπαχαρικά: σκόρδο, τζίντζερ, καυτερές πιπεριές, κρεμμύδι και άλλα. Το *tteokbokki* είναι rice cake που μαγειρεύεται με κόκκινη σάλτσα τσίλι (ωστόσο μπορείς να ζητήσεις να μην είναι καυτερό) και σερβίρεται με αυγό, γαρνιρισμένο συνήθως με σουσάμι και φρέσκο κρεμμυδάκι. Το *bibimbap* είναι rice bowl (στα κορεατικά «bibim» σημαίνει «ανάμικτο» και «bap» σημαίνει ρύζι) με ελαφρώς μαγειρεμένα λαχανικά στα οποία προστίθενται τηγανητό αυγό ή λεπτοκομμένα κομματάκια κρέας και σερβίρεται με πικάντικη σάλτσα από gochujang (πάστα κορεάτικης καυτερής πιπεριάς). Καταπληκτικά με αυτό ταιριάζει το *σότζου*, δημοφιλές κορεάτικο αλκοολούχο ρόφημα που φτιάχνεται από ρύζι. Το *bulgogi* (σημαίνει κρέας της φωτιάς) είναι ένα κορεατικού τύπου ψητό από λεπτές, μαριναρισμένες φέτες κρέατος, ψημένες στη σχάρα και σε μπάρμπεκιου.

Πού μπορείς να γευτείς bulgogi στην Αθήνα;
Στο **Seoul House Restaurant** *(Ζησιμοπούλου 40, Παλαιό Φάληρο)*, τα τραπέζια διαθέτουν μια μίνι ψησταριά, το κρέας έρχεται μαριναρισμένο και ο επισκέπτης ακολουθώντας τις οδηγίες των σερβιτόρων το ψήνει όπως επιθυμεί συνοδεύοντάς το με σάλτσα σόγιας, μανιτάρια, κίμτσι και λαχανικά από το δικό τους κτήμα.
Το **Dosirak** είναι ίσως το πιο γνωστό κορεάτικο εστιατόριο της Αθήνας λόγω και της τοποθεσίας του *(Βουλής 33, Σύνταγμα)*. Στην ήσυχη σάλα του θα δει κανείς κουστουμάτους Ασιάτες που εργάζονται στις εταιρείες του κέντρου και κάνουν lunch break αλλά και τουρίστες. Εκεί θα δοκιμάσεις *kimbap*, ρολάκια από φύκι με ρύζι, λαχανικά, κιμά κρέατος ή καβούρι (θυμίζει το σούσι).
Αλλά και σε διάφορα μαγαζιά της Αθήνας που δεν προσδιορίζονται ως κορεάτικα μπορείς να δοκιμάσεις γεύσεις που σε παραπέμπουν στην Κορέα. Στο μενού του **Kobra** *(Ναυαρίνου 11, Εξάρχεια)* φιγουράρουν οι κορεάτικες τηγανητές φτερούγες με κρεμμύδι. Στο **Saitama** *(Κεραμεικού 101, Γκάζι)* το must πιάτο είναι τα χειροποίητα noodles με ψητή πανσέτα, *κίμτσι*, *μποκ τσόι* και τηγανητό κρεμμύδι. Στο **Birdman** *(Βουλής 35)* τα παϊδάκια *Wagyu* έρχονται στο στιλ της κορεάτικης κοπής *kalbi*. Στο **Kitschen** *(Κανάρη 5, Πειραιάς)* γίνεται ανάρπαστο το *Charsiu Don* με ψητό χοιρινό, καυτερό κορεάτικο ντρέσινγκ, σπιτικό κίμτσι και ρύζι ατμού. Ακόμα και hot dogs με *κίμτσι* μπορεί να δοκιμάσει κανείς πλέον στην Αθήνα και συγκεκριμένα στο **Abstract** *(Αρκτίνου 10, Παγκράτι)*.
Στο **Sugar Killer** *(Περικλέους 33, Αθήνα)*, θα βρεις μια εκδοχή των κορεάτικων *Bungeoppang* που έχουν καταγωγή από την Ιαπωνία (στην Ιαπωνία είναι γνωστά ως *Taiyaki*), δηλαδή ψωμάκια σε σχήμα ψαριού γεμιστά με γλυκό κόκκινο φασόλι – στη δική μας περίπτωση με παγωτό.
Στο **Smush 'n' bun** *(Πατριάρχου Ιωακείμ 48, Κολωνάκι)*, το Hot Korean chicken burger συνδυάζει τηγανητό κοτόπουλο με κίμτσι και στο **Tyler's Bao** *(Αρχέλαου 14, Παγκράτι)*, θα δοκιμάσεις korean style κοτόπουλο μέσα σε potato bun.

Και πού θα βρεις *κίμτσι* για τους δικούς σου πειραματισμούς; Τα περισσότερα **ασιατικά παντοπωλεία** της Αθήνας διαθέτουν όλα τα προϊόντα που χρειάζεται κανείς για να φτιάξει κορεάτικο στο σπίτι. Στο **Wokshop**, *(Σκούφου, Πλ. Συντάγματος 2-4)* βρίσκεις μέχρι και ποικιλία από κορεάτικες μπίρες, στο **Salamat** *(Κορινθίας 24, Αμπελόκηποι)* υπάρχουν τα αντίστοιχα μαγειρικά σκεύη που μπορείς να αγοράσεις και online. Στο **Pacific food Market** *(Λακωνίας 25, Αμπλόκηποι)* και στο **Dongfang Chinese Supermarket** *(Λεωνίδου 25, Κεραμεικός)* θα πας για κορεάτικα noodles, γεύματα στιγμής και κατεψυγμένα τρόφιμα. Στο **Cardinal** *(Λελούδα 4, Βοτανικός)* έχουν μέχρι και gluten free κορεάτικα προϊόντα. A

K-LITERATURE

Η ΚΟΡΕΑΤΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΤΑΚΤΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Μετά τα κύματα της K-Pop και των K-dramas, η λογοτεχνία της Νότιας Κορέας κερδίζει πόντους, μεταφράσεις και μεγάλη δημοφιλία σε όλο τον κόσμο

Της **ΤΑΝΙΑΣ ΣΚΡΑΠΑΛΙΩΡΗ**

© GETTYIMAGES, VOLODYMYR KOZIN

Korean Wave – αυτός είναι ο όρος με τον οποίο εύστοχα συνοψίστηκε η στοχευμένη, μεθοδική και άκρως επιτυχημένη προσπάθεια της Νότιας Κορέας να στεφθεί κορυφαία εξαγωγός ποπ κουλτούρας, σε όλα τα μεγάλα γήπεδα των δημιουργικών βιομηχανιών, από τη μουσική μέχρι τον κινηματογράφο και την τηλεόραση. Το κορεάτικο αυτό success story είναι λίγο-πολύ γνωστό με πολλά ορόσημά του να έχουν εισχωρήσει και πρωταγωνιστήσει για τα καλά στην pop culture ατζέντα των τελευταίων χρόνων: από το σαρωτικό hit *«Gangnam Style»* του Psy το 2012 που έγινε viral before it was cool μέχρι το εξαιρετικά δημοφιλές K-pop boy band BTS και από τον Bong Joon-ho και το πρώτο Όσκαρ Καλύτερης Ταινίας που απονεμήθηκε ποτέ σε «ξενόγλωσση» ταινία για τα *«Παράσιτα»* και το Netflix φαινόμενο του *«Squid Game»* η στρατηγική της Νότιας Κορέας που εκτείνεται σε βάθος εικοσιπενταετίας έχει αποδώσει και με το παραπάνω καρπούς ανατρέποντας δυναμικές και ισορροπίες στην ασιατική σκακιέρα, ενορχηστρώνοντας την άρση του πολυετούς πολιτιστικού εμπάργκο μεταξύ Κορέας και Ιαπωνίας και χρίζοντας τη χώρα παγκόσμια πολιτιστική υπερδύναμη, πρωτοπόρο της ψηφιακής ποπ κουλτούρας και πολυδιάστατο φαινόμενο-case study οικονομικής ανάπτυξης μέσω της δημιουργικής βιομηχανίας.

Μέσα σε όλα αυτά τα κύματα της K-pop και των K-dramas, για τα οποία πολύ μελάνι έχει χυθεί ως αιχμή του soft power δόρατος της Νότιας Κορέας, τα τελευταία χρόνια έχει αρχίσει να ξεπηδάει και ένα διακριτό, διαφορετικό κύμα που ανήκει σε εκείνον τον χώρο που συχνά λησμονούμε όταν μιλάμε για ποπ κουλτούρα, αν και από εκεί, πολύ συχνά, ξεκινάνε όλα: **τον χώρο των βιβλίων και της λογοτεχνίας**. Η κορεάτικη λογοτεχνία που, λόγω του περιπετειώδους πολιτικού και πολιτειακού βίου της νυν Δημοκρατίας της Κορέας, ήταν, σε μεγάλο βαθμό, αγκιστρωμένη σε θεματικές αποικιοκρατικών και μιλιταριστικών ιστοριών, πήρε το πρώτο φιλί της ζωής τη δεκαετία του 1990, με την ανάδυση νέων συγγραφικών φωνών που λάνσαραν ένα νέο λογοτεχνικό στιλ συνδυάζοντας μια πιο «ανάλαφρη», προσιτή γραφή με θέματα αντλημένα από τις δυσκολίες και τα άγχη της καθημερινότητας αλλά και ακανθώδη κοινωνικά ζητήματα όπως οι διακρίσεις, οι οικονομικές ανισότητες και η θέση των γυναικών στις ασιατικές κοινωνίες. Το νέο αυτό λογοτεχνικό ρεύμα «ξεκλείδωσε» τις δυνατότητες της κορεατικής λογοτεχνίας, διευρύνοντας το κοινό της τόσο εντός όσο και εκτός των συνόρων και κερδίζοντας ορδές αναγνωστών αρχικά στην για πολλούς λόγους δύσκολη γείτονα αγορά της Ιαπωνίας και αμέσως μετά στις μεγάλες αγορές της Δύσης. Μόνο στο Ηνωμένο Βασίλειο οι πωλήσεις κορεατικών βιβλίων διέγραψαν την άκρως εντυπωσιακή τροχιά από τα μόλις 88 αντίτυπα το 2001 στα 10.191 το 2015, ενώ οι γλώσσες στις οποίες μεταφράζεται κορεάτικη λογοτεχνία αυξήθηκαν από τις 8 το 2001 στις 27 το 2019 και οι μεταφρασμένοι κορεάτικοι λογοτεχνικοί τίτλοι, αντίστοιχα, από 14 το 2001 σε 151 το 2019.

Κάπως έτσι το κύμα της κύμα της **K-Literature** (ή για συντομία «K-lit») συνάντησε τα υπόλοιπα K κύματα της ποπ κουλτούρας και έγινε σταδιακά το απόλυτο super cool λογοτεχνικό trend τόσο για τα media όσο και για το πραγματικό αναγνωστικό κοινό, αναδεικνύοντας, παράλληλα, πολλές δυναμικές γυναικείες λογοτεχνικές φωνές. Και σε αντίθεση με πολλούς άλλους κομήτες από τη διεθνή μεταφρασμένη λογοτεχνία η κορεατική λογοτεχνία δείχνει έτοιμη να κεφαλαιοποιήσει όλο αυτό το ενδιαφέρον, την αυξανόμενη ζήτηση, τους αριθμούς που τρέχουν και τα συμβόλαια που κλείνονται για προσαρμογή βιβλίων σε κινηματογραφικές και τηλεοπτικές παραγωγές για να τρέψουν την τάση σε κραταιά σταθερά.

Born 1982: Η K-lit γίνεται mainstream

Το βιβλίο Cho Nam-Joo *«Kim Ji young, Born 1982»* είναι εκείνο που ίσως ξεκλείδωσε τη mainstream πύλη για τη σύγχρονη κορεάτικη λογοτεχνία. Με πρώτη κυκλοφορία τον Οκτώβριο του 2016 η αυτή ιστορία μιας νεαρής Κορεάτισας που παλεύει με την «καθημερινή» κατάθλιψη μιας νέας μητέρας που ασχολείται με τα οικοκυρικά, τράβηξε αμέσως τα βλέμματα, έγινε endorsed από K-pop icons όπως οι BTS και οι Red Velvet, και trend στα social media, μπήκε στις λίστες των φεμινιστικών κορεατικών αναγνωσμάτων, προσαρμόστηκε στην ομώνυμη ταινία του 2019 και έγινε το πιο ευπώλητο κορεατικό μυθιστόρημα διεθνώς με πάνω από 300.00 αντίτυπα εκτός κορεατικών συνόρων μόνο μέχρι το τέλος του 2020 και 200.000 αντίτυπα μόνο στην Ιαπωνία μέχρι σήμερα.

Η ιστορία της Kim Ji young άνοιξε τον δρόμο των πωλήσεων και των διεθνών μεταφράσεων για μια σειρά επόμενων κορεατικών best sellers όπως το *«I Decided to Live As Me»* της Kim Soo-Hyun. Η συγγραφέας του Cho Nam-Joo, θεωρείται από τους σκαπανείς του success story της K-lit και ανήκει στη γενιά των νέων λογοτεχνών που σπούδασαν στην Ιαπωνία και προσπάθησαν να γεφυρώσουν το χάσμα των δύο χωρών. Το 2007 η Cho Nam-Joo άνοιξε μια εκδοτική εταιρεία στην Ιαπωνία, με ειδικότητα στη μετάφραση Κορεατών συγγραφέων και στόχο να βάλει τα κορεατικά μυθιστορήματα στα ράφια των ιαπωνικών βιβλιοπωλείων. Το 2007 λάνσαρε μια σειρά νέας μεταφρασμένης λογοτεχνίας με τίτλο *«New Korean Literature Series»* με πρώτο τίτλο μια προσωπική επιλογή της ChoNam-Joo που έμελλε να γίνει ένα ακόμα ορόσημο του K-Lit κύματος, το *«The Vegetarian»* της Han Kang.

The Vegetarian: Διεθνής αναγνώριση με τη βούλα του Booker

Το *«The Vegetarian»* της Han Kang είναι μια σπονδυλωτή ιστορία σε τρία μέρη που παρακολουθεί μια ακόμη καθημερινή γυναίκα της σύγχρονης Νότιας Κορέας, τη Yeong-hye να γίνεται χορτοφάγος μετά από έναν ανατριχιαστικό εφιάλτη – μια επιλογή που θα πάρει απρόσμενη και βίαιη τροπή αγγίζοντας θέματα ταμπού όχι μόνο για τη Νότια Κορέα του σήμερα αλλά και για όλον τον κόσμο. Όταν πρωτοκυκλοφόρησε το 2007 το βιβλίο χαρακτηρίστηκε «περίεργο» και «ακραίο», όμως μια δεκαετία μετά μετατράπηκε σε σημαία της K-Literature: με όχημα την εξαιρετική αγγλική μετάφραση της Deborah Smith και την κυκλοφορία του σε Ηνωμένο Βασίλειο και ΗΠΑ το 2015 και το 2016, το *«The Vegetarian»* κατάφερε να αποσπάσει μια πολυπόθητη λογοτεχνική διάκριση, το βραβείο International Man Booker το 2016 και περιλήφθηκε στη λίστα του *«Time»* με τα καλύτερα βιβλία της χρονιάς, πουλώντας πάνω από 160.000 αντίτυπα σε 13 γλώσσες.

K-lit με τα μάτια στο Νόμπελ

Το *«The Vegetarian»* δεν είναι, βέβαια, το μόνο κορεατικό μυθιστόρημα που έχει βρεθεί σε υψηλού κύρους λογοτεχνικά βραβεία. Το ψυχολογικό θρίλερ *«The Hole»* της Pyun Hye-Young απέσπασε στις ΗΠΑ το βραβείο Shirley Jackson το 2018, ενώ την ίδια χρονιά η συλλογή *«The Autobiography of Death»* της ποιήτριας Kim Hyesoon κέρδισε το βραβείο ποίησης Griffin στον Καναδά. Το *«At Dusk»* του Hwang Sok-yong απέσπασε, επίσης το 2018, το γαλλικό βραβείο Emile Guimet για την ασιατική λογοτεχνία ενώ το 2021 το *«The Disaster Tourist»* της Yun Ko-eun φιγούραρε στις λίστες των νικητών στα βραβεία αστυνομικού μυθιστορήματος της Ένωσης Συγγραφέων Αστυνομικής Λογοτεχνίας της Αγγλίας.

Με όλες αυτές τις διακρίσεις και την επιτυχία, είναι κοινό μυστικό του κορεάτικου πολιτιστικού κόσμου ότι η χώρα κυνηγά με μεγάλο πάθος, και την επιμονή που έφερε τα k-pop κύματα σε όλα τα σπίτια, την ύψιστη λογοτεχνική διάκριση, ιδίως για μια χώρα που ανήκει στη *«small language»* μειονότητα, που δεν είναι άλλη από ένα βραβείο Νόμπελ. Το αν αυτό το κορεατικό λογοτεχνικό όνειρο γίνει πραγματικότητα είναι ένα στοίχημα που θα πρέπει να κερδίσει η κορεατική λογοτεχνία. Το σίγουρο είναι ότι η K-Lit διαθέτει το εύρος και τα εφόδια για να ξεφύγει από τα στεγανά ενός trendy πνευματώδους new age ορισμού και να πρωταγωνιστήσει τα επόμενα χρόνια στην παγκόσμια αγορά, να πάρει το μερίδιο που δικαιούται από το εξαγώγιμο πολιτιστικό προϊόν της Νότιας Κορέας τροφοδοτώντας τον μαγικό κόσμο του βιβλίου με χρήσιμες ενέσεις νεανικότητας, ποικιλομορφίας και φρεσκάδας. A

Προτάσεις **K-literature** σε ελληνική μετάφραση

Nam-Joo Cho, «Κιμ Τζιγιάνγκ, Γεννημένη το 1982»
Ξενόγλωσσος τίτλος «Kim Ji young, Born 1982» / Εκδόσεις Μίνωας, μετάφραση Αλεξάνδρας Κονταξάκη, σελ. 180
Το διεθνές best seller το οποίο συνδιαμόρφωσε τη μεγάλη απήχηση της σύγχρονης κορεάτικής λογοτεχνίας είναι η ιστορία μιας κοπέλας, με το πιο κοινό, γυναικείο, κορεάτικο όνομα, από την παραμέληση της παιδικής ηλικίας της μέχρι την παρενόχληση που βιώνει στους νυχτερινούς δρόμους, μια ιστορία απογοητεύσεων, υποταγής και κοινωνικής βίας. Μια καθημερινή γυναίκα παραιτείται από τη δουλειά της προκειμένου να γίνει μητέρα και νοικοκυρά πλήρους απασχόλησης με αυτήν την απόφαση ωστόσο να οδηγεί σε παράξενες ψυχολογικές μεταπτώσεις που θα τη φέρουν αντιμέτωπη με τη ζωή της και, συνεπώς, με την καταπίεσή που έχει υποστεί από τον πάγιο μισογυνισμό της κορεατικής κοινωνίας.

Min Jeen Li, «Πατσίνκο»
Ξενόγλωσσος τίτλος «PACHINKO»
Εκδόσεις Ίκαρος, μετάφραση Βάσιας Τζανακάρη, σελ. 704
Η συναρπαστική αφήγηση μιας οικογένειας μεταναστών με αφετηρία ένα ψαροχώρι της ακτής της Ανατολικής Θάλασσας, από γενιά σε γενιά, κι από τη Νότια Κορέα του 1930 μέχρι την Ιαπωνία των 80s. Διαχρονικά οικουμενικά θέματα όπως ο έρωτας, ο πόλεμος και οι ταξικές ανισότητες μπλέκονται αριστοτεχνικά με «ζωντανές» πολιτισμικές τοιχογραφίες που ζωντανεύουν ολόκληρες εποχές και κουλτούρες και μυούν τον «δυτικό» αναγνώστη σε μια άλλη οπτική της παγκόσμιας ιστορίας μέσα από τα μάτια των καθημερινών ανθρώπων άλλων πολιτισμών.

Han Kang, «Η χορτοφάγος»
Ξενόγλωσσος τίτλος «The Vegetarian»
Εκδόσεις Καστανιώτη, μετάφραση Αμαλίας Τζιώτη, σελ. 208
Η Γιόνγκ Χιε και ο σύζυγός της είναι δύο άνθρωποι του μέσου όρου. Εκείνος, πηγαινοέρχεται δουλοπρεπώς στο γραφείο του, δεν διακατέχεται από καμία φιλοδοξία. Εκείνη δεν τη χαρακτηρίζει κανένα πάθος, είναι απλώς μια αφοσιωμένη νοικοκυρά. Η μονοτονία του γάμου τους ανατρέπεται όταν η Γιόνγκ Χιε αποφασίζει μια μέρα να μην ξαναφάει κρέας. Ένα σκληρό, ωμό και εξαιρετικής σύλληψης μυθιστόρημα, με εξαιρετικές αφηγηματικές τεχνικές και σύγχρονους συμβολισμούς για το πώς μια συνηθισμένη γυναίκα απορρίπτει τις συμβάσεις και τις προκαταλήψεις που τη δένουν με το σπίτι της, την οικογένειά της, την κοινωνία μέσα στην οποία ζει. Το βιβλίο που χάρισε στην Κορέα το πολυπόθητο βραβείο Booker είναι ένα μοναδικό αφήγημα που σίγουρα δεν μπορεί εύκολα κανείς να ξεχάσει αν το διαβάσει.

Kim Un-Su, «Οι μηχανορράφοι»
Ξενόγλωσσος τίτλος «The Plotters»
Εκδόσεις Καστανιώτη, μετάφραση Νίνα Μπουρή, σελ. 432
Ο κόσμος του πληρωμένου εγκλήματος και των δολοφόνων όπως δεν τον είχε ποτέ κανείς φανταστεί και ένας δολοφόνος αντιήρωας μεγαλωμένος σε ορφανοτροφείο και ανδρωμένος σε μια αλλιώτικη Βιβλιοθήκη με έναν βιβλιοθηκάριο - διαχειριστή συμβολαίων θανάτου. Ο ασιατικός και ειδικά ο κορεατικός σουρεαλισμός. Ακαταμάχητο μίγμα λογοτεχνικού θρίλερ, κοινωνικοπολιτικού σαρκασμού και μαύρου χιούμορ οι «Μηχανορράφοι», που πρωτοκυκλοφόρησαν το 2010, είναι μια αριστοτεχνική, ποπ νουάρ αποτύπωση του περιθωρίου της σύγχρονης κορεατικής κοινωνίας που θα μπορούσε κάλλιστα να βρίσκεται κάτω από το μαξιλάρι του Bong Joon–ho όταν σχεδίαζε και σκηνοθετούσε τα «Παράσιτα».

K-LITERATURE
ΣΕ ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Sang Young Park, «Love In The Big City»
Μετάφραση Anton Hur
Ήδη κορεατικό λογοτεχνικό φαινόμενο και best seller από κούνια το «Love In The Big City» είναι ένα συναισθηματικό, αστείο και καλογραμμένο βιβλίο για τη γενιά του Tinder και την queer κορεατική κοινότητα που έφτασε μέχρι τη μακρά λίστα του βραβείου Booker για το 2022. Feel good κορεατική λογοτεχνία από έναν από τους πιο υποσχόμενους ανερχόμενους νέους συγγραφείς της Νότιας Κορέας.

Pyun Hye-Young, «The Hole»
Ένας απελπισμένος σύζυγος, υπεύθυνος για το τροχαίο ατύχημα στο οποίο έχασε τη γυναίκα του ξυπνάει από το κόμα για να βρεθεί στη φροντίδα, ή μάλλον στη σκληρή παραμέληση, της εκκεντρικής πεθεράς του η οποία περνάει τις μέρες της σκάβοντας εμμονικά τρύπες στον κήπο που είχε βάλει στόχο να φτιάξει η πεθαμένη κόρη της. Ένα σκοτεινό ψυχολογικό θρίλερ, με μεγάλη μυθοπλαστική δύναμη, για τον κυρίαρχο και καθηλωτικό φόβο της ανθρώπινης μοναξιάς, από μια ανερχόμενη σταρ της νέας κορεατικής λογοτεχνικής σκηνής.

Hwang Sok-yong, «At Dusk»
Μετάφραση Sora Kim Russell
Το success story ενός φτωχόπαιδου που καταφέρνει να ανελιχθεί στην ιεραρχία και να γίνει διευθυντής μιας μεγάλης αρχιτεκτονικής εταιρείας κινδυνεύει να διαλυθεί από μια υπόθεση διαφθοράς σε βάρος της εταιρείας του. Ένας ενδιαφέρων λογοτεχνικός παραλληλισμός του μετασχηματισμού ανθρώπων, οικονομιών και κοινωνιών με φόντο τα succes stories αλλά και τις παθογένειες της σύγχρονης Δημοκρατίας της Κορέας από έναν από τους πιο αναγνωρισμένους Κορεάτες συγγραφείς.

Bae Myung-Hoon, «Tower»
Μετάφραση Sung Ryu
Κορεάτικο λογοτεχνικό sci fi; Μάλιστα έχουμε κι από αυτό. Το «Tower» είναι μια συλλογή διασυνδεδεμένων ιστοριών που διαδραματίζονται στο Beanstalk, ένα έθνος - ουρανοξύστη 647 ορόφων και ύψους 2.409 μέτρων, με δικό του νόμισμα, στρατό και πολιτισμό. Κάθε ιστορία και μια νέα περιπέτεια των κατοίκων του ουρανοξύστη να επιλύσουν τα μικρά και μεγάλα καθημερινά τους προβλήματα σε αυτό το ιδιότυπο καθεστώς. Πολιτική σάτιρα και επιστημονική φαντασία σταυροβελονιά σε ένα σύγχρονο ανάγνωσμα με μεγάλη του αρετή την αμεσότητα του μηνύματος του.

Han Kang, «The White Book»
Μετάφραση Deborah Smith
Μια ανώνυμη αφηγήτρια περιπλανιέται σε ένα συγγραφικό camp διαλογιζόμενη πάνω στο λευκό χρώμα – το λευκό της σελίδας και το λευκό του χιονιού. Μια λυρική, αυτοβιογραφική άσκηση στην απώλεια, τη θλίψη και το πένθος από τη συγγραφέα - φαινόμενο του «The Vegetarian» με πλούσιες φιλοσοφικές και ψυχολογικές προεκτάσεις.

Shin Kyung-soon, «Please Look After Mom»
Μετάφραση Kim Chi-young
Μια 69χρονη χάνεται μέσα στο πλήθος του μετρό της Σεούλ και τα παιδιά της ξεκινάνε τον αγώνα της αναζήτησης για να συνειδητοποιήσουν ότι δεν έχουν καμία πρόσφατη φωτογραφία της μητέρας τους για να χρησιμοποιήσουν στις ανακοινώσεις αγνοουμένου. Με αυτήν την αφορμή ξεδιπλώνεται μια πολυφωνική αφήγηση παιδιών, συζύγου και μητέρας που χαρτογραφεί τη ζωή μιας «συνηθισμένης» γυναίκας που, εν τέλει, μόνο συνηθισμένη δεν είναι αλλά τόσο ξεχωριστή όσο είναι η ιστορία του καθενός με τους γονείς του.

Frances Cha, «If I Had Your Face»
Ένα αξιόλογο λογοτεχνικό ντεμπούτο για την ιστορία τεσσάρων νεαρών κοριτσιών που προσπαθούν να βρουν την άκρη στην ιλουστρασιόν πλευρά της σύγχρονης Κορέας, μεταξύ των υψηλών προτύπων ομορφιάς, του κυνηγιού του πλούτου, του ανταγωνισμού για τον τέλειο σύζυγο και τους φρενήρεις ρυθμούς της νέας κορεατικής ποπ κουλτούρας. Κάτι σαν το K-pop «Gossip Girl» σε βιβλίο.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΜΕ ΑΙΤΙΑ

Στον πύργο που ανθίζει η αγάπη

Του **ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ**

Όταν ταξιδεύω μου αρέσει να συνδυάζω πάντα τον τόπο που επισκέπτομαι με το χνάρι που έχει αφήσει εκεί κάποιος συγγραφέας που αγαπώ. Στην Πράγα δεν παραλείπω να αφήσω μια ελληνική μετάφραση στον τάφο του Κάφκα. Στην Αγία Πετρούπολη με ξενάγησε στο τελευταίο κατάλυμα του Ντοστογιέφσκι μια παχυλή θυρωρός – επί Μπρέζνιεφ. Στο Λονδίνο δεν παραλείπω ύστερα από το Βρετανικό Μουσείο να κάνω μια βόλτα ως το σπίτι του Ντίκενς, που βρίσκεται εκεί δίπλα. Στη Νάρα της Ιαπωνίας ακολούθησα τα χνάρια του Μουρακάμι στους ντόπιους ναούς. Στο Πεκίνο έμεινα στο ξενοδοχείο όπου είχε καταλύσει ο Καζαντζάκης. Στη Μόσχα περιηγήθηκα στο σπίτι του Τολστόι. Στην Ιταλία, στη λίμνη Κόμο βρήκα το ξενοδοχείο που είχε μείνει ο Χέμινγουεϊ. Στη Χαλκίδα αποτίω πάντα φόρο τιμής στον τάφο του Σκαρίμπα, ψηλά στο κάστρο.

Κάποτε, η αγάπη μου για τον λόρδο Βύρωνα με έφερε (εκτός από το Μεσολόγγι) στη Βασιλεία της Ελβετίας κι αργότερα στην ιταλική Ριβιέρα, στη βίλα Bianca, εκεί που είχε βρεθεί για λίγο με τον φίλο του τον Σέλεϊ και τη γυναίκα του Σέλεϊ, τη Μαίρη, εκείνη που έγραψε τον Φρανκεστάιν χάριν παιδιάς. Στον απέραντο κόλπο της Σπέτσια, αρκετά μακριά από τη Γένοβα, είχε χαθεί ο ποιητής Σέλεϊ με το μικρό ιστιοφόρο του μέσα σε μια καταιγίδα. Το πτώμα του ξεβράστηκε στην ακτή, κι εκεί, στην αμμουδιά, άναψαν οι φίλοι του νεκρική πυρά κι εκπύρωσαν το σώμα του.

Εκεί, στην ιταλική Ριβιέρα, φτάνουν οι τέσσερις ηρωίδες της αγγλίδας μυθιστοριογράφου Ελίζαμπεθ φον Άρνιμ. Παρασυρμένες από μια αγγελία στους Times του Λονδίνου αποφασίζουν να μοιραστούν τα έξοδα και να νοικιάσουν για ένα μήνα έναν μεσαιωνικό πύργο στα παράλια της Μεσογείου. *«Για τους λάτρεις της γλυσίνας και της λιακάδας...»* έγραφε η αγγελία που παρέσυρε τις τέσσερις άγνωστες μεταξύ τους γυναίκες. Η κάθε μία έχει τον λόγο της να απομακρυνθεί από την γκρίζα μητρόπολη. Η κάθε μία έχει τη δική της προσωπικότητα που έρχεται άλλοτε σε σφοδρή κι άλλοτε σε ήπια αντίστιξη με εκείνη των υπολοίπων. Όλες ωστόσο τολμούν το άλμα στο κενό και παραδίδονται στις χάρες αυτού του πρόωρου rbnb. (Και λέω πρόωρου διότι η ιστορία ξετυλίγεται έναν αιώνα πριν.)

Ελίζαμπεθ φον Άρνιμ
«Μαγεμένος Απρίλης»
εκδ. Ποταμός

Καιρό είχα να διαβάσω τέτοιο απολαυστικό ανάγνωσμα. Η συγγραφέας του, Ελίζαμπεθ φον Άρνιμ, έχει σίγουρα θητεύσει στους μεγάλους άγγλους κλασικούς, τον Ντίκενς, τον Θάκερεϊ, τον Στερν, τον Φίλντινγκ και τον Μπάτλερ. Η πένα της σκιαγραφεί με ζωντάνια τα πρόσωπα που απεικονίζονται στο έργο της (βοηθάει και η μετάφραση της Παλμύρας Ισμυρίδου). Το βρετανικό της χιούμορ, άλλοτε σαρδόνιο κι άλλοτε σαρκαστικό, προκαλεί ευφορία στον αναγνώστη, ο οποίος αδημονεί να διαβάσει παρακάτω έχοντας την αίσθηση ότι βρίσκεται κι ο ίδιος σε εκείνο τον πύργο με τις γλυσίνες κι ακούει από απόσταση τη βουή των κυμάτων στην ακτή. Είναι ένας τόπος μαγεμένος, όπου ανθίζει η αγάπη και κυριαρχεί ο έρωτας.

Μόλις τελειώνω το βιβλίο, ανοίγω τον υπολογιστή κι αρχίζω να ψάχνω για μεσαιωνικό πύργο με γλυσίνες στα παράλια της Μεσογείου κι ας μην είναι ακόμα αυτός ο Μαγεμένος Απρίλης που γράφει η φον Άρνιμ. Κάποτε θα φτάσει.

ΠΡΟΤΖΕΚΤΟΡΑΣ
Της **VILLY CALLIGA**

ΦΩΤΟ: VILLY CALLIGA

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΨΑΚΗ - ΚΩΒΑΙΟΥ

«Η λογοτεχνία στοχεύει στο κέντρο της ψυχής»

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αμοργό. Ο λόγος την μάγευε από παιδί και ξεκίνησε από νεαρή ηλικία το λογοτεχνικό της ταξίδι γράφοντας ποίηση, στίχους και πεζογραφήματα. Στίχοι της έχουν μελοποιηθεί και παρουσιαστεί σε συναυλίες, κείμενα και άρθρα της δημοσιεύονται σε περιοδικά και εφημερίδες, ποιήματά της έχουν διακριθεί σε λογοτεχνικούς διαγωνισμούς ενώ έχουν εκδοθεί τρεις ποιητικές συλλογές της. Το 2020 εκλέχθηκε πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Λογοτεχνών, μίας από τις πιο παλαιές και δραστήριες λογοτεχνικές ενώσεις της χώρας. Συζητήσαμε με την Αγγελική Ψακή - Κωβαίου με αφορμή τους 37ους Δελφικούς Αγώνες Ποίησης, που πραγματοποιήθηκαν πρόσφατα στο Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών.

Πανελλήνια Ένωση Λογοτεχνών. Μία από τις πιο παλιές λογοτεχνικές ενώσεις στην Ελλάδα, με πάνω από 500 μέλη. Θα μας πείτε πώς δημιουργήθηκε; Η ΠΕΛ δημιουργήθηκε από μια παρέα 10 φίλων ποιητών που οραματίστηκαν ένα σωματείο με μέλη του λογοτέχνες από όλη την Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1979, με πρόεδρο τον αείμνηστο Γεώργιο Δέπο, και έχει 44 χρόνια ενεργής παρουσίας στα πολιτιστικά δρώμενα της χώρας.

Μιλήστε μας για τους στόχους της ένωσης. Η ανάδειξη νέων δημιουργών είναι μέσα σε αυτούς; Βασικός στόχος μας είναι το «άνοιγμα» του σωματείου στην κοινωνία. Για την επίτευξη αυτού του στόχου κάνουμε εβδομαδιαίες διαλέξεις και παρουσιάσεις με ελεύθερη είσοδο. Βεβαίως, ο μεγάλος στόχος της ένωσης είναι η ανάδειξη νέων δημιουργών και γι' αυτό διοργανώνει τρεις ετήσιους λογοτεχνικούς διαγωνισμούς, μεταξύ των οποίων και το μαθητικό που απευθύνεται σε νέους έως 18 ετών. Μέσα από αυτούς τους διαγωνισμούς θεωρούμε ότι δίνεται η δυνατότητα στους συμμετέχοντες να δοκιμάσουν τις δυνάμεις τους στην τέχνη του λόγου και όσοι βραβεύονται να αποκτήσουν ένα διαβατήριο για τους ορίζοντες της λογοτεχνίας.

Είσαστε πρόεδρος της Ένωσης από το 2020, ενώ από το 2013 και μέχρι την εκλογή σας υπήρξατε έφορος. Ποιες είναι οι σημαντικότερες επιτυχίες της ΠΕΛ αυτά τα χρόνια; Κορυφαίο γεγονός για την ΠΕΛ είναι οι Δελφικοί Αγώνες Ποίησης που διοργανώνει επί 37 συναπτά έτη. Κάθε χρόνο, όμως, προσθέτουμε ένα λιθαράκι για να εμπλουτίσουμε αυτή τη μυσταγωγία. Φέτος, η μουσική επένδυση με το κουαρτέτο εγχόρδων Quadrivium Quartet κατά τη διάρκεια των αγώνων στο Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών και οι απαγγελίες μελών με τη συνοδεία πιάνου με τον μαέστρο Νίκο Φυλακτό, την πρώτη μέρα των αγώνων, αναβάθμισαν τη δράση και βελτίωσαν την ποιότητα. Επίσης, θεωρώ κατάκτηση της ΠΕΛ τη συμμετοχή με δικό της περίπτερο στο φεστιβάλ βιβλίου στο Ζάππειο, τα δύο τελευταία χρόνια. Σημαντικές στιγμές ήταν και τα μουσικά αφιερώματα στο 1821 και στην καταστροφή της Σμύρνης με καταξιωμένους ηθοποιούς και μουσικούς αλλά και το ότι συμμετείχαμε στη Διεθνή Έκθεση βιβλίου της Θεσσαλονίκης, το ότι συνεργαζόμαστε από το 2020 με το Ίδρυμα Πολιτισμού κάνοντας εκδηλώσεις αξιώσεων και φυσικά ότι το ΥΠΟΑ αυτά τα δύο χρόνια, συνεχόμενα, επιχορηγεί τις δράσεις μας.

Συνέδρια, συναντήσεις λογοτεχνών, εκδηλώσεις μουσικής και λόγου, πανελλήνιοι διαγωνισμοί. Θα έλεγα ότι η ΠΕΛ δραστηριοποιείται πολύ δυναμικά. Μιλήστε μας για τους συνεργάτες σας, τα άτομα με τα οποία πραγματοποιείτε από κοινού όλες τις δράσεις. Ένα τέτοιο σωματείο, κατά τεκμήριον με πνευματικούς ανθρώπους-μέλη, δεν μπορεί παρά να έχει ιδιαίτερη αντίληψη στο θέμα της συνεργασίας. Καλλιεργεί το πνεύμα της συμμετοχής όλων των μελών. Βεβαίως, δεν μπορεί να αποφευχθεί η ανάγκη κάποιοι να αναλάβουν περισσότερες ευθύνες αλλά στόχος μας είναι να δώσουμε ένα μήνυμα ενότητας και συνεργασίας προς την κοινωνία.

Η Έμιλυ Ντίκινσον έλεγε ότι η δουλειά των ποιητών δεν είναι να εκδίδουν βιβλία γιατί το να είσαι ποιητής είναι το παν, το να αναγνωρίζεσαι ως ποιητής είναι το τίποτα. Κάνοντας μια βόλτα στα ελληνικά βιβλιοπωλεία και βλέποντας αυτή την πληθώρα εκδόσεων θα λέγατε ότι συμβαδίζει η ποσότητα με την ποιότητα; Δεν μπορεί η ποσότητα να συμβαδίζει με την ποιότητα, το «πολύ» έχει πάντα μέσα του το στοιχείο της αστοχίας. Όσο αφορά τον ποιητικό στίχο, από μόνος του προϋποθέτει εκλεπτυσμό. Βεβαίως υπάρχουν ελάχιστες φωτεινές εξαιρέσεις οι οποίες παραδίδουν τη σκυτάλη στις γενεές, αλλά θεωρώ πως ξεφεύγουν από τα απλά χαρακτηριστικά του λογοτέχνη και ανάγονται στους σοφούς.

Ως «κλασικά» έργα χαρακτηρίζουμε αυτά που παραμένουν άφθαρτα στον χρόνο. Που συγκινούν το κοινό, ανεξάρτητα από το πότε δημιουργήθηκαν. Ποιες προϋποθέσεις, κατά την άποψή σας, πρέπει να πληροί ένα λογοτεχνικό έργο για να χαρακτηριστεί ως «κλασικό»; Για να καταφέρει ένα έργο να περάσει αλώβητο στη διάρκεια του χρόνου οι προϋποθέσεις είναι πολλές. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η λογοτεχνική του αρτιότητα και για να γίνει αυτό πρέπει η γλώσσα να μην είναι μόνο μέσον επικοινωνίας αλλά φορέας ηθικών αξιών, όταν μάλιστα πρόκειται για την ελληνική γλώσσα που μιλιέται επί δυόμισι χιλιάδες χρόνια. Άρα δεν μένει ως κλασικό εάν η γλώσσα δεν είναι δημιούργημα υψηλής τέχνης κι αν οι ιδέες που προβάλλονται δεν έχουν τη δύναμη να διεγείρουν ψυχές και να περάσουν μηνύματα στον αναγνώστη, ανεξάρτητα από την εποχή που αυτό διαβάζεται.

Τι θα λέγατε σε κάποιον που θα ήθελε να ασχοληθεί με τη λογοτεχνία ως συγγραφέας ή ποιητής; Πιστεύω πως το κατεξοχήν λογοτεχνικό έργο στοχεύει στο κέντρο της ψυχής και της νόησης του ανθρώπου, το οποίο πρέπει να περιέχει το στοιχείο του ήθους και της ηθικής. Επομένως, η πρώτη επιδίωξή του πρέπει να είναι το βέλτιστο με στόχο το Άριστον.

Και τι θα θέλατε για την Πανελλήνια Ένωση Λογοτεχνών, στο μέλλον; Να καταφέρει να γράφει τη δική της ιστορία στο χώρο, να διασώζει και να διαδίδει πολιτισμό πάντοτε με αξιοπρέπεια και εντιμότητα!

Δείτε το έργο της Πανελλήνιας Ένωσης Λογοτεχνών στο pelogotechnon.gr

ΛΙΛΑ ΚΟΝΟΜΑΡΑ
Παιχνίδι με τον χρόνο

Η συγγραφέας Ηρώ Σκάρου συνομιλεί με την Λίλα Κονομάρα με αφορμή το βιβλίο της «Ο μπόγος» (εκδ. Καστανιώτη)

Εναν μπόγο άνοιξα και από μέσα του ξεπήδησε ένας ολόκληρος αιώνας ελληνικής ιστορίας. Ανάμεσα σε πολέμους, εμφύλιους, δικτατορίες και οικονομικές κρίσεις είδα ακόμα να ξετυλίγονται οι προσωπικές ιστορίες των κατοίκων μιας μικρής πόλης. Συμφορές, θαύματα, γέλια και δράματα απαντώνται σε διαδρομές που διασταυρώνονται γύρω από ένανάντραχωρίς ταυτότητα. Έναν ξένο πάνω στον οποίο όλοι οι άλλοι ήρωες –αγέραστοι μέσα στα χρόνια– προβάλουν ο καθένας τους δικούς του φόβους αλλά και πόθους.

Πέρα από το παραπάνω λογοτεχνικό τέχνασμα και τη δύναμη της ίδιας της αφήγησης, με τις επιτυχημένες εναλλαγές στο ύφος και τη γλώσσα, αυτό που με εντυπωσίασε στο μυθιστόρημα της Λίλας Κονομάρα ήταν η συνύπαρξη της πολιτικής ιστορίας με τη λαϊκή παράδοση και του ρασιοναλισμού με το παράδοξο. Πρόκειται για ένα από αυτά τα βιβλία που αφού τα διαβάσει κανείς αισθάνεται την ανάγκη να τα συζητήσει με κάποιον. Χαίρομαι ιδιαίτερα που μπόρεσα να το κάνω με την ίδια τη συγγραφέα και να μάθω παράλληλα λίγα περισσότερα για εκείνην.

Ποια ήταν η αφορμή για να γραφτεί αυτό το βιβλίο;
Λίγα μόλις χιλιόμετρα έξω από το Άργος, τον τόπο καταγωγής μου, βρίσκεται ένας βάλτος. Δεκάδες φιδογυριστά μονοπάτια περιτριγυρισμένα από νερό και κρυμμένα κάτω από πανύψηλα δέντρα. Εκεί μέσα νιώθεις ότι μπορεί να χαθείς, όλα μοιάζουν ίδια κάτω από το μονότονο βουητό των εντόμων, τα κοάσματα των βατράχων και την αποπνικτική ζέστη. Κι όμως η θάλασσα απέχει ελάχιστα, ανάλογα με το πώς φυσάει, μπορεί και να τη μυρίσεις σαν μια ανοιχτή υπόσχεση. Η τοποθεσία αυτή, μαγική και ασφυκτική ταυτόχρονα, συνοψίζει ίσως τα παιδικά μου χρόνια εκεί. Τη δύναμη των στοιχείων της φύσης που τρύπωνε στη λαλιά, στα παραμύθια, στις δοξασίες των ανθρώπων απ' τη μία, και από την άλλη, τον περίκλειστο κόσμο της επαρχίας όπου πόθοι και όνειρα καταπνίγονταν συχνά από το φόβο του πανταχού παρόντος βλέμματος των άλλων. Ο καιρός περνούσε, τσολιαδάκια, αμαλίες κι αγγελάκια παρήλαυναν κάθε χρόνο στις γιορτές, η ιστορία διέσχιζε τις ζωές των ανθρώπων συνήθως σαν μακρινός απόηχος, οι αλλαγές σπάνιες. Το έναυσμα του βιβλίου αυτού ήταν ο βάλτος ένα καλοκαιριάτικο απομεσήμερο.

Υπάρχουν θέματα που σας απασχολούν και τα βλέπετε να επανέρχονται συχνά σε αυτά που γράφετε;
Ένα θέμα που επανέρχεται στα βιβλία μου είναι οι πολλαπλές αναγνώσεις προσώπων και γεγονότων. Γι' αυτό και συχνά, ο αφηγητής δεν είναι ένας, αλλά πολλοί, και οι ερμηνείες που δίνονται παραμένουν αμφίσημες. Η πολυπρισματικότητα αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι η σημερινή πραγματικότητα χαρακτηρίζεται από έναν όλο και μεγαλύτερο κατακερματισμό, η απομάκρυνση από τη φύση και η ανάπτυξη των αστικών κοινωνιών ενέτεινε την έλλειψη συνοχής, γεννώντας μέσα μας ένα αίσθημα αποξένωσης. Ένα άλλο θέμα που με απασχολεί επίσης είναι ο χρόνος. Όχι μόνον οι συζεύξεις παρόντος και παρελθόντος, αλλά και η κυκλική επανεμφάνιση πολλών γεγονότων. Είναι λες και η ιστορία σβήνεται και ξαναγράφεται στο ίδιο χαρτί και δεν συγκρατούμε από τα περασμένα παρά ένα αχνό αποτύπωμα. Το στοιχείο του φανταστικού, παρόν σε πολλά βιβλία μου όπως και στον «Μπόγο», επιτρέπει ένα εξαιρετικό παιχνίδι με τον χρόνο καταργώντας τα όρια ανάμεσα σε παρόν, παρελθόν και μέλλον. Η μετατόπιση αυτή των ορίων ανατρέπει τις βεβαιότητες επιχειρώντας να αναδείξει ψυχικές πραγματικότητες, όλα όσα δηλαδή διαφεύγουν μιας καθαρά ρεαλιστικής και ορθολογικής προσέγγισης και αναπτύσσονται στις παρυφές των γεγονότων.Τέλος, στα βιβλία μου υπάρχει ένας διαρκής στοχασμός πάνω στα όρια της γλώσσας και στις πραγματικότητες που φτιάχνει το ίδιο το κείμενο συχνά ερήμην του συγγραφέα.

Παρότι το μυθιστόρημα δεν είναι ιστορικό, η πλοκή διατρέχει όλο τον 20ό αιώνα και ο αναγνώστης παρακολουθεί, μέσω των ηρώων, την πορεία της χώρας από το 1911 μέχρι το 2018 και τις αλλαγές που υπέστη

η Ελλάδα σε γεωπολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο. Ποιο από αυτά τα γεγονότα που μελετήσατε θεωρείτε ότι θα μπορούσε να είχε διαφορετικό χειρισμό και επομένως διαφορετική εξέλιξη για την πορεία της χώρας μας; Πώς θα ήταν η Ελλάδα σήμερα αν είχε ξεπεράσει το θέμα του εθνικού διχασμού; Αν δεν είχε χρεοκοπήσει τόσες φορές; Αν συνεχιζόταν η βιομηχανική ανάπτυξη που σημειώθηκε τη δεκαετία του '70; Θα ήταν δυνατόν να αναπτύξει μια άλλη σχέση με τις ξένες δυνάμεις; Ποια θα ήταν η πορεία της παιδείας και των ελληνικών γραμμάτων αν δεν είχαν τόσο ταλανιστεί από το γλωσσικό ζήτημα; Δεν είμαι ιστορικός, ξέρω μόνο ότι τα ερωτήματα είναι πολλά και μάλλον αναπάντητα. Έγινε κάθε φορά αυτό που επέτρεψαν οι πάσης φύσεως συγκυρίες.

Ο Μανόλης, ένας άνθρωπος χωρίς μνήμη και παρελθόν, αποτελεί έναν άξονα γύρω από τον οποίο περιστρέφονται όλοι οι υπόλοιποι κάτοικοι της πόλης. Μου έφερε στον νου τον ήρωα από το διήγημα του Μάρκες «Ένας πολύ γέρος κύριος με κάτι τεράστια φτερά». Εκεί, η σοφή γειτόνισσα λέει πως οι άγγελοι στους καιρούς μας είναι οι επιζήσαντες φυγάδες κάποιας ουράνιας συνωμοσίας και οι υπόλοιποι κάτοικοι κάποια στιγμή καταλαβαίνουν πως ο απρόσκλητος επισκέπτης είναι ένας κατακλυσμός σε ανάπαυση. Ο δικός σας ήρωας, με χαρακτηριστικά αγγέλου αλλά και δαίμονα, τι αντιπροσωπεύει; Είναι ο Θεός και ο διάβολος γύρω μας και μέσα μας; Ο Μανόλης είναι ένας ήρωας που παρουσιάζεται με πολλά και διαφορετικά προσωπεία στο μυθιστόρημα, παραμένοντας ρευστός και αινιγματικός ως το τέλος. Εν πρώτοις, θα μπορούσε να είναι ο Έλληνας με τα καλά του και τα κακά του, ένας «τίμιος λωποδύτης» σαν τον Καραγκιόζη, όπως τον χαρακτηρίζει ένα μικρό παιδί, που τρυπώνει παντού, εκμεταλλεύεται καταστάσεις προκειμένου να επιβιώσει, ικανός για τα πιο σπουδαία, αλλά και για τα χειρότερα. Στη διάρκεια της παραμονής του στην πόλη, θα αναπτυχθούν διάφορες εικασίες γύρω από το άτομό του: κατατρεγμένος πρόσφυγας, ληστής, φονιάς, άγγελος που σώζει ζωές ή ένας πολύ βολικός αποδιοπομπαίος τράγος; Στο πρόσωπό του ο καθένας βλέπει αυτό που θα ήθελε να δει, ο Μανόλης παραμένει εσαεί ο «Άλλος», συμπυκνώνοντας το παράδοξο και το ακατανόητο της ανθρώπινης ύπαρξης, το κομμάτι εκείνο που παραμένει για πάντα άγνωστο και που ο καθένας μας συμπληρώνει ανάλογα με τους φόβους και τις προσδοκίες του. Ταυτόχρονα, ο ήρωας αυτός ενδύεται την ταυτότητα του δημιουργού, αγιογραφεί, απεικονίζει την πόλη, ενσαρκώνει την αέναη επιθυμία του ανθρώπου να υπερβεί την ανθρώπινη υπόστασή του και, σαν άλλος Προμηθέας, να γίνει Θεός.

Οι δεκαετίες περνούν, αλλά οι ήρωες δεν γερνούν. Οι ρόλοι τους αλλάζουν ανά εποχή ή δρουν πάντα σύμφωνα με την προσωπικότητά τους; Οι ήρωες δεν γερνούν παρότι η πλοκή απλώνεται σ' όλη τη διάρκεια του 20ού αιώνα. Ο άνθρωπος είναι αμνήμων. Το δείχνει και η πορεία του. Ξαναπερνάει από τις ίδιες ατραπούς και όλα γίνονται σαν να 'ταν η πρώτη φορά. Ούτε και η φύση των ανθρώπων αλλάζει. Οι ήρωες του «Μπόγου» λειτουργούν αρχετυπικά, θα μπορούσαν να ζουν στις αρχές μα και στα τέλη του αιώνα, αφού οι άνθρωποι διακατέχονται πάντα από τους ίδιους φόβους και τα ίδια όνειρα.

Ποιος είναι ο ρόλος του τυχαίου στη ζωή των ηρώων σας; Όπως αναφέρεται στο μυθιστόρημα, «η τύχη είναι ο βασιλιάς του κόσμου», ρήση που με βρίσκει απόλυτα σύμφωνη. Ο τρόπος βέβαια που λειτουργεί το τυχαίο σχετίζεται μάλλον με την έννοια του «καιρού» όπως αυτή απαντάται στην αρχαία ελληνική σκέψη, της κατάλληλης δηλαδή στιγμής, της προαπαιτούμενης συγκυρίας προκειμένου να προκύψουν κάποια γεγονότα ή να διαμορφωθεί μια νέα πραγματικότητα.

Πέρα από τη συγγραφή ασχολείστε και με τη μετάφραση. Πόσο συγγραφέας αισθάνεστε, όταν μεταφράζετε; Ποτέ δεν μπορείς να αποποιηθείς εντελώς το προσωπικό γλωσσικό σου αποτύπωμα. Ωστόσο, όταν μεταφράζεις, υπηρετείς το κείμενο κάποιου άλλου, οφείλεις να αφουγκραστείς και να σεβαστείς τον ρυθμό καιτις ιδιαιτερότητές του.

Με αφορμή τη βράβευση της Annie Ernaux με το Νόμπελ Λογοτεχνίας 2022, εκφράστηκαν στο ελληνικό διαδίκτυο αντικρουόμενες απόψεις σχετικά με τη λογοτεχνική αξία των έργων της συγγραφέως και τα κριτήρια με τα οποία η Σουηδική Ακαδημία κάνει τις επιλογές της. Ποια είναι η δική σας άποψη; Η επιλογή της ΣουηδικήςΑκαδημίας αποτυπώνει κατά τη γνώμη μου το κλίμα της εποχής που χαρακτηρίζεται από μια άνθηση της μυθιστορηματικής αυτοβιογραφίας και του «πολιτικά ορθού». Ίσως αναζητούμε όλο και πιο μεγάλες δόσεις πραγματικότητας όσο το παρόν γίνεται όλο και πιο ρευστό και η αδυναμία μας να το διαχειριστούμε πιο έντονη. Ίσως πίσω από το ηδονοθηρικό βλέμμα που ρίχνουμε στις ζωές των άλλων να ψάχνουμε τη βαθύτερη αιτία των πράξεών μας, μια εξήγηση στο ανεξήγητο της δυστοπικής πραγματικότητας που βιώνουμε. Σ' αυτό το γενικευμένο αίσθημα δυσφορίας, μερίδες ανθρώπων που ως τώρα δεν είχαν φωνή διεκδικούν το δικό τους μερίδιο στην ύπαρξη, ζητήματα που ως τώρα θεωρούνταν ταμπού βγαίνουν στο φως. Σε μια κοινωνία εν πολλοίς απολιτική, ίσως αυτός είναι ένας τρόπος αντίδρασης και, με αυτή την έννοια, είναι απόλυτα θεμιτός. Συνιστά όμως αυτό λογοτεχνία; Μπορεί ναι, μπορεί και όχι.
Αντίθετα πάντως με τη θεωρία του Μπαρτ περί «θανάτου του συγγραφέα» και πλήρους αποσύνδεσης του έργου από τα βιώματα του δημιουργού, σήμερα παρατηρείται μια τάση να προκρίνονται έργα όχι με γνώμονα τη λογοτεχνική τους αξία αλλά την ταυτότητα του συγγραφέα. Το «πολιτικά ορθό» ενέχει τον κίνδυνο να μετατραπεί σε καθεστώς επιβολής ωσότου έρθουν τα πράγματα σε ισορροπία.

Ένα άλλο θέμα που απασχόλησε την ιντερνετική κοινότητα το καλοκαίρι που μας πέρασε ήταν η παρουσία (ή πιο σωστά απουσία) της ελληνικής λογοτεχνίας στο εξωτερικό. Τι φταίει τελικά; Η ποιότητα των παραγομένων έργων ή η πολιτική βιβλίου; Η σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία παρουσιάζει αξιοσημείωτη άνθηση τόσο ως προς τα είδη όσο και ως προς τη θεματολογία. Δυστυχώς παραμένει εν πολλοίς άγνωστη σε Έλληνες και ξένους, στους μεν γιατί εμμένουν σε εικόνες του παρελθόντος, στους δε γιατί την εγκλωβίζουν σε στερεότυπα. Η έλλειψη μακροχρόνιας πολιτικής βιβλίου έχει μεγάλο μερίδιο ευθύνης. A

Ο άνθρωπος είναι αμνήμων. Το δείχνει και η πορεία του. Ξαναπερνάει από τις ίδιες ατραπούς και όλα γίνονται σαν να 'ταν η πρώτη φορά.

ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΟ 63ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ρωτάς, απαντώ

Αν προγραμματίζεις άνοδο στον βορρά, ορίστε ένας οδηγός για το μεγάλο εθνικό και διεθνές ραντεβού εικόνων που θα πλημμυρίσουν ως και τον Θερμαϊκό!

Δώσε μου τις σωστές χρονικές συντεταγμένες, για να μην ανέβω άκυρα. Από την Πέμπτη 3 Νοεμβρίου έως την Κυριακή 13 Νοεμβρίου, όπως θα έλεγε και η Κατερίνα Γώγου (αιωνία της), πάνω και κάτω στο Λιμάνι και τα πέριξ του, πάνω και κάτω...

Δώσε μου και το σωστό τοπογραφικό, για να μη χαθώ. Στους φυσικούς του χώρους, αλλά και online.Ήτοι, στις γνώριμες αίθουσες Ολύμπιον και Παύλος Ζάννας, στις αίθουσες του Λιμανιού (Φρίντα Λιάππα, Τώνια Μαρκετάκη, Τζον Κασσαβέτης, Σταύρος Τορνές), καθώς και στον κινηματογράφο Μακεδονικόν. Παράλληλα, μπορείς να δεις και 93 ταινίες από το σπίτι, μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας *online.filmfestival.gr*, σε περίπτωση που χάσεις το τρένο ή το αεροπλάνο και ξεμείνεις στην Αθήνα.

Γνωρίζεις το συνολικό νούμερο ταινιών; Εννοείται, γι' αυτό κάνε οφθαλμολογικό ρεκτιφιέ και τσέκαρε τη μυωπία σου: Θα προβληθούν 199 μεγάλου μήκους και 68 μικρού μήκους ταινίες. Άντε να σε δω.

Ωραία αφίσα η φετινή... Σπαρταριστή, αναβράζουσα, κομιξάδικη και με ολίγη από streetart. Την υπογράφει ο εικαστικός και visualartist **Δημήτρης Τριμίντζιος**.

Και το βιντεάκι-πρόμο σκίζει! Σουξεδάρα! Το δημιούργησε η βραβευμένη στις Κάννες σκηνοθέτρια **Εύη Καλογηροπούλου**. Θυμάσαι τους πρόσφατους διθύραμβους του ελληνικού και του ξένου Τύπου για τον «Θρόνο του Ξέρξη», με πρωταγωνιστή τον Μαζωνάκη αλλιώς, ε; Βέβαια εδώ δεν τραγουδάει ο Μαζώ, αλλά η **Kid Moxie** που διασκευάζει το κλασικό Σαλόνικα άνθεμ «Λαδάδικα» σε ένα βιντεοκλίπ όπου πρωταγωνιστούν οι Θέμις Μπαζάκα, Τόνια Σωτηροπούλου, Βαλέρια Χραμπάνη, Πέγκυ Θεοδωρογιάννη και Κατερίνα Nwanze.

Λένε πως θα έρθει και ο Σπίλμπεργκ, ισχύει; Η ταινία του ναι, αυτός δύσκολο. Η αυλαία θα ανοίξει την Πέμπτη 3 Νοεμβρίου 2022 με το *The Fabelmans*, φιλμμε το οποίο ο **Σπίλμπεργκ** κέρδισε το Βραβείο Κοινού στο Φεστιβάλ του Τορόντο και ήδη έβαλε πλώρη για τα Όσκαρ. Του χρόνου, βέβαια, μπορεί, ποτέ μη λες ποτέ.

Τι έχουμε εδώ; Στο *The Fabelmans* πρωταγωνιστεί ο Γκάμπριελ Λα Μπελ, η τέσσερις φορές υποψήφια για Όσκαρ Μισέλ Γουίλιαμς στον ρόλο της καλλιτέχνιδας μητέρας του, Μίτσι, ο Πολ Ντέινο στον ρόλο του επιτυχημένου επιστήμονα πατέρα, Μπερτ, ο Σεθ Ρόγκεν στον ρόλο του Μπένι Λόουερι, του καλύτερου φίλου του Μπερτ και αποκαλούμενο θείο των μικρών Φέιμπελμαν, και ο υποψήφιος για Όσκαρ Τζαντ Χερς στον ρόλο του θείου της Μίτσι, Μπόρις. Ο μεγάλος Στίβεν έχει διπλό ρόλο, σκηνοθέτη και σεναριογράφου, και έγραψε το σενάριο μαζί με τον υποψήφιο για Όσκαρ Σεναρίου και κάτοχο Πούλιτζερ, θεατρικό συγγραφέα Τόνι Κούσνερ, ενώ τη μουσική έχει γράψει ο πέντε φορές κάτοχος Όσκαρ Τζον Γουίλιαμς.

Ξέρεις και την ταινία λήξης; Η αυλαία θα πέσει την Κυριακή 13 Νοεμβρίου 2022 με την προβολή της ταινίας *«Κορσές» (Corsage)* της **Μαρί Κρόιτσερ**, που κέρδισε το βραβείο Καλύτερης Ταινίας στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου του Λονδίνου. Το φιλμ προσεγγίζει με διαφορετικό τρόπο την αυτοκράτειρα Σίσσυ και ρίχνει μια φεμινιστική ματιά στους κοινωνικούς περιορισμούς που καλείται να αντιμετωπίσει μία γυναίκα σε θέση εξουσίας, χτίζοντας παράλληλα το ευαίσθητο και μελαγχολικό πορτρέτο της. Δράμα εποχής, απόλυτα σύγχρονο και αντισυμβατικό, μακριά από κλισέ και στερεότυπα, όπου πρωταγωνιστεί η **Βίκι Κριπς** που, επίσης, κέρδισε βραβείο ερμηνείας στο πρόσφατο Φεστιβάλ Κινηματογράφου των Καννών.

Κάτι ακούω όμως πως θα σκάσει μύτη και η Σαρλότ Γκεϊνσμπούργκ. Αυτή ναι. Μπορεί να τη δεις και στη Διάβαση να τρώει σουτζουκάκια ή να παίρνει πρωινό με καφέ και μπουγάτσα στο Estrella. Το φεστιβάλ υποδέχεται την πολυσύνθετη, θεάρα, λαμπερή ηθοποιό, ελεγκάντ τραγουδίστρια-fashionicon και ένα κάρο ακόμα υπερθετικές ιδιότητες, η οποία θα παρουσιάσει τη νέα της ταινία *«Νυχτερινοί επισκέπτες»* του **Μικαέλ Ερς**.

Για πρόδωσε κι άλλα... Μια απρόσμενα νοσταλγική και βαθιά συγκινητική ματιά σε μια αγαπημένη, αναλογική εποχή, όπου το ραδιόφωνο και το σινεμά παίζουν τον δικό τους πρωταγωνιστικό ρόλο, αφού η ταινία εκτυλίσσεται τη βραδιά των εκλογών του 1981. Εν μέσω των εορτασμών στους δρόμους και ενός αέρα αλλαγής και ελπίδας σε όλο το Παρίσι, η Σαρλότ ερμηνεύει την Ελιζαμπέτ, ο γάμος της οποίας μόλις έχει τελειώσει και τώρα πρέπει να βρει μια δουλειά για να στηρίξει τον εαυτό της και τα δύο παιδιά της, που είναι στην εφηβεία. Βρίσκει μια θέση στην αγαπημένη της βραδινή ραδιοφωνική εκπομπή όπου συναντά μια μοναχική κοπέλα, την Ταλούλα, την οποία καλεί στο σπίτι της. Μαζί τους το κορίτσι θα νιώσει τη ζεστασιά μιας οικογένειας για πρώτη φορά. Αν και κάποια στιγμή η Ταλούλα εξαφανίζεται, το ελεύθερο πνεύμα της έχει μια βαθιά επίδραση στην οικογένεια.

Έταξαν όμως πως θα έρθει και ένας πολυαγαπημένος φίλος από τα παλιά. Ναι, γιατί ο **Φατίχ Ακίν** ποτέ δεν ξεχνά πόσο τον αγαπά αυτή η πόλη, οπότε μας το ανταποδίδει παρουσιάζοντας την καινούργια του ταινία, *«Το χρυσάφι του Ρήνου»*. Κι αν είμαστε εμείς τυχεροί και αυτός σε διάθεση, μπορεί να μας παίξει κι ένα ντιτζέι σετ, όπως έκανε την τελευταία φορά που ήρθε στα μέρη μας και το γλέντι κράτησε μέχρι το ξημέρωμα.

Τέλεια, θεωρητικά η Θεσσαλονίκη θα έχει ομίχλη, όπως πάντα, αλλά τι κρίμα που θα λείπει ο Αγγελόπουλος. Μην παίρνεις όρκο για τον καιρό, γιατί ο Νοέμβριος επάνω έχει ακόμα ήλιο. Όσο για τον Τεό, θα είναι ωσεί παρόν. Η *«Αναπαράσταση»* είναι η κεντρική ιδέα του Φεστιβάλ και με αφορμή τη συμπλήρωση δέκα ετών από τον θάνατό του, το 63ο ετοίμασε ένα καινοτόμο και πρωτοποριακό αφιέρωμα στον άνθρωπο που σημάδεψε το ελληνικό σινεμά, και έκανε παν-διάσημη την πηχτή και ακριβή ομίχλη μας στην υφήλιο. Πιο συγκεκριμένα, το μεγάλο αφιέρωμα του Φεστιβάλ περιλαμβάνει: την έκθεση με τίτλο *«Αναπαράσταση (Anaparastasi): Reconstruction, Reenactment, Reconstitution»*, με πρωτότυπα έργα 12 εικαστικών καλλιτεχνών· την έκθεση φωτογραφίας του **Νίκου Νικολόπουλου**, φωτογράφου πλατό στο ανολοκλήρωτο κύκνειο άσμα του

A Human Position

Metronom

Lord of the Flies

Broadway

Θεόδωρου Αγγελόπουλου «Η άλλη θάλασσα», με τίτλο *«Η "Θάλασσα" στο Λιμάνι»*· την ειδική δίγλωσση έκδοση του *Φεστιβάλ Αγγελόπουλος για πάντα*, που επικεντρώνεται στη μυσταγωγική δύναμη των εικόνων που έπλαθε το σινεμά του Αγγελόπουλου και την ειδική προβολή του ντοκιμαντέρ *«Θόδωρος Αγγελόπουλος - Νίκος Παναγιωτόπουλος: Ο καθένας και η μουσική του»*, των **Αντώνη Κόκκινου** και **Γιάννη Σολδάτου**.

Αυτή η ενότητα «Ποιος παίζει; / Time to Act» τι φάση είναι; Αυτή θα πάει επίσης καλά, αφού το κόνσεπτ θα ρίξει φως στις πολύπλευρες διαστάσεις της τέχνης και της δουλειάς των ηθοποιών. Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου αφιερώματος, το φεστιβάλ διοργανώνει μια σειρά από συναρπαστικά masterclasses, με τη φημισμένη βρετανή casting director **Ντέμπι ΜακΓουίλιαμς**, που έχει εργαστεί σε 14 ταινίες του Τζέιμς Μποντ, να αναλύει το παρόν και το μέλλον του κάστινγκ, παρέα με την ανιψιά και συνεργάτιδά της Τζεμάιμα ΜακΓουίλιαμς. Ο διάσημος γάλλος ατζέντης **Λοράν Γκρεγκουάρ**, που αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για την επιτυχημένη σειρά *«Call My Agent»*, μας αποκαλύπτει τις αθέατες πτυχές της δουλειάς του, η **Θέμις Μπαζάκα** (Αρειανάρα!), από τις πιο εμβληματικές ηθοποιούς στην ιστορία του ελληνικού σινεμά, θα παρουσιάσει επιλεγμένες σκηνές από τη φιλμογραφία της, τις οποίες και θα αναλύσει από τη σκοπιά του ηθοποιού, ενώ οι καταξιωμένοι έλληνες castingdirectors, **Σοφία Δημοπούλου** και **Μάκης Γαζής** θα μοιράσουν χρήσιμες συμβουλές στους νέους και νέες ηθοποιούς για τη διαδικασία της οντισιόν.

Χαμός! Και για τα Αφιερώματα τι ξέρουμε;
Κρατήσου! Το 63ο γίνεται το πρώτο κινηματογραφικό φεστιβάλ που φιλοξενεί αφιέρωμα στον κινηματογράφο των αυτοχθόνων, φέρνοντας στο φως πολιτισμούς που αξίζει να γνωρίσουμε. Μέτρα: Θα παρουσιαστεί η φιλμογραφία του Βρετανού, με ελληνικές ρίζες, **Πίτερ Στρίκλαντ**, από τους πιο ρηξικέλευθους σκηνοθέτες της τελευταίας δεκαπενταετίας, ο οποίος και θα παρευρεθεί. Ακόμα: αφιέρωμα στο έργο των πειραματικών δημιουργών **Πέτερ Τσερκάσκι** και **Ιβ Χέλερ**, όπως και μια ρετροσπεκτίβα στο έργο του πρωτοπόρου σκηνοθέτη και θρύλου του γιουγκοσλαβικού σινεμά **Αλεξάνταρ Πέτροβιτς**. Τέλος, θα τιμηθεί ο σπουδαιότερος θεατράνθρωπος του 20ού αιώνα, ο **Πίτερ Μπρουκ**, μέσα από ένα spotlight που επικεντρώνεται στο κινηματογραφικό του έργο.

Με τα ελληνικά φιλμ, τι γίνεται; 28 μεγάλου μήκους και 19 μικρού μήκους ελληνικές ταινίες ελπίζω να κορέσουν το πατριωτικό σου ενδιφέρον. Αναλυτικά θα δεις: 15 ταινίες σε πρώτη προβολή, στην *«Επίσημη πρώτη»* και στο *«Ξεπερνώντας τα σύνορα»*, ένα sideprojects, ώστε να υπάρχει σωστή ταξινόμηση. Τρεις ακόμα ταινίες που έχουν ήδη κάνει πρεμιέρα στην ενότητα *«Μια δεύτερη ματιά»*, ένα ξεχωριστό ντοκιμαντέρ στο πλαίσιο του αφιερώματος στον Θόδωρο Αγγελόπουλο, μια ειδική προβολή στο πλαίσιο της βράβευσης της Finos Film με τιμητικό Χρυσό Αλέξανδρο, και ειδική προβολή της νέας ταινίας του **Πάνου Χ. Κούτρα**, το *Dodo*, που έκανε πρεμιέρα στις Κάννες. Το *Spotlight* ρίχνει το φως του στη **Μαρία Πλυτά**, μια αληθινή πρωτοπόρο του ελληνικού σινεμά, και στη σκηνοθέτρια, θεωρητικό του σινεμά, πεζογράφο και μεταφράστρια **Μαρία Γαβαλά**. Τέλος, οι βραβευμένες μικρού μήκους ταινίες από το *45ο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας* θα παιχθούν για όσους δεν κατάφεραν να τις χαρούν στη Δράμα τον περασμένο Σεπτέμβρη.

Καλά, μιλάμε αν δω και την Κλέλια Ανδρεολάτου του «Μαέστρο» Παπακαλιάτη να περπατά στην Τσιμισκή, να ξέρεις, θα δακρύσω. Πάρε χαρτομάντηλα, γιατί ναι, στη δράση *Meet the Future*, με τους νέους έλληνες ηθοποιούς, θα παραβρεθεί κι αυτή, και μεταξύ μας, πολύ θα ήθελα μια ψηφοφορία-κόντρα με το δίλημμα: Ανδρεολάτου ή Σαρλότ Γκεϊνσμπούργκ, ποια είναι η πιο σέξι; Στο Meet the Future θα παρουσιαστούν επτά ανερχόμενοι ηθοποιοί από την Ελλάδα, με την πρωτοβουλία *Agora ShortFilmLab*, σε συνεργασία με τα φεστιβάλ του Κλερμόν-Φεράν και της Δράμας και τη δράση *Thessaloniki Locarno Industry Academy.*

Εντάξει ως εδώ, μπαίνω στο κλίμα, προχώρα τώρα και στο ξένο πρόγραμμα. Ούτε ένα, ούτε δυο, ούτε τρία, αλλά τέσσερα διεθνή διαγωνιστικά τμήματα διαθέτει το ξένο πρόγραμμα, τα οποία συνοδεύονται και από σημαντικά χρηματικά βραβεία. Συνολικά 11 ταινίες συμμετέχουν στο *Διεθνές Διαγωνιστικό*, ανάμεσά τους και δύο ελληνικές, ενώ στο διαγωνιστικό τμήμα Γνωρίστε τους Γείτονες, θα δούμε 10 ταινίες (κι εδώ ανάμεσά τους θα παίξουν άλλες δύο ελληνικές). Στο διαγωνιστικό τμήμα *Film Forward*, ετοιμάσου για άλλες 11 ταινίες, ενώ στο *Immersive/VR* θα φιλοξενηθούν άλλες 8 ταινίες που θα προβληθούν στο Glass House, πρώτος όροφος του πρώην Βρεφονηπιακού Σταθμού, στο Λιμάνι.

Ωραία με πας, αλλά, ξέρεις, ένας λόγος που ανεβαίνω στη Θεσσαλονίκη πάντα είναι και οι Ανοιχτοί Ορίζοντες. Πολύς λαός τους αναμένει, ααα, δυναμικό και πρωτοποριακό σινεμά θες, πουλάκι μου, οπότε καλό βόλι. Στους *Ανοιχτούς Ορίζοντες*, στην ενότητα *AnotherTake*, θα παρουσιαστούν οι καλύτερες βαλκανικές ταινίες. *Στις Ειδικές Προβολές*, θα συναντήσεις τους δημιουργούς και, αν είσαι νυχτοπούλι, σκάσε μύτη στα μεταμεσονύχτια ραντεβού της ζώνης *Round Midnight*. Last but not least: ένεκα που το 63ο θέλει να αφουγκράζεται τις φωνές των νέων, τσέκαρε το μέλλον του σινεμά μέσα από το τμήμα *Next Gen* με νεοσσούς.

Και ο Γιώργος Καπουτζίδης έκανε ανάρτηση πως θα ανεβεί στη Θεσσαλονίκη.
Έρχεται γιατί είναι ο φετινός ambassador του νεοσύστατου τμήματος *Agora Series*, αφού θέλοντας να πιάσει τον παλμό της εποχής, η Αγορά του 63ου ΦΚΘ φέρνει σε επαφή τους διεθνείς επαγγελματίες του χώρου με την ελληνική κινηματογραφική κοινότητα και ο Γιώργος θα είναι ο μεσάζων.

Από ταινία σε ταινία, αν μεσολαβεί πολλή ώρα αναμονής, τι να κάνω; Να πιεις έναν καφέ στο Kitchen Bar, να πεταχτείς απέναντι στα διάσημα μπακαλιαράκια του Αρίστου ή να αράξεις και να ακούσεις τα ειδικά podcast που ετοιμάστηκαν ειδικά για σένα και ζητούν την ψήφο σου. Ήτοι, δέκα ελληνόφωνα και αγγλόφωνα podcasts συμμετέχουν στο διαγωνιστικό τμήμα *Podcast* του Φεστιβάλ, ενώ άλλα δέκα podcasts συμμετέχουν εκτός συναγωνισμού. Για πρώτη φορά το κοινό θα έχει την ευκαιρία να ακούσει τα podcasts του διαγωνιστικού τμήματος στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο του Podcast Room, στο Λιμάνι, με δωρεάν είσοδο.

Κάτι άλλο που πρέπει να γνωρίζω; Φέτος, για πρώτη φορά καθιερώνεται το Βραβείο Προσβασιμότητας. Το βραβείο, ύψους 3.000 ευρώ, απονέμεται είτε σε μια προσωπικότητα είτε σε μια ταινία που αναδεικνύουν ζητήματα ανεμπόδιστης πρόσβασης στις τέχνες. Επίσης, το 63ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, αξιοποιώντας την εμπειρία του *Evia Film Project*, εγκαινιάζει μια σειρά από δράσεις και πρωτοβουλίες με στόχο να ελαττώσει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα και να ευαισθητοποιήσει την κοινή γνώμη για τον στόχο της βιωσιμότητας. Μάθε ακόμα ότι το φεστιβάλ, με αφορμή τη δολοφονία του Άλκη Καμπανού τον Φεβρουάριο του 2022 στη Θεσσαλονίκη, προσκάλεσε νέους και νέες 18 έως 30 ετών να δημιουργήσουν μονόλεπτες ταινίες πάνω στο θέμα της οπαδικής βίας, όπου πέντε από αυτές θα βραβευτούν στη διάρκεια της 63ης διοργάνωσης.

Νιώθω φουλ ινφορμαρισμένος-η-@, ευχαριστώ θερμά για το μπρίφινγκ, θα σε δω εκεί.
Αυτό έλειπε, όλη η πόλη θα περάσει από εκεί, οπότε καλά να περάσουμε και καλές ταινίες να δούμε. ●

Flux Gourmet

63ο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης

ΠΑΜΕ ΣΑΝ ΑΛΛΟΤΕ

Ξεκίνημα σήμερα 3 Νοεμβρίου για το σημαντικότερο κινηματογραφικό φεστιβάλ της χώρας. Με διάθεση που θυμίζει τα παλιά και καλά (προ Covid δηλαδή) φεστιβάλ αλλά και υψηλούς προσκεκλημένους σαν τους Φατίχ Ακίν και Σαρλότ Γκενσμπούργκ.

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ**

Η **Σαρλότ Γκενσμπούργκ** θα βρεθεί στη Θεσσαλονίκη για να παρουσιάσει τη νέα της ταινία *«Νυχτερινοί επισκέπτες» (Passagers de la Nuit/ The Passengers of the Night),* ένα τρυφερό δράμα του **Μίκαελ Χερς** στο οποίο συμπρωταγωνιστεί η Εμανουέλ Μπεάρ, που έκανε πρεμιέρα στο Διαγωνιστικό Πρόγραμμα του Φεστιβάλ Βερολίνου, ενώ έχει προβληθεί μεταξύ άλλων στα Φεστιβάλ Μελβούρνης, Ταϊπέι, Ιερουσαλήμ, Κάρλοβι Βάρι και Λονδίνου. Η ιστορία του φιλμ ξεκινά τη βραδιά των εκλογών, τον Μάιο του 1981, όπου οι εορτασμοί κρατούν ξύπνιο το Παρίσι καθώς ένας αέρας αλλαγής και ελπίδας απλώνεται σε όλα τα βουλεβάρτα της Πόλης του Φωτός. Αλλά για την Ελιζαμπέτ τα πράγματα δεν πάνε καλά: ο γάμος της μόλις έχει τελειώσει και πρέπει να βρει μια δουλειά για να στηρίξει τον εαυτό της και τα δύο της παιδιά. Βρίσκει μια θέση στην αγαπημένη της βραδινή ραδιοφωνική εκπομπή όπου συναντά μια μοναχική κοπέλα, την οποία καλεί να μείνει στο σπίτι της. Αν και κάποια στιγμή εκείνη εξαφανίζεται, το ελεύθερο πνεύμα της ασκεί βαθιά επίδραση στην οικογένεια καθώς η Ελιζαμπέτ και τα παιδιά της αποκτούν αυτοπεποίθηση κι αρχίζουν να παίρνουν ρίσκα στη ζωή τους. Η ταινία θα προβληθεί στο Ολύμπιον στις 11 Νοεμβρίου στις 20.00.

Ο δεύτερος διάσημος καλεσμένος είναι σχεδόν πολιτογραφημένος Σαλονικιός. Ο τουρκογερμανός **Φατίχ Ακίν** δεν έρχεται για πρώτη φορά στο φεστιβάλ αφού έχουν γράψει ιστορία οι επισκέψεις του στην πόλη με αφορμή κάποια ταινία του. Ειδικά το 2009 που παρουσίασε το *«Soul kitchen»,* το είχε κάνει… κόλαση σε ένα ανεπίσημο δείπνο που είχε δοθεί σε παραδοσιακό μαγαζί της Θεσσαλονίκης, με ξέφρενο γλέντι, πολύ χορό και πιοτό, φέρνοντας γνωστούς και μη ανθρώπους του σινεμά στα όρια τους. Φέτος ο Ακίν έρχεται με τη νέα του ταινία *«Λησταία του Ρήνου»* που αποτελεί βιογραφία του διάσημου στη Γερμανία ράπερ Xatar.

Από τα υπόλοιπα φιλμ της φετινής διοργάνωσης ξεχωρίζει φυσικά το απρόσμενο για το image του φεστιβάλ χολιγουντιανό χρώμα της πρεμιέρας: η νέα ταινία του **Σπίλμπεργκ** *«The Fabelmans»* κέρδισε το βραβείο κοινού στο Φεστιβάλ του Τορόντο (προπομπός για τα όσκαρ το συγκεκριμένο βραβείο) κι είναι μια τρυφερή αυτοβιογραφική ταινία για τη μαγική δύναμη του σινεμά. Στην τελετή λήξης θα δούμε μια πειραγμένη αλλά αρκετά ρεαλιστική εκδοχή της ιστορίας της αυτοκράτειρας της Αυστρίας Σίσσυ στον *«Κορσέ»* της **Μαρί Κρόιτσερ**, το οποίο κέρδισε το πρώτο βραβείο στο φεστιβάλ του Λοκάρνο, έχοντας ως δυνατότερο όπλο την απαράμιλλη ερμηνεία της Βίκι Κριπς *(«Αόρατη κλωστή»).*

Ακόμη, στα επίσημα προγράμματα διακρίνουμε την τελευταία δημιουργία των βέλγων **Νταρντέν** *«Τόρι και Λοκίτα»* που καταγράφει την ιστορία δύο βασανισμένων παιδιών από την Αφρική τα οποία η δυτική κοινωνία αντιμετωπίζει με τρομερή ψυχρότητα, τις *«Νυχτερινές συνομιλίες»* του **Στιβ Μπουσέμι** με την Τέσα Τόμσον να υποδύεται μια εθελόντρια γραμμής βοήθειας που γίνεται δέκτης των συναισθημάτων μοναχικών και απελπισμένων ανθρώπων, τη συγκλονιστική μεταμόρφωση του Μπρένταν Φρέιζερ στη *«Φάλαινα»* του **Ντάρεν Αρονόφσκι**, την τελευταία ταινία του ιδιοσυγκρασιακού **Άλμπερτ Σέρα** *«Ειρηνοποίηση»* που αφηγείται με το δικό του εκκεντρικό στιλ την ιστορία των γαλλικών πυρηνικών δοκιμών στην Ταϊτή της Γαλλικής Πολυνησίας, τα *«Οκτώ βουνά»* των **Φέλιξ βαν Γκρόνινγκεν** και **Σάρλοτ Βαντερμίς**, που καταπιάνονται με μια ιστορία συγκινητικής ενηλικίωσης αλλά και το χρονικό μιας δυνατής φιλίας δύο αγοριών κ.ά.

Στο ελληνικό πρόγραμμα συναντάμε 28 μεγάλου μήκους και 19 μικρού μήκους ταινίες. Σε πρώτη προβολή θα δούμε δεκαπέντε ταινίες, ενώ έξι από αυτές συμμετέχουν στα διεθνή διαγωνιστικά τμήματα του φεστιβάλ. Στο Διεθνές Διαγωνιστικό συμμετέχουν οι ταινίες *«Ησυχία 6-9»* του **Χρήστου Πασσαλή** και *«Ακουσέ με»* της **Μαρίας Ντούζα**.

Στο διαγωνιστικό τμήμα Meet the Neighbors παίρνουν μέρος το *«Πίσω από τις θημωνιές»* της **Ασπμίνας Προέδρου** και το *«Black Stone»* του **Σπύρου Ιακωβίδη**, ενώ οι δύο ελληνικές ταινίες που συναντούμε και στο διαγωνιστικό τμήμα *«Film Forward»* είναι το *«Με αξιοπρέπεια»* του **Δημήτρη Κατσιμίρη** και τα *«Μπάσταρδα»* του **Νίκου Πάστρα**.

Το Φεστιβάλ διοργανώνει, επίσης, spotlight σε δύο σπουδαίες ελληνίδες δημιουργούς: τη **Μαρία Πλυτά**, την πρώτη γυναίκα σκηνοθέτη του ελληνικού σινεμά που πριν γίνει γνωστή για τον εμπορικό *«Λουστράκο»* της, είχε φτιάξει στα 50s μερικές δυνατές καλλιτεχνικές αλλά και επίκαιρες σήμερα ταινίες, που σχολιάζουν τη θέση της γυναίκας στη συντηρητική και πατριαρχική ελληνική κοινωνία, και τη **Μαρία Γαβαλά** στην οποία θα απονεμηθεί ο Χρυσός Αλέξανδρος για τη συμβολή της στον ελληνικό κινηματογράφο.

Τιμητικός Χρυσός Αλέξανδρος θα απονεμηθεί και στην εταιρεία παραγωγής **Finos Film** για τα 80 χρόνια που έχουν περάσει από την ίδρυσή της, ενώ ειδικό αφιέρωμα υπάρχει και στον **Θόδωρο Αγγελόπουλο**, με αφορμή τα 10 χρόνια από τον θάνατο του. Εκτός της ειδικής προβολής της θρυλικής «Αναπαράστασης» διοργανώνεται και εικαστική έκθεση στις Αποθήκες στο Λιμάνι με την παρουσίαση 11 έργων καλλιτεχνών που έχουν εμπνευστεί από το αριστουργηματικό φιλμ του 1970.

INFO *Το 63ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης θα πραγματοποιηθεί από την Πέμπτη 3 Νοεμβρίου έως την Κυριακή 13 Νοεμβρίου 2022 σε φυσικούς χώρους και online. Συνολικά θα προβληθούν 199 μεγάλου μήκους και 68 μικρού μήκους ταινίες στις αίθουσες Ολύμπιον και Παύλος Ζάννας, στις αίθουσες του Λιμανιού, Φρίντα Λιάππα, Τώνια Μαρκετάκη, Τζον Κασσαβέτης, Σταύρος Τορνές, καθώς και στον κινηματογράφο Μακεδονικόν.* ●

Bastards

ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ
κάθε Παρασκευή
από
4.11
www.stn.gr
Σταυρός του Νότου

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ στο ΚΥΤΤΑΡΟ!
ΒΗΤΑ ΠΕΙΣ
04.11.2022
DOORS OPEN / 20:00
TICKET / 15€
Asphyx
Abyssus
Centinaar
SATURDAY
5 NOV 2022
Cryptosis
Devil's Club
11 NOVEMBER 2022
ΣΑΒΒΑΤΟ 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
2022
MAGIC DE SPELL
& ΜΙΜΗΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ
VENUS IN FURS
FRIDAY 18/11
KEEP ON
THE BUTTS
HOWLING
SATURDAY 19 NOV. KYTTARO – ATHENS
FAREWELL SHOW
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΝΕΑ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ
ΛΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΟΚΑΡΙΝΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΖΙΩΓΑΛΑΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΗΛΙΩΚΑΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΑΛΒΑΔΟΡ
ΜΩΡΑ
ΣΤΗ
ΦΩΤΙΑ
ΣΑΒΒΑΤΟ 26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΠΩΛΗΣΕΩΣ viva.gr 11876
website: www.kyttarolive.gr fb page: KYTTARO Live Club / KYTTARO tel. 210 8224134 / 6977641373 e-mail: info@kyttarolive.gr

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Vortex***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Γκασπάρ Νοέ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ντάριο Αρτζέντο, Φρανσουάζ Λεμπρούν, Αλεξ Λατζ

Ένα αγαπημένο ζευγάρι ηλικιωμένων περνά ανέμελα τις μέρες του σε ένα διαμέρισμα στο Παρίσι, ώσπου μια μέρα η γυναίκα ξυπνά και δεν αναγνωρίζει το σπίτι που βρίσκεται. Τα πρώτα επεισόδια της άνοιας εμφανίζονται με τρομερή ένταση και ο γιος του ζευγαριού προσπαθεί να βρει μια λύση. Όμως συναντά τη σθεναρή αντίδραση του πεισματάρη πατέρα του, ο οποίος θεωρεί ότι χωρίς επιπλέον βοήθεια θα μπορέσουν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες της καθημερινής φροντίδας της άρρωστης συζύγου του.

Χαμηλόφωνο και συγκινητικό, το «Vortex» είναι η πιο φιλική προς τον θεατή ταινία του γάλλου Γκασπάρ Νοέ. Έχοντας αποκτήσει δικαίως τη φήμη του προβοκάτορα («Μη ανατρέψιμος», «Μόνος εναντίον όλων», «Climax» κ.ά.) ο Νοέ υπογράφει με το τελευταίο του φιλμ την πιο βατή και ανθρώπινη δουλειά του καθώς μπορείς άνετα –και κυρίως χωρίς παρατράγουδα– να παρακολουθήσεις την ιστορία του ηλικιωμένου ζευγαριού που έρχεται αντιμέτωπο με την άνοια. Όμως ο Γάλλος πατάει και πάλι, χωρίς να το παρακάνει όμως, σε μια σκληρή συνθήκη που παίζει με τα συναισθήματα και την υπομονή του θεατή. Η σημαντική –και θετική– διαφορά είναι πως αυτή τη φορά δεν επιχειρεί να οπτικοποιήσει σκηνοθετικά σοκ που θα μας στείλουν αδιάβαστους. Αρκείται στη χωρισμένη σε split-screen εικόνα που παρακολουθεί την καθημερινότητα των δύο ηλικιωμένων, σε κάποιες ευρηματικές σκηνές που θυμίζουν χορογραφίες (παρότι οι ήρωες βρίσκονται σε διαφορετικά μέρη) και στην ψυχολογική δοκιμασία του θεατή. Το τρίτο πρόσωπο του δράματος, ο γιος που επιχειρεί να γίνει η φωνή της λογικής σε μια σκληρή πραγματικότητα που ορίζεται από καταστάσεις όπου η ανθρώπινη λογικήτείνει να καταργηθεί, έχει τον ρόλο του συνδετικού κρίκου που θα επιχειρήσει να ενώσει τα κομμάτια από το παζλ της ζωής όλων. Εδώ εντοπίζεται και το πιο ενδιαφέρον στοιχείο του σεναρίου, το οποίο υπογράφει ο ίδιος ο Νοέ: σε μια απόπειρα απολογισμού της ζωής και του καταλογισμού ευθυνών για τη μετατροπή του ονείρου (ο πατέρας τον οποίο υποδύεται ο σκηνοθέτης Ντάριο Αρτζέντο είναι ένας κινηματογραφιστής που ετοιμάζει ένα βιβλίο για το όνειρο στο σινεμά που «μπορεί να βιωθεί μόνο στη σκοτεινή αίθουσα») σε εφιάλτη, ο εθισμένος στις ουσίες γιος γίνεται αποδέκτης της σκληρής κριτικής του ισχυρογνώμονα πατέρα, ο οποίος του πετάει κατάμουτρα ένα αφοριστικό «αν κάποιος χρειάζεται ιατρική φροντίδα αυτός είσαι μόνο εσύ» και τον στέλνει ακόμη πιο βαθιά στην τρύπα του.

JUST THE FACTS

Vortex (***)
Ο Γκασπάρ Νοέ μόνος εναντίον όλων

Emily (***)
Η αφιέρωση της Φράνσις Ο' Κονορ στην Έμιλι Μπροντέ

Φυγή (***)
Τρυφερό ιστορικό κινούμενο σχέδιο

Άμστερνταμ (**)
Αμερικανικές θεωρίες συνωμοσίας made in Amsterdam

Ανώνυμη κλήση (*)
Αλλάξτε συχνότητα

Φύγαμε (½)**
Like father like son

Πριγκίπισσα Αλάνι (**)
Αδέσποτα, πριγκίπισσες και ξωτικά

Στη χώρα του πάγου και της φωτιάς (-)
Στη γη των Σάμι

Το κρεματόριο (****)
Κάνοντας χάρη στους νεκρούς

AKOMH

▶▶▶ Στην **«Ανώνυμη κλήση»** (On the Line)* του Ρομουάλντ Μπουλανζέ ο ΜελΓκίμπσον υποδύεται έναν αντιπαθέστατο ραδιοφωνικό παραγωγό που μπλέκει σε μια σκοτεινή περιπέτεια επιβίωσης. Μετριότατο ραδιο-φονικό θρίλερ που προσπαθεί να μας ξεγελάσει με τις συνεχείς ανατροπές του αλλά το μόνο που πετυχαίνει είναι να μας σπάσει τα νεύρα! ▶▶▶ Το ιρανικό roadmovie **«Φύγαμε»** **½ είναι το επιτυχημένο σκηνοθετικό ντεμπούτο του Πανάχ Παναχί, γιου του διάσημου Τζαφάρ Παναχί, και αφηγείται τις κωμικοτραγικές περιπέτειες μιας οικογένειας Ιρανών που περιπλανιέται με το αυτοκίνητο της στην έρημο. ▶▶▶ Το χαριτωμένο παιδικό animation **«Πριγκίπισσα Αλάνι»** (Pil's Adventures) ** του Ζουλιάν Φουρνέ περιγράφει τις περιπέτειες ενός θαρραλέου ορφανού κοριτσιού που μεταμφιέζεται σε πριγκίπισσα για να σώσει το βασίλειο και τον διάδοχο του θρόνου. ▶▶▶ Το ντοκιμαντέρ της Δήμητρας Ζήρου **«Στη χώρα του πάγου και της φωτιάς»** (Into the Land of Ice and Fire) περιγράφει τις συνθήκες ζωής στα όρια του αρκτικού κύκλου. ▶▶▶ Το **«Κρεματόριο»** (The Cremator) **** του Γιουράι Χερτς, παραγωγής 1969, είναι μια κορυφαία ταινία του τσεχικού κινηματογράφου τρόμου με θέμα τη χειραφέτηση της μάζας από τα ολοκληρωτικά καθεστώτα όπως φαίνεται και στην περίπτωση του αφελή άντρα που διευθύνει κρεματόριο στην κατεχόμενη από τους ναζί Τσεχοσλοβακία.

«Η γραφή σου έχει κάτι το ανίερο» (Emily)

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
** ΜΕΤΡΙΑ
*** ΚΑΛΗ
**** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

☛ *Στη γιορτή του σινεμά (27/10) πήγαν στις αίθουσες περίπου 110.000 θεατές*

Emily***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Φράνσις Ο' Κόνορ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Εμα Μακί, Φιον Γουάιτχεντ, Ολιβερ Τζάκσον-Κόεν

Η τρομερή φαντασία της Έμιλι Μπροντέ δυσκολεύεται να εκφραστεί κατάλληλα στο αυστηρό οικογενειακό περιβάλλον που διαφεντεύει ο αυταρχικός πάστορας πατέρας. Η μόνη διέξοδος για την Έμιλι βρίσκεται στη σχέση με τα αδέλφια της και στο ατελείωτο διάβασμα.

Το ταξίδι μεταμόρφωσης μιας κοπέλας σε εμβληματική επαναστάτρια. Το αναζωογονητικό ταξίδι της γυναικείας αφύπνισης. Αλλά πάνω από όλα η συγκινητική ιστορία μιας συγγραφέως που βρισκόταν πολύ πιο μπροστά από την εποχή της. Μια μεστή, ενίοτε σκοτεινή και πειραγμένη βιογραφία, που αποφεύγει τους ακαδημαϊκούς σκοπέλους και ενισχύσει τα δυνατά σημεία της χάρη στην απρόσμενη επίδοση της Μακί («Sex education»).

Φυγή (FLEE) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Γιόνας Πόερ Ράσμουσεν
ΣΕΝΑΡΙΟ: Γιόνας Πόερ Ράσμουσεν, Αμιν Ναγουαμπί
ΜΟΝΤΑΖ: Γιάνους Μπίλεσκοφ Γιάνσεν

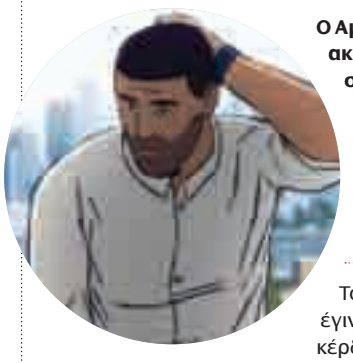

Ο Αμίν φεύγει οικογενειακώς από το Αφγανιστάν σε μικρή ηλικία στα τέλη του '80, όταν οι μουζαχεντίν παίρνουν την εξουσία ύστερα από την αποχώρηση των σοβιετικών.

Το δανέζικο animation έγινε η πρώτη ταινία που κέρδισε τριπλή υποψηφιότητα στις κατηγορίες καλύτερου ντοκιμαντέρ, διεθνούς ταινίας και animation. Το φιλμ ξεκινά με την παρουσίαση του 36χρονου Αμίν, που είναι ακαδημαϊκός στη Δανία κι ετοιμάζεται να παντρευτεί τον επί χρόνια σύντροφό του. Καθώς ο Αμίν εκμυστηρεύεται το παρελθόν του, γινόμαστε μάρτυρες μιας ιστορίας που δυσκολευόμαστε να χωνέψουμε πως είναι αληθινή.

Άμστερνταμ (AMSTERDAM)**

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ντέιβιντ Ο. Ράσελ
ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Κρίστιαν Μπέιλ, Μάργκο Ρόμπι, Τζον Ντέιβιντ Γουάσινγκτον

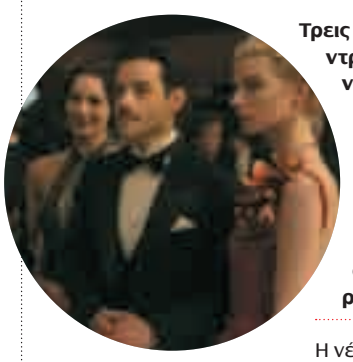

Τρεις φίλοι, ένας εκκεντρικός γιατρός, μια νοσοκόμα αριστοκρατικής καταγωγής και ένας αφροαμερικανός δικηγόρος, κατηγορούνται για τη δολοφονία ενός συνταξιούχου Αμερικάνου στρατηγού.

Η νέα ταινία του Ντέιβιντ Ο. Ράσελ είναι βασισμένη σε μια αληθινή ιστορία συνωμοσίας που παραλίγο να στοιχειώσει την Αμερική το 1933. Θεωρητικά η ιδέα είναι ακαταμάχητη, όμως ο Ράσελ προβαίνει σε μια άνιση αφήγηση όπου οι γραφικοί χαρακτήρες και τα γκροτέσκα συμβάντα συναγωνίζονται σε αφέλεια.

© JOHN HOLMES

ΜΙΛΑ ΜΟΥ ΒΡΟΜΙΚΑ Reloaded

Της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

Τζένη μου, καλησπέρα! Ανακάλυψα ότι κατά πάσα πιθανότητα η μητέρα μου τα έχει φτιάξει με έναν μακρινό μου ξάδερφο. Δεν ξέρω τι να κάνω πραγματικά. Καλύτερα να μην ήξερα τίποτα! Είχε αφήσει το κινητό της ανοιχτό και ήρθε μήνυμα από το προφίλ του ξαδέρφου μου στο Messenger και της έγραφε «πότε θα σε δω;» και ένα κοσμητικό επίθετο, που καλύτερα να μην το γράψω. Έπαθα σοκ και φυσικά μετά από δύο μέρες της το ξεφούρνισα και μου απάντησε «είμαι μπερδεμένη και πιεσμένη». Με παρακάλεσε να μην πω τίποτα εννοείται, αλλά εγώ στενοχωριέμαι πολύ για τον μπαμπά μου.

Η άγνοια είναι ευτυχία, που λένε! Τείνω να συμφωνήσω. Κοίταξε να δεις, δεν σου έχω ακριβώς απάντηση, γιατί το θέμα είναι πολύ λεπτό κι ευαίσθητο. Σου προτείνω να κάνεις μια ακόμη κουβέντα με τη μητέρα σου, να της εξηγήσεις ότι έχεις έρθει σε πολύ δύσκολη θέση και πως καλό θα ήταν να πάρει από πάνω σου το βάρος και να δώσει εκείνη μια λύση στο όλο θέμα με τον πατέρα σου. Καταλαβαίνω ότι, ίσως, σε καίει να ανακατευτείς, να μιλήσεις στον πατέρα σου γιατί αισθάνεσαι ότι αδικείται, αλλά πιστεύω ότι είναι σημαντικό να επικοινωνήσουν μεταξύ τους, γιατί σίγουρα θα υπάρχουν λεπτομέρειες και γεγονότα, που μπορεί κι εσύ να μην ξέρεις. Ξέρω ότι είναι πολύ δύσκολο, αλλά προτείνω να κρατήσεις την ψυχραιμία σου για λίγο ακόμη.

Έχω σχέση με ένα αγόρι το τελευταίο τετράμηνο περίπου. 25 εγώ, 26 αυτός. Μένουμε μαζί. Όλα καλά και όλα ωραία, επικοινωνούμε φουλ, μας αρέσουν τα ίδια πράγματα, γενικά κομπλέ. Αλλά υστερούμε λίγο στο σεξ τον τελευταίο καιρό. Ζήτημα αν κάνουμε μία φορά την εβδομάδα. Το θέμα είναι ότι αυτός κλείνεται με τις ώρες στο δωμάτιό του και βλέπει πορνό. Το λέω, γιατί το έχω ακούσει κάποιες φορές. Φυσικά, όταν τον ρώτησα τι κάνεις τόση ώρα μέσα στο δωμάτιο, μου είπε πως παίζει ένα παιχνίδι online και θέλει ησυχία και συγκέντρωση. Του είπα μια μέρα «θέλω να μου μάθεις» και μου απάντησε «άσε θα καείς, αυτά δεν είναι για σένα».

Μια φορά την εβδομάδα; Θρίαμβος! Για κάποιους. Ξέρεις τι έχω διαβάσει εγώ σε τούτη τη στήλη 2 χρόνια; Το λοιπόν, και αν ισχύει, βέβαια, ότι βλέπει πορνό κλειδωμένος στο δωμάτιο, γιατί και ο δικός μου όταν παίζει κάτι παιχνίδια στο κινητό, ακούγονται από πίσω κραυγές και λοιπές απδίες, αλλά επιβεβαιωμένα παίζει μια μπούρδα στο τηλέφωνο. Γι' αυτό, σου προτείνω το εξής: φέρνεις ευθέως το θέμα στο τραπέζι. «Καλέ μου άνθρωπε, όταν κλείνεσαι μέσα στο δωμάτιο, βλέπεις πορνό;» Περιμένεις μια ειλικρινή απάντηση, γιατί έτσι θέλω να πιστεύω. Ρώτησε τον αν πιέζεται από κάτι και δείξε του ότι μπορεί να σε εμπιστευτεί. Αν σου ανοιχτεί και όντως βλέπει πορνό, εξήγησε τους και τις δικές σου τις ανάγκες χωρίς φόβο και πάθος, μήπως ξεμπλοκάρει το θέμα. Τώρα τι να σου πω, αν προτιμήσει τελικώς το ιντερνετικό θέαμα, από το real time game, πάμε γι' άλλα. Είπαμε να δει ο άνθρωπος μια-δυο φορές, αλλά δεν είναι και για χόρταση, όταν το κορίτσι περιμένει.

Ελπίζω το μήνυμά μου να σε βρίσκει καλά, γιατί εγώ είμαι στα χάλια μου. Βασικά, οι γονείς μου θέλουν να σταματήσω τη σχολή μου, για να δουλέψω στο κατάστημα με υφάσματα του πατέρα μου. Είναι οικογενειακή μας επιχείρηση και πηγαίνω και βοηθάω πού και πού, όποτε μπορώ. Το καλοκαίρι, που δεν είχα ούτε μαθήματα, ούτε εργαστήρια, πήγαινα και βοηθούσα συνέχεια. Αλλά τώρα και δεν θέλω πια και δεν μπορώ. Μου αρέσει η σχολή μου. Η ίδια συζήτηση τόσα χρόνια. Μαλώνουμε, μόνο αυτό κάνουμε. Σκάει η μάνα μου πάλι προχθές, που παραιτήθηκε ένας υπάλληλος του πατέρα μου, και μου λέει: «Δευτέρα ξεκινάς στο μαγαζί». Της είπα «εγώ θέλω να γίνω φωτογράφος, αυτό είναι το όνειρό μου». Και μου απάντησε: «Άλλαξε τα μυαλά σου, γιατί θα σε φάει η ανεργία». Δεν θέλω με τίποτα να κάνω αυτή τη δουλειά, αλλά δεν μπορώ και να μαλώνω συνέχεια. Τι να κάνω;

2022. Ήθελα απλώς να υπενθυμίσω το σωτήριο έτος, στο οποίο ζούμε. Κάποιοι τουλάχιστον. Απ' ό,τι έχεις διαπιστώσει ήδη, οι εντάσεις δεν βγάζουν πουθενά. Βάλε κάτω και τους δυο γονείς σου και εξήγησε τους με πρεμία, ωριμότητα και αποφασιστικότητα ότι αυτή η δουλειά σε κάνει δυστυχισμένη και στον αντίποδα υπάρχει η σχολή σου, που την αγαπάς. Ίσως, να μπορείς να βοηθάς λιγάκι, όταν οι άνθρωποι στο μαγαζί δυσκολεύονται, αλλά αυτό, που σε ενδιαφέρει πραγματικά είναι να κυνηγήσεις το όνειρο σου. Δεν ήρθαμε στη ζωή για να εκπληρώσουμε τα όνειρα και τις απαιτήσεις άλλων, αλλά για να χαράξουμε τη δική μας πορεία. Εγώ, τουλάχιστον, έτσι έκανα όταν ανακοίνωσα στους δικούς μου ότι δεν θα συνεχίσω περαιτέρω ως δικηγόρος και ότι μου αρέσει η δημοσιογραφία. Οι γονείς μου κατάλαβαν ότι μιλάω σοβαρά και πως αυτό θα με κάνει χαρούμενη και τους ευγνωμονώ κάθε μέρα έκτοτε, που δεν με πίεσαν καθόλου, αλλά αγκάλιασαν αυτό που είμαι και αυτό που θέλω να κάνω. Εύχομαι πως θα το καταλάβουν και οι δικοί σου.

Μίλα μου βρόμικα.
Μίλα μου αληθινά.
email: **info@athensvoice.gr**
instagram: **@melitajenny**

ATHENS VOICE RADIO 102.5

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρόμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιάρικο τραγούδι στο **Athens Voice Radio 102.5**

Μικρές αγγελίες

*Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το **210 3617.369** (11.00-18.00)*
***Χρεώσεις:** € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.*

Σε γνωρίζω... 29χρονη εργαζόμενη στο Υπουργείο Πολιτισμού, πολύ εμφανίσιμη, πτυχιούχος Νομικής, με τέλειες αναλογίες, ευχάριστη προσωπικότητα, με άποψη και ειλικρίνεια, δραστήρια, με ποικίλα χόμπι, οικονομικά ανεξάρτητη, με πατρική περιουσία, επιθυμεί γνωριμία γάμου με κύριο, ποιοτικό, καλλιεργημένο, με όρεξη για ζωή.

«ΠΑΠΠΑΣ»: *Ομήρου 38, Κολωνάκι, 2103620147, 6944137189*
www.pappas.gr

ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Η εβδομάδα ξεκινά με τον κυβερνήτη σου Άρη να έχει μόλις γυρίσει –ύστερα από 2 χρόνια– σε ανάδρομη πορεία στο ζώδιο των Διδύμων ως τις 12/1/23, με τις πρώτες μέρες να είναι «κάπως» εξαιτίας της επιρροής του. Αυτή η συνθήκη δημιουργεί ένταση και αλλοπρόσαλλη δυναμική στην καθημερινότητά σου, καθώς ουσιαστικά θα λειτουργήσει σαν ένας ανάδρομος Ερμής «on steroids», δυσκολεύοντάς σε στο κομμάτι της επικοινωνίας, της έκφρασης και της δράσης σου. Θα υπάρχει μια αίσθηση εσωτερικής ανησυχίας, κούρασης ή και βαρεμάρας που θα μειώνει στο ελάχιστο την υπομονή σου και την ανοχή σου στις επαφές με τους γύρω σου. Και εκεί ακριβώς χρειάζεται προσοχή, σε σχέσεις με κοντινά πρόσωπα για να μην παρασυρθείς από τον γενικότερο εκνευρισμό και ξεστομίσεις τη λάθος κουβέντα, τη λάθος στιγμή. Καλό είναι επίσης να κάνεις ένα backup στα αρχεία σου, έχοντας υπόψη σου ότι μπορεί να συμβούν «παρατράγουδα» με το ίντερνετ αλλά και το μεταφορικό σου μέσο. Η αντίθεση Αφροδίτης-Ουρανού το Σ/Κ αγγίζει τον ευαίσθητο τομέα των οικονομικών σου, φέρνοντας είτε κάποια ανέλπιστη βοήθεια, π.χ. ένα επίδομα, κάποια χρήματα που σου οφείλονταν, ή αντίθετα έναν παραφουσκωμένο λογαριασμό.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Η εβδομάδα αυτή βρίσκεται μεταξύ της Ηλιακής Έκλειψης στον Σκορπιό που προηγήθηκε στις 25/10 και της Σελληνιακής που έπεται στο ζώδιό σου στις 8/11. Όπως καταλαβαίνεις οι ενέργειες είναι πολύ «ρευστές», βγάζοντας και μια τάση για αναζητήσεις και ερωτήματα του τύπου «ποιος είμαι; τι κάνω; πού πάω;». Μέχρι την Πέμπτη οι ανησυχίες σου θα είναι έντονες και στο κομμάτι των επαγγελματικών, όπως επίσης και των οικονομικών, αφού ήδη από την Κυριακή που μας πέρασε ο Άρης γύρισε ανάδρομος στους Διδύμους ως 12/1/23. Είναι προφανές ότι οι καιροί που διανύουμε είναι ασταθείς στο συγκεκριμένο κομμάτι, όμως αυτή η διέλευση εντείνει την αγωνία, ωθώντας σε παράλληλα, αυτοκαταστροφικά ίσως, και σε μια τάση για «ξόδεμα χωρίς αύριο», ενώ θέματα με τράπεζες, δάνεια, ασφάλειες, επιδοτήσεις, διακανονισμούς χρεών θα σε απασχολήσουν περισσότερο. Το Σ/Κ σχηματίζεται η αντίθεση της Αφροδίτης απέναντί σου με τον Ουρανό από το ζώδιό σου, φέρνοντας ξαφνικές «ανακατατάξεις» σε προσωπικές σχέσεις και συνεργασίες. Ίσως υπάρξει τώρα μια απομάκρυνση από ένα άτομο, ενώ αντίθετα αν είσαι single παίζουν και κεραυνοβόλοι έρωτες.

ΔΙΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Με τον Άρη στο ζώδιό σου να έχει μόλις γυρίσει σε ανάδρομη φαινομενικά πορεία ως τις 12/1/23, η «υπόκωφη» ένταση και η αίσθηση πίεσης στην καθημερινότητα αρχίζει να δείχνει τα «δόντια» της από αυτή την εβδομάδα. Ο Άρης μεταξύ άλλων είναι και η ενέργεια που έχουμε μέσα μας και καθώς αυτή η ενέργεια αλλάζει «ροή» είναι πολύ πιθανό να νιώθεις μια κατατονία, μια απότομη πτώση σε επίπεδο σωματικής αλλά και ψυχοσυναισθηματική αντοχής, ακόμα και libido. Θα πρέπει επομένως να κάνεις οπωσδήποτε χώρο και χρόνο στο πρόγραμμα για «me-time», φροντίζοντας σχολαστικά και με αγάπη τον οργανισμό σου. Και αυτό είναι κάθετη «σύσταση», καθώς αν δεν καταφέρνεις να χαλαρώνεις πού και πού διατηρώντας και την όποια κοινωνικότητά σου, τότε μπορεί να γίνεις πολύ απότομος, και «ξινός» απέναντι στους άλλους, πυροδοτώντας διαφωνίες και παρεξηγήσεις χωρίς λόγο. Ίσως πάλι φταίει το γεγονός ότι θα γίνεσαι σχεδόν ασυγκράτητος στο κομμάτι της προσέγγισης, θέλοντας εδώ και τώρα πράγματα που οι άλλοι δεν είναι σε θέση να σου δώσουν. Σε κάθε περίπτωση είναι ένα διάστημα που επίσης δεν ευνοεί τα νέα ξεκινήματα και τις πρωτοβουλίες. Η αντίθεση Αφροδίτης-Ουρανού το Σ/Κ φέρνει ίσως ξαφνική αναστάτωση στη δουλειά ή στον ψυχισμό σου.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Το μόνο σίγουρο, αγαπητέ Καρκίνε, είναι πως για τους επόμενους δυόμισι μήνες, ασχέτως του τι άλλο «παίζει» στη ζωή σου, εσύ θα πρέπει να βάλεις σε προτεραιότητα το κομμάτι της υγείας σου, με τον Άρη να διαλαύνει ανάδρομος στους Διδύμους και τον 12ο οίκο σου. Αυτό το διάστημα, που θα είναι απαιτητικό για όλους και σε συλλογικό επίπεδο, θα διαπιστώσεις πως οι αντοχές σου δεν είναι ανεξάντλητες, αλλά μάλλον τώρα κουράζεσαι και «βαρυγκωμάς» ευκολότερα, ενώ και οργανικά είσαι πιο επιρρεπής σε λοιμώξεις. Θα πρέπει λοιπόν να προστατεύεις έμπρακτα τον εαυτό σου, αποφεύγοντας τις υπερβολές με τα ωράρια, τα ξενύχτια, αλλά και τις επαφές με τοξικά άτομα που σε απομυζούν ψυχικά ή δεν σέβονται τα όριά σου. Το κομμάτι του εσωτερικευμένου θυμού, ίσως και σχετικά με ένα παρασκήνιο που «τρέχει» στη δουλειά και που τώρα πιάνεις διαισθητικά, θέλει επίσης σωστή διαχείριση. Η ψυχοθεραπεία, η συστηματική άσκηση ή κάποιας μορφής ενεργειακή χαλάρωση θα είναι ο σύμμαχος σου αυτήν την έντονη περίοδο. Η αντίθεση Αφροδίτης-Ουρανού το Σ/Κ μπορεί να φέρει μια αναπάντεχη και συναρπαστική γνωριμία ή ακόμα να ξυπνήσει ερωτικά συναισθήματα για κάποιο άτομο από το φιλικό σου περιβάλλον.

ΛΕΩΝ (22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Η πρώτη εβδομάδα του Νοεμβρίου βρίσκεται στο μεσοδιάστημα δύο εκλείψεων στον ζωδιακό σου σταυρό, δηλαδή μεταξύ της Ηλιακής Έκλειψης της 25ης Οκτωβρίου στον Σκορπιό και της Σελληνιακής της 8ης Νοεμβρίου στον Ταύρο, γεγονός που δημιουργεί ένα κλίμα έντασης και ευερεθιστότητας στο περιβάλλον σου. Αυτό θα είναι πιο έντονο μέχρι και την Τετάρτη, ιδίως στο κομμάτι του σχετίζεσθαι σε προσωπικές σχέσεις αλλά και συνεργασίες, βάζοντάς σε και σε μια διαδικασία αυτοπαρατήρησης του πώς λειτουργείς πρακτικά και συναισθηματικά μέσα σ' αυτές και του κατά πόσο οι απέναντί σου αντιδρούν ουσιαστικά σαν «καθρέφτης» στην όλη συμπεριφορά σου. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνάς ότι οι σχέσεις μας είναι ο καθρέφτης μας καλώς ή κακώς, πράγμα που είναι μεν «δυσκολοχώνευτο» σαν συνειδητοποίηση, εμπεριέχει εντούτοις και τη δυναμική της αλλαγής. Αυτή η «λογική» θα σου φανεί χρήσιμη και τους επόμενους δυόμισι μήνες που με τον Άρη ανάδρομο στους Διδύμους μπορεί να χρειαστεί να αναθεωρήσεις και ζητήματα φιλικών σχέσεων, αφού μπορεί να αισθανθείς πως κάτι πλέον έχει διαρραγεί στο κομμάτι «εμπιστοσύνη» με ένα άτομο.

COSMIC TELEGRAM

Από τον **ZARASTRO**

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Η εβδομάδα ξεκινά με τον Άρη να έχει μόλις γυρίσει ανάδρομος στους Διδύμους, μια αρκετά πιεστική διέλευση που θα κρατήσει μέχρι τις 12/1/23 επηρεάζοντας άμεσα τα επαγγελματικά σου. Θα πρέπει να προετοιμάσεις τον εαυτό σου ψυχολογικά, καθώς σ' αυτό το διάστημα θα νιώθεις ότι δεν μπορείς να προχωρήσεις όπως θα ήθελες με τα σχέδιά σου, σαν ένα έχει μπει μια ενεργειακή «σουρντίνα» που εμποδίζει τη δράση, την πρωτοβουλία και την κινητικότητα στην καθημερινότητά σου, γεγονός που μπορεί να σε κάνει να «βράζεις» από τον θυμό και τα σπασμένα νεύρα από μέσα σου. Αυτό όλο το μπλοκάρισμα, οι αναβολές και οι καθυστερήσεις μπορεί να «δηλητηριάσουν» επίσης και τη σχέση σου με συναδέλφους, συνεργάτες, πελάτες, προϊσταμένους, οδηγώντας σε κόντρες και συγκρούσεις, αφού οι απαιτήσεις από μέρους τους θα είναι αυξημένες και η δική σου ανοχή στην, άδικη πολλές φορές κριτική, περιορισμένη. Σημαντικό να μην αμελείς τη φροντίδα της υγείας σου, θεωρώντας ως δεδομένο ότι μπορείς να εξαντλείσαι χωρίς «επιπτώσεις». Το Σ/Κ σχηματίζεται η αντίθεση Αφροδίτης-Ουρανού, φέρνοντας πιθανόν κάποιες αναπάντεχες ειδήσεις, όχι απαραίτητα αρνητικές, που αφορούν ίσως και κάποιο κοντινό σου άτομο, π.χ. έναν αδερφό.

ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Στο ξεκίνημα της εβδομάδας και καθώς ουσιαστικά βρισκόμαστε εν αναμονή της 2ης Έκλειψης της Φθινοπωρινής περιόδου, της Σελληνιακής της 8ης Νοεμβρίου στον Ταύρο, βρίσκεις τον εαυτό σου πιθανόν σε μια περίπλοκη κατάσταση με έναν φίλο, έναν συνεργάτη, ένα παιδί ή τον σύντροφό σου, που χρειάζεται λεπτούς χειρισμούς και από τις δύο πλευρές. Το σημαντικό είναι να αποφύγεις να πάρεις τα πάντα προσωπικά, να κάνεις την αυτοκριτική σου και να δεις πιο λεπτομερώς το κομμάτι «οριοθέτηση» στη συγκεκριμένη σχέση. Η ανάδρομη πορεία του Άρη στους Διδύμους από το ξεκίνημα της εβδομάδας και για τους επόμενους δυόμισι μήνες θα σε «τρέξει» αρκετά σε επίπεδο καθημερινότητας και μπορεί μάλιστα να το βιώσεις περισσότερο σαν ένα είδος ανάδρομου Ερμή, αφού λαμβάνει θέση στον 9ο οίκο σου που σχετίζεται με την επικοινωνία, τις μετακινήσεις, τα ταξίδια, τις σχέσεις με τους ξένους και το εξωτερικό κ.λπ. Δεν αποκλείεται να υπάρξουν κάποια εμπόδια στη δράση σου σχετικά μ' αυτούς τους τομείς, όπως καθυστερήσεις, αναβολές, τροποποιήσεις, ενώ θα πρέπει να εξασκήσεις στο μέγιστο το δυνατό σου όπλο, αυτό της διπλωματίας και της διαλλακτικότητας, αποφεύγοντας όσο μπορείς τις διενέξεις.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Διανύουμε μια περίοδο Εκλείψεων στον άξονά σου και αυτή η εβδομάδα αποτελεί ουσιαστικά το μεσοδιάστημα μεταξύ της Ηλιακής Έκλειψης που προηγήθηκε στις 25/10 στο ζώδιο σου και της Σελληνιακής στον Ταύρο που ακολουθεί στις 8/11. Η ενέργεια επομένως είναι κάτι παραπάνω από «κοχλάζουσα» τουλάχιστον σε ψυχολογικό επίπεδο, αφού θα πιάνεις την εαυτό σου να «φουντώνει» και να «ταράζεται» ευκολότατα, ίσως και χωρίς πρόδηλη αφορμή (or so it would seem...). Πάντως μέχρι και την Τετάρτη το δίπολο «οικογένεια-καριέρα» μπορεί να σε ζορίσει αρκετά, αφού φαίνεται πως οι ευθύνες και οι υποχρεώσεις και προς τις δύο πλευρές έχουν τον «ατελείωτο» και εσύ δεν είσαι ακριβώς και στην καλύτερη φάση για να το διαχειριστείς όλο αυτό ώριμα. Μην ξεχνάς άλλωστε πως παράλληλα «τρέχει» και ένας ανάδρομος Άρης στους Διδύμους από την Κυριακή και ως 12/1/23, γεγονός που σε βάζει σε μια πιο κλειστή φάση συναισθηματικά. Έχεις ανάγκη να μπεις με κάποιο τρόπο στη «μήτρα» σου, να μαζέψεις δυνάμεις, να κάνεις την αυτοκριτική σου για την κατάσταση της προσωπικής σου ζωής, έχοντας εκτός των άλλων και μια λίμπιντο σε «καταστολή» που για σένα σημαίνει πολλά. Το Σ/Κ με την αντίθεση της Αφροδίτης από το ζώδιό σου με τον Ουρανό απέναντι σου, που επηρεάζει ιδιαίτερα τους γεννημένους στο τέλος του 2ου δεκαημέρου, μπορεί να φέρει ξαφνικές «αναταράξεις» σε σχέσεις και συνεργασίες.

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Η... μεγάλη ώρα, η ώρα όπου πρέπει να αποδείξεις ότι μπορείς να «πειθαρχήσεις» τον εαυτό σου στο κομμάτι των νεύρων έφτασε, καθώς ήδη από την Κυριακή ο Άρης, ο πλανήτης της δράσης, της διεκδίκησης, αλλά και του πολέμου, στην par excellence μακρά διέλευσή του απέναντί σου στους Διδύμους, έχει γυρίσει ανάδρομος για ένα διάστημα που θα κρατήσει δυόμισι μήνες. «Ε, ρε γλέντια» δηλαδή καθώς, όπως καταλαβαίνεις, η πίεση και η ένταση επί καθημερινής βάσεως θα είναι next level, αφού υποχρεώσεις στα επαγγελματικά, στο σπίτι, στη σχέση με τον σύντροφό σου και δεν συμμαζεύεται θα διογκωθούν και εσύ θα νιώθεις σαν το «ζαλισμένο κουνούπι» που αναζητά λίγο αίμα για να κρατηθεί στη ζωή. Oh yes, αφού φυσικά όλο αυτό το ζόρι πρέπει κάπου να διοχετευτεί για να μην τρελαθείς. Και αυτό ακριβώς είναι που δεν πρέπει να κάνεις, εκτός κι αν διαπιστώσεις ότι όντως ο καβγάς σε «θρέφει», οπότε πάσο. Σε αντίθεση περίπτωση, βάλε τα όριά σου με σαφήνεια, λέγοντας και κάνα «όχι» ακόμα κι αν σου κακοφαίνεται, φρόντισε την υγεία σου και απόφυγε «όπως ο διάολος το λιβάνι» τοξικές καταστάσεις και πισωγυρίσματα σε παρελθοντικές σχέσεις. Η αντίθεση Αφροδίτης-Ουρανού το Σ/Κ βγάζει μια παραπάνω ψυχολογική αναστάτωση αλλά και ανάγκη για ξεκούραση.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Με worries οικονομικού χαρακτήρα ξεκινάει η εβδομάδα σου, αφού φαίνεται πως το πλάνο που είχες κατά νου δεν σου βγαίνει ακριβώς σύμφωνα με το σχέδιο και μάλλον πρέπει να ξανασκεφτείς την όλη φάση με τον προϋπολογισμό σου, ψάχνοντας για ό,τι «σε βάζει μέσα» και στο νοικοκυριό αλλά και στη δουλειά σου, αν π.χ. έχεις τη δίκη σου επιχείρηση. Η ανάδρομη πορεία του Άρη στους Διδύμους που έχει ξεκινήσει ήδη από την Κυριακή και θα ολοκληρωθεί στις 12/1/23 είναι μια συνθήκη που θα σε πιέσει, εκ των πραγμάτων, να κάνεις τη συνειδητοποίηση του πως έχεις διαμορφώσει την καθημερινότητά σου ως τώρα και του πόσο αυτή σε ικανοποιεί στην πραγματικότητα, αφήνοντας σου χρόνο μεταξύ άλλων και για προσωπική ευχαρίστηση. Είναι γνωστό πως είσαι ίσως το πλέον αφοσιωμένο στα επαγγελματικά του ζώδιο, ωστόσο αυτή σου η προσκόλληση συχνά σε κάνει να χάνεις μέρες, μήνες, χρόνια πραγματικής ζωής, που lets face it είναι πολύ μικρή, για να τη σπαταλάς μόνο στο γραφείο. Είναι σημαντικό να φροντίζεις περισσότερο την υγεία σου αυτό το διάστημα και να μην αφήνεις καμία ενόχληση unchecked, κάνοντας μόνος σου τον γιατρό. Η αντίθεση Αφροδίτης-Ουρανού το Σ/Κ μπορεί να φέρει κεραυνοβόλους έρωτες.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Στη «σκιά» της Ηλιακής Έκλειψης στον Σκορπιό που προηγήθηκε στις 25/10 και της επερχόμενης Σελληνιακής στον Ταύρο στις 8/11 βρίσκεσαι αυτή την εβδομάδα, που ξεκινά κάπως νευρικά και «νοσταλγικά» για το τριήμερο που πέρασε και θα ήθελες να συνεχιστεί για πολύ περισσότερο. Η γνωστή ρουτίνα στο γραφείο, στο σπίτι, στην καθημερινότητα γενικότερο σου φαίνεται λίγο πιο unbearable απ' ό,τι συνήθως και όντας σε mood αλλαγών λόγω Εκλείψεων είναι καλό να σκεφτείς τι θα μπορούσε ν' αλλάξει για να περνάς καλύτερα μέσα στο εικοσιτετράωρό σου. Αυτά όλα θα σε απασχολήσουν έντονα τους επόμενους δυόμισι μήνες και λόγω της αναδρομής του Άρη στους Διδύμους που ξεκίνησε την Κυριακή και ολοκληρώνεται στις 12/1/23. Οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες θα είναι for real, η διάθεση όμως και οι «δυνάμεις» σου ν' ακολουθήσεις αυτούς τους ρυθμούς not so, με την αντιδιαστολή μεταξύ «πρέπει» και ανάγκης για διασκέδαση, χαλάρωση, βόλτες με φίλους, ενασχόληση με χόμπι κ.λπ. να θέλει μάλλον να σου δώσει ένα «μήνυμα»: ζήσε και βρες χρόνο για σένα. Δεν αποκλείεται παράλληλα να υπάρξουν και επιστροφές από το ερωτικό σου παρελθόν, καλύτερα όμως να λειτουργήσεις με «διάκριση», αποφεύγοντας τα ίδια λάθη. Η αντίθεση Αφροδίτης-Ουρανού το Σ/Κ μπορεί να φέρει ξαφνικά γεγονότα στο σπίτι ή τα επαγγελματικά.

ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

«Κούραση το Erasmus» στο ξεκίνημα της βδομάδας, αφού πιάνεις τον εαυτό σου να «ψιλοσέρνεται» ενεργειακά, με την όλη φάση στη δουλειά, την καθημερινότητά σου ή ίσως και ένα θέμα υγείας, δικό σου ή ενός αγαπημένου προσώπου, που αντιμετωπίζεις να σε ζορίζει ψυχολογικά. Μην ξεχνάς πως βρισκόμαστε στο μεσοδιάστημα δύο Εκλείψεων, meaning της Ηλιακής στον Σκορπιό που πραγματοποιήθηκε στις 25/10 και της Σελληνιακής στον Ταύρο που έρχεται next week, διαμορφώνοντας ένα πιο ευαίσθητο πλαίσιο in general. Add to that φυσικά και το γεγονός της αναδρομής του Άρη στους Διδύμους από την Κυριακή ως και τις 12/1/23 και... you get the point. Αυτή η διέλευση είναι πραγματικά κομματάκι «αγγούρι» αφού ουσιαστικά σε αποσταθεροποιεί σε ένα βαθύτερο συναισθηματικό πλαίσιο, δυναμιτίζοντας παράλληλα το κλίμα στο σπίτι, κατά κύριο λόγο, αλλά και στα επαγγελματικά εν δυνάμει, βγάζοντας κόντρες με συγκατοίκους, σύντροφο, συγγενείς, συνεργάτες. Ουσιαστικά θα νιώθεις ψυχολογικά και ενεργειακά drained, αδυνατώντας να παρακολουθήσεις το «δράμα» στο οποίο σε τραβάνε οι υπόλοιποι. Προφύλαξε τον εαυτό σου όσο μπορείς βάζοντας όρια, βρίσκοντας χρόνο μόνο για' σένα. Το Σ/Κ με την αντίθεση Αφροδίτης-Ουρανού μπορεί να φέρει μια είδηση που θα σε ξαφνιάσει. A

*Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάζεις και τον ωροσκόπο σου

Εδώ, το δέμα σου σε περιμένει!

Με την υπηρεσία Smart Point της ACS και τις νέες «έξυπνες θυρίδες», σε ακόμα περισσότερα συνεργαζόμενα σημεία (πρατήρια Shell, supermarket και parking), μπορείς να παραλάβεις το δέμα σου εύκολα, γρήγορα και αξιόπιστα, αποπαμβάνοντας:

- Ευελιξία στην εξυπηρέτηση, την ώρα που θες, χωρίς κατ' οίκον αναμονή για τον courier.
- Εύκολη πρόσβαση, και διευρυμένο ωράριο 24 ώρες το εικοσιτετράωρο, 7 μέρες την εβδομάδα.
- Ασφαλή πληρωμή της αντικαταβολής στο τερματικό POS της θυρίδας, με κάρτες Visa και Mastercard.
- Δωρεάν ενημέρωση σχετικά με την πορεία και την παράδοση της αποστολής, με sms και e-mail.

Μην περιμένεις, λοιπόν!
Διάλεξε στις επιλογές παραλαβής της online παραγγελίας σου, να πάρεις το δέμα σου από το ACS Smart Point της περιοχής σου!

Έδρα: ΠΕΤΡΟΥ ΡΑΛΛΗ 36-38, 122 41 ΑΙΓΑΛΕΩ,
τηλ.: 210 8190000, fax: 210 8190011, www.acscourier.gr

ACS
Τα πάντα, παντού.

Deluxe

Εκλεκτές γεύσεις

τυριών στο τραπέζι σου!

Από 03.11. στα καταστήματά μας

Deluxe
FRENCH
CAMEMBERT
250g

250 g
2,99€

Deluxe
Γαλλικό Camembert

11,96€

Βρείτε πάνω από 200 εκλεκτές γεύσεις Deluxe στα καταστήματα Lidl

Βρείτε εδώ περισσότερες Deluxe απολαύσεις.

LIDL
Ελλάς